

CI.

Praescribitur archiconfraternitati Annunciationis B. M. Virginis, ut quatuor subsidia dotalia puellis neophytis conservatorii catechumenorum quotannis praestet.

Benedictus Papa XIII.
ad perpetuam rei memoriam.

Exponitur
puellis praedi-
ctis tenore dotalis
subsidium esse.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum deputatorum domus pia catechumenorum iuxta ecclesiam B. M. ad Montes nuncupatam de Urbe positae, nobis expositum fuit, quod, cum puellis seu mulieribus neophytis in conservatorio catechumenorum degentibus nullum aliud dotis subsidium, quo in Domino vel in saeculo nubere valeant, quam viginti quinque scutorum monetae, quod ab ipsis exponentibus illis assignari solet, ac elemosyna aliorum septuaginta circiter scutorum paris monetae per nos ac Romanos Pontifices pro tempore existentes eisdem elargiri consueta suppetat, dictaeque neophytae, utpote de gentilitatis et infidelitatis tenebris ad veri luminis, quod est Christus, cognitionem noviter conversae, longe difficilius opportunas nuptias seu matrimonium contrahendi occasiones, quam aliae mulieres in sanctae matris Ecclesiae gremio ortae, sicut experientia ipsa compertum est, inveniant, ac proinde eas in conservatorio praefato cum ingenti dispendio ac incommodo diu retinere et alere oporteat, itaut, occupatis per eas omnibus dicti conservatorii mansionibus, locum inibi, quo novae catechumenae illud ingredi volentes recipiantur, quandoque deesse contingat; multum vero levamenti eidem conservatorio proveniret, si quatuor dotes seu subsidia dotalia, ex illis quae ab archiconfraternitate Annunciationis B. M. Virginis in ecclesia eiusdem S. Mariae super Mi-

nervam de Urbe praefata canonice instituta distribui solent, neophytis praedictis annis singulis praestarentur, quemadmodum puellis plurium aliorum conservatoriorum de eadem Urbe ex diversorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum indultis seu concessionibus quotannis praestari consueverunt; inde enim fieret ut dictae neophytae huiusmodi subsidiis adiutae in religionem vel matrimonium facilius collocarentur, atque conservatorium praedictum gravi onere et impensa liberaretur, et novae catechumenae earum loco in idem conservatorium commode recipi valerent: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, dilectis filiis modernis et pro tempore existentibus administratoribus, officialibus seu ministris quocumque nomine nuncupatis dictae archiconfraternitatis Annunciationis B. M. Virginis, ad quos ea res spectat et pro tempore spectabit, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, praecipimus et mandamus, ut ipsi quatuor subsidia dotalia quadraginta scutorum monetae praedictae pro quolibet ex illis, quae per eandem archiconfraternitatem paupe-

Praeceptum
praedictae archiconfraternitatis Annunciationis ut quatuor subsidia dotalia praestet.

ribus puellis dispensantur, una cum pretio vestis eis dari solitae, totidem neophytis conservatorii catechumenarum praedictarum, in causam earum matrimonii vel monachatus, singulis annis realiter et cum effectu praesent et assignent, seu praestari et assignari curent; ita tamen ut, si unquam propter considerabilem eiusdem archiconfraternitatis reddituum diminutionem cetera subsidia dotalia, quae dicta archiconfraternitas aliis puellis distribuere solet, diminui contigerit, pari modo praedicta quatuor subsidia, salvo tamen earum numero praefato, diminui debeant.

Conceditur
cardinali Corradino protectori facultas disponendi de quatuor subsidis dotalibus huiusmodi.

§ 3. Quatuor autem subsidiorum dotalium huiusmodi praestatio et assignatio ita fieri debeat, ut totidem neophytae conservatorii praefati nullatenus a memoratis eiusdem archiconfraternitatis administratoribus, officialibus seu ministris visitentur, eligantur seu nominentur, sed illarum electio seu nominatio ac omnimoda de quatuor subsidiis dotalibus huiusmodi disponendi facultas ad dilectum filium nostrum Petrum Marcellinum S. R. E. presbyterum cardinalem Corradinum nuncupatum prodatarium nostrum modernum ac pro tempore existentem eiusdem S. R. E. cardinalem dicti conservatorii protectorem, cuius erit eas neophytas eligere seu nominare, quas vitae ac morum honestate, aetate, aliave ratione ceteris antecellere in Domino censuerit, penitus pertineat; ubi vera a cardinali protectore praedicto electio seu nominatio, ut praefertur, facta fuerit, cedulae subsidiorum huiusmodi promissoriae, quae sane liberae prorsus et absque ullo vinculo aut conditione iuxta modum a memorato cardinali protectore praescribendum faciendae erunt, una cum pretio vestis, sicut praemittitur, dari solitae, dicto cardinali protectori consignari

debeant, penes eum seu alios de eius mandato asservandae donec et quousque iisdem neophytis sic electis seu nominatis, cum nimirum eas in religionem vel matrimonio iuxta earum vocationem collocari contigerit, tradantur; ita scilicet, ut, si quae ex illis, quae sic electae seu nominatae fuerint, bonum sui specimen praebere non perrexerint, qua in re memorati cardinalis protectoris iudicio standum erit, illae a commodo et beneficio eorumdem subsidiorum dotalium sibi assignatorum cadant, nec illa seu illorum cedulas petere, consequi et obtinere valeant, sed subsidia illis assignata, seu illorum cedulae huiusmodi, quemadmodum etiam illa, quae ob neophytarum, quibus assignata erant, mortem ante earum matrimonium vel monachatum respective secutam, sive ob aliam rationem, effectum suum sortita non fuerint, aliis neophytis eiusdem conservatorii per dictum cardinalem protectorem nunc et pro tempore existentem pariformiter eligendis seu nominandis assignantur¹, nec ista in eorum numero, quae neophytis praedictis, sicut praemittitur, quotannis assignari debent, ullatenus computari, sed novae cedulae illorum promissoriae a supradictis administratoribus, officialibus seu ministris, ad favorem aliarum neophytarum, per cardinalem protectorem praedictum, ut praefertur, subrogandarum seu nominandarum, fieri eidemque cardinali protectori modo et forma supradictis consignari debeant.

§ 4. Ceterum quaecumque conservatorii huiusmodi neophytae, quae ad subsidia dotalia praedicta, sicut praemittitur, admissae seu nominatae fuerint, processionibus aliisque publicis functionibus in distributione eorumdem sub-

Conceditur
puellis praedictis ne tenentur interduci publicis functionibus fieri solitis hac de causa.

¹ Edit. Main. legit *traduntur* (R. T.).

² Aptius lege *assignentur* (R. T.).

aidiorum dotalium aut illorum occasione fieri solitis interesse minime teneantur, sed intra idem conservatorium sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumere, aliave pia opera, sive a dictae archiconfraternitatis statutis, sive a quorumvis testatorum et piorum largitorum dispositionibus iniuncta, adimplere possint et debeant. Eisdem vero neophytis, statim ac matrimonium contraxerint, quod quidem parochi attestatione a duobus ex deputatis domus pia praedictae subscripta probari sufficiat, vel in aliquo monialium monasterio professionem regularem per ipsas moniales emitti consuetam expresse emisierint, subsidia dotalia eis ut praefertur assignata, libere, prompte, nullaque interposita mora, et absque ulla cautione persolvantur. Singulas demum neophytas praefatas ad plura quam duo ex quatuor subsidiis dotalibus supradictis per memoratum cardinalem protectorem nequaquam admitti seu nominari posse, harum serie statuimus et ordinamus.

Clausulae.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac neophytis conservatorii praedicti in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac supradictorum testatorum¹ et piorum largitorum² ultimis voluntatibus, quas

¹ Edit. Main. habet *testamentorum* (R. T.).

² Particulam et hinc abicimus (R. T.).

propter praemissa sufficienter et expresse commutamus, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae archiconfraternitatis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII ianuarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 ianuarii 1726, pontif. anno II.

CII.

Confirmatur constitutio Clementis IX super facultate novas erigendi domos Carmelitis Discalceatis concessa¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Alias emanarunt a felicis recordationis Clemente Papa IX praedecessore nostro litterae in simili forma Brevis tenoris sequentis, videlicet:

Clemens PP. IX, ad perpetuam rei memoriam. Ecclesiae catholicae regimini, meritis licet imparibus, divina dispositione praesidentes, illa, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad divini cultus ac religionis piorumque operum incrementum et pro-

¹ Huiusmodi constitutio edit. fuit MDCLXVIII, die 6 octobris, pontif. II, et hic refertur una cum aliis Pauli V et Gregorii XV.

Constitutio Clementis IX confirmans constitutiones Pauli V et Gregorii XV, quibus praedicta facultas praedictis fratribus concessa fuit.

pagationem provide emanasse noscuntur, ut firma semper atque stabilita¹ persistant, apostolici muniminis, cum id a nobis petitur, patrocinio libenter constabilimus. Dudum siquidem (postquam felicis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster superioribus Ordinis fratrum B. Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum, ipsisque fratribus Discalceatis, et ubique locorum quilibet in districtu suo domos et monasteria, iuxta Concilii Tridentini decreta, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cuiusvis Ordinis etiam regularium requisito consensu, condere, fundare et erigere valerent, licentiam et facultatem sub certis modo et forma tunc expressis auctoritate apostolica concesserat) recolendae memoriae Gregorius PP. XV etiam praedecessor noster eisdem superioribus et religiosis, ut ubicumque locorum quilibet in districtu suo domos et monasteria praefata, etiamsi illa aliis domibus regularibus Ordinum Mendicantium magis vicina essent quam in privilegiis Ordinibus Mendicantibus huiusmodi concessis praescriptum est, dummodo tamen Ordinariorum locorum expressus ad hoc accederet assensus, fundare et erigere possent, dicta auctoritate concessit, et alias prout uberius continetur in eorumdem Pauli et Gregorii praedecessorum litteris desuper in simili forma Brevis expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Gregorius Papa XV, ad perpetuam rei memoriam. Alias a felicis recordationis Paulo PP. V praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris sequentis, videlicet:

Paulus PP. V, ad perpetuam rei memoriam. Ad Ecclesiae militantis², cuius

¹ Forsan, uti de more, *illibata* (R. T.).

² Ista Pauli V const. iam legebatur in Bullario tom. XI, pag. 250 nostrae editionis (R. T.).

regimini, licet immeriti, divina disponente clementia, praesidemus, amplitudinem nihil magis necessarium, quam perfectorum militum Christi multitudinem existimamus. Cum igitur, sicut magno cum spirituali gaudio nostro accepimus, dilecti filii religiosi Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, Carmelitae Discalceati nuncupati, tam in Hispaniarum regnis quam in Italiae et Novi Orbis aliisque mundi partibus pergant assidue Deo et Ecclesiae sanctae suae perfectum exhibere famulatum, non solum ipsi Deo per orationem et contemplationem sedulo vacantes, verum etiam animarum salutem exemplo et doctrina sollicite procurantes; cumque in dies fructus uberiores ex dictae religionis propagatione benediciente Domino sperandi sint: nos ad ea, quae religiosorum eorumdem augmento cedere possunt, concedenda, atque ea, quae illis in hoc impedimentum aliquod adferre dignoscuntur, removenda, merito propensiores sumus. Quare, motu proprio et ex certa scientia ac merâ deliberatione nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, eiusdem Ordinis Carmelitarum Discalceatorum superioribus et religiosis, ut ubique locorum quilibet in districtu suo, iuxta litterarum felicis recordationis Clementis PP. VIII praedecessoris nostri super erectione Congregationis Italiae praedicti Ordinis, sub datum XIII novembris anni Domini MDC pontificatus sui anno IX expeditarum, formam et tenorem, quem praesentibus pro expresso haberi volumus, domos et monasteria, iuxta Concilii Tridentini decreta, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cuiusvis Ordinis, etiam regularium, requisito consensu, condere, fundare et erigere valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et indulgemus. Non obstantibus eiusdem Clementis praec-

decessoris, quae incipit *Quoniam ad institutam*, sub datum Romae apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die xxiii iulii mdciii, pontificatus sui anno xii, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et cuiusvis alterius Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis aliis Ordinibus, ac eorum superioribus et personis, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, ac si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die xii decembris mdcv, pontificatus nostri anno i.

Sequitur bulla
Gregorii XV.

Cum autem, sicut fratres Discalceati praedicti nobis nuper exponi fecerunt, nonnulli aliorum Ordinum Mendicantium professores, sub praetextu nimiae vicinitatis, et ex eo quod per praeinsertas litteras certis privilegiis eisdem Ordinibus a felicitis recordationis Clemente IV et Iulio II et aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessis, quibus caveatur¹ ne aliae domus regulares seu monasteria regularibus eorundem fratrum Mendicantium domibus infra certum annorum spatium vicina fundari et erigi possint, sufficienter

¹ Vel caveatur vel cavebatur (R. T.).

derogatum non fuit, eosdem fratres Discalceatos in eorum novarum domorum regularium foundationibus et erectionibus interdum impedire praetendant; et propterea iidem fratres Discalceati sibi desuper per nos, ut infra, opportune provideri summopere desiderent: nos, fratres Discalceatos praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, necnon litteras Pauli praedecessoris huiusmodi, quatenus opus sit, approbantes et confirmantes, motu proprio et ex certa scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eiusdem Ordinis Carmelitarum Discalceatorum superioribus et religiosis, ut ubique locorum quilibet in districtu suo iuxta litteras Clementis praedecessoris huiusmodi domos et monasteria praedicta, etiam si illa aliis domibus regularibus Ordinum Mendicantium huiusmodi magis vicina sint quam in privilegiis illis ut praefertur concessis praescriptum est, dummodo tamen Ordinariorum locorum expressus ad hoc accedat assensus, ac servatâ aliâs litterarum praedictarum formâ, fundare et erigere libere et licite valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium concedimus et indulgemus. Decernentes, praefatas ac praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, dictisque fratribus Discalceatis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audi-

tores, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus Clementis, Sixti et Iulii, ac quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutionibus et ordinationibus, et regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, ac aliorum Ordinum Mendicantium huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis per praefatos et alios Romanos Pontifices praedecessores nostros huiusmodi eisdem fratribus Mendicantibus concessis, ut praefertur, necnon omnibus illis quae dictus Paulus praedecessor in praeinsertis litteris voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii novembris mdcxi, pontificatus nostri anno i.

Continuat Clementis XI constitutio qui in certis constitutionibus Pauli V et Gregorii XV approbatur.

Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes a Visitatione, procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum dicti Ordinis, nobis nuper exponi fecit, quod¹ fidelium pietas erga religionem eorundem fratrum Discalceatorum in dies crescat, et in multis locis, praesertim regnorum Hispaniae, novas domos et monasteria fratrum huiusmodi erigi et fundari desideretur; verum non desint qui tam pium opus impedire conentur, non attentis privilegiis super huiusmodi fundatione eisdem fratribus per litteras praeinsertas concessis: nobis propterea dictus Ioannes procurator generalis humiliter sup-

plicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere, de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Ioannem procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus etiam dilecti filii nobilis viri moderni marchionis de Astorga pro carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum rege catholico, apud nos et Sedem Apostolicam oratoris, nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Pauli et Gregorii praedecessorum litteras, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus. Decernentes, easdem praesentes et praeinsertas litteras semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praeinsertis Pauli et Gregorii praedecessorum litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis qui-

¹ Particula quod redundat (R. T.).

buseumque. Volumus autem, ut¹ earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi octobris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Confirmatio
relatae consi-
derationis Cle-
mentis IX. alio-
rumque Roma-
norum Pontifi-
cum.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Michael a Christo procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, in perficiendis ac executioni mandandis novorum conventuum et domorum Ordinis praedicti foundationibus ac erectionibus, quas christifideles pro sua in eorum religionem devotione in diversis mundi partibus, ac, praecipue Hispaniae regnis, identidem facere intendunt, adhuc multoties contingat eosdem fratres ab aliis praesertim Ordinum Mendicantium praefatorum ac Minorum S. Francisci regularibus, non habitis privilegiis, sibi super huiusmodi foundationibus sicut praemittitur concessorum, eadem quae² par est ratione, impediri, molestari et perturbari; ac propterea dictus Michael, quo praemissa firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae quoque confirmationis nostrae patrocinio communiri, ac alias opportune desuper a nobis provideri summopere desideret: nos, eiusdem Michaelis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis

¹ Particulam ut nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit quia (R. T.).

occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Clementis IX aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum super concessione et confirmatione respective enarratorum privilegiorum expeditas litteras, ac omnia et singula in eis contenta et expressa, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur itidem adiicimus, ac illa per quascumque personas, etiam regulares, cuiusvis Ordinis et instituti, tam Mendicantium quam non Mendicantium, ac status, gradus, conditionis et qualitatis existant, exacte observari, eadem auctoritate, harum serie, praecipimus et mandamus. Decernentes pariter, ita in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in praesentis Clementis IX aliorumque praedecessorum praedictorum litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus quoque ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub

Transumptis
non fides.

annulo Piscatoris, die ix ianuarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 ianuarii 1726, pontif. anno II.

CIII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium super erectione collegii missionariorum in uno ex conventibus provinciae S. Gabrielis Ordinis Minorum Discalceatorum in Hispania¹.

Benedictus Papa XIII.
ad futuram rei memoriam.

Expositio facti.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum fratrum provinciae S. Gabrielis Ordinis sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum in Hispania Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod ipsa provincia, animabus sanguine Agni redemptis proficere cupiens, sibi unum ex suis conventibus, per fratres definitorii provincialis designandum, in collegium seu seminarium missionariorum erigendi facultatem concederet¹ (qui quidem missionarii apostolicis missionibus unice dediti sint, cuiusque guardianus ac alii fratres ac pariter ipsum seminarium strictissimis ipsius provinciae constitutionibus gubernentur, ac ministro et definitorio provinciali immediate subditi sint, cui etiam electio guardiani pro tempore dicti seminarii necnon novitiorum receptio competat, sicut in aliis totius provinciae conventibus observatur, non autem immediate praelato generali subdiciantur, quemadmodum in quibus-

¹ Simile decretum pro provincia S. Pauli apostoli Castellae veteris eorumdem fratrum confirmatum fuit alia huius Pontificis const. edita MDCCXXIV, die 20 iunii, pontif. I.

² Potius lege concedi petere (R. T.).

dam felicitis recordationis Innocentii PP. XI praedecessoris nostri desuper in simili forma Brevis expeditis litteris pro collegiis missionariorum sitis in provinciis ad familiam Hispanicam spectantibus disponitur; prohibendo simul expresse, quod, dummodo in dicta provincia S. Gabrielis praedictum seminarium erectum sit, nullus ex eiusdem provinciae alumnus¹ transire possit titulo missionum ad alia missionariorum collegia extra ipsam provinciam existentia, concedendo his novis missionariis omnia et singula privilegia ac praerogativas in dictis litteris Innocentii praedecessoris contenta, quibusque gaudent alia missionariorum etiam regularis observantiae seminaria, remanente tamen intacta et illa eadem superioris generalis auctoritate ac superioritate, quam in omnibus provinciis et conventibus praedicti Ordinis exercet, excepta tamen immediata subiectione, electione guardiani, et receptione novitiorum, quae, ut supra dictum est, spectare debeat ad ministrum et definitorium provinciale pro tempore, quemadmodum die xx augusti MDCCXVIII ab eadem Congregatione cardinalium provinciae S. Pauli eiusdem Ordinis Discalceatorum indultum, et subinde per quasdam nostras litteras desuper pariter in simili forma Brevis die xx iunii MDCCXXIV expeditas confirmatum fuerat) emanavit a praedicta Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, visis relationibus eminentissimi Corsini protectoris et patris procuratoris generalis Ordinis Discalceatorum et Recollectorum, referente eminentissimo Belluga, benigne indulsit ut pater provin-

Decretum
praefatae Con-
gregationis qui
conceditur. Ex
collas. Argon.
de seminariis
provinciae.

¹ Potius lege alumnus (R. T.).

cialis praefatae provinciae, veris existentibus narratis, ad fundationem praedicti collegii seu seminarii missionariorum in uno ex conventibus eiusdem provinciae sibi et defunctorio provinciali benevisio, iuxta formam, praerogativas, privilegia et onera contenta in praecitatis Brevibus sanctae memoriae Innocentii XI, pro suo arbitrio et conscientia, servatis servandis, deveniat, immediatam tamen iurisdictione et electione guardiani ac receptione novitiorum exceptis, quae reservatae intelligantur eidem provinciali, modo supra decripto, et cum expressa etiam conditione ut religiosi istiusmodi provinciae de uno ad aliud seminarium alterius provinciae transire et guardianus huius seminarii erigendi religiosos aliarum Ordinis provinciarum acceptare minime possint et valeant, finis ceteroquin, integris et illaesis remanentibus omnibus aliis praerogativis, auctoritatibus et superioritatibus, debitis et competentibus patri ministro generali Ordinis: constitutionibus apostolicis et Ordinis ceterisque contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, VII decembris MDCCXXV. — F. card. PAULUTUS. P. A. archiep. Larissae secretarius.

Processus per
procuratorem
in Discreto
Rom.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes Diaz a Conceptione, sacrae theologiae lector, provinciae S. Didaci in Baetica pater, ac Discalceatorum et Recollectorum dicti Ordinis S. Francisci in Romanam Curiam procurator generalis, nobis subinde exponi fecit, ipse praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret:

Confirmatio
relati decreti.

§ 3. Nos, ipsius Ioannis procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat conse-

quendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus; salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausula.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, primordiae provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI Ianuarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 Ianuarii 1726, pontif. anno II.

CIV.

Conceduntur indulgentiae etiam pro defunctis confraternitatibus B. M. V. de Rosario et SS. Nominis Iesu¹.

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

Pro. eorum.

Ad ea, per quae animarum christifidelium salus procuratur, libenter intendimus, et eorumdem christifidelium devotionem, ut spiritualibus exercitiis ferventius incumbant, caelestium munerum elargitione libenter fovemus et incitamus.

Concessio
variarum indulgentiarum
orationi mentali
variabilibus.

§ 1. Itaque de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis fratribus et monialibus Ordinis Praedicatorum, ac Tertiariis de Militia Christi seu de Poenitentia nuncupatis, et aliis utriusque sexus christifidelibus confratribus et consororibus confraternitatum B. Mariae Virginis de Rosario et SS. Nominis Iesu, tam hactenus in ecclesiis eiusdem Ordinis canonice erectarum, quam in posterum ubilibet erigendarum, qui per quadrantem horae orationi mentali vacaverint, pro qualibet vice centum dies; qui per duos quadrantes continuatos, septem annos de iniunctis eis aut alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consuetam relaxamus; iis vero, qui devotioni huiusmodi per duos quadrantes continuatos vel saltem per quadrantem horae singulis diebus et per totum mensem dabunt operam, et vere poenitentes et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, ac pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum pre-

¹ Similes indulgentiae concessae fuerunt a Clemente XI confraternitati Conceptionis B. M. V. in ecclesiis fratrum de Mercede civitatis Mexicanae, const. ed. MDCCII, die 23 Iunii, pontif. III.

ces effuderint, plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quam per modum suffragii animabus christifidelium quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint applicare possint, apostolica auctoritate, tenore praesentium, misericorditer in Domino concedimus. Insuper, quod dicti fratres et moniales pro oratione mentali, ad quam ratione eorum regulae et constitutionum quolibet die tenentur, praedictas omnes indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes proportionabiliter lucrari et consequi possint et valeant, auctoritate et tenore praesentium indulgemus.

Clausula.

§ 2. In contrarium facientibus¹ non obstantibus quibuscumque. Praesentibus ad septennium tantum valituris. Volumus autem, quod, si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; quodque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur² ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX Ianuarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 19 Ianuarii 1726, pontif. anno II.

CV.

Statuitur, ut eremitae S. Augustini Discalceati quarundam congregationum

¹ Male edit. Main. legit *facientes* (R. T.).
² Deest quae adhiberetur (R. T.).

*in cantu et habitu uniformitatem servent*¹.

Benedictus Papa XIII.
ad perpetuam rei memoriam.

Causae huius
statuti.

Cum, sicut accepimus, inter dilectos filios fratres Congregationum Italiae, Germaniae, Galliae, Hispaniae, Indiarum et Lusitaniae Ordinis eremitarum S. Augustini Discalceatorum nuncupatorum multiplex et magna diversitas tam circa recitationem divini officii in choro, quod in quibusdam conventibus et regionibus cum cantu seu notâ, in aliis vero sine cantu et notâ celebratur, quam circa habitum regularem introducta sit:

Statutum praedictum
in proprio factum.

§ 1. Nos, ut uniformitas in his omnibus ex commissi nobis caelitus pastoralis officii nostri debito servetur, providere cupientes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, dilectis filiis vicariis generalibus, provincialibus et conventualibus, prioribus, ac universis fratribus Discalceatis Ordinis et Congregationum huiusmodi, ut tam ipsi, quam ceteri omnes et singuli earundem Congregationum religiosi professi uniformitatem in cantu Gregoriano, rasurâ et caputio rotundo omnino servare teneantur, harum serie praecipimus et mandamus.

Clausulae.

§ 2. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, nec de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio seu intentionis nostrae, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet defectu notari, impugnari, infringi, retractari, seu in

¹ Facultas canendi Horas canonicas pro provinciâ Franciae eorumdem fratrum facta fuit a Clemente XI, const. edit. MDCCI, die 29 ianuarii, pontif. 1.

controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci posse, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigeri attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et Congregationum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides trans-
scriptorum.

§ 4. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii ianuarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat die 22 ianuarii 1726, pontif. anno II.

CVI.

Erigitur nova provincia in regno Poloniae pro fratribus Discalceatis SS. Tri-

*nitatis redemptionis captivorum Congregationis Hispaniarum*¹.

Benedictus Papa XIII.
ad futuram rei memoriam.

Recordum.

Admonet nos suscepti cura regiminis universalis Ecclesiae, ut, paternam christifidelium, qui de fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, curam gerentes, felici illorum regimini prosperisque in viâ Domini progressibus, quantum nobis ex alto conceditur, consulere studeamus.

Causae ere-
ctionis provin-
ciae.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Michaël a S. Iosepho, procurator generalis Ordinis fratrum Discalceatorum SS. Trinitatis redemptionis captivorum Congregationis Hispaniarum, quod, cum praedictus Ordo per regnum Poloniae et magnum ducatum Lituaniae feliciter, benedicente Domino, propagatus reperitur, itaut in dictis regno et magno ducatu et in eorum praecipuis civitatibus plures conventus, in quibus regularis observantia viget et institutum redemptionis captivorum cum magnâ populorum aedificatione mirifice floret, numerentur, ipse Michaël procurator generalis ex omnibus conventibus intra ditionem eiusdem regni Poloniae existentibus unam provinciam, pro cuius gubernio in proximo generali capitulo iuxta regulam et constitutiones dicti Ordinis unus minister provincialis eligatur, qui eadem iurisdictione, praerogativis et privilegiis potiri debeat, quibus de iure et consuetudine ceteri aliarum provinciarum ministri provinciales gaudent, summopere desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in prae-

¹ Aliâ huius Pontificis const. edit. MDCCXXV, die 9 iulii, pontif. II, declaratus fuit Ordo B.M.V. de Mercede redemptionis captivorum unus ex Ordinibus Mendicantium.

missis opportune providere et ut infra indulgeri de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsum Michaëlem procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium¹, qui relationem dilecti filii moderni auditoris venerabilis fratris Vincentii archiepiscopi Trapezuntini, nostri et Apostolicae Sedis apud carissimum in Christo filium nostrum Augustum² Poloniae regem illustrem nuncii, super praemissis ad eosdem cardinales transmissam viderunt, et narrata attenderunt, consilio, praedictam provinciam ex octo formalibus conventibus compositam sub titulo S. Ioaehim B. M. Virginis genitoris, auctoritate apostolicâ, tenore presentium, erigimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis praedictorum cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici

Erigitur praedictae provinciae octo conventus compositae sub titulo S. Ioaehim.

¹ Deest praepositorum (R. T.).

² Edit. Main. leg. Augustinum (R. T.).

auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et Congregationis Trinitariorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii ianuarii mcccxxvi, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 22 ianuarii 1726, pontif. anno ii.

CVII.

Extenditur in perpetuum indulgentia plenaria pro ecclesiis Ordinis Praedicatorum die festo Omnium dicti Ordinis Sanctorum¹.

Benedictus episcopus,
ad perpetuam rei memoriam.

1 Clementis XI indulgentia praedicta

§ 1. Aliâs felicitis recordationis Clementis Papa XI praedecessor noster,

1 Clementis XI constitut. ed. mcccxiii, die xiii ianuarii, pontif. xiii, concessa fuit indulgentia plenaria perpetua pro ecclesiis eiusdem Ordinis in festo S. Pii V; et huius Pontificis constitut. ed. mcccxxvi, die 6 februarii, pontif. ii, conceditur indulgentia plenaria perpetua pro septem feriis sextis praecedentibus festum S. Vincentii Ferrerii.

supplicationibus quondam Antonini Cloche, dum vixit, magistri generalis Ordinis fratrum Praedicatorum sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacra communione reffectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum et monialium Ordinis S. Dominici, ubique locorum existentibus, die ix novembris, qua solemnitatis seu commemoratio omnium dicti Ordinis sanctorum ex indulto Sedis Apostolicae celebrari solet, a primis vespers usque ad occasum solis diei huiusmodi singulis annis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessit, prout in eiusdem Clementis praedecessoris desuper in simili formâ Brevis die xii decembris mcccxxvi expeditis litteris, quas ad decennium tantum valere voluit, uberius continetur.

Extensio in perpetuum praedictae indulgentiae.

§ 2. Nunc autem nos, dum cardinalatus honore fungebamur¹, memores indulgentiam huiusmodi pro primâ vice a felicitis memoriae Clemente Papae XI praedecessore pariter nostro tunc ad viginti quinque annos pro omnibus ecclesiis supradictis obtinuisse, precibus dilecti filii Thomae Ripoll magistri generalis Ordinis praedicti nobis humiliter porrectis uberiori paternae charitatis benignitate annuentes, concessionem ab eodem Clemente XI, ipsasque litteras, servatâ tamen ceteroqui illarum formâ et dispositione, in perpetuum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, extendimus et ampliamus, ac perpetuis futuris temporibus valere volumus

1 Haec et sequentia dimittimus lectoris correctioni (R. T.).

et decernimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 3. Volumus etiam ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiv ianuarii mcccxxvi, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 24 ianuarii 1726, pontif. anno ii.

CVIII.

Mandatur servari constitutiones apostolicas in favorem canonicorum regularium S. Antonii abbatis editas.

Benedictus episcopus,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ad apostolicae dignitatis apicem, meritis licet imparibus, divinâ dispositione evecti, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad favorem Ordinum regularium quorumcumque provideque emanasse dicuntur, ut firma atque illibata permaneant, apostolici muniminis patrocinio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Causae praesentis constitutionis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii canonici regulares Ordinis S. Augustini habitus S. Antonii abbatis nuncupati, ac etiam Felix Soler illorum praeceptor generalis, necnon commendatores et superiores domorum omnium et hospitalium dicti Ordinis ac praeceptores in regnis Navarrae, Aragoniae, Cataloniae, Valentiae, Maioricae, Minoricae existentes, quod, ad magis confovenda pietatis opera, eorum Ordini a praedictis¹ Romanis Pontifici-

bus, nempe Bonifacio VIII, Clemente V, Innocentio VI, Gregorio XI, Ioanne XXII, Martino V, Eugenio IV, Calisto III, Sixto IV, Innocentio VIII, Leone X, Clemente VII, Paulo III, Gregorio XIII et Clemente VIII in eorum constitutionibus quamplurima indulta et privilegia concessa fuerunt¹.

Preces eorumdem canonorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem exponentes, ne eadem constitutiones et privilegia in posterum ullam exceptionem pati possint, pro maiori robore et observantiâ, et ad consulendum perpetuae quieti et tranquillitati Ordinis praedicti, omnium eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum constitutionum ad favorem dicti Ordinis S. Antonii abbatis emanatarum, ut praefertur, ac singulorum privilegiorum in illis contentorum, et praesertim illius Clementis Papae VII circa quaestuationem privativam, erigendi altaria eiusdem S. Antonii abbatis, illiusque² quae incipit *Rationi congruit*, etc., a Paulo Papae III confirmatae, atque ulterius³ Gregorii Papae XIII cuius initium *Romani Pontificis*, etc., successive ab eodem Clemente VIII pariter confirmatae, observantiam a nobis demandari summiopere desiderant.

Mandatum observandi praesentis constitutionis.

§ 3. Nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis

1 Vocem fuerunt nos addimus (R. T.).

2 Edit. Main. habet illisque (R. T.).

3 Forsan alterius pro ulterius (R. T.).

1 Forsan pluribus pro praedictis (R. T.).

inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praedictas eorundem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones omnino iuxta petita, dummodo sacro Concilio Tridentino non adversentur, ac alias ab hac Sancta Sede eisdem non fuerit specialiter derogatum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, servari mandamus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari debere, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III februarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 februarii 1726, pontif. anno II.

CIX.

Statuuntur nonnulla pro recta iustitiae in alma Urbe administratione, et litigantium, praesertim pauperum, utilitate.

1 Clementis XI const. ed. MDCCr, die I februarii, pontif. I, erecta fuit congregatio sublevarum Urbis, et huius Pontif. constit. ed. MDCCXXV, die

*Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.*

Summi apostolatus officium, divinitus humilitati nostrae commissum, eam sollicitudinem nobis imponit, ut per antecessorum nostrorum vestigia incurrentes, praeter fructuosam dominici agri culturam, negotia pariter, quae in huius almae Urbis nostrae publicis magistratibus, iudiciariis, tribunalibus et curiis forensibus per notarios, cursores, causarum procuratores et quoscumque actuarios geruntur, incorrupte, sincere et minori quo fieri potest litigantium dispendio et incommodo, maiori que eorundem tribunalium totiusque generalis Curiae decore atque ornamento peragantur, ut, litibus ad finem optatum perductis, ipsi litigantes ab indebitis vexationibus, assiduisque molestiis atque impensis tandem liberi evadant.

§ 1. Haec nobis cogitantibus, recti viri et iustitiae percupidi per suos libellos supplices, non sine magno animi nostri moerore, significandum curarunt, quorundam paucorum calliditates, nullo pacto ferendas, eò devenisse ut in easdem forenses curias ac tribunalia urbana, licet probis et spectatis viris frequentia, sensim irrepserint, quae, nisi illis mox occurratur, immodico iustitiae detrimento eò respicere videntur ut litigantes diutissime exagitent, litesque, eorum artibus per varias ambages in foro circumductae dolosis subterfugiis, interminabiles et perpetuae reddantur, itant exiguum nummorum alteri creditam summam recuperaturus, diuturno iudiciorum gyro irretitus, deque foro in forum translatus, summam sibi debitam longe maiorem impendere, et

xv, octobris pontif. II, nonnulla statuta fuerunt ad bonum annonae regimen et rei agrariae beneficium.

Prooemium.

Causae praesentis constitutionis.

persaepe, quod dolentes dicimus, a pecuniis et amicis imperatus, ob angustiam rei familiaris in desperationem adactus, iustam causam prorsus deserere et rem suam amittere cogatur.

A Clemente XI
cardinalis Ma-
riscottus qui
rectam iustitiae
administrationem
incomberet do-
putatus fuit.

§ 2. Haec quam dedeant tabellionum et cansidicorum nomina, quibus fides alieni iuris commissa est, serio nos perpendentes, deque fori et curiae urbanae honore solliciti, quae, toto orbe suspiciente, viris integerrimis, scientia et probitate conspicuis, sub Pontificibus antecessoribus nostris maxime floruit, ecclesiasticis appellationum causis celerime expediendis ex universis christianorum provinciis ad eam confluentibus, ne unquam, nobis ipsis videntibus, pauci, suo nomine prorsus indigni, ceterorum probitatem et virtutis famam dehonestare videantur, gliscenti malo consulere decrevimus, cui alias felicitis recordationis antecessor noster Clemens XI pro sua sapientia consulere studuit. Is enim, ut hac in re publico bono prospiceret fraudesque omnes in damnum litigantium latentes vel emergentes funditus evelleret, suo speciali decreto seu rescripto dato die I decembris anni MDCCII dilectum filium Galeatum S. R. E. tituli S. Laurentii in Lucina presbyterum cardinalem Mariscottum nuncupatum, virum cana fide, iustitiae zelo, rerum usu, ceterisque virtutibus commendatum, deputavit, qui singulas forenses curias et publica officia sedulo inviseret, quemadmodum vigilantissimo studio nec dispari pietate et religione quindecim mensium spatio praestitisse compertus est.

Statuitur, ut
unus cardinalis
quolibet decen-
nio eligendus
curias iudicia-
rias visitet et
novas in iusti-
tiae administra-
tione abusus
tollere satagat.

§ 3. Sed, cum raro contingat ut inter triticum zizania et lolium non pullulent ac succrescant, nos iterum eò rem processisse intelleximus, ut corruptelae postmodum introductae novare media ex pastoralis munere nostro vehementissime flagitent. Idcirco, ad reipublicae utilita-

tem incorruptaeque iustitiae normam sancte custodiendam mentis nostrae oculos paternam charitate intendentes, praemissorum consideratione, populis imperio S. Petri subiectis, ac quorumcumque litigantium indemnitati et solatio, quantum cum Deo possumus, consulere volentes, motu proprio, ex certa nostra scientia, deque apostolica potestatis plenitudine, praesentibus apostolicis litteris nostris decernimus et sancimus, singulis decenniis per nos et successores nostros Romanos Pontifices aliquem ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus doctrina et rerum peritia insignem deligendum, qui, auctoritate apostolica tantae rei necessaria plenissime instructus, et huic muneri aptus, easdem curias iudiciarias visitet, ac diligentissime recognoscat an decreta et sanctiones de iis bene gerendis per Romanos Pontifices antecessores nostros editae impleantur, novosque abusus, si qui sint, tollere satagat, prout eius prudentia opportunum censuerit.

§ 4. Huiusmodi autem generalem visitationem formalem et materiale omnium et singulorum archiviorum, omniumque et quorumcumque officiorum et curiarum in Urbe existentium, cum facultatibus necessariis et opportunis reformandi, corrigendi, statuendi et decernendi, peragere valeat. Ad haec omnia et singula notariorum cuiuscumque curiae, tribunalis et magistratus, tam ecclesiastici quam saecularis, secretariorum Camerae Apostolicae, cursorum et mandatariorum officia per seipsum visitare, inspicere, sibi que omnia exposita et patefacta rimari et contrectare possit, diligentissime exploraturus scripturas, codices et earum forulos et pluteos, ut plene videat, an, ea qua decet fidelitate, observentur suaeque executioni mandentur ordinationes ab ante-

Quae a praedicto cardinali visitatore peragenda sint.

cessoribus nostris vulgatae, praesertim vero quaecumque idem cardinalis Mariscollus in iam dicta visitatione sua observanda mandavit.

Eius officia.

§ 5. Ad eundem pariter cardinalem visitorem, nunc et in posterum deputandum, pertinebit extrajudiciales informationes, quibus exacte instruat, accipere, et quaerere etiam, utrum recursus ad nos facti, eidemque cardinali communicandi, vel alii durante visitatione faciendi, circa quoscumque abusus et defectus in easdem curias introductos vel introducendos, iustitiae et terminationi causarum praesertim pauperum litigantium obfuturos, vere inolescere et existere comperiat. Quos si cardinalis visitator veros esseprehenderit, vel fortasse alios etiam sine cuiuscumque recursu in rebus iudicialibus vigere observaverit, eidem incumbere volumus, ut, de personis actisque secreto edoctus, unde eiusmodi abusus, debitum iustitiae cursum pro pauperibus litigantibus impediens, oriantur, eos omnino tollere valeat, decretisque et statutis suis opportunis prospicere ne amplius introducantur, notarios quoque, substitutos, cursores et causidicos, ceterosque in dolo repertos, ad tempus ab officio sine ordine iudiciario et ex conscientia informatam suspendere possit, sique perpetua suspensione opus fuerit, de hoc nos vel successores nostros Romanos Pontifices monitos reddat. Quod etiam factum volumus, quotiescumque crimina, quibus gravior poena debeatur, in eadem visitatione detegantur. Denique cardinalis visitatoris oculata cognitio et circumspecta prudentia nobis nostrisque successoribus suggerere debet quidquid amplius tanta res pro bono reipublicae et populi nobis commissi tranquillitate postulare videbitur.

§ 6. Ut autem celerius et expeditius, quo fieri potest, vota nostra iustitiam et aequitatem respicientia suum exitum consequantur, cardinali visitatori facultatem impertimur mandata quaecumque, etiam vivae vocis oraculo ex nobis accepta, illis, ad quos pertinebit, referendi, et oretenus per nos imperata executioni mandandi: quibus relationi et mandatis iussu nostro factis plenam et indubiam finem ab omnibus adhiberi et firmiter obtemperari, tanquam mandatis nostris apostolicis, omnino volumus et iubemus. Praeterea eidem cardinali, omnium curiarum visitatori, facultatem his litteris nostris concedimus eligendi pro eadem visitatione materiali et formali alios convisitatores rerum peritos, seu praelatos seu forenses et curiales viros, suo arbitrio, pro diversitate curiarum visitandarum, mutandos; qui convisitatores suffragio consultivo, in rebus et casibus ex arbitrio visitatoris pendentibus, potiantur. Idem etiam cardinalis visitator sibi notarium in munere cancellarii sumat et cursorem, quos ex quacumque curia sibi sumendos indicaverit, eorumque opera in visitatione utatur ad conscribenda et quibus opus fuerit nuntianda decreta et acta: eosdemque notarium et cursorem pro arbitratu suo mutabit secundum curiarum diversitatem. Item porro notarius et cursor, a cardinali visitatore secum assumpti, exacte et fideliter suum munus in visitatione exequantur¹, pro laboribus suis debitam mercedem accepturi. Tota autem visitatio intra annum compleatur ab initio eius computandum, nobis reservata facultate eam prorogandi ut res postulare videbitur.

§ 7. Iam vero primum huiusmodi visitatorem praemissis facultatibus muneri opportunis instructum, post maturam

Cardinalis Petrus optimus omnium ad hoc muneris eligatur.

¹ Aptius exequantur (B. T.).

deliberationem, unum ex pluribus per nos putavimus eligendum dilectum filium nostrum Vincentium S. R. E. tituli S. Hippolyti presbyterum cardinalem Petram nuncupatum, virum utraque iurisprudentia eximium, pari animi virtute atque integritate praestantem, rerum experientia et consilio apud recolendae memoriae praedecessores nostros utrumque Innocentium XII et XIII, et eo amplius apud Clementem XI, nosque ipsos, in plerisque huius Romanae Sedis gravibus negotiis adhibitum et probatum, quodque hac in re magni refert, olim in curia forensi iudicem. Illic ergo auctoritate nostra munitus easdem curias visitabit, quaeque corrigenda, emendanda et moderanda censebit, emendare, corrigere et moderari sataget, et litigantium utilitati, iuxta animi nostri sensum, propensamque ad sublevandos populos nostros voluntatem, consulat; volentes, ut, quaecumque ab eodem cardinali visitatore decreta, statuta, emendata, correctae ordinatae fuerint in praemissis, ea inviolabiliter observentur, idemque firmitatis robur obtineant, quod illis inesset si nos ipsi eadem mandavissemus.

Clausulae.

§ 8. Praesentes vero apostolicas litteras nostras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quovis alio defectu, etiam ex eo quod forsitan rem habentes ad id vocati non fuerint, vel ex quacumque alia causa quantumvis legitima et iuridica, ac etiam necessario exprimentia, notari, impugnari aut in ius vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, vel sub quibuscumque aliis constitutionibus et litteris apostolicis in contrarium etiam pari motu et consistorialiter editis vel edendis, aut aliis quomodolibet con-

trariis dispositionibus nullatenus comprehendendi posse, sed validas et efficaces semper fore et esse volumus, sicque et non aliter per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 9. Non obstantibus eorundem officiorum, archiviorum et curiarum forensium erectionibus, constitutionibus apostolicis, aliisque earundem curiarum statutis, consuetudinibus, reformationibus, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, in genere vel in specie, quomodolibet concessis, approbatis et renovatis; quibus omnibus, aliis in suo robore permansuris, hac vice specialim et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, pridie nonas februarii, anno dominicae Incarnationis MDCCLXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 4 februarii 1726, pontif. anno. II.

CX.

Conceditur indulgentia in septem feriis sextis praecedentibus festum S. Vincentii Ferrerii pro ecclesiis fratrum Ordinis Praedicatorum.

Benedictus Papa XIII,
Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, in ecclesiis fratrum Ordinis Praedicatorum pia erga

¹ Alia huius Pontificis const. ed. MDCCLXXVI, die 24 Ianuarii, pontif. II, extensa fuit in per-

Derogatio contrariis.

Concessio indulgentiae plenariae in una

ex praedictis feriis. S. Vincentium Ferrerium, praesertim in septem feriis sextis eiusdem Sancti festum immediate praecedentibus, devotio introducta fuerit, prout de praesenti etiam viget: nos, ad eam confovendam et augendam fidelium religiosorum¹ ac animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacra communione relectis, qui aliquam ex ecclesiis dicti Ordinis in una ex praedictis feriis sextis per eos ad sui libitum eligenda devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel in anno omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Concessio aliarum indulgentiarum in reliquis feriis. § 2. In reliquis vero feriis sextis huiusmodi, eisdem christifidelibus vere pariter poenitentibus et confessis ac sacra communione relectis aliquam ex praedictis ecclesiis ut supra visitantibus et ibidem orantibus, qua feriâ praedictarum id egerint², septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentibus in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus: praesentibus ad septentium tantum valituris.

Clauusula. § 3. Volumus autem, quod, si pro impetratione, praesentatione, admissione seu publicatione praesentium aliquid vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; quodque praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo perpetuum indulgentia plenaria pro ecclesiis eorumdem fratrum in festo Omnium Sanctorum.

¹ Foran religionem pro religiosorum (R. T.).

² Ed. M. h. adegerint pro id egerint (R. T.).

sonae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die iv^a februarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 februarii 1726, pontif. anno II.

CXI.

Extenditur constitutio, super receptione fratrum Praedicatorum Congregationis S. Sabinae in provinciam Lombardine, ad provincias Romanam et Venetam pro Congregatione S. Marci et S. Iacobi Veneti¹.

Benedictus Papa XIII.
ad futuram rei memoriam.

Expositio facti. § 1. Aliâs nos, provinciae Lombardiae Ordinis fratrum Praedicatorum levamini et indemnitati consulere, necnon Congregationis S. Sabinae nuncupatae eiusdem Ordinis, ex diversis dictae provinciae Lombardiae conventibus auctoritate apostolicâ institutae, religiosae tranquillitati prospicere volentes, statuimus et ordinavimus, quod, si deinceps per vicarium generalem ipsius Congregationis S. Sabinae dimitteretur aliquis frater qui e provinciâ Lombardiae praefatâ eiusve conventibus in eandem Congregationem venisset ac susceptus in eâ fuisset, tunc prior provincialis dictae provinciae Lombardiae illum recipere et in primaevo suae affiliationis aliove eiusdem provinciae conventu collocare, necnon de tali collocatione vicarium generalem praedictum certiorare teneretur, nisi tamen ageretur de dimissione fratris in praefatâ Congregatione

¹ Edit. Main. ad marg. ponit 6 (R. T.).

² Praedicta constitutio qua extenditur, edita fuit MDCCXXV, die 5 maii, pontif. I.

recepti, qui ob crimina durante sua permanentiâ in eiusmodi Congregatione commissa carceribus mancipatus vel de eis inquisitus aut habituali gravique mentis aut corporis infirmitate in eadem Congregatione contractâ correptus reperiretur, quo casu istiusmodi fratrem, nisi post finitam causam adversus eum instructam per eius absolutionem ex capite innocentiae, vel poenae illi iniunctae implementum, aut sanitatem receptam respective, remitti non posse decrevimus; quo vero ad fratres, qui habitum in supradictâ Congregatione suscepissent, vicarius generalis eis ab ipsâ Congregatione abeundi licentiam concedere illosque dimittere nequiret, nisi prius de invento benevolo receptore in aliquo conventu cuiusvis provinciae praedicti Ordinis fratrum Praedicatorum legitime docuisset; ac hoc modo et cum isto discrimine de cetero in praemissis procedendum esse declaravimus ac praecipimus: et aliâs, prout in nostris in simili formâ Brevis die v maii anni proxime praeteriti expeditis litteris uberius continetur.

Preces magistri generalis pro extensione praefatae constitutionis.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Dominicus Ponsi, sacrae theologiae magister, ac provinciae Romanae Ordinis praedicti exprior provincialis, necnon magistri generalis totius Ordinis pro provinciis Italiae socius, nobis nuper exponi fecit, binae aliae Congregationes, una scilicet S. Marci et altera B. Iacobi Veneti, ex nonnullis provinciarum Romanae et Venetae respective conventibus eiusdem Ordinis adinstar supradictae Congregationis S. Sabinae simili auctoritate apostolicâ erectae vel approbatae reperiantur, ipse vero Dominicus praedictas litteras nostras, ac in eis super dimissione fratrum edicta pro Congregatione S. Sabinae disposita, ad

¹ Praeposit. pro nos addimus (R. T.).

binas Congregationes ac provincias praedictas extendi ac in eis deinceps servari plurimum desiderat: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Annuli Pontificis. § 3. Nos igitur, ipsum Dominicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisve ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon dictarum litterarum nostrarum tenorem et alia quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, supradictas nostras litteras ac dispositiones et ordinationes, circa fratrum e memoratâ Congregatione S. Sabinae dimissionem eorumque in aliis conventibus dicti Ordinis collocationem, in ipsis factas, ad Congregationes S. Marci et B. Iacobi Veneti ac Romanam et Venetam provincias praedictas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, extendimus et ampliamus.

Clauusula. § 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum

et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis, Congregationum ac provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgiis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, atque omnibus et singulis, quae in nostris litteris praedictis voluimus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die viii februarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 februarii 1726, pontif. anno II.

CXII.

Prohibetur regularibus et claustralibus omnibus transitus ad alium Ordinem, praecipue hospitalarium aut militarem, sine peculiari Romani Pontificis licentiâ¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Causes praesentis auctoritatis. Licet sacra Tridentina Synodus, ut integritati disciplinae regularium prospiceret, provido consilio statuerit, neminem cuiuscumque Ordinis praelatum vel superiorem, vigore cuiusvis facultatis, aliquem ad habitum et professionem admittere posse, nisi ut in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui superioris obedientiâ in clauastro perpetuo maneat;

¹ Aliâ huius Pontificis const. edit. MDCCXXV, die 4 aprilis, pontif. I, decretum fuit ut regulares apostatae ad suos Ordines impune reverti (male edit. Main. legit teneri R. T.) possint.

et licet Pius Papa V praedecessor noster constitutionem ediderit, qua omnia privilegia abrogavit, quibuscumque Ordinibus, monasteriis, hospitalibus et locis piis olim concessa, excipiendi et retinendi fratres, monachos, canonicos, aliosque quamvis in Ordine mitiori professos, prohibendo ne illi in posterum ad habitum et professionem regularem admitterentur, etiamsi perpetuo manere et vivere deberent in clauastro: nihilominus viri pietate et prudentiâ conspicui nobis exposuerunt, se longâ experientiâ didicisse, nosque ipsi, qui, Deo favente, hac ipsâ die regulare institutum Ordinis Praedicatorum in adolescentiâ professi fuimus et adhuc profitemur, saepe longo usu cognovimus, praedictas sanctiones et cautelas pro rectâ Ordinum regularium disciplinâ adversus calliditatem et malitiam hominum tuendâ parum sufficere. Siquidem quampluries contigit, et in dies contingere videmus, quospiam Ordinis regularis et claustralis institutum professos, deinde, postquam illud apostasiâ deseruerunt, vel etiam aliquando sine apostasiâ, peculiares ob causas, eiusmodi transitus facultatem postulare et impetrare consuevisse a propriis superioribus se privilegium subditis suis regularibus eundem transitum ad alias religiones concedendi habere iactantibus, vel eiusmodi facultatem sibi dari procurare a S. R. E. cardinalibus legatis, vel ab eiusdem Ecclesiae cardinali maiore poenitentiario, et non raro a nostrae civitatis Avenionensis vicelegato vel ab alterutrâ ex Congregationibus venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et episcoporum et regularium praepositâ et sacri Concilii Tridentini interpretum: quae facultas transeundi ad profitendam regulam alterius religionis, in qua nulla vigeat

claustralis et regularis observantia, vel in aliâ religionem hospitalariam aut militarem, ubi etiam vigeat claustralis et regularis observantia, compluribus decretis earundem Congregationum et optimo statui Ordinum regularium maxime opponitur.

Prohibitio transeundi ad Ordinem, in quo claustralis et regularis observantia non viget.

§ 2. Quare praecipua sollicitudo nostra erga omnes regularium familias, quas, veluti acies castrorum ad excubias militantis Ecclesiae ordinatas, magno et vere paterno amore complectimur, nos monet, ut praesenti constitutione, in suo pleno robore et vigore perpetuis temporibus duraturâ, integriori eorumdem regularium disciplinae providentes, praedictam corruptelam evelere studeamus. Itaque omnibus et singulis regularibus, in quocumque regulari et claustrali Ordine professis, transitum ad quemcumque alium Ordinem, in quo claustralis et regularis observantia non vigeat, post maturam hac de re habitam deliberationem, motu proprio et ex certâ scientiâ omnino prohibemus.

§ 3. Transitum etiam ad quemcumque Ordinem hospitalarium vel militarem, vel hospitalarium simul et militarem, etiamsi in huiusmodi Ordinibus claustralis et regularis observantia vigeret, ac etiamsi ageretur de apostatâ vel non apostatâ a primaevo suo Ordine ad eiusmodi alium transire volente, pari modo prohibemus. Insuper quibuscumque superioribus regularium, S. R. E. cardinalibus legatis, eiusdem S. R. E. cardinali maiori poenitentiario, nunciis Apostolicae Sedis, vicelegato Avenionensi, utrique Congregationi cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositae sacrique Concilii Tridentini interpretum per praesentes tollimus, revocamus et abrogamus quaecumque privilegia, auctoritates, facultates et consuetudines eiusmodi transitum

concedendi cuicumque regulari claustrali apostatae vel non apostatae, quacumque de causâ, quamvis etiam consensus tam superioris, in cuius Ordine antea professus fuerit, quam alterius superioris, in cuius Ordine novam professionem emittere voluerit, accedat.

§ 4. Nobis autem nostrisque successoribus Romanis Pontificibus pro tempore extituri similes concessionem penitus reservamus, itant in posterum S. R. E. cardinales legati, eiusdem Romanae Ecclesiae cardinalis maior poenitentiarius, nuncii Apostolicae Sedis, vicelegatus Avenionensis, praedictaeque Congregationes in examine libellorum supplicum huiusmodi transitus postulantium hac de re nihil omnino decernere possint, nisi, nostro vel Romani Pontificis pro tempore extituri speciali rescripto, eiusmodi libelli supplices ad illos remissi fuerint: quo rescripto etiam obtento, nihilominus transitus facultatem, etiamsi causae eius concedendi summae viderentur, nullo modo concedere valeant, nisi postquam nobis et pro tempore extituro Romano Pontifici totius rei distincta et accurata relatio facta fuerit, et postquam a nobis ipsis vel a Romano Pontifice pro tempore extituro earundem causarum pondus approbatum, et transitus facultas concessa fuerit. Eisdem vero praesentibus litteris nostris quoscumque transitus, non observato ad unguem harum tenore imposterum faciendos, nullos, invalidos fore et esse declaramus; Ordinariis locorum concedentes vel ad illos extendentes eandem facultatem procedendi in eos, qui deinceps, praesenti constitutione non observatâ, ad alium Ordinem transire ausi fuerint, quam Tridentina Synodus Ordinariis concessit in regulares extra monasteria vagantes et crimina committentes.

Uni Pontifici, praeterea nobis, huiusmodi transitum concedendi facultas reservatur.

*Clausulae con-
trahentium de
potestione.*

§ 5. Decernimus quoque, praesentes de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quovis alio defectu notari seu impugnari, aut quacumque ratione, tamquam fortasse contra alias apostolicas canonicasque sanctiones iampridem usu receptas facientes, aut quovis alio quaesito colore, in ius et controversiam vocari, ac ad terminos iuris reduci non posse, sed semper validas, efficaces ac perpetuo duraturas, sicque in praemissis universis et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, ac causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi et definiendi facultate et auctoritate, iudicari, interpretari et definiri debere, necnon irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio
contrariorum.*

§ 6. Quocirca mandamus universis locorum Ordinariis, ut, quando, ubi et quoties opus fuerit, easdem praesentes solemniter publicantes, eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistant: non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac in conciliis etiam generalibus editis quibuscumque; necnon Ordinibus¹ eiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, illorumque superioribus et fratribus quomodolibet etiam pluries concessis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas ge-

¹ Aptius lege *Ordinum..... statutis* (n. r.).

nerales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae sanctionis, prohibitionis, decreti, mandati, voluntatis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, idibus februarii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 februarii 1726, pontif. anno II.

CXIII.

Statuitur ut Minores de Observantiâ semper et ubique praecedentiâ super Reformatos gaudere debeant¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii nobis divinitus iniuncti sollicitudo nos admonet, ut omni curâ ac studio ad ea iugiter intendamus, per quae christifidelium sub suavi arctioris religionis iugo mancipatorum, uberesque bonorum operum fructus, benedicente Domino, proferre iugiter satagentium, quieti et tranquillitati consulitur, et, quae religiosum eorum pro-

¹ De praecedentiâ in processionibus canonicorum regularium Lateranensium Ordinis sancti Augustini supra omnes, vide huius Pontificis constit. edit. MDCCXXV, die 21 iunii, pontif. IV.

*Sanctio po-
nalis.*

Exordium.

*Minores de Ob-
servantiâ anti-
quitas semper
ceteris unum-
bus praecedere
consueverunt.*

positum turbare possunt, removentur, ut, nullâ re praepediti, ac sublatis animorum dissidiis et aemulationibus, iuxta regularia suorum Ordinum instituta, in pacis amoenitate gratum Altissimo impendant famulatum, felicioribusque in dies in viâ Domini proficiant incrementis.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, tametsi fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ, Excalceati, Recollecti ac Reformati respective nuncupati, unicum corpus religionis ac Ordinem insimul constituent, atque sub uno eodemque capite et ministro generali, etsi sub diversis constitutionibus in Ecclesiâ Dei militent, antiquus tamen usus ac generalis prope consuetudo invaluit, ut ipsi fratres de Observantiâ, ubique nedum in Galliarum, Hispaniarum, Portugalliae et Algarbiorum regnis, ac universâ Germaniâ, verum et in hac almâ Urbe nostrâ et reliquâ passim Italiâ, ubi felicitis recordationis Gregorii XIII praedecessoris nostri constitutio super praecedentiâ edita maxime viget, eosdem fratres Excalceatos, Recollectos et Reformatos in processionibus aliisque tum privatis tum publicis actibus et functionibus quibuscumque, nullâ habitâ ratione maioris vel minoris antiquitatis suorum conventuum, praecedant, solumque aliquot ab hinc annis pro parte dictorum fratrum Reformatorum nonnullae quaestiones super eiusmodi praecedentiâ memoratis fratribus de Observantiâ in quibusdam Italiae provinciis motae fuerunt, sub obtentu quod quidam eorum conventus tempore et fundatione illius fratrum de Observantiâ forent priores, licet in reliquis eiusdem Italiae provinciis fratres de Observantiâ praedicti praecedentiâ praefatam pacifice obtineant, etiamsi eorum conventus post alios fratrum Reformatorum inibi erecti reperiantur:

§ 2. Nos, considerantes eiusmodi controversias inter fratres dicti Ordinis, qui vota sua in spiritu humilitatis et paupertatis Domino exhibere profitentur, minime decere, ac turbas in eundem Ordinem, non sine scandalo ac mutuae inter eos charitatis detrimento, invehere posse, adeoque illas omni ratione recidere, unamque ac certam hac in re formam ab omnibus fratribus Reformatis praedictis servandam praescribere volentes, necnon Gregorii praedecessoris litterarum praedictarum tenorem, et alia quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et exacte specificatis habentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quascumque causas, lites seu controversias, inter fratres de Observantiâ et Reformatos praedictos super praecedentiâ praefatâ ubilibet et coram quibusvis iudicibus quomodolibet motas ac pendentes, ad nos harum serie advocamus, illasque penitus et omnino extinguimus ac supprimimus, et perpetuum desuper silentium imponimus. Utque deinceps idem usus ac mos, qui in Urbe praefatâ ac alibi inter fratres de Observantiâ et Reformatos servatur ac retinetur, in universâ Italiâ observari et retineri debeat, quod scilicet dicti fratres de Observantiâ ubique in processionibus aliisque actibus, tam publicis quam privatis, digniorem et honorabiliorem locum obtineant, ac ipsos fratres Reformatos praecedant, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, tenore praesentium, statuimus et ordinamus; districte in virtute sanctae obedientiae, et sub excommunicationis maioris latae

¹ Pessime edit. Main. legit *maturae* pro *mutuae* (R. T.).

*Statutum
praedictum cum
pennis in con-
travenientes.*

sententiae eo ipso per contrascentes incurrenda poena, omnibus et singulis fratribus Reformati Ordinis praedicti nunc et pro tempore existentibus inhibentes, ne deinceps super praemissis eorumve occasione fratres de Observantia huiusmodi molestare, inquietare, perturbare, aut quoquo modo impedire audeant vel praesumant; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et alios quoscumque auctoritate et potestate fungentes et functionarios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Exequutorum deputatio.

§ 3. Quocirca venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et dilectis filiis locorum Ordinariis per praesentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel eorum quilibet, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dictorum fratrum de Observantia fuerint requisiti, eis efficacia defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praemissa iuxta praesentium continentiam et dispositionem observari, contradictores quoslibet et rebelles ac praemissis non parentes per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. Non obstantibus dicti Gregorii praedecessoris litteris, ac nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis ac fratrum Re-

Clauulae de rogatione.

formatorum praedictorum, illorumque conventuum, domorum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam per modum statuti perpetui, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam et ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 4. Volumus autem quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudi-

Fides transumptorum.

cio quam extra illud adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiv februarii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 februarii 1726, pontif. anno II.

CXIV.

Declarantur nulla gesta per saecularem potestatem in ducatu Sabaudiae adversus monasterium S. Bernardi in Valesia Ordinis canonicorum regularium S. Augustini.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium ab officio sarta lecta vindicanda iura ecclesiarum.

In sublimi Sedis Apostolicae specula meritis licet imparibus constituti, ecclesiasticam libertatem et immunitatem, aliaque ecclesiarum, monasteriorum, hospitalium, conventuum ac locorum piorum quorumlibet, illorumque personarum iura ubique sarta tecta tueri ac adversus quaecumque, per quae illis aliquid detrimenti inferri possit, tradita nobis divinitus auctoritate vindicare tenemur, sicut, omnibus maturae considerationis trutinam perpensis, aequitati et iustitiae rectoque ordini consentaneum esse in Domino arbitramur.

Multa per saecularem potestatem adversus personas et bona praedicti monasterii patrata fuere.

§ 1. Cum itaque, sicut ad apostolatus nostri notitiam, non sine intimo animi nostri moerore pervenit, multa aliquot ab hinc annis per saecularem potestatem in ducatu Sabaudiae ac Pedemontii principatu adversus personas et bona

1 Innocentii XIII const. edit. MDCCXXII, die 27 martii, pontif. I, declaratum fuit nullum decretum senatus Lucernae super moderatione expensarum pro monialibus; et huius Pontificis const. edit. MDCCXXVIII, die 25 septembris, pontif. V (quae infra suo ordine legitur) annullatur constitutio ordinum regni Poloniae contra nuncium et nunciaturae libertatem

monasterii seu hospitalis magni S. Bernardi nuncupati in Valesia Ordinis canonicorum regularium S. Augustini non minus temere quam nulliter attentata fuerint, ac novissime eadem saecularis potestas eo audaciae devenerint, ut dilectum filium Ludovicum Bonifacium, modernum ipsius monasterii seu hospitalis praepositum, priusquam eiusmodi praepositurae possessionem apprehendere posset, ad praestandum sibi fidelitatis indebitum iuramentum, necnon ad dictam praeposituram tamquam de iure patronatus eiusdem saecularis potestatis recognoscendam induxerit, seu verius vi metuque compulerit; quibus exactis, tum demum praedicto Ludovico Bonifacio permisit ut possessionem praepositurae praefatae, quam eatenus assequi nequiverat, adipisceretur:

§ 2. Porro, quamvis explorati iuris sit, ea omnia, quae in praeiudicium ecclesiarum ac personarum ecclesiasticarum, earumque immunitatis, praesertim a laicis quovis modo patrantur, nullius prorsus esse roboris ac momenti, ac tam iuramentum fidelitatis quam recognitiones asserti iurispatronatus per dictum Ludovicum Bonifacium emissa, seu potius ab ea extorta, nullum plane ius aut titulum ipsi saeculari potestati tribuere, minusque eiusdem monasterii seu hospitalis libertati aliquid detrachere posse, adeoque illa speciali improbatione et cassatione nostra nequaquam indigere; nihilominus, ne in tam aperta iurium ecclesiasticorum oppugnatione torpescere videamur, ac monasterii seu hospitalis praefati indemnitati peramplius consulere volentes, necnon omnium et singulorum, quae in praemissis seu eorum occasione quovis modo gesta fuerunt, series, causas et circumstantias, etiam aggravantes, aliave

Declarantur praedicta omnia attentata nulla nulliusque roboris esse.

1 Aptius lege recognitionem (R. T.).

quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirunt, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et exacte specificatis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula in praemissis, seu eorum occasione, per dictam saecularem potestatem aduersus bona et personas monasterii seu hospitalis praedicti quovis modo decreta, acta, gesta et attentata, necnon iuramentum fidelitatis eidem saeculari potestati a memorato Ludovico Bonifacio praeposito praestitum ac quamcumque recognitionem asserti insipatronatus, per eum, sicut praemittitur, facta, cum inde secutis et forsitan quodcumque secularis, penitus et omnino nulla, irrita, invalida, iniusta, damnata, reprobata et a non habentibus potestatem de facto praesumpta, nulliusque plane roboris, momenti vel efficaciae ab initio fuisse et esse, ac perpetuo fore, neminemque ad illorum observantiam teneri, imo nec illa ullatenus observari posse aut debere, neque ex illis cuiquam aliquod ius vel actionem aut titulum etiam coloratum, vel possidendi ac praescribendi causam, acquisitum fuisse nec esse, minusque ullo tempore acquiri vel competere posse, neque illa ullum statum facere vel fecisse, sed, perinde ac si nunquam emanassent nec factae fuissent, pro non extantibus et non factis perpetuo haberi debere, tenore praesentium decernimus et declaramus.

§ 3. Et nihilominus, ad maiorem et abundantiorum cautelam et quatenus opus sit, illa omnia et singula motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus damnamus, reprobamus, revocamus, cassamus, irritamus,

1 Aptius lege facta (R. T.).

annullamus et abolemus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuumus, ac, quatenus itidem opus sit, dictum monasterium seu hospitale, illiusque praeposituram, ac bona et iura, ac illorum respective personas quascumque adversus illa in integrum et pristinum ac eum in quo antea quomodolibet erant statum restituimus, reponimus et plenarie reintegramus.

§ 4. Firmas praeterea ac salvas esse volumus atque decernimus quascumque censuras et poenas ecclesiasticas, quas eiusdem saecularis potestatis administrum, qui praemissa perpetrarunt, mandarunt vel rata habuerunt, seu in eis auxilium, consilium vel favorem quomodolibet praestiterunt, cuiusvis praeeminentiae et dignitatis fuerint, propter eadem praemissa quovis modo incurrerunt; facultate quoque nobis et Sedi Apostolicae expresse reservata, quatenus illi minime redierint ad cor, suis loco et tempore adversus illos ad alia canonica et severiora remedia procedendi.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, etiam specificam et individuum mentione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, causaeque, propter quas praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificate et iustificate non fuerint, aut ex alia qualibet etiam quantumvis iuridica et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis

1 Ed. Main. legit consensu (R. T.).

Decernimus firmas censuras quas incurrerunt administrum saecularis potestatis ob praedicta attentata.

Clausula.

magno et substantiali ac incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatoria. § 6. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, legibus quoque etiam imperialibus et municipalibus, necnon qui-

1 Praeposit. in nos addimus (R. T.).

busvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, etiam quantumvis sublimibus et specialissima mentione dignis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, et aliis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, editis, factis ac pluries iteratis et quantiscumque vicibus approbatis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, insererentur et exprimerentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur

1 Fides habenda transumptis.

ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostentae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xix februarii mdcclxvi, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 19 februarii 1726, pontif. anno ii.

CXV.

Confirmantur et ampliantur quaedam privilegia clericorum metropolitanae Lucensis quoad insignia¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex, in supremo apostolicae potestatis throno, disponente Domino, super universas orbis ecclesias constitutus, ad illas praesertim suae indefessae mentis aciem convertit, ut divinus cultus in eis, ut par est, in dies suscipiat incrementum, ecclesiarumque ipsarum maiestas magis elucescat, singulari suae benignitatis elementia, quantum sibi ex alto conceditur, personas in eis Altissimo famulantium speciosioribus ornamentis et honorum titulis decorare atque illustrare consuevit, aliaque disponit, prout, ecclesiarum et personarum earumdem qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire.

Canonici praedicti usus mitrae ad instar S. R. E. cardinalium iam pridem concessus fuerat.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, alias ecclesiam Lucanam, quae singularibus insignita praerogativis et conspicuis ornamentis et honorum titulis decorata praefulget, felicitis recordationis Iulius Papa III praedecessor noster (extendendo et ampliando litteras apostolicas Lucii III, Alexandri etiam III,

1 Alia huius Pontificis constit. ed. mdcclxv, die maii viii, pontif. i; concessus fuit usus mitrae aliorumque insignium clericis metropolitanae Capuanae.

ac Martini V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, in quibus praedecessores huiusmodi, quod tunc existentes capitulum et canonici praefatae ecclesiae Lucanae, eorumque successores, in certis tunc expressis anni solemnitatibus, pluvialibus induti, dum divinis inservirent, mitram albam sericeam, ad instar venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, gestare possent, respective concesserant) quampluribus aliis privilegiis et gratiis decoraverit, et inter alia eisdem capitulo et clericis, quod ipsi capitulum² (etiam in Paschatis Resurrectionis dominicae ac Pentecostes et Nativitatis domini nostri Iesu Christi, Omniumque Sanctorum, ac singulis B. Mariae Virginis respective festis diebus, seu quoties eos processionaliter aut capitulariter vel ad aliquas ecclesias civitatis Lucanae in quibusdam ecclesiarum ipsarum solemnibus, prout moris est, accedere, sive in dicta ecclesia Lucana festa duplicia et sanctorum corporum in illa degentium solemnia per eos celebrari, seu unum eorum per quem missam³ decantari aut in celebratione vesperarum pluviale induere contigisset), ad eorum libitum, ac modis et formis per praefatos praedecessores seu alterum eorum concessis, seu alias prout dictis capitulo et clericis expediens et condecens esse visum fuisset, eadem mitra uti libere et licite possent et valerent, apostolica auctoritate perpetuo per alias eiusdem Iulii praedecessoris litteras apostolicas etiam concesserit et indulserit: ac alias, prout in singulis litteris huiusmodi desuper tunc confectis plenius continetur:

§ 2. Nos, qui ecclesiarum omnium praesertim cathedralium privilegia, ad

1 Deest et canonici (R. T.).

2 Edit. Main. legit missa (R. T.).

Confirmatio praedicti ad dult.

hoc ut divinus¹ cultus in² illis decentius et honorificentius peragatur, sarta tecta persistere, quin imo illa augere concupiscimus, attendentes eiusdem ecclesiae Lucanae conspuitatem, ac dictae ecclesiae Lucanae illiusque capituli et clericorum praefatorum decori consulere ac eosdem capitulum et clericos amplioris gratiae favore prosequi volentes, ipsosque, et eorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, motu proprio, non ad eorum vel aliquorum super hoc pro eorum parte nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia meraque deliberatione ac liberalitate nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, concessionem et indulta favore capituli et clericorum, per praefatos praedecessores ut praefertur emanatas et emanata, et super illis eorumdem praedecessorum desuper ut praefertur expeditas litteras, illarum tenores etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum expressis habentes, apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo confirmamus et approbamus, omnesque et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper in concessionum et indultorum huiusmodi obtentu forsitan quomodolibet intervenerint, apostolica auctoritate praefata plenarie supplemus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus. Ac insuper concessionem et indulta huiusmodi, per nos, ut praefertur, confirmatas et approbatas, ac confir-

Ampliatio praedicti privilegii ad omnia insignia abbatum usus mitrae.

1 Male edit. Main. legit divini (R. T.).

2 Praeposit. in nos addimus (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XXII.

mata et approbata, in praefatis praedecessorum huiusmodi litteris, ut praefertur, expressas et expressa, pro praefatis capitulo et clericis (videlicet, quod post pontificalem maiorem, ac secundam, tertiam ac quartam in praefata ecclesia Lucana dignitates respective obtinentes, ac omnes et singuli canonici eiusdem ecclesiae Lucanae, etiam nunc et pro tempore existentes, de cetero perpetuo futuris temporibus in praefatis anni festivitibus et aliis temporibus ac ecclesiasticis functionibus in praefatis litteris praedecessorum huiusmodi expressis, etiam absente episcopo, usu omnium pontificalium, ac omnibus insignibus abbatialibus, ac cruce, annulo et baculo, aliisque paramentis et indumentis, ad instar abbatum usum mitrae et baculi habentium, gaudere, necnon in suis armis et insigniis mitram et baculum apponi facere et addere, necnon populum inter missarum et divinarum officiorum huiusmodi aliarumque ecclesiasticarum functionum praefatarum solemnium, de consensu tamen Ordinarii, benedicere, prout dicti abbates, usum mitrae et baculi habentes, supra populum solemnem benedictionem impertiri solent, libere et licite possint et valeant, seu quilibet eorum possit et valeat) dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo extendimus et ampliamus, et, quatenus opus sit, praemissa omnia de novo concedimus et indulgemus, ac facultatem et licentiam desuper impartimur.

§ 3. Ac capitulum, dignitates et clericos praefatos, eorumque successores super concessionem huiusmodi per quaecumque capitula quarumcumque aliarum ecclesiarum patriarchalium, archiepiscopalium vel primatialium et episcopalium, et quasvis personas, quavis auctoritate, dignitate et praeeminentia praeditas, quovis praetextu, colore vel

Clansulae praedictae confirmatae sunt.

ingenio, publice vel occulte, directe vel indirecte impediri, molestari, inquietari vel perturbari nullatenus posse neque debere, praesentes quoque semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos quomodolibet nunc spectat et spectabit in futurum, firmiter et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore, ex quocumque capite vel qualibet causâ, quantumvis legitimâ et iuridicâ, etiam ex eo quod capitula cathedralium et collegiatarum ecclesiarum quarumlibet, earumque dignitates et canonici, vel quilibet alii, cuiuscumque dignitatis, ordinis, gradus, conditionis et praeminentiae sint, in praemissis et circa ea quomodolibet et ex quavis causâ, ratione, actione vel occasione ius vel interesse habentes vel habere praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi fuerint, vel imo contradicturi sint, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis seu invaliditatis vitio, vel intentionis nostrae, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, inexcogitabili ac specificam et individuum mentionem et expressionem requirente defectu, aut ex quocumque alio capite, a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, aut quocumque alio colore, praetextu, ratione vel causâ, etiam in corpore iuris clausâ, occasione, aliâve causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili, legitimâ, iuridicâ, piâ, privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret¹, aut quod de voluntate nostrâ et aliis superius expressis nullibi appareret sen aliâs probari posset, notari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revo-

¹ Edit. Main. legit *forent* (n. T.).

cari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu simili concessio aut impetrato vel emanato uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibuscumque similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisve contrariis dispositionibus, etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, et Sedem Apostolicam, etiam motu pari et consistorialiter, ex quibuslibet causis, et sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiamsi de eisdem praesentibus earumque toto tenore ac datâ¹ specialis mentio fiat, pro tempore factis et faciendis, ac concessis et concedendis, comprehendi, sed, tamquam ad maius divini cultus augmentum tendentes, omnino ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ, per nunc et pro tempore existentes dictae ecclesiae Lucanae capitulum, dignitates et canonicos praefatos quodcumque eligendâ, concessas esse et fore, sicque et non aliâs per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, praerogativâ et privilegio fungentes, ac honore et praeminentiâ fulgentes, sublata eis et eorum cuilibet

¹ Edit. Main. legit *datae* (n. T.).

Committitur
episcopo Luca-
no exequi in
praedictorum.

quavis aliter iudicandî et interpretandi facultate et auctoritate, in quocumque iudicio et quacumque instantiâ indicari et definiri debere, irritumque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, dictâ apostolicâ auctoritate decernimus.

§ 4. Quocirca venerabili fratri nostro episcopo Lucano motu simili per apostolica scripta mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, easdem praesentes et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte nunc et pro tempore existentium praefatorum capituli, dignitatum et canonicorum dictae ecclesiae Lucanae fuerit requisitus, solemniter publicans, eisque in praemissis efficacis defensionis auxilio assistens, faciat auctoritate nostrâ illa omnia integraliter et inviolabiliter observari, ac nunc et pro tempore existentes capitulum, dignitates et canonicos praefatos indulto, confirmatione, approbatione, defectuum suppletionem, roboris adiectione, extensione et ampliatione, ac novis concessione et indulto, licentiae et facultatis impartitione, ac decreto, aliisque praemissis, pacifice frui et gaudere iuxta earumdem praesentium continentiam et tenorem, non permittens quemquam eorum per quoscumque desuper quomodolibet molestari, impediri vel perturbari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, ceteraque iuris et facti remedia opportuna, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque desuper his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam saepius et quoties expediens videbitur aggravando et reaggravando, servatâ tamen formâ Concilii Tridentini, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 5. Non obstantibus quibuscumque legibus, statutis, consuetudinibus et prohibitionibus, si quae forsitan adsint, de gratiis ad instar non concedendis, ac etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae ecclesiae Lucanae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis et singulis tenoribus, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, habenda sit in nostris litteris mentio specialis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter aut divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, confirmationis, approbationis, defectuum suppletionis, roboris adiectionis, extensionis et ampliationis, ac novorum concessionis et indulti, licentiae et facultatis impartitionis, decreti, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Clausulae
generales.

Sanctus pas-
nalis.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, XV kalendas martii, pontificatus nostri anno II.
Dat. die 15 februarii 1726, pontif. anno II.

CXVI.

Supprimitur ecclesia parochialis B. Gregorii ad Pontem Quatuor Caputum de Urbe, eiusque fructus et iura uniuntur ecclesiae B. Angeli in Foro Piscium; ipsaque ecclesia Congregationi Divinae Pietatis adsignatur¹.

**Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Procedunt. Ex debito pastoralis officii nostri sedulo vigilare nos convenit, ne ob rerum temporalium inopiam divinus cultus minuat, in iis praecipue qui curam animarum exercent.

Causae impolentes Pontificis.

§ 1. Nuper enim parochialem ecclesiam B. Gregorii de Urbe, ad Pontem Quatuor Caputum nuncupatam, nos ipsi visitantes, haud modicam animi nostri perturbatione eam deprehendimus in deplorabili statu positam, sacram suppellectile aliisque divino cultui rite peragendo necessariis ornamentis destitutam, dilectumque filium Decium Felicem Vasti, modernum illius rectorem et possessorem, aetate gravem et congruis redditibus carentem tanto oneri plane imparem. Quare animarum curae ea quae par est vigilantia per deputationem idonei vicarii sive oeconomi sollicite consulendum curavimus, donec aliter protutiori animarum salute opportune provideremus. Itaque, nobiscum seriâ meditatione cogitantes, quod, si parochialis

¹ Alia huius Pontificis constit. ed. MDCCXIX, die 2. martii, pontif. V, reintegratur ecclesia S. Eustachii Urbis in possessionem capellae S. Michaelis, cum revocatione concessionis collegio procuratorum Urbis alias factae.

ecclesia praedicta, quae, ut praefertur, tenuis redditus et angusta, ac saecularis et collegiatae ecclesiae B. Anastasiae pariter de Urbe filialis est, perpetuo supprimeretur et omnino extingueretur, prorsus dismembrata et separata ab huiusmodi parochiali ecclesia animarum cura, sicque abdicata et separata ad aliam ex vicinioribus ecclesiis iuxta providam Tridentini Concilii dispositionem transferretur, procul dubio inconvenientia huiusmodi magno parochianorum bono tollerentur¹ et animarum cura nullatenus frigeret; in hanc deliberationem maturo consilio devenimus ut iam dictam parochialem ecclesiam beati Gregorii supprimeremus et extingueremus, cuius fructus, et illi forsitan annexorum redditus et proventus, etiam cum incertis, annum valorem septuaginta ducatorum auri de Camera, secundum communem aestimationem, ut accepimus, non excedunt.

§ 2. Dictis ergo aliisque iustis de causis nobis optime notis animi nostrum moventibus, motu proprio et ex certa scientia deque apostolicae potestatis plenitudine, eandem parochialem ecclesiam B. Gregorii, eiusque titulum collativum, ac denominationem, essentiam et statum parochialem, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus, ac eam unâ cum illius titulo et denominatione, essentia et statu huiusmodi perpetuo suppressam et extinctam fore et esse decernimus et declaramus, ac omnimoda² animarum illius parochianorum curam aliaque iura, officia et onera parochialia universa, et idorum exercitium, a dicta parochiali ecclesia B. Gregorii, per nos, ut praefertur, suppressa et extincta (ita ut dictus Decius Felix, quem dicta parochiali ecclesia B. Gregorii per nos

¹ Edit. Main. legit *tolleretur* (R. T.).

² Vel *omnimodam*, vel *postea curae* (R. T.).

ut praefertur suppressa et extincta perpetuo privamus, ac privatum esse decernimus et declaramus, illa deinceps exercere, aut se quomodolibet in illius res temporales et spirituales intromittere nullatenus debeat), motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, perpetuo abdicamus et abdicatum¹ esse volumus, decernimus et declaramus.

Eiusdemque fructus et iura uniuntur ecclesiae B. Angeli in Foro Piscium.

§ 3. Eiusdemque parochialis ecclesiae B. Gregorii, per nos, ut praefertur, suppressae et extinctae, bona, domos, earumque pensiones, proprietates, canones, pretaticum hebraeorum, fructus quoque, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, ad dictam parochialem ecclesiam B. Gregorii, ut praefertur, suppressam et extinctam quomodolibet et qualitercumque spectantia, et undecumque, etiam ex praefato exercitio curae animarum provenientia, quaeque ratione parochiae et iurium parochialium huiusmodi in futurum spectare et obvenire poterunt, auctoritate et tenore praedictis, etiam perpetuo separamus et dismembramus; ac illa omnia et singula sic abdicata et separata, omnesque eius parochianos utriusque sexus, ad vicariam perpetuam, cui cura animarum incumbit, dilectorum etiam filiorum parochianorum saecularis et collegiatae ecclesiae B. Angeli in Foro Piscium pariter nuncupatae de Urbe, quae vicina et contermina, ac etiam parochialis et baptismalis est, similiter perpetuo transferimus, itaut parochialis ecclesiae B. Gregorii per nos ut praefertur suppressae et extinctae parochiani huiusmodi ad dictam collegiatam et parochialem ecclesiam B. Angeli pro ecclesiasticis sacramentis recipiendis missisque et aliis divinis officiis audiendis deinceps accedere, ac infra-

¹ Potius lege *abdicatam* vel *abdicata*, nempe *curam animarum*, vel *iura* (R. T.).

scripto vicario iura parochialia solvere, et vicarius perpetuus dictae collegiatae et parochialis ecclesiae B. Angeli in Foro Piscium huiusmodi, nunc et pro tempore existens, curam animarum parochianorum huiusmodi exercere, ac illis sacramenta administrare, ceteraque officia et munera parochialia dictae parochialis ecclesiae B. Gregorii, sic, ut praefertur, suppressae et extinctae, subire et supportare, respective possit et debeat, ac etiam teneatur; eidemque vicariae B. Angeli in Foro Piscium huiusmodi omnia et singula dictae parochialis ecclesiae B. Gregorii, per nos, ut praefertur, suppressae et extinctae, bona, domos, illarumque pensiones, canones, pretaticum, census, responsiones, fructus, redditus, proventus, obventiones et emolumenta quaecumque, praesentia et futura, tam certa quam incerta, maiora et minora, etiam ratione stolae, exercitii curae animarum, administrationis sacramentorum, ac sepulturae, officiorum, funeralium, mortuorum et anniversariorum, et in quibusvis aliis rebus consistentia (alias vicariae praedictae B. Angeli in Foro Piscium translationes, uniones et assignationes quomodolibet hactenus forsitan factas praesentibus pro expressis habentes), motu, scientia et auctoritate praedictis, perpetuo unimus, annectimus et incorporamus, et, praeter assignatam congruam portionem aliaque solita emolumenta, ipsius vicarii eiusque in dicta vicaria B. Angeli in Foro Piscium successorum¹, per eos propria auctoritate percipienda, exigenda et levanda, ac in suos usus et utilitatem, ac pro supportandis oneribus parochialibus primodictae parochialis ecclesiae B. Gregorii, per nos, ut praefertur, suppressae et extinctae,

¹ Potius ipsi vicario eiusque ... successoribus (R. T.).

convertenda, similiter perpetuo assignamus, applicamus et appropriamus.

§ 3. Ac eundem vicarium B. Angeli in Foro Piscium, nunc et pro tempore existentem, necnon, quatenus opus sit, dictum Decium Felicem, a quacumque solutione mediae annatae, ad quam idem Decius Felix ratione infrascriptae assignationis, necnon etiam mediae annatae et quindennii, ad quam et quod idem vicarius B. Angeli in Foro Piscium nunc et pro tempore existens, ratione praedictae unionis aliorumque praemissorum, teneri et obligati esse dici possent, et a quacunque obligatione desuper Camerae nostrae Apostolicae et illius officialibus faciendâ, penitus eximimus et totaliter liberamus, et ad annatam et quindennium huiusmodi solvendum et se desuper obligandum minime teneri, neque ad id per Camerae seu illius officiales praefatos aut alios quoscumque ullo unquam tempore cogi vel compelli, et ob non solutionem seu obligationem huiusmodi desuper a quoquam quovis praetextu, colore vel ingenio molestari aut inquietari minime posse, neque debere, volumus pariter atque decernimus. Mandantes propterea omnibus et singulis officialibus, depositariis, commissariis, et aliis pro dictâ Camera nostrâ agentibus, necnon omnibus illis, ad quos earundem praesentium expeditio quomodolibet spectat et pertinet, quatenus, visis eisdem praesentibus, nulloque alio a nobis expectato mandato, easdem praesentes absque ullâ solutione annatae et quindennii, vel obligatione desuper faciendâ, expédiant et relaxent.

§ 4. Cum hoc tamen quod praedictus vicarius B. Angeli in Foro Piscium, nunc et pro tempore existens, eidem Decio Felici, aliunde non habenti unde commode vivere possit, ex primodictae parochialis ecclesiae B. Gregorii, per nos

ut praefertur suppressae et extinctae, fructibus, redditibus et proventibus, scuta centum monetae romanae pro eisdem Decii Felicis congruâ sustentatione, quoad vixerit, annuatim de bimestri in bimestre persolvere; qui tamen fructus pro dictâ portione sentorum centum monetae post eiusdem Decii Felicis obitum integre etiam accrescant vicariae praedictae B. Angeli in Foro Piscium, eique pariformiter ex nunc pro tunc, eveniente obitu praefati Decii Felicis, assignati, applicati et appropriati sint et esse intelligantur et censeantur; et augmento huiusmodi secuto, volumus, ut portio congrua a dilectis etiam filiis capitulo et canonicis dictae collegiatae ecclesiae B. Angeli in Foro Piscium solvi solita et aliâs assignata in constitutione Pii PP. V praedecessoris nostri, aliâque emolumenta, quibus dictus vicarius B. Angeli in Foro Piscium ad praesens gaudet, in nihilo diminuatur. Praefatus autem vicarius B. Angeli in Foro Piscium tunc et in eo casu, videlicet secuto eiusdem Decii Felicis obitu, de coadiutore idoneo, et ad curam animarum exercendam a dilecto filio nostro in Urbe eiusque districtu vicario in spiritualibus generali examinato et approbato, qui ad nutum dicti vicarii B. Angeli in Foro Piscium amovibilis sit, ac ipsum vicarium B. Angeli in Foro Piscium in exercitio curae animarum illi incumbens, et praesertim parochianorum infra limites, ubi de praesenti parochia B. Gregorii existit, pro tempore habitantium, coadiuvet cum congruâ mercedis assignatione non minore iullis viginti monetae singulis mensibus, providere, ipsoque providere recusante aut negligente, idem vicarius noster vel eius vicesgerens coadiutorem huiusmodi sumptibus dicti vicarii B. Angeli in Foro Piscium deputare respective teneantur.

Concessio
eiusdem eccle-
siae S. Gregorii
Congregatio
Divinae Piete-
tis, decernitur
quid agendum
praedictâ Con-
gregationis in
signum concessio-
nis.

§ 5. Dictam vero ecclesiam B. Gregorii, sic ab omni curâ huiusmodi, iuri-
bus, officiis, oneribus et exercitiis pa-
rochialibus liberam et exemptam, illius-
que sacristiam, saeculari societati seu
Congregationi operariorum Divinae Piete-
tis nuncupatae de Urbe, canonice, ut
asseritur, erectae, cum omnibus camp-
anis et suppellectilibus sacris in eadem
ecclesia B. Gregorii eiusque sacristiâ
actu existentibus (ita ut liceat dilectis
quoque filiis operariis societatis seu
Congregationis huiusmodi dictae eccle-
siae B. Gregorii, sic sine curâ existentis,
illiusque sacristiae et campanarum ac
suppellectilium huiusmodi corporalem,
realem et actualement possessionem, per
se, vel alium seu alios eorum et prae-
dictae societatis seu Congregationis no-
minibus, propriâ auctoritate ex nunc
apprehendere et apprehensam perpetuo
retinere, cuiusvis licentiâ desuper mini-
me requisitâ, ipsamque ecclesiam beati
Gregorii instaurare, reparare, ampliare
et in quacumque aliam decentem for-
mam immutare, seu etiam de novo a
fundamentis extruere, in eâque missas
et alia divina officia quaecumque cele-
brare et decantare, ac spiritualia exer-
citia aliâque pietatis opera ex instituto
eiusdem societatis seu Congregationis
ferri solita, similiter facere, sine tamen
praeiudicio iurium parochialium), aucto-
ritate et tenore praedictis, etiam per-
petuo concedimus et assignamus. Et in
signum recognitionis praesentis conces-
sionis et assignationis, operarii dictae
societatis seu Congregationis nunc et
pro tempore existentes, quotannis in
perpetuum, in die festo B. Gregorii Ma-
gni unum cereum trium librarum ce-
rae albae dicto pariter filio nostro
ipsius collegiatae ecclesiae B. Anastasiae
presbytero cardinali, nunc et pro
tempore existenti, et, vacante titulo,

in eiusdem titularis locum, dilecto filio
nostro in almâ Urbe eiusque districtu
vicario in spiritualibus generali, necnon
alterum cereum duarum librarum cerae
similis capitulo dictae collegiatae eccle-
siae B. Anastasiae tradere, et (quate-
nus ipsi operarii societatis seu Congre-
gationis huiusmodi domum rectoralem
seu aedes et mansiones parochiales,
eidem ecclesiae B. Gregorii contiguas et
cohaerentes, cum annexo situ, adiacen-
tiis et pertinentiis, pro ipsius societatis
seu Congregationis usu, commodis et
opportunitatibus, ut piis suis exercitiis
facilius vacare possint, emere et acqui-
rere velint, prout eas emendi et acqui-
rendi licentiam et facultatem eis in Do-
mino impartimur) pretium exinde retra-
hendum in tot locis montium cameralium
non vacabilium, vel bonis stabilibus
frugiferis et ab omni hypotheçâ et cadu-
citate liberis, in beneficium et augmen-
tum reddituum dictae vicariae B. Angeli
in Foro Piscium investire teneantur.

§ 6. Mandamus autem motu, scientiâ et potestate paribus per praesentes
eidem nostro in Urbe eiusque districtu
vicario in spiritualibus generali, quate-
nus, per se, vel alium, seu alios, prae-
missa omnia et singula efficaciter adim-
pleri, et ab omnibus, ad quos quomo-
dolibet nunc spectat et spectare poterit
in futurum, inviolabiliter observari cu-
ret, faciens praedictum vicarium B. An-
geli in Foro Piscium, nunc et pro tem-
pore existentem, iurium parochialium,
fructuum, reddituum, proventuum et
obventionum quarumcumque dictae pa-
rochialis ecclesiae B. Gregorii, per nos,
ut praefertur, suppressae et extinctae,
et ei ut supra unitorum et assignatorum,
pacificâ possessione frui et gaudere, et,
quatenus opus sit, in eorundem actua-
lem possessionem inducat auctoritate
nostrâ et defendat inductum, amotis

Præsentium
extensio cum
notitia

quibuslibet delentoribus ab eisdem, non permittens eum desuper a quoquam, quavis occasione vel causâ, indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo.

Clausulae
peculiares.

§ 7. Decernimus etiam, praemissa omnia et singula, necnon easdem praesentes, ex quocumque capite, colore aut praetextu, etiam ex eo quod dicta parochialis ecclesia B. Gregorii, per nos, ut praefertur, suppressa et extincta, non vacaret, aut ex iure institutionis, matricitatis, tituli, et ex quacumque aliâ occasione ius et interesse habentes, et habere quomodolibet praetendentes, ad id vocati, citati vel auditi non fuerint, seu ex eo quod dilecti filii nostri moderni cardinalis titularis, ac capituli et canonicorum praedictae collegiatae ecclesiae B. Anastasiae, ipsiusque Decii-Felicis ad haec expressus non accesserit assensus, aut causae, propter quas eadem praesentes emanaverint, adductae, verificate et iustificate non fuerint, aut ex aliâ qualibet quantumvis iuridicâ, iustâ, legitimâ, piâ et privilegiatâ causâ, ex quocumque capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut ius et interesse habentium consensûs, aliove quolibet quantumvis magno, substantiali, inexcogitato et inexcogitabili, ac specificam et individuum mentionem requirente defectu notari, impugnari, retractari, annullari, invalidari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus eas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, et etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus

concesso, in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, nec sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus ullatenus comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per dictum vicarium B. Angeli in Foro Piscium nunc et pro tempore existentem ac operarios praefatos quodcumque eligendâ concessas, ac illas perpetuo validas et efficaces esse et fore, sicque et non aliâs per quoscumque iudices ordinarios et delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice-legatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et interpretari debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, necnon de exprimendo in unionibus beneficiorum ecclesiasticorum vero annuo valore, ac de unionibus committendis ad partes, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, necnon felicitis recordationis Pauli II, Pauli IV, Pii V, et Sixti V aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, annatas et quindennia ratione beneficiorum unitorum, valorem annum vigintiquatuor ducatorum auri de Camera excedentium, Camerae et Cancel-

Derogatorias.

lariae nostrae solvi praecipientium, aliâs uniones ipsae pro infectis haberi censeantur et sic unita beneficia, tamquam vere vacantia, a Sede Apostolicâ libere impetrari possint, necnon eiusdem recolendae memoriae Pii IV, etiam praedecessoris nostri, de gratiis interesse¹ eiusdem Camerae infra certum tunc expressum tempus insinuandis et registrandis, aliâs gratiae ipsae nullius sint roboris vel momenti, aut aliâs quomodolibet disponentium, aliisque quibusvis etiam in synodalibus, provincialibus et universalibus conciliis editis vel edendis specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac B. Anastasiae et B. Angeli collegiarum ecclesiarum praefatarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illarum respective capitulis, earumque pro tempore existentibus cardinalibus titularibus, aliisque quibuscumque superioribus et personis in contrarium praemissorum quomodolibet forsitan concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis, specifica, expressa et individua mentio, seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ ad hoc observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, latissime et plenissime ac specialiter et expresse, harum serie, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, derogamus et derogatum esse vo-

¹ Desunt verba: Camerae Apostolicae concernentibus, in archivio, etc. (R. T.).

lumen; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suppressionis, extinctionis, abdicationis, separationis, dismembrationis, incorporationis, assignationis, applicationis, appropriationis, declarationis, exemptionis, liberationis, concessionis, mandati, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, XIII kalendas martias, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 februarii 1726, pontif. anno II.

CXVII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium pro Carmelitis provinciae Portugalliae super iure suffragandi¹.

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte nonnullorum fratrum provinciae Portugalliae Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod in capitulis provincialibus, congressibus et congregationibus intermediis, aliisque actibus communitatum, in quibus negotiorum resolutio

¹ Clementis XI const. edit. MDCCXX, die 13 ianuarii, pontif. XX, agitur de alternativâ officiorum in eadem provinciâ, et Innocentii XIII const. edit. MDCCXXIII, die 14 iulii, pontif. III, facta fuit facultas magistris eiusdem provinciae suscipiendi lauream doctoratus in collegio Coimbricensi.

per pluralitatem suffragiorum iuxta eisdem Ordinis constitutiones absolvitur, contingebat interdum, quod resolutiones et decreta aequitati parum consona ac bono dictae provinciae parum accommodata fiebant, et quod, ob scissuras partialitatum, illi praesertim dominabantur, qui exquisitis artibus vota sive suffragia pro eorum fratribus consequendis¹ cumulare studebant, idque tunc potissimum eveniebat, quando capitulis et actibus praedictis interfuerant atque suffragium ferebant plures religiosi, qui aliunde aliquo consanguinitatis et affinitatis vinculo invicem coniuncti vel attinentes erant; hi enim ut plurimum tum sanguine tum uniformitate coniuncti adeo praepollebant, ut propter certam tot suffragiorum unionem reliquis fere metum inculiebant, sicque in suas partes trahebant, eoque, quo ipsi vellent, ire compellebant, quod sane nedum alienarum libertatum laesivum, verum etiam bono totius provinciae valde praeiudiciale existebat: ideoque pro parte eorumdem exponentium eidem Congregationi cardinalium supplicato, quod, mala huiusmodi aliaque ex praemissis oritura praeveniendo, mandaret quod imposterum, si quando in eadem provinciâ plures religiosos Ordinis praedicti, qui aliunde in primo aut secundo respective gradibus consanguinei vel affines fuerint et privilegio suffragandi aut ad praescriptum earumdem constitutionum aut etiam ex privilegio fruuntur, adesse contingeret, in iis capitulis seu congressibus, in quibus alii affines aut consanguinei pariter suffragantur, eiusmodi privilegio uti nequeant, ita tamen, ut, etiamsi plures ac plures sint, nonnisi duo, iique antiquiores, actu suffragari possint, reliquis a voto abstinentibus, istique solummodo uno aut altero

¹ Commâ istud lectori scio dimitt. corrig. (A. T.)

ex antiquioribus deficiente, iuxta eorum pariter antiquitatem, subintrent, praeci- piendo eiusmodi decreti omnimodam observantiam, quibuscumque privilegiis tum memoratae provinciae tum peculiaribus religiosis quomodolibet in contrarium concessis nequaquam obstantibus, et ita partialitatibus et factionibus destruendis, aliisque frequenter occurrentibus malis avertendis, ac indemnitati praedictae provinciae consultum erit: emanavit a praedictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, visâ relatione patris procuratoris generalis, ac attentis narratis, censuit et decrevit quod in posterum in capitulis provincialibus praefatae provinciae, ad exposita incommoda et inconvenientia vitanda, duo fratres tantummodo antiquiores, sive germani, sive consanguinei aut affines in primo et secundo gradu sint, et non omnes, iure suffragandi gaudere possint et valeant, et ita in futurum ab omnibus servari mandavit, quibuscumque statutis et consuetudinibus ipsius provinciae et privilegiis particularibus non obstantibus. Romae, xvi novembris mdcxxv. — F. cardinalis PAULUTUS. — P. A. archiepiscopus Larissae secretarius.

§ 2. Cum autem, sicut dicti exponentes nobis subinde exponi fecerunt, ipsi praemissa, quo firmitus subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequen-

Decretum
praedictum.

Confirmatio
relati decreti.

CXVIII.

Confirmantur nonnullae indulgentiae pro Minoribus aliisque eis subiectis pium exercitium Viae Crucis peragentibus, ipsaeque indulgentiae quibuscumque aliis conceduntur¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Inter plurima et maxima signa immensae erga nos Dei bonitatis ubique occurrentia, summam et admirabilem eius in humanum genus charitatem declarat aeterni eiusdem filii Iesu Christi Passionis inexplicabile sacramentum, quo erepti sumus ex faucibus tenebrarum. [Hinc Romani Pontifices antecessores nostri eandem Passionem memoriâ recolentibus apostolicas indulgentias et gratias donare consueverunt, quas ad pios christifideles, in dominicae Passionis contemplatione sese exercentes, a nobis extendi et confirmari, ut christiana religio in hominum cordibus augeatur, plurimum in Domino expedire putamus.

§ 1. Eapropter dilectus filius frater Iosephus Maria ad Eboga, procurator generalis Ordinis fratrum Minorum beati Francisci qui de Observantiâ nuncupantur, petitionem nuper exhibendam nobis curavit, qua continebatur, fratres eiusdem Ordinis pium exercitium Viae Crucis appellatum (quo tota dominicae Passionis series pictis tabulis, ubi commode fieri posset, expressa, inque plures stationes distributa, eo modo quo peregrini civitatis sanctae Hierusalem loca ipsa, ubi Christus passus est, recolentes et frequentantes invisunt, contemplandae² proponeretur) in varias christiano-

Exordium.

Ab Innocen-
tio XII concessa
fuit indulgentia
plenaria appli-
cabilis anima-
bus defuncto-
rum.

dum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum¹ nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx februarii mdcxxvi, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 februarii 1726, pontif. anno II.

¹ Edit. Main. legit *eius* pro *eorum* (R. T.).

¹ Indulgentias eiusmodi vide in Innocentii XI const. edit. mdcxii, die 24 decembris, pontif. II; et mdcxv, die 26 decembris, pontif. V.

² Potius lege *contemplanda* (R. T.).

rum provincias magno animarum fructu intulisse, ac piae recordationis antecessorem nostrum Innocentium Papam XII huiusmodi exercitium largitione caelestium numerum promovisse per litteras apostolicas in formâ Brevis sub annulo Piscatoris incipientes *Ad ea per quae* Romae datas apud S. Mariam Maiorem die xiv, decembris anno mdcxcii, pontificatus ii, ubi, inter alia, omnibus et singulis fratribus et monialibus atque aliis utriusque sexus personis Ordinum et Congregationum, obedientiae seu directioni ministri generalis fratrum Minorum de Observantiâ subiectis, christifidelibus confratribus et consorioribus quaecumque confraternitatum et societatum, sive sub titulo Conceptionis B. Mariae Virginis Immaculatae sive sub aliâ qualibet invocatione, in eorundem fratrum et monialium ecclesiis canonice erectarum sive erigendarum, orationi mentali, quae dicitur Viae Crucis exercitium, quo ratione suae regulae et constitutionum quotidie tenentur, operam dantibus, pro qualibet vice, dierum centum, per duos quadrantes vero continuatos, vel saltem per quadrantem horae singulis diebus, perque totum mensem orationi et exercitio huiusmodi vacantibus, dummodo vere poenitentes et peccata sua confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpsissent, proque christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces fudissent, semel quolibet mense plenariam peccatorum indulgentiam et remissionem, quam per modum suffragii animabus christifidelium Deo in charitate coniunctis¹ ex hac vitâ migrantibus applicare possent, apostolicâ auctoritate perpetuis futuris temporibus misericorditer concessit.

¹ Edit. Main. legit *coniuncti* (R. T.).

§ 2. Postmodum dictus Innocentius antecessor per alias apostolicas litteras, incipientes *Sua nobis*, sub plumbo Romae datas apud S. Mariam Maiorem vii kalendas ianuaras, anno dominicae Incarnationis mdcxcv, pontificatus v, inter alia decretum venerabilium fratrum suorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum diei xii novembris anni mdcxcv per se die xv eiusdem mensis approbatum declaraverat, pia loca Viae Crucis seu Calvarii, ad recolendam et meditandam Christi Passionem a praedictis fratribus et monialibus aliisve personis ad instar stationum Calvarii Montis erecta atque instituta, in privilegiorum atque indulgentiarum pleniarum nondum revocatarum generali mutuâ et reciproâ communicatione per Apostolicam Sedem concessâ et litteris piae memoriae antecessoris nostri Innocentii PP. XI in formâ Brevis sub die v septembris anni Incarnationis dominicae mdcxxxvi comprehendî, ideoque frui et gaudere indulgentiis in iisdem litteris Innocentii PP. XI expressis: quae omnia, sub sententiis, censuris et poenis in contradictores infligendis, executioni tradi et publicari mandavit, ut in utrisque¹ litteris eiusdem Innocentii PP. XII plenius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut eadem petitio fratris Iosephi ab Eborâ subiungebat, praedictum exercitium Viae Crucis in omnibus ferme ecclesiis Ordinis fratrum Minorum de Observantiâ diebus festis tam pio operi adsignatis religiose peragatur, quamplurimis christifidelibus ministro generali nequaquam subiectis extra Ordinem quoque illuc accedentibus, ideoque iisdem fratres, ut tam sanctum exercitium pro animarum salute ulterius propagetur, indulgentias et pri-

Ab eodem aliae indulgentiae communicatae fuere.

Preces prioris generalis pro indulgentiarum confirmatione earumque ampliatione.

¹ Male ed. M. h. *utriusque* pro *utrisque* (R. T.).

vilegia, etiam per viam communicationis ut praefertur concessa, et utriusque Innocentii antecessorum nostrorum litteras superius memoratas, atque alias, si quae sunt, idem exercitium respicientes, decretumque a venerabilibus fratribus S. R. E. cardinalibus olim confectum, ac postmodum apostolicâ auctoritate confirmatum, praevidâ eius declaratione ad tollendas omnes ambiguitates super eius interpretatione forsâ exortas, per nos et Sedem Apostolicam approbari et confirmari cupiant, easdemque indulgentias et privilegia ad quoscumque christifideles, etiam dicto ministro generali nullo modo subiectos, extendi ex ampliari enixe deposcant:

Confirmatio praedictarum indulgentiarum.

§ 4. Hinc, ad dicti fratris Iosephi Mariae preces, praemissis omnibus opportune providere cupientes, nos, qui omnem operam libenter impendimus ut omnes dominicae Passionis memoriam saepe animo repetant et salutarem illius fructum percipiant, eundem Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ipsumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, indulgentias etiam pro animabus in Christi charitate defunctorum applicabiles, et privilegia etiam per viam communicationis concessa in litteris utriusque Innocentii, in quo¹ decreto venerabilium fratrum S. R. E. cardinalium expressa et declarata, ac quibuscumque aliis litteris apostolicis idem exercitium Viae Crucis respicientibus, ad tollendam omnem ambiguitatem alienamque interpretationem inde quomodocumque or-

¹ Potius lege *inque* pro *in quo* (R. T.).

tam aut fortasse orituram, ut fideles per exercitationem bonorum operum sacrosanctos Ecclesiae thesauros absque ullâ animi haesitatione adipiscantur, declaramus, fratres, moniales ac personas superius memoratas, exercitium Viae Crucis huiusmodi peragentes, de privilegiis et indulgentiis etiam plenariis, sub generali mutuâ et reciproâ communicatione per Sedem Apostolicam concessis, vere communicare et participes fieri, proptereaque frui et gaudere indulgentiis ac privilegiis quae Romani Pontifices locis sanctis ac illorum stationibus intra et extra Hierusalem largiti fuerunt, perinde ac si exercitium praedictum ibidem peragerent: atque ita ab omnibus asserti et censi debere volumus, ideoque ea omnia hactenus recensita, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et innovamus, et perpetuae ac inviolabilis apostolicae firmitatis robur iisdem adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui in eis quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 5. Insuper, ne in participatione bonorum spiritualium, quae ab exercitio Viae Crucis provenire speramus, ullus arceatur, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, indulgentias etiam animabus in Christi charitate defunctorum applicabiles et privilegia superius expressa, etiam per viam communicationis indulgentiarum quae locis sanctis intra et extra Hierusalem concessae fuerunt, aut aliâs quomodolibet, fratribus, monialibus ac personis iam dictis, quae per nos approbantur et confirmantur, ad quoscumque christifideles utriusque sexus ministro generali nullo modo subiectos, qui exercitium Viae Crucis et alia christianae pietatis opera, eisdem modo et

Earum extensio ad alios.

formā quae a fratribus et personis praedictis peraguntur, pie ac devòte penes fratres dicti Ordinis, privative quoad alios quoscumque, peragent et implebunt, perpetuo extendimus et ampliamus.

Classulae.

§ 6. Decernentes, praesentes litteras nostras inque eis contenta quaecumque de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae aut quocumque alio defectu notari, impugnari, invalidari, ad terminos iuris¹, vel facti aut gratiae remedium impetrari, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, per nos vel successores nostros Romanos Pontifices aut Sedem Apostolicam pro tempore factis, comprehendere non posse, sed² semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo semper concessas, ac perpetuo validas et efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere debere, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Contrariarum derogatio.

§ 7. Non obstantibus, quatenus opus sit, pia memoriae Pauli PP. V similiter praedecessoris nostri super³ nonnullarum indulgentiarum revocatione

¹ Deest reduci, aut adversus illa quodcumque iuris (R. T.).

² Vocem sed nos addimus (R. T.).

³ Vocem super nos addimus (R. T.).

sive moderatione, aliisque constitutionibus et ordinationibus, ac nostrā et Cancellariae Apostolicae regulā de indulgentiis non concedendis ad instar, dictique Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, confirmationis, approbationis, innovationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, extensionis, ampliationis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, v nonas martias, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 martii 1726, pontif. anno II.

CXIX.

Praecipitur executio constitutionis Innocentii XIII pro ecclesiastica disciplina in regnis Hispaniarum, cum nonnullis ordinationibus¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii sollicitudo nos admonet in his vigilantiae et auctoritatis nostrae partes libenter interponere, ut, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad dominici gregis animarumque salutem et directionem provide constituta reperiuntur, suum plenarium sortiantur effectum.

§ 1. Cum itaque quamplurimum ex venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis regnorum Hispaniarum lit-

¹ Laudata constit. ed. fuit MDCCXIII, die XIII maii, pontif. II, et ab hoc Pont. confirmata const. edit. MDCCXIV, die XXIII septembris, pontif. I.

Sanctio pontificalis.

Exordium.

Causae praesentis confirmationis.

teris non ita pridem intellexerimus, constitutionem pro ecclesiastica disciplinae in eisdem regnis conservatione et instauratione a felicis recordationis Innocentio PP. XIII praedecessore nostro die XIII maii MDCCXIII post maturum consilium editam, quae incipit *Apostolici misterii, etc.*, ac subinde a nobis per quasdam nostras in simili forma Brevis die XXIII septembris MDCCXIV desuper expeditas litteras, quibus totum ipsius constitutionis tenorem inseruimus, confirmatam et innovatam, per nonnullos praesertim regulares in dictis regnis degentes haud omnino, ut par erat, servari, quinimo eius executionem variis artibus inanibusque praetextibus retardari atque eludi, graviter commoti fuimus, nec desuimus perinde dolorem ac indignationem nostram cum superioribus generalibus ipsorum Ordinum communicare, eisque diserte explicare, firmam constantemque voluntatem ac intentionem nostram esse, ut memorata constitutio promptae et omnimodae executioni demandaretur, et in transgressores seu inobedientes condignis poenis animadverteretur; ipsi vero superiores generales, pro eā qua praediti sunt prudentia, probitate et filiali in nos et huius Sanctae Sedis mandata obsequio, id contra et praeter eorum mentem ac non sine intimo animo sui moerore accidisse nobis ingenue declararunt, ut vehementer etiam improbantes quidquid contra eandem constitutionem scripto vel facto attentatum fuerit per aliquot suos subditos, pro quibus erroris ac noxae veniam a nobis suppliciter implorarunt; simulque polliciti sunt sedulam se daturus operam, ut, quae in eā facienda servandaque praescribuntur, ab omnibus et singulis suis religiosis absque morā adimpleatur.

Reprobantur

§ 2. Licet autem nos, non minus ad

enixas eorundem superiorum generalium preces, quam ob peculiarem paternae charitatis affectum quo religiosae semper prosequuti sumus et prosequimur familias, in quarum altera, inclito nempe fratrum Praedicatorum Ordine, diu versati sumus, a poenis adversus dictos transgressores infligendis abstinemus, nihilominus quaecumque hactenus ad remorandam sive eludendam aut quomodolibet impediendam praedictae constitutionis executionem a nonnullis ex praefatis regularibus scripta, acta et gesta fuerunt, cum inde sequutis et quomodocumque sequuturis, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, reprobamus et damnamus, ac pro reprobatis et damnatis ab omnibus haberi volumus et decernimus.

§ 3. Praeterea, gravius mentis nostrae super eadem constitutione testimonium ac iudicium perhibere volentes, districtae, ac in virtute sanctae obedientiae nobis vicaria Christi potestate in terris fungentibus ab universis christifidelibus debitae, harum serie, denuo praecipimus et mandamus, ut exacte et inviolabiliter, omnique colore, praetextu, titulo et contrariā quavis interpretatione prorsus sublatis, serventur omnia et singula in enarratā Innocentii praedecessoris constitutione sancita, ordinata, declarata, ac quoquo modo contenta, quae clerum tum saecularem tum regularem praedictorum regnorum concernunt, etiam iuxta formam in hisce litteris nostris, ut infra, praescribendam.

§ 4. Cum igitur in eadem constitutione inter alia cautum fuerit, ne in monasteria, conventus et domos, tam virorum quam mulierum, plures personae reciperentur, quam quae, vel ex proventibus ipsorum monasteriorum, conventuum aut domorum, sive ex consuetis eleemosynis, aliisque obventio-

omnia gesta ad impediendam praedictae constitutionis executionem.

Praeceptum pro observantia laudatae constitutionis.

De numero religiosorum in coenubiis.

nibus in commune conferendis possint commodè sustentari; hinc pro firmiori saluberrimae istius sanctionis robore statuimus ut superiores eorundem monasteriorum, conventuum et domorum subditis suis, sive clericis sive conversis ibidem degentibus subministrari curent et faciant omnia ad victum et vestitum necessaria; et, si plures religiosos in aliquo conventu nunc existere comperitum fuerit, quam in eo iuxta modum praemissum sustentari valeant, superior provincialis sive praelatus eos ad alterum eiusdem provinciae conventum, qui ipsorum sustentationi idoneus et sufficiens sit, statim transferat; quatenus vero numerus religiosorum in singulis provinciis degentium vires conventuum uniuscuiusque provinciae respective excedat, non alii deinceps ad religiosum habitum in ea suscipiendum admittantur, donec per obitum hodie viventium illò radactus sit ut commodè ali valeant. Dilecto filio moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in eisdem Hispaniarum regnis nuncio serio iniungentes, quatenus sedulo curet ut praemissa plenarium suum effectum obtineant, prout illi in dicta constitutione demandatum fuerat.

De religiosis
ad ordines pro-
movere.

§ 5. Similiter volumus ut in promotione regularium ad ordines, decretum praedictum memorati Clementis PP. VIII praedecessoris etiam nostri iuxta memoratam constitutionem accuratissime observetur, districtè quoque inhibentes omnibus archiepiscopis et episcopis praefatis ne eosdem ordines conferre praesumant alicui regulari, qui vel in monasterio sive conventu intra suam dioecesim sito non degat, vel, si de familia monasterii seu conventus alterius dioecesis fuerit, litteras dimissorias sui superioris regularis non exhibeat: servatà in praemissis decreti Cle-

mentis ac constitutionis Innocentii praedecessorum praedictorum dispositione.

§ 6. Eisdem quoque archiepiscopis et episcopis sub interminatione divini iudicii denuo praecipimus, ut quibuscumque mulierum monasteriis, tam sibi subiectis quam etiam quomodolibet exemptis, omni studio ac diligentia incumbant et advigilent executioni eorum, quae pro custodiendâ sanctimonialium clausurâ, impediendoque in dicta monasteria exterorum ingressu, tum in sacri Concilii Tridentini decretis, tum in constitutione similis memoriae Gregorii Papae XIII praedecessoris itidem nostri, quam idem Innocentius praedecessor in praefatâ suâ constitutione innovavit, de super sancita fuerunt.

De clausurâ
monialium.

§ 7. Porro iniungimus quoque exactam eiusdem Innocentii constitutionis observantiam circa confessiones a regularibus praedictis, nec etiam ex indulto quod eis competere perperam praetenditur in vim Bullae *crucatae sanctae* nuncupatae, nec ex alio quocumque privilegio excipiendas¹ absque praecedente approbatione et licentiâ Ordinarii pro tempore existentis loci in quo sacramentum Poenitentiae ministretur, servatâ quoque limitatione quae in ipsâ licentiâ ab eodem Ordinario adiecta fuerit vel quoad tempus, vel quoad locum, vel genus personarum; declarantes quod in omnibus casibus praedictis confessiones aliter factae et respective exceptae nullae atque invalidae, ipsique confessarii eo ipso suspensi erunt.

De confessariis.

§ 8. Ad haec rursus prohibemus atque interdiciamus ne regulares cuiuscumque Ordinis et instituti excipere audeant confessiones monialium, etiam eorum regimini subiectarum et ab Ordinarii iurisdictione quomodolibet exem-

De confessa-
riis monialium.

¹ Edit. Main. legit *excipiendos* (R. T.).

ptarum, nisi, ultra licentiam suorum superiorum regularium, examinati fuerint, et pro ipsorum monialium confessionibus audiendis specialiter approbati¹ ab episcopo dioecesano; et, si secus factum fuerit, tunc quoque confessiones irritas, et confessarios ipso iure suspensos fore itidem declaramus. Ab huiusmodi tamen lege et ordinatione, ad supplicationem dilecti filii nostri Ludovici S. R. E. cardinalis Belluga et Moncada nuncupati, eximimus superiores generales ac etiam provinciales cuiusvis Ordinis regularis, quibus, ut confessiones monialium, sibi tamen subiectarum dumtaxat, absque istiusmodi speciali approbatione episcopi dioecesani, audire licite et valide possint, permitimus et indulgemus.

De confessa-
riis extraordi-
nariis monia-
lium.

§ 9. Et, quia mentis ac intentionis nostrae est, ut, remotâ quavis diversâ intelligentiâ et interpretatione, praecise serventur ea quae in eadem Innocentii praedecessoris constitutione super assignatione seu deputatione confessarii extraordinarii monialibus sub praelatorum regularium gubernio viventibus disposita fuerunt, statuimus quoque ut superiores, qui decretum illud quocumque titulo vel praetextu non servaverint, vel eius executioni aliquod impedimentum directe aut indirecte praebuerint, ipso facto suspensionem ab eorum officiis necnon privationem vocis tam activae quam passivae incurrant.

De oratoriis
privatis et altaribus
portatilibus.

§ 10. Eisdemque poenis eo ipso et absque aliâ declaratione incurrendis subiicimus etiam regulares, qui sancitis et ordinatis tum a recolendae memoriae Clementis PP. XI tum ab ipso Innocentio praedecessoribus quoad celebrationem missae in oratoriis privatis, sive eorundem regularium cellis, necnon usum altaris gestatorii seu porta-

¹ Male ed. Main. legit *approbato* (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XXII.

tilis, qualitercumque contravenerint, seu minime obtemperaverint.

Clausulas.

§ 11. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcusse observari debere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos ac Sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
specificâ.

§ 12. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quorumcumque Ordinum, Congregationum, institutorum et societatum, etiam Iesu, et quorumvis monasteriorum, conventuum, ecclesiarum, locorum piorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, Ordinibus, Congregationibus, institutis et societatibus etiam Iesu, ac monasteriis, conventibus, ecclesiis et locis piis praedictis, illorumque respe-

clive superioribus, aliisve quibuscumque personis, etiam specialissimam mentione dignis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio ac ex certa scientia et apostolicae potestatis plenitudine, in genere vel in specie, aut alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur et insererentur, nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, eisdem praesentibus pro expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

^a Mandatur publicatio harum litterarum.

§ 13. Ut autem eadem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius adveniant, volumus illas seu earum exempla ad valvas ecclesiae Lateranensis ac basilicae Principis Apostolorum, necnon Cancellariae Apostolicae Curiaeque generalis in Monte Citorio, et in acie Campiflorae de Urbe, ut moris est, affigi et publicari, sicque publicatas et affixas, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arctare et afficere, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent; utque ipsarum litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii

publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvii martii mdcclxxvi, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 27 martii 1726, pontif. anno ii.

CXX.

Statuuntur nonnulla pro artis agrariae sublevamine et securitate annonae in mutationibus¹.

Benedictus Papa XIII.
MOTU PROPRIO, ETC.

§ 1. Essendo che, per veder sempre più accresciuta la proficua e nobile arte agraria colla ubertosa coltura specialmente dell'agro e distretto di Roma a comodo di tutti i nostri sudditi, abbiamo noi, fra gli altri ordini e provisioni riferite nel precedente nostro Moto proprio segnato il dì xv ottobre dell'anno scorso, dimostrato il nostro paterno amore colla gratuita imprestanza ordinata di scudi sessanta mila in sollievo de' cultori, lavoratori, ed affittuari dell'agro romano, e di altri scudi cinquantamila per li distrettuali, ed altri di Civitavecchia, Corneto, Toscana, Vetralla e Piperno, benchè non compresi nel suddetto distretto, come in altro nostro chirografo segnato li iv febbrajo scorso, provenienti dalla munificenza de' nostri predecessori e dai sopravvanzi attinenti alla nostra Camera ed Annona; ed acciochè di questo denaro, che gratuitamente impresterà, la

¹ Alia statuta ad bonum annonae regimen et rei agrariae beneficium habentur const. ed. mdcclxxv, die 15 octobris, pontif. ii.

detta nostra Annona e Camera conscriva in ciascun anno l'intera restituzione, affine di conservarlo in perpetuo per continuo impiego di questa pubblica utilità, senza che abbia da soggiacere a perdita e diminuzione:

^a Statuitur ut Annona, in creditis exigendis, omnibus anterioritatis, potioritatis et praedilectionis privilegiis gaudeat.

§ 2. Perciò, inteso il parere di monsignore Ansdei arcivescovo di Damia, assessore del Sant'Offizio, di monsignore Delpalagio, prefetto dell'Annona, di monsignore Alessandro Abbati, segretario della Congregazione da noi deputata, e di monsignore Fargna, assessore della medesima, destinati a questo preciso effetto dalla stessa Congregazione, con questo Motoproprio, e colla pienezza della nostra potestà, vogliamo e comandiamo, che detta nostra Annona di Roma, per li crediti dell'imprestanze fatte e che farà delli scudi sessanta mila per l'agro romano, e delli scudi cinquantamila per il distretto e luoghi di sopra compresi, ed anche per altre maggiori somme che imprestasse, debba godere tutti i privilegi fiscali che gode la nostra Camera per i crediti e denari fiscali tanto per diritto della ragion comune, quanto per uso e consuetudine della stessa Camera. Dichiariamo inoltre, vogliamo ed ordiniamo, che, fatte da monsignor prefetto dell'Annona le imprestanze a padroni, lavoratori et affittuari colle infrascritte condizioni e cautele (salve le sigurtà et altri maggiori cautele che ad altri effetti parerà giusto di esigere alla detta Congregazione deputata e a monsignore suddetto prefetto *pro tempore*) si abbia per provata la versione del denaro imprestato nella causa che si esprimerà, e che perciò la nostra Annona di Roma debba godere in concorso di altri creditori tutti quei privilegi d'antiorità, poiorità e prelazione, che le competerebbero, se pienamente e concludentemente avesse pro-

vata la versione nella causa espressa, da cui l'assolviamo nel modo sopradetto, e vogliamo che ogni tribunale e giudice pronunzi, sentenzii e definisca, come se tal versione fosse pienamente provata.

§ 3. Le condizioni poi e cautele, con cui si dovranno far dette imprestanze ai cultori dei terreni, lavoratori ed affittuari, saranno, che le medesime imprestanze si facciano ai padronali dei fondi dell'agro romano, colla fede dell'agrimensore, che con giuramento attesti la quantità del terreno ridotto a maese, colla specificazione della contrada e confine; ai lavoratori poi ed affittuari del medesimo agro romano si facciano non solo colla fede del padrone, che attesti aver dato in affitto o a cultura tanto di terreno, colla specificazione parimente della contrada e confini, e che per il tal anno detto lavoratore e affittuario ha l'obbligo di seminare rubia . . . , ma di più che il medesimo affittuario o lavoratore debba esibire altra fede giurata dall'agrimensore, il quale testifichi, che esso lavoratore o affittuario abbia ridotto a maese rubia . . . , colla specificazione della contrada e confini. Se poi le fedi, che i padroni dei fondi e terreni e gli agrimensori faranno come sopra, si trovarono mai in tutto o in parte non vere e insussistenti, in tal caso vogliamo e ordiniamo che li detti padroni e agrimensori restino per tutta l'imprestanza fattagli tenuti alla nostra Annona *aeque principaliter et in solidum* con quelli che avranno ricevute le imprestanze. Vogliamo ancora e ordiniamo, che la nostra Annona, prima di far imprestanza a' lavoratori ed affittuari, debbano questi far precedere un'interpellazione ai suddetti padronali a giustificare se abbiano fatte l'imprestanze ad essi la-

^a Decernatur quaedam pro eisdem securitate in mutationibus.

voratori ed affittuari, oppure se vogliono essi far la suddetta imprestanza nel modo e in quella quantità che stabilirà monsignore prefetto, col quale si debba prefiggere il termine di soli tre giorni; e spirato detto termine, e non dichiarando detti padroni che abbiano fatta detta imprestanza nè di volerla fare, in tal caso vogliamo che la detta nostra Annona, senza altro consenso delli stessi padroni, sia preferita sopra tutto il grano, biade, o altro che si raccorrà nelle maesi seminate da detti affittuari o lavoratori coll' aiuto di dette imprestanze, o si ritrovi nell' ara, o sia stato condotto fuori del medesimo fondo o terreno, e collocato in altri granari. Vogliamo finalmente, ordiniamo e comandiamo che la nostra Annona per le imprestanze fatte sopra li grani e raccolte coll' aiuto di esse sia preferita anche ai fornari creditori per prezzo di pane ogni volta e quando non giustifichino che il pane sia stato somministrato per la medesima raccolta, nel qual caso solamente intendiamo restino fermi i loro privilegi, come di ragione; quando poi non giustifichino, che detto pane sia stato somministrato per la medesima raccolta, in tal caso dichiariamo, che i loro crediti per prezzo come sopra di pane, che apparisca somministrato per gli anni antecedenti, vogliamo ed ordiniamo non gli suffraghino in pregiudizio e concorso della nostra Annona, a' quali perciò espressamente e generalmente, per l' effetto suddetto però solamente, e nei termini sopra riferiti, deroghiamo, ed in specie a quelli concessigli sopra detta prelazione dalla santa memoria di Gregorio XIII, che incomincia *Sicut accepimus*, e di Sisto V, che incomincia *Caelestis Pater*, e di Urbano VIII, come anche ad altre concessioni di nostri predecessori

ancorchè avessero bisogno di special menzione.

§ 4. Per ultimo vogliamo ed ordiniamo, che le suddette preordinazioni e provvedimenti abbiano luogo rispetto ai padronali delle tenute, campi e casali, loro lavoratori, affittuari e cultori dei terreni dell' agro romano. Rispetto poi ai padroni, lavoratori, affittuari e agricoltori del distretto e luoghi come sopra compresi, vogliamo, che, adempite le suddette condizioni, goda la nostra Annona, e per essa li commissari locali, gli stessi privilegi e prelazione di sopra specificati. Dichiariamo inoltre, che sotto questo nostro Motoproprio intendiamo compresi, conforme noi coll' istessa nostra piena ed assoluta potestà (a causa di dette imprestanze) comprendiamo universalmente tutti i padroni e possessori (per qualsivoglia titolo) di esse tenute, terreni, campi e casali dell' agro romano e distretto, tanto secolari che ecclesiastici e regolari anche delle undici Congregazioni, Compagnia di Gesù, S. Offizio, ufficiali e ministri che esercitano qualunque autorità e potestà, anche li reverendissimi cardinali della S. R. C., legati *a latere*, vescovi, arcivescovi, patriarchi, abbatì, camerari, e tutti gli altri che avessero necessità di special menzione, quali vogliamo si abbiano qui per espressi, come pure tutti i monasteri, ospedali, archiospedali, luoghi pii, chiese, abazie, basiliche, capitoli, collegiate, archiconfraternite, feudatari, censuari, duchi, principi, marchesi, conti, baroni, tanto mediatamente che immediatamente soggetti alla santa Sede Apostolica, ed altri di qualsivoglia stato, grado, condizione, e di qualsivoglia autorità e dignità, con derogare, conforme deroghiamo universalmente, a tutti e singoli privilegi, esenzioni ed immunità concesse per let-

Clausulae
peculiares.

tere apostoliche, anche consistorialmente, per Breve, o di moto proprio, benchè con titolo oneroso, quali tutti per l' effetto suddetto d' adesso in perpetuo revochiamo, cassiamo, abrogiamo ed annulliamo, essendo tale la mente e volontà nostra espressa, e che così e non altrimenti debba giudicarsi, definirsi ed interpretarsi dalla suddetta Congregazione da noi deputata *pro annonâ et re agrariâ bene gerendâ* nel precedente nostro Motoproprio, alla quale concediamo giurisdizione e facoltà di giudicare privatamente a qualsivoglia tribunale o giudici, togliendo noi ad essi tutte le facoltà ed autorità di definire ed interpretare diversamente, e le medesime facoltà, autorità e giurisdizioni unicamente spettino alla medesima Congregazione, volendo anche e decretando che il presente nostro Motoproprio, benchè non ammesso nè registrato in piena Camera e ne' suoi libri a tenore della Bolla di Pio IV *De registrandis*, vaglia ed abbia sempre il suo pieno effetto, esecuzione e vigore colla nostra semplice sottoscrizione, nè se gli possa opporre di surrezione, orrezione, nè di verun altro vizio o difetto della nostra volontà ed intenzione. Dato dal nostro palazzo apostolico in Vaticano, questo dì 28 marzo 1726.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Dat. die 28 martii 1726, pontif. anno II.

CXXI.

*Confirmantur privilegia academiae theologiae in archigymnasio Sapientiae erectae concessa; aliaque plurima pro eiusdem directione et incremento conceduntur ac statuuntur*¹.

¹ Huiusmodi Academia approbata fuit a Clemente XI ut in constitutione hic relatâ.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

In excelsâ Sedis Apostolicae speculâ constituti, illa, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, ad excitanda sacrarum litterarum et bonarum disciplinarum studia, debitumque virtuti honorem rependendum, prudenti disposita consilio, et felici faustoque inchoata esse noscuntur principio, prosequi, et, quantum nobis ex alto conceditur, perficere studemus, sicut, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, rationi ac recto ordini consentaneum fore in Domino arbitramur.

§ 1. Alias siquidem emanarunt a felicis recordationis Clemente PP. XI praedecessore nostro, ad favorem Academiae theologiae nuncupatae non ita pridem in Urbe institutae, litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Clemens Papa XI, ad perpetuam rei memoriam. Inscrutabili divinae bonitatis, etc¹.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii aprilis MDCCXVIII, pontificatus nostri anno xviii.

§ 2. Cum autem nos, qui, dum cardinalatus honore fungebamur, praedictae Academiae functionibus et exercitationibus summâ cum animi nostri iucunditate interfuimus, eamque memorato Clementi praedecessori magnopere commendavimus, ac re ipsâ adiuvere non desuimus, nunc, ita disponente Dei providentiâ qui vocat ea quae non sunt tanquam ea quae sunt, ad supremi apostolatus fastigium nullo licet meritum nostrorum suffragio evecti, ac provide considerantes quantum splendoris atque ornamenti almae Urbi praefatae, necnon utilitatis universae reipu-

¹ Reliqua vide in tom XXI, pag. 785 a et seq (R. T.).

Exordium.

Litterae Clementis XI in Academiae favorem emanatae.

Causae praeventis confirmationis.

blicae christianae accederet, si eadem Academia novis validioribusque praesidiis constabiliretur, quorum ope firmitus subsisteret, maioresque in dies progressus faceret (sic namque multi, ut merito sperare licet, nedum in Urbe praedicta, sed in aliis etiam christiani orbis partibus degentes, qui, consueto sacrae theologiae cursu in scholis absoluto, illius studium prorsus abiiciunt, ad hanc Academiam convolantes, sacrorum dogmatum, historiae ecclesiasticae, ac scholasticae theologiae studia alacri animo prosequentes seu aggredientes, ad ecclesiastica munia rite et recte obeunda in primis idonei redderentur, puriori solidiorique scientiae pabulo enutrirerentur, et in sanâ doctrinâ eruditi, illam in suis respective regionibus docere et propagare, atque adversus profanas vocum sententiarumque hisce praesertim temporibus admodum increbrescentes novitates strenue propugnare possent; illi vero, qui censurae gradu post diuturnos labores in dictâ Academia adepto in eadem Urbe commorarentur, collatis inter se consiliis, aut in confutandis libellis, qui nimîa temeritate adversus orthodoxae fidei puritatem sanctioraque S. R. E. et Sedis Apostolicae iura ac probatas et a maioribus nostris receptas traditiones et sententias passim circumferuntur, aut in vetustioribus sanctorum Patrum codicibus fideliter evulgandis, vel novis elucubrationibus pro temporum opportunitate edendis, rem catholicam ac litterariam tueri et illustrare valerent), hos proinde aliosque uberiores ab Eo qui incrementum dat et preces ac vota humilium exaudit fructus ex eadem Academiâ praestolantes, gratias et privilegia, ei ab ipso Clemente praedecessore sicut praefertur concessa, ampliare et extendere decreverimus:

Confirmatio § 3. Hinc est quod, eiusdem Aca-

mae statui, conservationi et incrementis opportune prospicere, ac dilectos filios illius academicos specialis favore grati prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, praeinsertas Clementis praedecessoris litteras, ac omnia et singula in eis contenta et expressa, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, ac, quatenus opus sit, innovamus et de novo concedimus, statuimus et ordinamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur et efficaciam iniungimus¹.

§ 4. Praeterea, cum, sicut accepimus, plerique ex eis, qui eidem Academiae hactenus nomen et operam dederunt, rei familiaris angustia pressi, a coeptis absistere et aliâ studia sua convertere debuerint, pluresque, ne praedictae Academiae adscriberentur, hac ipsâ de causâ deteriti fuerint, indeque factum sit quod dicta Academia optatos progressus hucusque minime facere potuerit, quin etiam timeri possit ne sensim decrescente academicorum numero tandem omnium deficiat et concidat, nisi aliquot ex benignitate apostolicâ depromptis subsidiis fulciatur atque sustineatur: volumus, ut, partim ex illis qui actu dictae Academiae adscripti reperiuntur, partim ex iis qui eidem adscribi cupiunt, viginti pauperes ecclesiastici, qui saltem per quadriennium sacrae theologiae assidue studuerint, per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales ipsius Academiae protectores

¹ Videtur legendum adiungimus (n. r.).

nunc et pro tempore existentes deinceps deligantur, eorumque singulis, donec aliter per nos seu Romanos Pontifices successores nostros provisum fuerit, summa quinquaginta scutorum monetae romanae per Datariam Apostolicam ex pecuniis Romano Pontifici pro tempore esistenti ex eadem Dataria obvenientibus quotannis ab initio praesentis anni incipiendo assignetur et persolvatur, donec expleto sexennio censurae gradum assecuti fuerint; ac subinde alii per praedictos cardinales in eorum locum subrogentur, quibus enarrata pecuniae summa itidem subministretur. Censores autem ipsius Academiae pro tempore quoque existentes serio hortamur et monemus, quatenus non ea tantum, quae in eiusdem Academiae constitutionibus sibi iniunguntur, fideliter ac sedulo adimpleant, verum etiam in errores refutandos, Ecclesiae et Sedis praedictae iura asserenda et vindicanda, ac ecclesiasticam historiam illustrandam, iuxta modum et formam sibi a nobis vel Romanis Pontificibus successoribus nostris aut cardinalibus protectoribus praefatis praescribendos, viribus omnibus incumbentes, Deo et Ecclesiae se devovere ac iugiter deservire procurent. Et quia debitus iustitiae ordo exigit, eos qui sacrarum litterarum studiis se dederunt, aliisque in divinarum rerum scientiâ praecellunt, condignis ab hac S. Sede gratiarum muneribus donari; cumque idem Clemens praedecessor in praeinsertis litteris academicos praedictos in collatione beneficiorum ecclesiasticorum aliis anteferri monuerit: nos, ipsius Clementis praedecessoris vestigia sectantes, omnes et singulos quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum collatores similiter requirimus, ut, quos diutius in dictâ Academiâ cum laude versatos esse constiterit, aliis in eius-

modi collatione, ceteris paribus, praeferrant, praecipue vero eosdem Romanos Pontifices successores nostros enixe rogamus, ut, secum reputantes quantopere Academia theologica praefatam almam Urbem ornare, quotque¹ uberes in Ecclesiâ Dei fructus, benedicente Domino, afferre possit, si eam maxime vigere ac florere contigerit, in canonicatibus aliisque beneficiis huiusmodi conferendis pensionibusque ecclesiasticis reservandis et aliis gratiis impertiendis dictos academicos, praesertim si censores fuerint, prae oculis habere velint, prout singulorum merita postulaverint, quemadmodum nos facere non omitemus.

§ 5. Ad haec, cum aequi bonique rationi conducere dignoscatur certis muniis exercendis adhibere qui tutum adeo doctrinae experimentum palam dederunt, maximeque deceat honoribus etiam augere qui omni curâ ac studio ampliorem sibi sapientiam comparare, Academiam praedictam in publicum Ecclesiae bonum ac commodum colere, servare et augere non desinunt, dimensosque sibi litterarios labores pro veritate tuendâ dictaeque Sedis dignitate asserendâ ultro suscipiunt et tolerant, eisdem cardinalibus protectoribus iniungimus, ut, quandocumque² novi philosophiae aut sacrae theologiae lectores publici in praedicto gymnasio Sapientiae vel in collegio de Propagandâ Fide nuncupato de eadem Urbe praefatâ, examinatores ad confessiones, sacros ordines, et beneficia, qualificatores officii Inquisitionis adversus haeticam pravitatem, consultores Congregationum eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus, Indici librorum prohibitorum et expurgandorum, ac indulgentiis sacrisque

¹ Edit. Main. legit quodque pro quotque (n. r.).

² Forsen deest eligendi erunt (n. r.).

Statuta quaedam pro Academia recta directione.

reliquis praepositorum, aut examinatores episcoporum in facultate theologia, nobis ac Romano Pontifici pro tempore existenti commendare non praetermittant censores Academiae praedictae, sive ecclesiastici saeculares sive regulares fuerint; idemque praestent, cum de promotione ad episcopales aliasve ecclesiasticas dignitates faciendā agetur, ut¹, singulorum meritis debitā circumspectione libratis, eos eligamus, quos ad maiorem Dei gloriam et Ecclesiae utilitatem in Domino expedire censuerimus. Quoniam autem, ut nobis quoque innotuit, multis ex academicis praedictis antehac censoris Academiae huiusmodi munus delatum fuit, volumus quod, praeter eos qui iam censoris gradum obtinuerunt, nemini imposterum hoc munus deferatur, nisi illis academicis, qui, exacto laudabiliter sexennio et sex peractis publicis disputationibus iuxta praefatae Academiae constitutiones, nomen et officium censoris dictae Academiae theologicae sibi promeruerint. Ceterum, cum idem Clemens praedecessor memoratos cardinales dictae Academiae protectores et defensores constituerit ac deputaverit, quibus felicis recordationis Innocentius Papa XIII, praedecessor etiam noster, dilectum filium nostrum Bernardum Mariam tituli S. Bernardi ad Termas eiusdem S. R. E. presbyterum cardinalem de Comitibus nuncupatum addidit, ac nonnulli ex illis ab humanis decesserint: nos, ipsos cardinales protectores et defensores Academiae praedictae sic deputatos, ac de praesenti existentes, auctoritate praefatā confirmantes, in locum defunctorum venerabilium fratrum nostrorum, Fabritium episcopum Ostiensem et Veliternensem Paulutium, sacrorum venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. car-

¹ Edit. Main. legit in pro ut (R. T.).

dinalium collegii decanum, ac dilectum filium nostrum Ludovicum tituli S. Silvestri in Capite ipsius S. R. E. cardinalem Picum, respective nuncupatos, auctoritate praefatā subrogamus, ac in protectores et defensores huiusmodi pariter constituimus et deputamus.

§ 6. Decernentes quoque, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiā et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praesentis Clementis praedecessoris litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vi maii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 maii 1726, pontif. anno II.

CXXII.

Conceditur prioribus generalibus eremitarum S. Augustini facultas creandi

magistros quinquaginta in provinciis Italiae, quadraginta dumtaxat extra Italiam¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Concessio
praedictae fa-
cultatis in per-
petuum quibus-
dam tamen ad-
iectis conditio-
nibus servan-
dis.

§ 1. Cupientes ut debitus virtutis² huiusmodi religiosi Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini, qui in artibus et sacrae theologiae studiis cursum perfecerunt, ac aliās digni et idonei sunt, tribuatur, ut nimirum alii ipsorum exemplo ad sacrarum litterarum studia in dies magis ac magis excitentur, supplicationibus dilecti filii Fulgentii Bellelli procuratoris generalis eiusdem Ordinis in sacra theologia magistri nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, futuris prioribus generalibus Ordinis praedicti, ut in provinciis et congregationibus Italiae, aliisque ei adiacentibus, quinquaginta Ordinis huiusmodi professores, qui probitatis et doctrinae laudibus praefulgeant et quinquennio regentis munus obierint vel in principalioribus eiusdem Italiae civitatibus verbum Dei decennio cum plausu iustaque famā praedicaverint, aliisque omnibus qualitatibus in promovendis ad magisterii gradum per apostolicas et Ordinis praedicti constitutiones atque capitulorum generalium illius definitores necnon statuta et consuetudines ac usus earum provinciarum requisitis praediti esse debeant, quique, servatā regularis disciplinae observantiā in eorum Ordine, morum probitate, aliisque virtutibus dotati, adeo laudabiliter vixerint ut aliis non minus vitae innocentia quam doctrinā docendi³ habiles sint et idonei, et dummodo ipsi promovendi, praevio riguroso exa-

mine coram iisdem prioribus generalibus, modo et formā quibus in alma Urbe nostra fieri solet faciendo, ad hoc idonei reperiantur, praeterea in aliis extra Italiam eiusdem Ordinis provinciis alios quadraginta dumtaxat similiter Ordinis praedicti professores omnibus qualitatibus, etiam per apostolicas et dicti Ordinis constitutiones, necnon constitutiones, consuetudines et usus earum provinciarum requisitis praeditos, et dummodo pariter ipsi promovendi, praevio riguroso examine iuxta formam constitutionis felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri quae incipit *Romanus Pontifex* sub die xxiv aprilis MDCCXXV emanatae faciendo, ad hoc idonei reperiantur, in magistros in sacra theologia supranumerarios promovere, illisque⁴ magisterii et doctoratus huiusmodi insignia conferre, utque omnibus et singulis honoribus, privilegiis, favoribus, praerogativis, praeeminentiis, antelationibus, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, gratiis et indultis, quibus alii eiusdem Ordinis in sacra theologia magistri etiam in publicis studiorum generalium universitatibus ad huiusmodi gradus promoti de iure, usu, consuetudine aut aliās quomodolibet utuntur, potiuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui, gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, pari modo et absque ullā prorsus differentiā uti, frui, potiri et gaudere possint et debeant, perinde ac si ad huiusmodi gradus in similibus studiorum universitatibus promoti fuissent, concedere et indulgere valeant, auctoritate praedictā, tenore praesentium, facultatem perpetuis temporibus duraturam concedimus et impertimur; ita tamen ut memorati priores generales ad electionem dictorum magistrorum nonnisi

¹ Vide Urbani VIII const. infra citatam.

² Corrigit, si opus est, lector sciens (R. T.).

³ Forsan docendis (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit illosque (R. T.).

per concursum et per secreta suffragia procedant.

Clausulae.

§ 2. Non obstantibus felicis recordationis Sixti V et Clementis VIII Romanorum Pontificum etiam praedecessorum nostrorum de senario magistrorum numero, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VI maii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 maii 1726, pontif. anno II.

CXXIII.

Conceduntur quaedam indulgentiae in ecclesiis eremitarum S. Augustini Excalceatorum in regno Tunkini.

Benedictus Papa XIII, universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Concessio indulgentiarum, ut in rubrica.

§ 1. Ad augendam fidelium religionem et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et

1 Pro omnibus ecclesiis Ordinis concessa fuit ab Alexandro VIII const. edit. MDXC, die 29 novembris, pontif. II, indulgentia plenaria perpetua in festo S. Ioannis a S. Facundo.

confessis, ac sacra communione relectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum Ordinis eremitarum S. Augustini Excalceatorum nuncupatorum in regno Tunkini existentium die festo titulari respective earundem ecclesiarum a primis vespers usque ad occasum solis diei huiusmodi respective singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus; iis vero, qui litanis B. M. V. in aliqua ex dictis ecclesiis et oratoriis eorumdem fratrum in dicto regno existentibus singulis sabbatis singulisque eiusdem B. M. V. Immaculae festis diebus decantandis seu recitandis devote interfuerint, et ibi, ut supra, oraverint, qua vice praedictarum id egerint, centum dies de iniunctis eis seu aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§ 2. Volumus autem, ut earundem praesentium litterarum transumptis, etc.²

Fides habenda transumptis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIII maii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 maii 1726, pontif. anno II.

CXXIV.

*Statuitur ne fratres Congregationis S. Ioannis de Carbonaria Ordinis eremitarum S. Augustini ad alias provincias seu congregationes transire possint.*³

1 Edit. Main. legit *festi* (R. T.).

2 Reliqua ut supra pag. 59 b (R. T.).

3 Ratione perfectae vitae communis quae ibi prae ceteris viget.

Benedictus Papa XIII, ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium a cura habenda regularium.

Apostolicae sollicitudinis, quam meritis licet et viribus longe impares divina dignatione gerimus, ratio exigit, ut paternam erga christifideles, qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, charitatem singulari studio exercentes, eorum stabilitati, ut in ea vocatione, qua vocati sunt, perseverent usque in finem, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere satagamus.

Expositio facti.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus Sersale Congregationis S. Ioannis de Carbonaria Ordinis eremitarum S. Augustini Neapolitanae, quod, cum a dicta Congregatione et conventu eiusdem S. Ioannis, ubi perfectam vitam communi vivitur, nonnulli religiosi eiusdem Congregationis sub variis praetextibus ad alias praedicti Ordinis provincias et congregationes, in quibus eiusmodi vita communis minime servatur, transire soleant, ipse Nicolaus, quo in praedictis conventu et congregatione regularis disciplina sustineatur, et observantia iam introducta non disperdatur, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desideret.

Statuitur ut in rubrica.

§ 2. Nos, ipsius Nicolai votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fratres expresse professos conventus et Congregationis huiusmodi,

post constitutionem felicis recordationis Innocentii PP. XII praedecessoris nostri super eadem vita communi emanatam, ad quascumque provincias seu congregationes animo sese illis associandi seu incorporandi, sine expressa ac unanimi pleni definitorii conventus praedicti consensu, nullo modo se transferre posse; illos vero, qui de mandato tam Congregationis S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum quam super disciplinam regulari deputatorum iam translati fuerunt, se intra terminum duorum mensium, ac si alicui conventui provinciae aut aliarum congregationum affiliati minime forent, esse compellendos ad redeundum ad praedictam Congregationem S. Ioannis de Carbonaria, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus, ac statuimus et ordinamus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quarumcumque provinciarum et congregationum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contra-

rium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda transumptis.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxix maii mdccxxvi, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 29 maii 1726, pontif. anno II.

CXXV.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum regularium in favorem Piorum Operariorum emanatum de privativa circa nomen Piorum Operariorum².

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio facta.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum presbyterorum saecularium Congregationis Piorum Operariorum nuncupatorum Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod, cum ipsi ab eadem Congregatione cardinalium decretum die xiv mensis martii proxime praeteriti obtinuissent, non licere alicui extra praedictam Congregationem sibi nomen³ Operariorum assumere, ipsi exponentes, quo eiusdem

¹ Ut supra pag. 72 b (R. T.).

² Clementis XI constit. ed. mdccxii, die III Ianuarii, pontif. XII, concessa fuit Congregationi eorumdem ecclesia et collegium S. Mariae Montium de Urbe.

³ Deest Piorum (R. T.).

decreti effectum frui possent, et nemo deinceps nomen huiusmodi, quemadmodum alias cum magno eorumdem exponentium aestimationis detrimento contigit¹, sibi attribui auderet, aliquas poenas tam spirituales quam temporales eidem Congregationi cardinalium benevisas eiusmodi decreto adiacere summo-pere cupiebant, emanavit a praedicta Congregatione cardinalium decretum tenoris sequentis, videlicet:

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, stetit in decisis sub dicta die xiv martii praeteriti, nempe: Non licere alicui extra dictam Congregationem sibi nomen Piorum Operariorum assumere, proindeque iniungendum censuit locorum Ordinariis, prout per praesentes iniungitur, quatenus eandem resolutionem in propria dioecesi, sub poenis ab ipsis arbitrandis, servari mandent. Romae x maii mdccxxvi. — I. B. card. DEVIA. P. A. archiepiscopus Larissae, secretarius.

Decretum praedictum quo sub certis poenis prohibetur cuicumque extra Congregationem Piorum Operariorum nomen pii operarii assumere.

§ 2. Cum autem, sicut dicti exponentes nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus

Confirmatio relati decreti.

¹ Edit. Main. habet *contingit* (R. T.).

et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate praedictae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda transumptis.

§ 5. Volumus autem quod praesentium litterarum transumptis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die III iunii mdccxxvi, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 iunii 1726, pontif. anno III.

CXXVI.

Restituuntur denuo conventus S. Sabinae, atque uniuntur provinciae Lombardiae².

Dilecto filio Thomae Ripoll, Ordinis fratrum Praedicatorum magistro generali,

Benedictus Papa XIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium a cura Ordinis Praedicatorum

Quod apostolicae sollicitudinis officium ad propagandam regularem disciplinam

¹ Ut supra pag. 72 b (R. T.).

² Hac de re vide Pii V const. edit. MDLXVII, die xx martii, pontif. II, et Clementis IX const. ed. MDCLXIX, die. XXI maii, pontif. II, necnon

omnibus religiosorum Ordinibus libenter impendimus, decet nos inclyto Praedicatorum Ordini et provinciae praesertim Lombardiae tanto libentius et alacrius persolvere, quanto gratiori memoria animoque illius nos merita recolere consuevimus, in qua scilicet sacrum religionis habitum per ipsos adolescentis aetatis annos suscepimus et Praedicatorum institutum expresse professi sumus. Neque vero sola praecipui amoris incitamenta nos excitant ut nostrae auctoritatis opem ad cultum et incrementum meritissimae familiae conferamus, sed suo veluti iure dilectissima provincia operam nostram deposcit, ut, quae nos diu doctrina et religiosis moribus aluit ac sanctissimis institutis ad apostolicas curas informare conata est, fructum qualemcumque impensi laboris cepisse videatur. Maternae igitur sedulitati vicem paternae charitatis reddere cupientes, nihil omittere debemus, quo uberius fructificet suavitatis odor et observantia salutis, vitaeque perfectioris exempla latius per universam provinciam dilatentur, opportunisque providentiae nostrae legibus firmitus muniantur.

§ 1. Porro S. Pius V antecessor noster, qui Praedicatorum Ordini in eadem Lombardiae provincia nomen dederat, constitutioni felicitis recordationis Pauli Papae III, sui nostrique praedecessoris, inhaerens, per apostolicas litteras die xx martii anno MDLXVII datas, Romanum conventum S. Sabinae una cum omnibus iuribus ac bonis antedictae provinciae adnexuit et incorporavit. Quoniam vero generalia eiusdem Ordinis comitia decreverant ut per singulas provincias in uno saltem coenobio exacta regulae di-

A Pio V conventus S. Sabinae antedictae provinciae unitus fuit.

Innocenti XII const. ed. MDCCXCV, die xiv iunii, pontif. IV, ac etiam Clementis XII const. edit. MDCCXXI, die II maii, pontif. I.

disciplina integre rigideque, illaesa tamen prioris provincialis auctoritate, eique debita subiectione, vigeret, felicitis recordationis praedecessores nostri Alexander Papa VII et Clemens Papa IX arctioris huius observantiae in antedicto conventu S. Sabinae palaestram et domicilium collocarunt, ut, tyronibus in ea severiori exercitatione institutis, imitanda virtutis exempla per universam provinciam diffunderent. Neque tamen provinciae et provinciali Lombardiae quidquam iuris et auctoritatis detractum est, ut in apostolicis ipsorum litteris, illis praesertim quas laudatus Clemens Papa IX dedit die XXI maii anno MDCLXIX, perspicere licet.

Sed postea ab Innocentio XII ex illo conventu, cum aliis nonnullis, congregatio S. Sabinae a iurisdictione provinciali erecta fuit.

§ 2. Igitur, Domino dante benignitatem, terra illa dedit fructum suum, et provinciali suo plene subiecta provincia Lombardiae, tam in conventu S. Sabinae quam in aliis strictiori observantiae dicatis, summorum Pontificum praedecessorum nostrorum consiliis et optatis comitiorum generalium respondere perrexit; donec, sub Innocentio XII felicitis itidem recordationis praedecessore nostro, exempta ob omni iurisdictione prioris provincialis, Congregatio erecta est S. Sabinae, eique, aliis nonnullis attributis conventibus, proprius vicarius praepositus est, a generali Ordinis magistro singulis bienniis eligendus, ut in apostolicis litteris, quas anno sui pontificatus IV dedit, fusius explicatur. Votis tamen eiusdem Pontificis observantiae latius dilatandae exitus minime obsecundavit; floruit enim regularis disciplina et S. Sabinae Congregatio optimis exemplis religiosae virtutis abundavit, sed, per novam illam regiminis formam, potius intra Congregationis fines conclusa, quam ad totius provinciae utilitatem amplificata observantia est.

Unio ut in rubrica.

§ 3. Nos proinde, diuturnâ longi tem-

poris experientiâ edocti, atque ad propagationem non minus quam conservationem purioris disciplinae animum intendentes, constitutionibus antecessorum nostrorum Pauli III, S. Pii V, Alexandri VII et Clementis IX, et ipsius etiam Innocentii XII proposito inhaerentes, necnon desideriis et conatibus comitiorum dilectissimi Ordinis suffragantes, post maturam deliberationem et collata consilia cum viris zelo prudentiâque commendatis, per apostolicas hasce nostras in formâ Brevis litteras perpetuo valituras praecipimus et mandamus, ut, strictâ observantiâ firmâ permanente in conventibus inferius exprimendis, salvisque regulis quas pro muniendâ propagandâque observantiâ in antedictâ provinciâ Lombardiae praescribendas duximus, auctoritati, iurisdictioni, visitationi, correctioni, curae et regimini prioris provincialis Lombardiae pro tempore existentis omnino pareant et subiecti sint, unâ cum omnibus bonis, iuribus et pertinentiis suis, conventus et fratres in ipsis commorantes, videlicet: S. Sabinae Romae, S. Dominici Ravennae, S. Dominici Ferrariae, S. Dominici in urbe S. Severini, S. Catharinae in Trino dioecesis Casalensis, et qui positi sunt Auximi, Caesena, in Lugo, in Meldula, in Bonifacio, unâ cum altero in eadem insulâ Corsicâ constituto, perinde ac si nunquam apostolicae litterae eiusdem Innocentii XII aliaeque constitutiones editae fuissent, quae enumeratos conventus ab auctoritate ac iure prioris provincialis Lombardiae aut cuiusque alterius provincialis subduxerunt; quibus et aliis in contrariis quomodolibet facientibus de plenitudine potestatis per has praesentes litteras amplissime derogamus.

§ 4. Pro conservandâ vero ac dila-

1 Male edit. Main. legit et pro per (R. T.).

Praescribuntur nonnulla pro

conservandâ severiori disciplinâ.

tandâ per totam Lombardiae provinciam severiori disciplinâ, has regulas praescribimus, atque ut perpetuo servantur, districte praecipimus et mandamus:

De vita communi.

I. Vita communis et rigor observantiae regularis, qui tam in conventu S. Sabinae quam in aliis superius expressis in praesens viget, perpetuo retineatur, et quam fieri potest maximo perfectionis studio custodiatur et observetur.

De provincialibus.

II. Cum provinciales pro tempore ad visitandos eosdem conventus se conferrent, neque ipsi utantur regulae remissionibus ac dispensationibus, neque illas sociis suis permittant, quae consuetae eorumdem conventuum vitae adversentur, ipsorum enim exempla ceteris esse debent vivendi norma.

De visitatoribus et commissariis.

III. Ita quoque se gerant visitatores, si qui forte ad supplendas provincialium vices destinabuntur, et commissarii omnes, qui ad conventus antedictos quacumque de causâ perrexerint. Eiusmodi autem vices et commissiones non demandentur nisi fratribus zelo et gravitate praeditis atque erga regularem observantiam optime animatis.

De regionibus seu quarteriis provinciae Lombardiae.

IV. Cum provincia Lombardiae in plures regiones, quas *quarteria* appellant, partita sit, singulis autem regionibus vicarius praesit, qui, absente provinciali, subiectis sibi conventibus advigilet prospiciatque; nova regio in eadem provinciâ constituatur, S. Sabinae nomine nuncupanda, in qua memorati conventus comprehendantur, eique a provinciali vicarius praeficiatur, qui tamen semper in aliquo ex novae regionis conventibus commoretur.

De novitiis.

V. Tyrociniî domus sive novitiatus purus in eodem conventu S. Sabinae conservetur pro tradendo religionis habitu, eâ prorsus ratione, qua ad normam decreti felicitis recordationis Ale-

xandri VII fuerat ibidem constitutus antequam conventus ille a provinciâ separaretur; provinciales autem pro tempore, quo ab eis fieri poterit, curent et satagent, ut quot in novitiatu cellae sunt, totidem tyrones in anno probationis ibi exercendos destinent et adsignent.

De affiliationibus.

VI. Quoniam affiliationes, quas vocant, et strictiori disciplinae laudatissimi Ordinis non adversantur, immo potius valde conducunt ut religiosi observantiae cultores retineantur in conventibus quibus per affiliationem fuerint adscripti, volumus et mandamus ne quis in posterum ad habitum in novâ religione admittatur nisi certo conventui pro affiliatione adscribatur, eiusdem quidem religionis, si fieri possit, aut saltem provinciae, si tanto religiosorum numero eius regionis conventus abundant ut novis affiliationibus locus esse non possit. Qui vero sine affiliatione ullâ hactenus in Congregatione admissi sunt, illis conventibus per affiliationem incorporati intelligantur, quibus in praesens adsignati inveniuntur. Praeterquam si quis, antequam Congregatio erigeretur, per affiliationem iam fuisset alicui ex conventibus sive huius regionis sive provinciae affixus, cui semper affixum remanere decernimus. Graviter interdicentes tam admissis quam admittendis, ne sine expresso apostolico beneplacito affiliationem suam ad conventus alterius regionis aut provinciae transferre valeant.

De assignatione conventuum.

VII. Iuniores religionem professi in conventu S. Sabinae, sive in aliis conventibus eiusdem regionis, in qua probationis domicilia fuerint, benedicente Domino, utcumque multiplicata, ad colenda studia in solis eiusdem regionis conventibus assignentur.

1 Edit. Main. legit quo ad eius (R. T.).

2 Edit. Main. legit aut pro ut (R. T.).

De studiis
domicilio.

VIII. Methodus autem assignandi studiorum causâ iuniores in novâ hac regione professos diligentissime teneatur ac servetur per annos saltem quinque ab emissâ professione numerandos, quo temporis spatio minime liceat priori provinciali ad alterius regionis studia eosdem destinare, nisi quis fortasse aegrâ valetudine impar evaserit rigori observantiae diutius ferendo; tunc enim prior provincialis, quod facto opus erit, pro suâ prudentiâ decernet; modo tamen causa infirmitatis probata sit testimonio subscripto et iureiurando firmato a fratribus consilii illius conventus cui professus valetudinaris adsignatus est.

De studiis.

IX. Ut, quae de studiorum domicilio praescripsimus, firmiter consistent, non solum studia, quae materialia dicuntur, in novâ regione stabiliantur, sed formale etiam, quod appellatur, studium in apto conventu constituatur, in quo iuniores triennalem curriculum studii theologici formalis explere possint, atque ad gradum lectorum se rite comparare. In studio tamen generali Bononiensi tam ad studium formale quam ad lectoris gradum secundum communes toti provinciae leges examinentur et approbentur.

De studentibus.

X. Ubi studium formale novae regionis idoneo numero fuerit instructum ad formam ceterorum provinciae studiorum formalium, quemadmodum etiam ubi studiis materialibus suis non desit studentium numerus, liceat quidem priori provinciali alios ultra numerum redundantibus aliis studiis praesertim formalibus provinciae assignare; si tamen in hisce aliis conventibus observantia vigeat per sacram Congregationem disciplinae regulari praepositam approbata, ac simul qui assignandi sunt per integrum saltem quinquennium in obser-

vantiâ suae regionis exerciti fuerint et confirmati.

XI. Pro studiis iisdem lectores non designentur, nisi qui in eadem novâ regione habitum Ordinis induerint, atque in eâ educati et instituti sint. Quod si aliquando peculiaris causa postulet ut ex aliâ regione lector assumatur, non aliter id fieri liceat, quam si lector ipse per integrum saltem annum iam antea laudabiliter vixerit in conventibus novae regionis, sitque propenso studio erga observantiam affectus.

XII. Priores provinciales pro tempore operam libenter conferant, ut, qui in aliis provinciae conventibus educati sunt, ad studia novae regionis volentes trans-eant, curentque pariter ut ceteris quoque fratribus cuiusque conditionis aut gradus aditus pateat, si qui observantioris vitae desiderio impulsu ultro se ad novam regionem transferre voluerint.

XIII. Sub poenâ nullitatis nemo eligatur aut electus confirmetur in priorem, aut quocumque titulo in superiorem eorundem conventuum, qui habitum non suscepit ac simul educatus non fuerit in hac novae provinciae regione, aut saltem in eadem per quadriennii spatium antea non vixerit, ac sui pro observantiâ studii zeli specimen idoneum non praebuerit; quod in magistris etiam novitiorum tam simplicium quam professorum eligendis ac praeficiendis observetur.

XIV. Huius novae regionis alumni, qui in illâ habitum atque institutionem acceperint, pro quovis provinciae conventu eligi, confirmari et institui priores possint, atque ad lectoris superioremque alium quemcumque gradum provehi etiam in generali studio Bononiae, nec non ad praedicandi verbi Dei et alia quaelibet munera, praesertim vero ad gravissimum magistri novitiorum tam

De lectoribus.

De transitu
ad novam re-
gionem.De non eligen-
dis in superio-
res illis, qui in
dictâ regione
aliquandium
non vixerint.Eligibilitas
alumnorum.

simplicium quam professorum officium, ut zelo, exemplo, ductuque suo per totam provinciam observantiae cultum diffundant et augeant, quod est praecipuum nostrae sollicitudinis propositum in hisce capitulis sancendis, quae perpetuo et inviolabiliter observanda praecipimus sub poenâ indignationis nostrae aliisque nostro et successorum nostrorum Romanorum Pontificum arbitrio infligendis¹ adversus eos qui illa vel in totum vel ex parte violare praesumpserint.

Clausulae.

§ 5. Has igitur praesentes in formâ Brevis litteras et quidquid in eisdem praescripsimus, firma et valida semper mansura decernimus, et ab illis, ad quos spectat, inviolabiliter observanda, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim antedicti felicitis recordationis Innocentii Papae XII, necnon Ordinis et Congregationis et conventuum huiusmodi, aliisve, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam eisdem Ordini² Congregationi et conventibus, eorumque personis quiblibet, et sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in

contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides habenda
transumptis.

§ 7. Collatâ itaque zeli tui sedulitate, atque in mandatis nostris capessendis et obeundis alacritate ac vigilantia, plene confidimus, fructum paternae sollicitudinis pro severiori disciplinae incremento votis nostrae charitatis esse responsurum. Ac tibi, dilecte fili, apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

Conclusio.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v iunii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 iunii 1726, pontif. anno III.

CXXVII.

Confirmantur litterae Pauli V super electione abbatis generalis Ordinis sancti

¹ Edit. Main. legit *infligendis* (R. T.).

² Edit. Main. legit *eiusdem Ordinis* (R. T.).

Basilii Magni ad sexennium dumtaxat¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni abbates et monachi Ordinis sancti Basilii Magni, quod dudum felicitis recordationis Paulo² Papae V praedecessori nostro pro parte tunc existentium superiorum et monachorum eiusdem Ordinis exposito, quod ipsi aliàs in Congregationem redacti eorum abbatem generalem ad triennium dumtaxat eligendum et deinde ad aliud triennium confirmandum coeperant; et in eadem expositione subiuncto quod confirmatio huiusmodi, ex diversis causis quas experientia docuerat, satis damnum Congregationi huiusmodi reddebatur, electioque triennalis nimis brevis esset, maxime quia plura eiusdem Congregationis monasteria in remotis provinciis constituta tam brevi tempore per ipsum abbatem generalem visitari, et ut decebat reformari non poterant; propterea superiores et monachi praedicti ab³ incommodis huiusmodi obviandis per dictum Paulum praedecessorem super praemissis opportune providere desiderabant: idem Paulus praedecessor, supplicationibus illorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, de tunc pariter existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, quod de cetero perpetuis futuris temporibus abbas generalis huiusmodi ad sexennium eligi deberet, confirmatione eius omnino prohibita, itant abbas generalis praedictus completo

¹ Hac de re vide constit. Pauli V edit. MDCXX, die 15 maii, pontif. 1, quae hic citatur.

² Edit. Main. legit *Pauli* (R. T.).

³ Lege *pro*, vel *ab incommoda* obvianda (R. T.).

sexennio, seu aliàs alià ex causâ dimisso officio, per aliud sexennium ab officio abbatis generalis cessare teneretur, neque eligi posset, apostolicâ auctoritate statuit et ordinavit; et aliàs, prout in ipsius Pauli praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xv maii MDCXX expeditis uberius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedicti exponentes supradictas Pauli praedecessoris litteras apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderant: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porreetis inclinati, praedictas Pauli praedecessoris litteras die xv maii MDCXX emanatas, ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, etc¹.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praedictis Pauli praedecessoris litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, etc².

¹ Reliqua ut supra, pag. 147 b (R. T.).

² Reliqua ut supra, pag. 59 b (R. T.).

Confirmatio
litterarum praedicti Pauli V.

Clausulae.

Derogatio
contrariorum.

Fides habenda
transumptis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xii iunii MDCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 12 iunii 1726, pontif. anno III.

CXXVIII.

Supprimitur confraternitas SS. Rosarii, Cappata vulgo dicta, civitatis Anconitanae, et Praedicatorum conventui S. Mariae Incoronatae necnon puerorum seminario ecclesiastico dictae civitatis eius bona applicantur¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a
curâ seminari-
um.

Quanta Ecclesiae² Dei commoda et bona proveniant a piâ exercitatione, qua adolescentes a teneris usque annis ad pietatem et religionem informandi in ecclesiasticis puerorum seminariis detinentur, provide considerantes, quod seminariis eisdem honesti et pro eorum indigentis opportune³ redditus abunde suppetant ex animo concupiscimus; unde, si ipsa aliquando decentibus carere subsidiis praenoscamus, etiam per quarundam laicorum confraternitatum suppressionem sollicitè subvenire existimamus, aliaque desuper illorum favore concedimus quae conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Suppressio
praedictae con-
fraternitatis.

§ 1. Cum, sicut accepimus, utriusque sexus christifidelium confraternitas Cappata nuncupata sub invocatione SS. Rosarii in ecclesiâ S. Mariae Incoronatae nuncupatae conventus Ordinis fratrum S. Dominici Praedicatorum nuncupatorum civitatis Anconitanae erecta et in-

¹ Alià huius Pontificis constit. edit. MDCXXV, die 5 septembris, pontif. II, erectum fuit hospitium Matritense de la Passion in conventum fratrum Praedicatorum.

² Edit. Main. legit *Ecclesia* (R. T.).

³ Videtur legendum *opportuni* (R. T.).

stituta reperiatur: nos, ex rationabilibus et iustis causis nobis quotis animum nostrum moventibus, motuproprio, et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, dictam confraternitatem, unâ cum illius denominatione, invocatione, nuncupatione, titulo, essentiâ ac qualitate, apostolicâ auctoritate perpetuo supprimimus et extinguimus, eademque confraternitatem perpetuo suppressam et extinctam esse et fore decernimus.

§ 2. Nos proinde, infrascripti seminarii ac fratrum conventus infrascriptae ecclesiae indemnitatibus atque commoditatibus aliquâ in parte respective consulere volentes, ac fratres eosdem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, necnon alias conventibus et fratribus ac seminario huiusmodi applicationes, incorporationes, concessiones et assignationes quomodolibet hactenus forsâ factas, si quae sint, praesentibus pro expressis habentes, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, eiusdem confraternitatis sic per nos, ut praefertur, suppressae et extinctae capellam seu altare ac oratorium, cum magazenis, fabricâ seu mansionibus subterraneis sub eodem oratorio existentibus, quod est de directo dominio dicti conventus, et per pactum expressum in concessione illius fundi dicto conventui reservatum remanet, necnon omnia mobilia et suppellectilia cuiuscumque speciei, quantitatis et valoris, ac omnia ornamenta, candelabra et vasa sacra aurea et argentea, cuiuscumque generis et

Eiusque hono-
rum appli-
catis praefato
conventui.

pretiosi valoris existant, et ad dictam confraternitatem per nos, ut praefertur, suppressam et extinctam quomodolibet spectantia, ac bona omnia assis haereditarii per quondam tunc in humanis agentem Iosephum Bonifigli, dum vixit, pharmacopolam Anconitanum, ac credita omnia, actiones et iura quaecumque ad dictum assem haereditarium quomodocumque pertinentia, exacta et exigenda, necnon scripturas, iustificationes, libros et notitias omnes, tam publicas quam privatas, et in statu in quo de praesenti reperiuntur, ac pecunias omnes ad quamcumque summam ascendentes, et eidem confraternitati per nos ut praefertur suppressae et extinctae (iuxta eiusdem Iosephi, sub quo¹ ab humanis decessit, dispositionem testamentariam ad effectum ut tot capellaniae ab eadem confraternitate, per nos ut praefertur suppressae et extinctae, erigerentur) relictas, eidem conventui et fratribus (cum hoc tamen quod nunc et pro tempore existentes eiusdem Ordinis fratres² tantum, et non alii presbyteri, quo ad dispositionem testamentariam praefati Iosephi, loco capellaniarum huiusmodi, tot missas in ecclesia S. Dominici praefatae civitatis Anconitanae in perpetuum celebrare teneantur, pro quarum celebratione et manutentione secundodicti conventus fratres praefati tot funda et bona stabilia vel loca montium cameralium et non vacubilia ex praefato asse haereditario desumenda et ex eorum annuis redditibus summam sexaginta scutorum monetae romanae pro qualibet missa perpetua annuatim respondentia emere et assignare similiter teneantur; cum hoc pariter quod omnia anniversaria et missae perpetuae, a testatoribus

¹ Forsan sub qua nempe dispositione testamentaria (R. T.).

² Edit. Main. legit fratrum (R. T.).

aliisque disponentibus usque in praesentem diem eidem confraternitati per nos ut praefertur suppressae et extinctae demandare¹, a pro tempore existentibus fratribus secundodicti conventus tantum et non ab aliis presbyteris in praefata eorum ecclesia S. Dominici in perpetuum celebrari et adimpleri debeant, solutis tamen secundodicti conventus fratribus nunc et pro tempore existentibus per infrascriptum seminario singulis mensibus eleemosynis missarum secundodictarum ad rationem unius iulii monetae praefatae pro qualibet missa huiusmodi et stipendiis pro adimplimento anniversariorum huiusmodi ad rationem et iuxta quantitatem persolvi consuetam ab eadem confraternitate per nos ut praefertur suppressae et extinctae), perpetuo, tenore praesentium, etiam applicamus et incorporamus.

§ 3. Reliqua vero bona omnia, res, proprietates, census, canones, domos, vineas, praedia, possessiones, responsiones, fructus, loca montium, et iura quaecumque, undecumque et quomodocumque provenientia, etiam cuiuscumque speciei, quantitatis, qualitatibus et valoris existant, et usquedum administrata, percepta et possessa per dictam confraternitatem per nos ut praefertur suppressam et extinctam, et eidem confraternitati per nos ut praefertur suppressae et extinctae competentia, spectantia et pertinentia, seminario puerorum ecclesiastico dictae civitatis Anconitanae (cum obligatione tamen quod praefatum seminario non solum eleemosynas et stipendia pro adimplimento et manutentione anniversariorum et missarum perpetuarum huiusmodi, sed etiam pro dote et manutentione

¹ Potius lege demandata vel demandatae (R. T.).

capellae seu altaris eiusdem sanctissimi Rosarii in dicta ecclesia S. Dominici sitae seu siti, ac pro functionibus infra annum peragendis et celebrandis ab eisdem secundodicti conventus fratribus ad honorem et gloriam beatae Mariae Virginis, tunc et pro tempore existentibus eiusdem secundodicti conventus fratribus praefatis scuta centum praefatae monetae romanae in perpetuum singulis annis exbursare et solvere, ac, prout antea dicta confraternitas per nos ut praefertur suppressa et extincta tenebatur, conservatorium pupillarum dictae civitatis Anconitanae manutenere, dotes solvere, ac singulis annis legato scutorum quatuorcentum monetae romanae huiusmodi monialibus monasterii S. Sebastiani praefatae civitatis Anconitanae S. Benedicti, seu alterius Ordinis, debito satisfacere, ac personis in carceribus detentis exbursare solitam eleemosynam, necnon reliqua legata omnia et onera universa quaecumque, si quae sint, etiam specialem mentionem requirunt, et eidem confraternitati per nos ut praefertur suppressae et extinctae quomodocumque incumbentia, iuxta et secundum piorum testatorum, fundatorum, aliorumque disponentium voluntates et dispositiones, adimplere, ac omnibus legatis similiter, quae praefata confraternitas per nos ut praefertur suppressa et extincta satisfaciebat, satisfacere, eaque adimplere omnino teneatur) etiam perpetuo earumdem tenore praesentium respective applicamus, et cum ceteris seminarii praefati respective bonis incorporamus, ac respective concedimus et assignamus.

Clausulae peculiares.

§ 4. Decernentes, praemissa omnia et singula, necnon easdem praesentes, etiam ex eo, quod praefatae confraternitatis per nos ut praefertur, suppressae et extinctae officiales et confratres

et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, aut auditi, et causae, propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificateae, aut iustificatae ullatenus fuerint, ullo¹ nunquam tempore subreptionis vel obreptionis seu nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu etiam quantumvis magno inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in eisdem praemissis solemnitates et quaevis alia, servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, vel ex quocumque alio capite, a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, etiam in corpore iuris clauso, sive etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, et quovis alio praetextu, occasione vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili et privilegiata etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, aut aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et quomodolibet spectabit, in futurum plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliis in praemissis per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici

¹ Potius lege nullo (R. T.).

auditores ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice-legatos et Apostolicæ Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque præeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputatio
exequutorum.

§ 5. Et insuper, quatenus opus sit, pro præmissorum observatione venerabilibus fratribus Anconitanis, Æsinis et Auximianis episcopis per præsentes, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem præsentes et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit et quoties pro parte fratrum secundodicti conventus ac seminarii præfati requisiti fuerint, solemniter publicantes, et in præmissis efficacia defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illas et in eis contenta huiusmodi ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter servari, illisque pacifice frui et gaudere, non permittentes quempiam ex secundodicti conventus fratribus et seminarium huiusmodi desuper quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia (servatâ tamen formâ Concilii Tridentini), appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Derogatio
specifica.

§ 6. Non obstantibus piæ memoriæ Bonifacii PP. VIII prædecessoris nostri, in qua cavetur expresse ne quis extra suam civitatem et dioecesim nisi in cer-

tis tunc expressis casibus, et in illis ultra unam¹ dietam, a fine suæ dioecesis ad iudicium evocare, seu ne iudices a Sede Apostolicâ præfati deputati extra civitatem vel dioecesim in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alii vel aliis suas vices committere audeant vel præsumant, et in² concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo tamen ultra tres dietas aliquis vigore earundem præsentium ad iudicium non trahatur, necnon dictæ confraternitatis per nos ut præfertur suppressæ et extinctæ erectione ac præfati Iosephi aliorumque quorumcumque ad favorem dictæ confraternitatis per nos ut præfertur suppressæ et extinctæ testatorum seu disponentium voluntatibus, necnon missarum et anniversariorum aliorumque legatorum piorum et onerum foundationibus, et quibusvis aliis dispositionibus, ac præmissis omnibus, et, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus, unionibus seu applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, et aliis nostris et Cancellariæ Apostolicæ regulis, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, etiam in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon confraternitatis per nos ut præfertur suppressæ et extinctæ et conventus huiusmodi et Ordinis præfati, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis,

¹ Edit. Main. legit *ullam* (n. r.).

² Præposit. in nos addimus (n. r.).

CXXIX.

Statuitur ministro generali Capuccinorum competere facultatem erigendi ubique Tertium Ordinem S. Francisci eiusque professoribus scapulare cum cingulo conferendi¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Ratio apostolici ministerii nobis licet immeritis a Christo Domino iniuncti exigit ut litigia et discordias, quæ, humani generis hoste zizania superseminante, Ordines regulares, ad caelestium meditationem incumbentes, aliquando perturbant, omni curâ evellere studeamus, ne Dei cultus in sacris viris frigeat, inque animis saecularium, qui eos inter se dissidentes conspiciunt, scandala propterea exoriantur.

Exordium.

§ 1. Nuper admodum in Tertiariis, de *Poenitentia* appellatis, sub regimine fratrum Minorum beati Francisci aliâ a regulari Observantiâ nuncupatorum viventibus, spirituale solatium et pietatis favorem augere studuimus apostolicis litteris nostris, quæ incipiunt *Paterna Sedis Apostolicæ providentia*, Romæ vulgatis anno Domini mdcxxv, iv idus decembris, pontificatus nostri anno ii, quibus litteris immunitates, gratias, privilegia et indulta ab antecessoribus nostris Romanis Pontificibus eidem Tertiariis concessa renovavimus et confirmavimus, ut alacrius et sanctius Deo famulari pergerent. Sed postea, non sine admiratione atque animi nostri molestiâ, inde ortas altercationes audivimus, easdemque nostras litteras,

Causæ præ-
sens constitutionis.

eidem confraternitati per nos ut præfertur suppressæ et extinctæ, conventibus et Ordini ac fratribus præfatis, et quibusvis aliis personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisve efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, eidem præsentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse hac vice dumtaxat, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, ad præmissorum effectum, harum serie derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio
positiva.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, suppressionis, extinctionis, decreti, applicationis, incorporationis, concessionis, assignationis, posterioris decreti, derogationis, voluntatis, et declarationis infringere vel ei temerario ausu contraire; si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicæ mdcxxvi, xvi kalendas iulii, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 16 iunii 1726, pontif. anno iii.

¹ Hac de re vide Clementis XI const. edit. mdcxiv, die 29 martii, pontif. iv, et aliam huius Pontificis const. edit. mdcxxv, die 10 decembris, pontif. ii, ubi concessa fuerunt privilegia dictis Tertiariis.

quae unos Tertiarios fratribus Minoribus a regulari Observantiâ nuncupatis subiectos respiciunt, contra mentem nostram ad alios Tertiarios, sub regulâ quidem B. Francisci Deo famulantes, sed speciali notâ dignos, inque iisdem litteris nostris minime nominatos aut comprehensos, perperam detortas fuisse intelleximus; qui sane Tertiarii fratribus Minoribus a regulari Observantiâ nuncupatis nullo modo subsunt; sed ministro generali Ordinis fratrum Minorum beati Francisci, qui Capuccini appellantur, a quo et ab eius secundariis ministris in rebus spiritualibus directi omnino dependent, atque habitum religiosum accipiunt.

Confirmantur Minoribus Capuccinis omnia in conferendo scapulari et cingulo tertiariis sibi subiectis.

§ 2. Propterea huic errori et incommodo pro nostrâ auctoritate et sollicitudine prospicere cupientes, eorumdem fratrum Minorum beati Francisci, qui Capuccini appellantur, iura et privilegia, saepe in iudiciis contradictoriis coram venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus consultationi de rebus episcoporum et regularium praepositis plene discussa, pontificioque oraculo ac litteris apostolicis a felicitis recordationis Clemente Papa XI antecessore nostro confirmata atque approbata, nos, praesentibus perpetuum robur imposterum habituris, post maturam deliberationem, motu proprio et ex certâ scientiâ, ad tollendas quascumque discordias, iterum munimus et approbamus, confirmantes omnia iura, immunitates, facultates, praerogativas, gratias, indulta et privilegia ministro generali Ordinis fratrum Minorum beati Francisci, qui Capuccini appellantur, competentia in conferendo eodem scapulari et cingulo Tertiariis sibi subiectis, quae omnia ei olim fuerunt adiudicata, eiusdemque Clementis Papae XI litteris confirmata, quarum tenor est:

Clemens Papa XI, ad futuram rei memoriam. Emanarunt nupera Congregatione venerabilium fratrum nostrum S. R. E. cardinalium, negociis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad favorem dilectorum filiorum fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, regni Sardiniae tria decreta, videlicet:

In causâ vertente inter PP. Minores Capuccinos regni Sardiniae, ex unâ, et PP. Minores de Observantiâ eiusdem regni, seu, etc., partibus ex alterâ, de et super infra-scripto dubio, nempe an patribus Capuccinis regni Sardiniae liceat dispensare seu distribuere habitum seu scapulare parvum cum cingulo S. Francisci saecularibus utriusque sexus in propriis domibus et sub iurisdictione Ordinarii viventibus, qui denominantur Tertiarii seu Tertii Ordinis, eosque dirigere in spiritualibus iuxta regulas dicti Tertii Ordinis in propriis ecclesiis; in casu, etc.; sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, partibus ipsis auditis, referente eminentissimo Gabriellio, censuit ac declaravit competere patribus Capuccinis facultatem conferendi scapulare cum cingulo S. Francisci. Romae die xvi novembris mdcciii. Et die xxix februarii mdcciv denuo auditis religionibus fratrum Minorum de Observantiâ et patrum Minorum Capuccinorum sancti Francisci, referente eodem eminentissimo Gabriellio, eminentissimi patres censuerunt, persistendum esse in *decisis* sub praedictâ die xvi novembris mdcciii. Romae, etc. Die vero iv martii eiusdem anni mdcciv tertiâ vice propositâ causâ per eundem eminentissimum Gabriellium ad preces procuratoris generalis commissarii curiae Minorum de Observantiâ et procuratoris generalis strictioris observantiae sancti Francisci, eadem sacra Congregatio censuit ac decrevit, extra dandum supradictum decretum. Romae, etc. Cardinalis CARPINEUS. *Loco + sigilli.*

Cum autem, sicut pro parte dilecti filii moderni procuratoris generalis di-

Afferitur Clementis XI hac super re constitutio.

Decreta tria Congregationis episcoporum et regularium quae declarant competere Capuccinis praedictam facultatem.

Confirmatio Clementis XI.

cti Ordinis nobis subinde expositum fuit, ipse decreta huiusmodi, quae praemissa firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocínio communi plurimum desideret: nos, ipsum modernum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praeserta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore pectabit plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus ac ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis,

illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxix martii mdcciv, pontificatus nostri anno iv.

§ 3. Itaque, hasce litteras Clementis PP. XI auctoritate nostrâ iterum nos confirmantes, statuimus et declaramus, ministro generali Ordinis fratrum Minorum beati Francisci, qui Capuccini appellantur, et secundariis superioribus ab eodem ministro generali dependentibus, tamquam veris et legitimis filiis beati Francisci, convenire et competere in quocumque loco, civitate, provinciâ et regno, etiam ubi alii Tertiarii eiusdem beati Francisci iam sunt, erigere, instituere et fundare Tertium Ordinem beati Francisci pro quibuscumque piis et devotis personis saecularibus utriusque sexus, atque huiusmodi Tertii Ordinis professoribus beati Francisci scapulare sive habitum cum cingulo conferre, in rebus spiritualibus eos dirigere, in tertiâ regulâ beati Francisci observandâ privatim et publice docere et instruere, ut pietatis et virtutum Deo gratos et uberes fructus, benedicente Domino, emittant. Ad haec volumus et declaramus, praedictos Tertiarios, seu Tertii Ordinis beati Francisci professores, sub ministro generali Ordinis fratrum Minorum Capuccinorum, eiusque secundariis superioribus, omnino gaudere atque uti posse et debere omnibus et singulis privilegiis, indulgentiis, gratiis, favoribus et praerogativis per hanc sanctam Apostolicam Sedem Ordini Tertiariorum a quocumque ministro generali dependentium sub suo capite, qui unus est bea-

Confirmatio praedictae constitutionis et statuti praedicti.

tus Franciscus, aliis concessis; volentes propterea ut vicissim quilibet Tertiarii eiusdem Ordinis Minorum beati Francisci, praemissis gratiis gaudentes, ad eos transire licite et valide possint, quorum statum saluti animae suae aptiorem et utiliorem in Domino esse cognoverint.

Communicantur
Tertiariis prae-
dictis privilegia
omnia aliis Ter-
tariis concessa.

§ 4. Praedicta vero universa ita et non aliter iudicari, et firma atque inconcussa ab omnibus haberi statuimus. Non obstantibus ordinationibus et constitutionibus apostolicis aliisque contrariis quibuscumque; quibus, quatenus opus est, derogamus, eaque annullamus, proutque annullatis, derogatis et nullis hac in re haberi volumus; poenam excommunicationis ipso facto incurrendam aliasque censuras pro nostro arbitrio iis interminantes, qui contraire vel temerario ausu ea impugnare praesumpserint quae hac nostra apostolica constitutione firmamus atque decernimus; ob cuius plenam perfectamque observantiam, auctoritate nostra praecipimus venerabilibus fratribus, patriarchis, archiepiscopis, episcopis et eorumdem vicariis et ministris, ut pro harum executione tuenda, auctoritate sua vigilent, invocato etiam, si opus fuerit, ad hoc auxilio brachii saecularis.

Fides habenda transumptis.

§ 5. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius ex secretariis ministri vel procuratoris generalis dicti Ordinis fratrum Capuccinorum sive notarii publici subscriptis, et sigillo officii eiusdem ministri vel procuratoris generalis ipsius Ordinis vel cuiuscumque personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis,

declarationis, confirmationis, innovationis, concessionis, decreti, voluntatis, praecepti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, IX kalendas iulias, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 iunii 1726, pontif. anno III.

CXXX.

Statuuntur quaedam pro Tertiariis sub Minorum Conventualium directione viventibus¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Singularis devotio, quam erga beatum Franciscum Ordinis fratrum Minorum in plures familias distincti piissimum conditorum profiteamur, iure exigit ut universos tanti parentis religiosos filios pari nostrae benevolentiae significatione complectamur, et omnia litium semina ex illis, qui sub eius regula Deo² famulantur, prorsus evellere studeamus.

§ 1. Non modica quidem animi nostri molestia nuper accepimus, inter illos discordiae occasionem inde ortam, quod per constitutionem nostram, quae incipit *Paterna Sedis Apostolicae providentia*, vulgatam IV idus decembres, anno Domini MDCCXXV, pontificatus nostri II, totius Ordinis fratrum Minorum

Constitutio edita pro Tertiariis fratrum Minorum observantiam, non respicit tertiaros fratrum minorum conventualium.

¹ Haec const. edita est ad declarandam aliam editam MDCCXXV, die 10 decembris, pontif. II, et in confirmationem aliarum Innocentii IV, Nicolai IV, Martini V et Sixti IV de eadem re tractantium, quae hic citantur.

² Pessime ed. Main. h. de eo pro Deo (R.T.).

rum beati Francisci, qui alias a *regulari observantia* nuncupantur, ministro generali et secundariis superioribus auctoritatem et iurisdictionem in suos tertiarios per felicitis memoriae antecessores nostros Romanos Pontifices traditam confirmaverimus, ut, per eiusdem beati Francisci vestigia gradientes, alacrius in Dei famulatu perseverarent, suique sanctissimi institutoris exempla aliis imitanda proponerent. Hanc enim constitutionem tam luculentam, atque alienae interpretationis expertem, quae unos tertiarios, ministro generali fratrum Minorum, qui a *regulari observantia* nuncupantur, subiectos tantum respicit, et singulatim nominat, non vero alios speciali nota dignos, nihilominus, contra expressam mentem nostram, ad illos tertiarios etiam, qui vivunt semperque vixerunt sub ministro generali et secundariis superioribus fratrum Minorum beati Francisci, qui Conventuales dicuntur, detortam fuisse intelleximus.

Statuitur ministro generali Conventualium duntaxat competere iurisdictionem in suos tertiarios.

§ 2. Quare nos ipsi, quibus cura¹ specialis incumbit, ut auctoritate nobis divinitus tradita ius suum unicuique pro virili servemus, atque Ordines regulares privilegiis ob suarum virtutum merita sibi ab hac sancta Apostolica Sede concessis pacifice in Domino utantur, huic dissidio post maturam deliberationem occurrere volentes, praesentibus litteris nostris perpetuum robur imposterum habituris, motu proprio et ex certa scientia, declaramus, sancimus atque statuimus, uni ministro generali et secundariis superioribus Ordinis fratrum Minorum beati Francisci, qui Conventuales dicuntur, non vero aliis, auctoritatem et iurisdictionem in suos tertiarios debere et competere.

Enumerantur Romae Pontificum constitutiones quibus praefata iurisdictionem

§ 3. Hanc autem auctoritatem et iurisdictionem iisdem fratribus Conven-

¹ Edit. Main. legit curae (R. T.).

tualibus pie memoriae Romani Pontifices antecessores nostri pluribus ab hinc saeculis apostolica largitate indulserunt; videlicet Innocentius IV litteris incipientibus *Vota devotorum*, datis Lugduni idibus iunii anno Domini MCCXLVI, pontificatus IV; Nicolaus IV litteris incipientibus *Unigenitus Dei Filius*, datis apud Urbem veterem VI idus augustas anno MCCXC, pontificatus III; Martinus V litteris incipientibus *Inter cetera*, datis Romae VI idus decembres anno MDXXVII, pontificatus X, et Sixtus IV litteris incipientibus *Romani Pontificis providentia*, datis Romae XVIII kalendas ianuaras anno MDLXXI, pontificatus I.

Quae et confirmantur cum amplissimis declarationibus.

§ 4. Quare nos quoque, decessorum nostrorum gestis inhaerentes, eorumdem apostolicas litteras iam recensitas auctoritate nostra iterum confirmamus, inque suo primaevo robore nunc et deinceps manere volumus, ideoque approbantes, atque iterum confirmantes omnem potestatem, auctoritatem et iurisdictionem in eosdem tertiarios ministro generali ceterisque secundariis superioribus Ordinis fratrum Minorum Conventualium B. Francisci ab antecessoribus nostris olim concessam, omnesque facultates, exemptiones, praerogativas, indulgentias et praeceminencias, in praedicta constitutione nostra *Paterna Sedis Apostolicae providentia* ministro generali totius Ordinis fratrum Minorum B. Francisci, qui Observantes dicuntur, in proprios tertiarios a nobis indultas, pariter indulgemus, easdemque extendimus ad ministrum generalem fratrum Minorum, qui Conventuales dicuntur, super tertiarios eidem Ordini et ministro generali subiectos; volentes propterea et statuentes ut hi tertiarii subsint uni eidem ministro generali fratrum Minorum Conventualium; praeterea nemini, usque ad unum eundem

ministrum generalem dumtaxat et non ad alium quemcumque, in quibuscumque locis, civitatibus, provinciis et regnis, etiam ubi alii tertiarum sunt, spectet instituere, concedere et propagare eundem suum Ordinem utriusque sexus tertiariorum de Poenitentia nuncupatum, quaeque illorum profectum spirituales respiciunt, stabilire et decernere, illos corrigere et reformare, et omnia disponere, quae iam laudata constitutio nostra ministro generali fratrum Minorum Observantium in proprios tertiaros disponenda concedit.

§ 5. Etenim aequum est ut ministro generali Ordinis fratrum Minorum Conventualium B. Francisci, qui inter ceteros Ordines, sub uno et eodem Seraphico patre et capite Deo famulantes, vetustissimus est, omnem iurisdictionem, auctoritatem, facultates et gratias in Tertii Ordinis, ab eodem celeberrimo confessore instituti, poenitentes indulgeamus, quae aliis fratribus Minoribus indultae fuerunt; maxime cum eiusdem Seraphici patris et confessoris corpus requiescat in eorumdem fratrum Conventualium basilica coenobii Assisiensis, quam propterea esse caput et matrem totius Ordinis fratrum Minorum felicitis recordationis antecessores nostri Romani Pontifices suis apostolicis litteris decreverunt: nimirum Gregorius IX, incipientibus *Is qui Ecclesiam suam*, datis Laterani x kalendas maias anno MCCXX, pontificatus IV; Clemens IV litteris pariter incipientibus *Is qui Ecclesiam suam*, datis Perusiae xvii kalendas maias anno MCLXVI, pontificatus II; Nicolaus III litteris incipientibus *Gloriosissimi confessoris*, datis Reate pridie idus maias MCLXXVII, pontificatus I, et Sixtus IV litteris incipientibus *Ad insignem*, datis Romae vi decembres anno MCDLXXV, pontificatus V.

§ 6. Volumus etiam, decernimus atque statuimus, ut tertiarum directioni ministri generalis fratrum Minorum Conventualium subiecti omnino gaudeant et fruantur omnibus exemptionibus, immunitatibus, praerogativis, indulgentiis, privilegiis, gratiis et favoribus spiritualibus et temporalibus, quas antecessores nostri Romani Pontifices iisdem largiti fuerunt. Quapropter has iterum approbamus, confirmamus atque concedimus, easdemque etiam omnes et singulas, quas pridem concessimus in eadem constitutione nostra quae incipit *Paterna Sedis Apostolicae providentia*; decernentes tamen et declarantes, ut, quaecumque consuetudine in contrarium non obstante, memorati tertiarum, directioni et correctioni ministri generalis fratrum Minorum Conventualium subiecti, vestes religiosas colore et forma tertiarum proprias induant, eo prorsus modo quem Romani Pontifices suis apostolicis litteris observandum praescripserunt, ad hoc ut iisdem indulgentiis et gratiis frui possint.

§ 7. Haec vero universa, ministro generali fratrum Minorum Conventualium in tertiaros ei subiectos praesentibus litteris nostris concessa, ita et non aliter iudicari, et firma atque inconcussa ab omnibus haberi statuimus, non obstantibus ordinationibus et constitutionibus apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque, quibus, quatenus opus est, derogamus, easque abrogamus, proque abrogatis, derogatis et nullis hac in re haberi volumus; poenam excommunicationis ipso facto incurrendam aliasque censuras pro arbitrio nostro iis interminantes, qui contraire, vel temerario ausu ea impugnare praesumpserint quae hac nostra constitutione firmamus atque decernimus, ob cuius plenam perfectamque observantiam iniungimus venerabi-

Tertiarum fratrum Minorum Conventualium fruuntur privilegiis et gratiis spiritualibus, quae ceteris Tertiarum concessae fuerunt.

Claustrales, ac derogatoriae.

libus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, et eorumdem vicariis et ministris, ut, pro horum omnium plena executione tuenda, auctoritate sua vigilent, invocato etiam, si opus fuerit, ad hoc auxilio brachii saecularis.

His litteris fides ubique adhibeatur.

§ 8. Volumus pariter ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius ex secretariis ministri vel procuratoris generalis dicti Ordinis fratrum Minorum Conventualium aut notarii publici subscriptis, et sigillo officii eiusdem ministri vel procuratoris generalis ipsius Ordinis vel cuiuscumque personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Nemo has litteras infringere audeat.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, declarationis, confirmationis, innovationis, concessionis, decreti, voluntatis, praecepti et derogationis infringere, aut ei temerario ausu contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCLXXVI, tertio nonas iulias, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 iulii 1726, pontif. anno III.

CXXXI.

Declarantur ratae censurae latae ab episcopo Papiensi in canonicos¹.

¹ Clementis XI constit. edit. MDCCI, die 24 decembris, pontif. XII, confirmatum fuit generale interdictum episcopi in civitate Lyciensi et dioecesi.

Benedictus Papa XIII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Permolesta nobis acciderunt quae contra debitam episcopali auctoritati obedientiam et a cathedralis tuae ecclesiae dignitatibus ac canonicis perpetrata sunt, nec omittere debemus ut ad tuendam dignitatem tuam et ecclesiasticam disciplinam ullas muneris nostri partes desideres, praesertim cum salutaribus iuris remediis a fraternitate tua adhibitis obsecundaverint etiam suppetiasque tulerint mandata nostra.

§ 1. Quod igitur dignitates et canonicos, illos primum a beneficio ad mensam, deinde a divinis suspendis, eo quod matutinum officium, te contradicente ac vetante, recitare ausi fuerint post vespertinas horas antecedentis diei, obtentu interpositae appellationis et rescripti venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum, laudamus consilium zelumque fraternitatis tuae; causam autem eiusmodi a quocumque tribunali ac iudicio ad nos advocantes, motu proprio, ex certa scientia et matura deliberatione, censuras antedictas validas esse decernimus ac declaramus.

§ 2. Mandantes proinde ut non aliter absolutionis beneficium petere possint, quam si resipiscentiam debitamque tibi reverentiam idonea satisfactione, quam iudicii arbitrii tui esse volumus, ipsi probaverint; hanc autem ubi rite legitimeque praestiterint, in tua potestate erit eosdem, quibus se obstrinxerant censuris absolvere, quin etiam in irregularitate cum iis dispensare qui censuris obnoxii rem divinam facere ausi sunt. Quod si intra tempus a te definiendum absolutionem veniamque poscere, tibi, ut par est, satisfacere detrectaverint, facultatem tibi largimur,

Exordium.

Ratae habentur censurae latae a praefato episcopo in canonicos.

Remittitur episcopo tamquam delegato apostolico, absolutio ab ista dem censura et facultas ad inferiores poenas procedendi.

ut, tamquam delegatus quoque apostolicus, ad ultiores poenas procedere possis, eosque etiam dignitate, canonicatu et praebendâ privare, eandemque facultatem alteri, si absens fueris, exercendam subdelegare valeas.

Consultatur in futurum.

§ 3. Non satis autem officio nostro fecisse nobis videmur, nisi, praeterita emendare satagentes, futuris etiam disidiis aditum intercludamus. Propterea, cum ex antedictâ matutini officii recitatione ansam repugnandi arripuerint canonici, per praesentes etiam litteras declaramus tuae auctoritatis hactenus fuisse, semperque fore decernimus, potestatem iisdem canonicis facere, sive licentiam impertiri, quoties et quandiu tibi opportunum videbitur, anteverendis statutis recitationis temporibus.

Clausulae.

§ 4. Quod quidem auctoritatis nostrae iudicium, quoad singula quae praescripimus, firmum manere volumus, itaut nulla auctoritate aut exceptione aut praetextu infringi aut retardari vel in dubium revocari possit¹. Non obstantibus constitutionibus, decretis, rescriptis, consuetudinibus, aliisque in contrarium facientibus, quibus omnibus simili scientiâ et motu proprio amplissime derogamus, sublata quibuscumque iudicibus aliter interpretandi aut iudicandi facultate, irritumque esse decernentes si quid aliter a quovis fuerit attentatum, quasilibet etiam clausulas et verborum solemnitates auctoritate nostrâ suppletas, ac pro expresso habentes si quid praeterea esset exprimendum. Tuae itaque sapientiae confisi, ac de insignis istius capituli perspectâ² semper aliâs gravitate et prudentiâ praeclare sperantes, pro certo habemus, nullis in posterum opus fore novis paternae nostrae sollicitudinis officiis: ac fraternitati tuae aposto-

¹ Edit. Main. legit revocare possis (R. T.).

² Edit. Main. legit perspectu (R. T.).

licam benedictionem peramanter imper-
timur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII Iulii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 8 Iulii 1726, pontif. anno III.

CXXXII.

Abolentur omnes coadiutoriae quorumcumque officiorum, quae ad viam iuris reducuntur¹.

Monsignore Nicolò Maria Lercari,

arcivescovo di Nazianzo, nostro segretario di Stato.

È debito del nostro pastorale ufficio d'impiegare la suprema autorità pontificia, affinché tutto sia diretto al bene dello Stato e de' nostri sudditi, e che questi diano la loro opera per rendersi sempre più abili e meritevoli di servire la Santa Sede negli impieghi, cariche ed uffizi alla medesima immediatamente o mediatamente spettanti. E siccome questo viene nudrito dalla speranza di potere nelle occasioni meritare la beneficenza del principe, così vien frastornato dall'esser destinate preventivamente le cariche con aspettative e sopravvivenze, rendendosi tutti neghittosi, gli uni perchè con simili grazie stimano avere assicurati gl'impieghi, e gli altri con disperare di poterli conseguire.

Exordium.

§ 1. Ed abbiamo noi riconosciuto anche coll'esperienza, che, quantunque con simili grazie siano conceduti gl'impieghi a beneplacito, e siccome possono rimoversi dalle cariche dopo ottenute, così potevano non ammettersi a quelle: con tutto ciò, col riflesso che le persone grate fossero in una certa buona fede,

Causae praesentis constitutionis.

¹ Clementis XII const. edit. MDCCXXXII, die 12 februarii, pontif. II, revocantur diversae facultates a Romanis Pontificibus nonnullis factae voce vel scripto.

sono state queste preferite ad ogn'altro, lasciato forse di conferirle a più abili ed a più meritevoli. Quindi, avendo noi conosciuto, che il numero delle sopravvivenze da tempo in tempo accordate sia ormai giunto ad un eccesso deplorabile, che tuttodi non si rimane alcuno, senza merito, senza servizio e senza fatiche preventive, di chiederle e di pretenderle con premure, e che in fine si vede chiaramente che è ridotto ad un stomachevole abuso: noi, per porre il tutto alla primiera libertà, e per togliere ogni pretensione o supposta buona fede, abbiamo determinato di ridurre *ad viam iuris*, ed al pieno arbitrio nostro e de' nostri successori tutte le grazie di sopravvivenze, aspettative di provviste di cariche, con rinvocare ed annullare tutto quello che sovra di ciò è stato disposto tanto da noi quanto dai nostri predecessori con Brevi, chirografi, oracoli dati *viva voce* ai ministri, benchè reverendissimi cardinali, o con patenti spedite in vigore di detti chirografi ed oracoli, o per ragione de' loro uffizi, anche per essere queste riprovate dalle leggi civili e da' sacri canoni, come le riprovano nel cap. *Detestanda de concess. praebend.*, in 6, inducendo il desiderio dell'altrui morte.

Abolitio praedicta.

§ 2. Onde di nostro moto proprio, certa scienza e pienezza della nostra assoluta potenza, avendo qui per espresso e di parola in parola inserito il tenore de' Brevi, chirografi, lettere, rescritti, *motu proprio*, patenti e spedizioni in ogni altra forma per simili grazie, rinvochiamo ed annulliamo e per annulate e rinvocate vogliamo che si abbino tutte le grazie di sopravvivenze, aspettative, di asserite e pretese coadiutorie, e di altro qualunque titolo, che fossero state espedito o concesse finora d'impieghi, cariche ed uffizi ci-

vili, militari, e di qualunque qualità o nome concesse da noi o da' nostri predecessori a beneplacito, e forse a vita, con chirografi, Brevi e lettere, o per mezzo de' ministri, benchè reverendissimi cardinali, in qualunque uffizio o dignità costituiti, in Roma o fuori di Roma, o in altra forma e modo sopra espresso, o fosse necessario d'esprimere; di modo che ognuno passi e debba ritornare immediatamente a quella carica che teneva, e che debba servire all'impiego di cui era incaricato, levando e togliendo dalle cariche quei che per i suddetti titoli si erano intrusi negli uffizi e ministeri, poichè così verranno eliminati tutti i contratti, negoziati, trattati e convenzioni avute per simili sopravvivenze, che rendevano piacimento e comodo alli stessi contraenti, ma danno e discapito al buon servizio del nostro Stato.

§ 3. E vogliamo, che tutte le cose suddette, o altra spedizione fatta per tali grazie, si abbiano come non fossero mai emanate, e che tutti quei, che pretendessero le cariche ed uffizi in vigore di dette concessioni, si abbiano per rimossi dalle medesime, e sia fin da ora renovato¹ ogni beneplacito; e qualunque persona, ministro, governatore, reverendissimo cardinale non dovrà permettere per detti titoli che alcuno eserciti dette cariche ed impieghi, sotto pena della nostra indignazione, non ostante che non siano stati citati o sentiti quei che hanno ottenute le nominate grazie, o altri che vi pretendessero interesse, la regola della nostra Cancelleria *de iure quaesito non tollendo*, e tutte le altre leggi, costituzioni apostoliche, statuti, stili, usi, pretesa equità scritta o non scritta, la costituzione di Pio IV *De registrandis*,

Clausulae derogatoriae.

¹ Forsan revocato (R. T.).

ed ogni altra cosa che facesse in contrario; il tenore delle quali avendo qui per espresso, all'effetto suddetto rivochiamo ed annulliamo; e così voi darete gli ordini opportuni, ed occorrendo farete pubblicare editto per notizia di ciascuno.

Dato nel nostro palazzo apostolico Vaticano questo dì x luglio MDCCXXVI.

BENEDICTUS PP. XIII.

Dat. die 10 iulii 1726, pontif. anno III.

CXXXIII.

Conceditur presbyteris Ordinis S. Ioannis Dei, in Americae meridionalis, septentrionalis et Martinicae insulis existentibus, facultas administrandi sacramenta non parochialia.

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio facti. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Bernardus Banfi, prior generalis Ordinis S. Ioannis Dei, quod, cum a praefectis missionum, in Americae meridionalis, septentrionalis et Martinicae respective insulis existentibus, carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum regi christianissimo subiectis eiusdem Ordinis fratribus in sacro presbyteratus Ordine constitutis in illis degentibus administratio sacramentorum non parochialium in eorum ecclesiis iis christifidelibus ad eas confluentibus interdicator, ab hac vero prohibitione scandalum neophytis illarum partium ac praeiudicium dictis presbyteris et Ordini proveniat: ipse Bernardus prior generalis, quo eiusmodi scandalo ac praeiudicio remedium adhibeatur, op-

1 Alia huius Pontificis const. MDCCXXIV, die XIII septembris, pontif. I, confirmata fuisse privilegia Urbani VIII pro eodem Ordine, et nova concessa.

portune in praemissis per nos provideri et ut infra indulgeri summopere desideret.

§ 2. Nos, ipsius Bernardi prioris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, presbyteris dicti Ordinis in dictis insulis commorantibus, ut praefertur, ut ipsi iisdem neophytis illorum ecclesias frequentantibus sacramenta non parochialia huiusmodi absque ulla a memorati missionarii dependentia, non tamen in Paschate, administrare libere et licite possint, itaut in posterum praedicti missionarii super eiusmodi administratione nullam eis molestiam afferre audeant seu praesumant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, facultatem concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in⁴ universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVII iulii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 17 iulii 1726, pontif. anno III.

CXXXIV.

Statuuntur nonnulla circa ecclesias parochiales extra Urbem institutas, pro
1 Praeposit. in nos addimus (n. r.).

congrua portione rectorum et vicariorum.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a curâ animarum. Pastoralis nostra sollicitudo exigit ut in hoc praecipue excubemus, ne cura animarum in ecclesiis parochialibus huius almae Urbis et extra eius pomeria constitutis neglecta et collapsa propterea concidat, quod earumdem rectoribus congrua sustentatio desit, sine quibus eorum officium¹ non eo quo par est zelo et pietate exercere, ipsamque animarum salutem magnum discrimen incurrere, longâ experientia didicimus.

Ab aliis Pontificibus varias parochiales ecclesias, tam in Urbe, tam extra, cum congrua portione institutae fuere. § 1. Antecessor quidem noster Pius PP. V, ut sacrosancti Concilii Tridentini decreta in usum induceret, varias in huius almae Urbis ecclesiis perpetuas vicarias actualem animarum curam habentes, congruâ et sufficienti portione adsignatâ, provide instituit. Alii quoque felices recordationis antecessores nostri Urbanus VIII et Clemens XI quasdam parochiales ecclesias et vicarias extra pomeria Urbis erexerunt, ut incolis suburbanis auxilia spiritualia, quacumque occasione, tam in doctrinae christianae rudimentis rite explicatis, quam in Dei verbo festis diebus ex ore sacerdotum Ecclesiae ministrorum audiendo, inque Christi Domini sacramentis ex eorumdem manu recipiendis, prompte suppeterent.

In examen vocatur quae ecclesiae parochiales congrua portione frui non debent. § 2. Nihilominus, priusquam ad erigendas novas parochiales ecclesias procedamus, in maturum examen vocari decrevimus, an revera huiusmodi re-

1 Alia huius Pontificis const. ed. MDCCXXIV, die VI septembris, pontif. I, confirmatum fuit edictum Innocentii XII de parochialibus ecclesiis pensionum onere non gravandis.

2 Videtur legendum sine qua eos eorum officium (n. r.).

Bull. Rom. — Vol. XXII.

48

ctores et vicarii, olim, ut diximus, instituti, congruâ et sufficienti sustentatione fruerentur; sique eis aequa et congrua eiusdem portionis adsignatio deesset, quonam pacto eis designari posset. Ad hanc rem penitus explorandam S. R. E. cardinalium et praelatorum Congregationem habendam indiximus, quorum suffragia et simul expositionem hac de re litteris traditam per unum ex praelatis, qui eidem Congregationi fuit a secretis, attente consideravimus. Quare uniformi suffragiorum et sententiarum tenore percepto, consilioque et approbatione totius Congregationis probe intellectis, in hanc determinationem devenimus, ut:

Primo loco subsequentibus vicariis et parochialibus ecclesiis congruas portiones non esse adsignandas iudicavimus, quia sufficienter dotatae reperiuntur. Sunt vero: I. B. Angeli ad Fornaces; II. B. Lazari: hae duae vicariae a basilicâ Vaticanâ dependentes; III. parochialis ecclesia beatorum Laurentii et Urbani ad primam Urbis portam; IV. vicaria B. Mariae ad Magos, quae a basilicâ Lateranensi dependet; V. parochialis ecclesia B. Sebastiani extra portam Capenam, ex basilicâ Lateranensi olim dismembrata.

Secundo loco statuimus et declaramus, nullam congruam adsignandam parochiali ecclesiae basilicae S. Pauli in viâ Ostiensi olim dismembratae ex diaconia B. Mariae in Cosmedin; siquidem coenobium monachorum Cassinensium, ad quos eadem basilica S. Pauli pertinet, redditus et sufficientem portionem habet; quare huic nulla congrua portio debetur; parimodo parochiali ecclesiae B. Laurentii in Agro Verano, quam regunt canonici regulares SS. Salvatoris, nullam congruam portionem adsignandam esse decernimus.

Quoniam frui
debeant con-
gruam, quas eis
adsignatur.

Tertio loco portionem et congruam sustentationem subsequentibus ecclesiis parochialibus adsignandam esse perspeximus, et hac nostrâ constitutione adsignamus. Hae vero sunt: I. parochialis ecclesia B. Francisci in monte Mario, quae pertinet ad Congregationem cremitarum B. Petri de Pisis; huic parochiali ecclesiae eiusque rectori centum annua scuta argentea monetae romanae pro congruâ adsignari volumus et mandamus: II. parochialis ecclesia B. Agnetis in viâ Nomentanâ, quae pertinet ad canonicos regulares SS. Salvatoris, annuam portionem congruam sexaginta scutorum argenteorum monetae romanae omnino habeat. Licet vero, cum dicta parochialis ecclesia B. Francisci in monte Mario pro maiori parte dismembrata fuerit ex parochiali ecclesiâ B. Mariae de Populo ad portam Flaminiam quae ad fratres eremitas Augustinianos Congregationis Lombardiae nuncupatos pertinet, ex qua ecclesia altera quoque B. Agnetis in viâ Nomentanâ fuit dismembrata, unde censeri posset, utriusque parochialis ecclesiae rectori congruam portionem ex fructibus ecclesiae matricis debere adsignari; nihilominus, quia, re accurate perpensâ, comperimus ecclesiam B. Mariae ad portam Flaminiam redditibus non superabundare, nec ei tot fructus suppetere, quot necessarii sunt pro commodâ primarii et secundarii sui rectoris alimonia, ita ut, absque detrimento rerum necessariorum pro decenti suorum ministrorum qui curam animarum exercent sustentatione, congruam portionem novis rectoribus B. Francisci in monte Mario et B. Agnetis in viâ Nomentanâ de suo dare non possit: ideo, sacrorum canonum dispositioni inhaerentes, qui hoc casu matricem ecclesiam a quacumque con-

tributione eximunt, et parochianos obligant ut congruam portionem novis rectoribus de suo subministrent, nos praesentibus litteris nostris, perpetuum robur imposterum habituris, statuimus et declaramus, ut centum annua scuta argentea monetae romanae parochiali ecclesiae et rectori B. Francisci in monte Mario, et similiter scuta sexaginta alterius parochialis ecclesiae rectori B. Agnetis in viâ Nomentanâ adsignentur ex divisione, partitione et taxâ praediis imponendâ, quae intra limites utriusque ecclesiae comprehenduntur, quod dictis ecclesiis aut matrici nullas decimas solvant.

§ 4. Volumus autem ut per directos dominos eorundem praediorum tota eadem taxa ecclesiis respective solvatur; si vero praedia a directis dominis in emphyteusin tradita fuerint, tunc decernimus, ut per emphyteutam ratam eiusdem tazae ita solvatur, ut dominus directus, qui totam taxam ecclesiae persolvit, pro ratâ quae contingit emphyteutam, ab hoc refici debeat: quae refectio, ut facilius evadat, statuimus, ut, dum praedia taxantur, emphyteuta distinctim pro suâ ratâ etiam taxetur. Pauperes tamen agricolas et vinearum cultores rerum inopiâ laborantes, qui propriis manibus et corporis assiduo labore sibi victum conquirunt, a quacumque eiusmodi congruae portionis solutione immunes esse et fore, apostolicâ auctoritate declaramus, ac penitus eos eximimus.

§ 5. Praesentes vero litteras, ex eo etiam quod quicumque in praemissis interesse et rem habentes, aut habere praetendentes, illis non consenserint, et ad ea vocati non fuerint, et causae, propter quas illa fiant vel facta sint, aliâs examinatae, verificatae et iustificatae non fuerint, seu aliâs ex quocumque

Statuitur qui
debeant solve-
re praedictam
congruam prae-
fatis ecclesiis
parochialibus.

Clausulae.

alio capite vel causâ, quantumvis legitimâ vel iuridicâ, de intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, annullari vel invalidari, seu in ius vel controversiam vocari, aut ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus illas quodcumque iuris et facti remedium impetrari aut concedi nullatenus posse decernimus, sed semper illas validas et efficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, neque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, Sedemque Apostolicam, sub quihuscumque verborum expressionibus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, pro tempore quomodolibet factis, comprehendere vel confundi, sed ab illis semper excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum resitutas et plenarie reintegratas, ac de novo, et sub quacumque posteriori datâ, per B. Francisci in monte Mario ac B. Agnetis in viâ Nomentanâ parochialium ecclesiarum praedictos respective rectores nunc et pro tempore existentes quodcumque eligendâ, concessas esse et fore, sicque per quoscumque iudices ordinarios, commissarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et definiendi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Quocirca dilecto filio nostro in Urbe praedictâ eiusque districtu vicario in spiritualibus generali, cui per easdem praesentes auctoritate nostrâ praedictâ facultatem concedimus et impartimur ut praediis, quae sub praedictis B. Francisci in monte Mario et B. Agnetis in viâ Nomentanâ parochialibus ecclesiis respective comprehenduntur, taxam praedictam, eo modo quo aliâs in huiusmodi eventibus impositam fuisse cognoverit, respective imponere libere et licite valeat, per easdem praesentes etiam committimus et mandamus, ut ipse, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte B. Francisci in monte Mario et B. Agnetis in viâ Nomentanâ parochialium ecclesiarum praedictarum respective pro tempore existentium rectorum huiusmodi fuerit requisitus, solemner publicans, eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ illos praemissorum omnium et singulorum plenario effectui pacifice frui et gaudere, atque eis de portionibus praedictis integre responderi, non permittens illos super his a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, contradictores quoscumque per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, ac manu regiâ compescendo.

§ 7. Non obstantibus nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non testantium voluntatibus aliisque dispositionibus, dictaeque Urbis ac artis agrariae in Urbe praedictâ, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

Urbis vicario
generali in spi-
ritualibus com-
mittitur assen-
sus huius con-
stitutionis.

Contrariorum
derogatio.

dultis et litteris apostolicis, libertatibus, immunitatibus et exemptionibus, Urbi et arti praedictis, ac Urbis populo, senatori ac conservatoribus, necnon artis eiusdem consulibus, artemque huiusmodi exercentibus, et quibuscumque ecclesiis et basilicis etiam parochialibus, aut cuiusvis Ordinis et instituti monasteriis ac religiosis domibus, etiam Mendicantium, Congregationi, etiam undecim Congregationum nuncupatae, Societati etiam Iesu, militiis etiam B. Ioannis Hierosolymitani, ac hospitalibus etiam nationalibus aut regularibus etiam S. Spiritus in Saxia, B. Antonii Viennensis, et generatim quibuscumque locis piis quomodolibet nuncupatis, et quibusvis aliis personis quomodolibet pariter nuncupatis, cuiuscumque gradus et conditionis, etiam speciali mentione dignis, eis eorumque praediis ac bonis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis ac irritantibus clausulis et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet etiam pluries concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Nemo his litteris contradicere audeat.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae constitutionis, confirmationis, innovationis, sanctionis, declarationis, praecepti, decreti et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, XIII kalendas augustas, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 20 iulii 1726, pontif. anno III

CXXXV.

Confirmatur decretum generalis Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, ne commissarius Tertii Ordinis eiusdem in provincia Fluminis Ianuarii, inconsulto ipso generali, removeri possit.

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciae Fluminis Ianuarii Tertii Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, quod dilectus filius Gaspar Pizzolanti prior generalis dicti Ordinis, ne quicumque legitime electus sive institutus et acceptatus fuerit in commissarium eiusdem Tertii Ordinis in praedicta provincia, donec eiusdem fratribus acceptus fuerit, possint¹ ab eo officio, ipso Gaspare priore generali eiusque successoribus inconsultis, removeri, etiam occasione promotionis ad provincialatum aut quodcumque aliud officium pro tempore exercitii cum illo incompatible², prohibuit; et alias, prout uberius continetur in eius decreto desuper emanato tenoris qui sequitur, videlicet:

Expositio facti.

Die vi iulii MDCCXXVI, viso retrospecto libello et attestatione seu relatione admodum reverendi patris procuratoris generalis hodierni, cupientes, quantum in nobis

Decretum praedictum.

¹ Alii huius Pontificis const. edit. MDCCXXVII, die 30 augusti, pontif. IV, tertiarum eiusdem Ordinis subiciuntur iurisdictioni ministri generalis.

² Aptius lege possit (R. T.).

³ Edit. Main. legit incompatible (R. T.).

est, ad utilitatem et incrementum dilectissimi nobis in Christo ac religiosissimi Tertii Ordinis opportune conferre, vi praesentium prohibemus, ne quicumque legitime electus sive institutus et acceptatus fuerit in commissarium eiusdem Tertii Ordinis in provincia nostra Fluvii Ianuarii, donec fuerit eidem fratribus Tertiariis acceptus, possit ab eo officio, nobis aut successoribus nostris inconsultis, removeri, etiam occasione promotionis ad provincialatum aut quodcumque aliud officium pro tempore exercitii incompatible cum supradicto; sed in eo casu substituatur alius religiosus pro eo tempore tantum, quo transacto, pater commissarius exerceat ut antea munus suum: sublata quibuscumque nostris inferioribus secus ordinandi aut faciendi potestate, omnemque institutionem novi commissarii, quae contra praesentium nostrarum litterarum tenorem imposterum fiat, ex nunc protunc nullam et irritam declaramus. Datum Romae in conventu nostro S. Mariae Transpontinae die et anno ut supra. — IOANNES GASPAR PIZZOLANTI generalis commissarius. — FR. IOSEPHUS MARIA SOLARIUS provincialis Scotiae et secretarius reverendissimi patris. *Loco + sigilli.*

Confirmatio
relati decreti.

§ 2. Cum autem, sicut¹ dicti exponentes praemissa pro illorum firmiori subsistentia apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summo perere desiderant: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, prohibitionem a memorato

¹ Aliquod deest ex. g. accepimus, (R. T.).

Gasparo priore generali factam, ut praefertur, expeditumque desuper illius decretum praeinsertum, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus supplemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eisdem exponentibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clamula.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIV iulii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 24 iulii 1726, pontif. anno III.

CXXXVI.

Indulgetur monachis Ordinis S. Hieronymi provinciae Portugalliae usus cucullae, eo modo quo monachi eiusdem Ordinis Congregationis Lombardiae gestant¹.

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio facti. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti prior generalis, definitorium, priores, alique monachi Congregationis S. Hieronymi in regno Portugalliae, quod (cum nos¹ confirmaverimus, eiusque monachale institutum declaraverimus, illudque sit idem quod dictus S. Hieronymus instituit et una cum suis discipulis in Bethlehem professus fuit, quorum ipsi legitimi successores per continuatam successionem existunt, prout sunt monachi eiusdem S. Hieronymi Congregationis Italiae a quodam Lopo de Olmedo, dum vixit, monacho et superiore generali Congregationis Hispaniae instituti) ipsi exponentes, cum veri sint monachi et a nonnullis pro talibus ob cucullae defectum minime existimentur, ac² cucullā scapularis coloris, quemadmodum monachi dictae Congregationis Italiae utuntur, et cum eadem cucullā, quae eorum habitus coloris existit, verbum Dei praedicare, et cum illā in supplicationibus tam intra quam extra monasteria, et quoties eis in actu communitalis cum cruce et candelabris e monasterio egredi necesse erit, incedere, illique, qui crucem et candelabra huiusmodi gestabunt, cucullā pro superpelli-

¹ Aliā huius Pontificis const. ed. MDCCXXVI, die 24 iunii, pontif. III, confirmantur quaedam decreta capituli generalis eiusdem provinciae, et Clementis XII const. edit. MDCCXXX, die 11 octobris, pontif. I, confirmantur constitutiones Congregationis Hispaniae eiusdem Ordinis.

² Forsan deest eam (R. T.).

³ Potius lege ut pro ac (R. T.).

ceo uti possint, facultatem a nobis concedi plurimum desidero; itant iisdem exponentibus etiam permissum sit, eorumque successoribus qui eiusmodi Congregationem ingredientur, super dictā cucullā pluviale in choro et extra illum in altare alicuius festivitatis solemnitalis occasione imponere, et cum eiusmodi cucullā et stolā absque superpelliceo sacramenta et christifidelibus sacram communionem administrare valeant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere¹ de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum; harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem venerabilis fratris nostri Petri episcopi Sabinensis eiusdem S. R. E. cardinalis Ottoboni nuncupati, praedicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, super praemissis eisdem cardinalibus factam viderunt, consilio, ut ipsi exponentes et futuri eiusdem Congregationis monachi praedictae provinciae Portugalliae indumento cucullae susci seu fulvi coloris, per constitutiones ipsius Ordinis a Sede praedictā pluries confirmatas praescripto, eo praeciso modo, quo monachi memoratae Congregationis

Indultum praedictum.

¹ Edit. Main. legit *indulgeri* (R. T.).

CXXXVII.

Confirmantur decreta quaedam capituli generalis monachorum Ordinis S. Hieronymi Congregationis Portugalliae¹.

Benedictus Papa XIII,
ad futuram rei memoriam.

Clansulae.

provinciae Lombardiae seu Longobardorum Italiae gestant et induuntur, eodem cum amictu tam in choro quam extra procedere possint et valeant, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, indulgemus: salvā tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Contrarium derogatio.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiv iulii MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 24 iulii 1726, pontif. anno III.

Expositio facti. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus de Bettancurt, prior generalis Ordinis monachorum S. Hieronymi Congregationis Portugalliae, quod, cum in capitulo generali dicti Ordinis, quod in regio conventu Nostrae Dominae de Bethlehem nuncupato, extra muros civitatis Ulyssiponensis occidentalis sito, mense maio anni MDCCXXIV celebratum fuit, perpensum fuisset nonnullas interdum oriri inordinationes ex eo quod, cum iuxta eiusdem Ordinis constitutiones definitorium ex quatuor tantum definitioribus constituitur, istique, inter cetera, electionem prioris dicti conventus, qui etiam prior generalis totius Ordinis existit, confirmare aut reprobare debeant, propter vero aequalem votorum numerum contingere possit, ac interdum contingat, quod, in aequales votorum partes quatuor definitioribus divis, quidquam canonice decerni non valeat, nec a constitutionibus huiusmodi praefixum sit quae pars eo casu praevalere debeat, sicuti etiam in iisdem constitutionibus nihil circa praesidentem capituli generalis statutum reperiatur, solumque dispositum, quod, si quando unus ex quatuor definitioribus actualibus prior generalis extitisset, hic eiusdem capituli praeses esse debeat, et casus evenire possit quod nullus ex definitioribus prior generalis extiterit, indecisā tunc remanente dicti praesidentis

¹ In praecedente constit. concessus fuit iisdem monachis usus cucullae ad instar monachorum eiusdem Ordinis Congregationis Lombardiae.

deputatione: ideo capitulum generale supradictum, celebratum ut praefertur, decrevit quod imposterum sit et esse debeat prior generalis totius Ordinis, qui in eodem capitulo sui generalatus officium absolvit, atque hic, eveniente casu praedictae aequalitatis votorum in definitioribus, votum decisivum habere debeat. Ac insuper idem capitulum, rectae novitiorum educationi consulere cupiens, et ad evitandam regularis disciplinae relaxationem ex eo potissimum ortam quod novi alumni citius ab obedientia magistrorum eximuntur, mandavit ut in posterum novitii tam conventuales quam collegiales sub obedientia suorum magistrorum vivere debeant per sexennium, nec ullo modo liceat eidem priori generali super eiusmodi decreto eiusque observantia dispensare: et alias, prout in memoratis decretis constare asseritur.

Confirmatio
relatorum de-
cretorum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Franciscus prior generalis praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi plurimum desideret: nos, dictum Franciscum priorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, suprascripta decreta capituli generalis, cum omnibus et singulis

in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiv iulii mdccxxvi, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 24 iulii 1726, pontif. anno iii.

Contrarium
derogatio.

CXXXVIII.

Confirmatur erectio conservatorii pauperum puellarum oppidi Guimarensis, Bracharensis dioecesis, in monasterium Tertii Ordinis Carmelitarum¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium a
curā regularis
vitae propagan-
dae.

Sacrosanctae militantis Ecclesiae gubernacula ex summi sacerdotii cathedra nobis meritis licet imparibus demandata tenentes, ad ea, per quae pauperes puellae, olim sub aliquali vivendi regula in communi domo conservatorii viventes, tandem, spretis huius infelicis saeculi illecebris, tamquam prudentes virgines accensis lampadibus obviam iturae sponso Iesu, eadem domo in monasterium erecta, assumptoque regulari habitu, perpetuum Altissimo famulatum impendere, aeternamque beatitudinem consequi² valeant, ac exinde honoris flores et honestatis fructus regularisque vitae propagatio deveniant, propensis studiis intendimus; et ne in posterum de huiusmodi erectionis validate haesitari contingat, sed litium anfractibus et dissidiis super hoc habitis hucusque finis perpetuo imponatur, ac personae in ea degentes divinis laudibus ea qua par est mentis puritate et cordis sinceritate liberius insistant, erectionem monasterii huiusmodi apostolicae confirmationis munimine roborantes, pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout, personarum huiusmodi ac locorum et temporum qualitatibus maturā consideratione pensatis,

¹ Aliae duae extant huius Pontificis constitutiones pro iisdem tertiariis, in quarum una edit. mdccxxvi, die 24 iulii, pontif. iii, cavetur ne commissarius provinciae Fluminis Ianuarii inconsulto generali removeatur; in altera edit. mdccxxvii, die 30 augusti, pontif. iv, subiciuntur iurisdictioni generalis.

² Pessime edit. Main. legit consecrati (R. T.).

in Domino conspicimus salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, alias, videlicet de anno Domini mdclxxxv, seu alio veriori tempore, in oppido de Guimarensi, Bracharensis dioecesis, simplex conservatorium nonnullarum puellarum in communi viventium per quemdam tunc in humanis agentem Franciscum Antunes Torres, dum viveret, seu iuxta eius, sub qua ab humanis decessit, dispositionem testamentariam, fundatum et erectum extiterit; subinde vero, scilicet de anno eiusdem Domini mdclxxxvii, puellae praefatae habitum et institutum Ordinis fratrum Carmelitarum Tertii Ordinis nuncupatorum de manibus eiusdem Ordinis superiorum susceperint, adauctisque paucis ab inde annis tam illius fabrica regio diplomate mediante constructa, quam annuis redditibus et tertiariarum numero, tunc existens loci Ordinarius non tantum ecclesiae de eius licentia extructae benedictionem impartiri, verum etiam ibidem sanctissimum Eucharistiae sacramentum reponi, claustra benedici, nonnullas sepulturas pro eisdem puellis aperiri concesserit, dictaeque puellae sese noviter iurisdictioni et gubernio tunc existentium superiorum eiusdem Ordinis submiserint, ac sub regimine dilecti filii fratris Antonii de Incarnatione tunc existentis commissarii generalis dicti Ordinis in regno Portugalliae per aliquod temporis spatium permanserint; cumque in constitutione Pii PP. V praedecessoris nostri, quae incipit *Circa pastoralis, etc.*, caveatur expresse quod puellae in huiusmodi conservatoriis degentes, vel in manibus propriorum superiorum solemnem emittere teneantur professionem, aut conservatoria huiusmodi dissolvantur et supprimantur; proptereaque de anno pariter Domini mdcciv, seu etiam

Refertur fundatio praedicti conservatorii, eiusque erectio in monasterium Tertii Ordinis Carmelitarum.

alio veriori tempore, cum tunc existentes puellae praefatae opportunum situm, clausuram, officinas, dormitoria, cellas ac suppellectilia sacra et profana, necessariosque annuos redditus haberent, et, nemine contradicente, concurrentibus in eisdem omnibus necessariis requisitis pro erectione conservatorii praefati in monasterium monialium praefati Ordinis, earum solemnem professionem in manibus praefati commissarii generalis specialiter ad id a tunc existente dicti Ordinis superiore generali deputati expresse emisissent; qua solemni professione trium substantialium votorum ac perpetuae clausurae in manibus superiorum dicti Ordinis iuxta constitutionem praefatam ut praefertur emissâ, licet dictum conservatorium formale monasterium, ac puellae praefatae moniales dicti Ordinis respective evaserint, et, ab omnimodâ iurisdictione Ordinarii exemptae, superioribus dicti Ordinis, qui eas usque ad annum eiusdem Domini MDCCVII pacifice gubernarunt, subiectae extiterint; nihilominus eo tempore, ut etiam accepimus, tam a venerabili fratre moderno archiepiscopo Bracharensi, quam a dilecto etiam filio moderno parochialis ecclesiae eiusdem oppidi rectore, eo sub praetextu quod puellae praefatae per illius manus Paschale Sacramentum non suscepissent, ac sub praetentione, quod ipsae vere moniales non existerent, nec a iurisdictione eiusdem Ordinarii exemptae essent, varias litium molestias passae fuerant; quapropter, habito per dilectas in Christo filias modernas priorissas et moniales praefati monasterii in gradu appellationis ad tribunal nunciaturae apostolicae Portugalliensis recursu, de anno similiter Domini MDCCVIII in liberâ possessione exemptionis ab Ordinarii praefati iurisdictione, prout erant, ma-

nueri obtinuerunt, et deinde ad Sedem Apostolicam pro approbatione et confirmatione erectionis praefati monasterii, ac, quatenus opus esset, cuiuslibet nullitatis, quae in eâ intervenire potuisset, sanatione, recursu etiam desuper habito, de anno pariter Domini MDCCXVIII a dilecto etiam filio nostro et Sedis Apostolicae praefatae nuncio in Portugalliae et Algarbiorum regnis commorante favorem informationem reportaverint, dictusque archiepiscopus ab inde citra se opposuerit, sub praetextu quod conservatorium praefatum absque Sedis Apostolicae praefatae licentiâ ac Ordinarii consensu nulliter in monasterium monialium erectum fuisset, ac priorissa et moniales praefatae, utpote nulliter professae, sub illius iurisdictione adhuc remanere deberent:

§ 2. Nos igitur, qui, quantum in Domino possumus, personarum quarumlibet praesertim monialium regularis vitae disciplinam servantium quietem et tranquillitatem, litium iurgiorumque perturbatione remotâ, paternis et sinceris desideramus affectibus, ac attendentes quod, licet conservatorii huiusmodi ut praefertur in monasterium praefati Ordinis erectio et institutio usque et de praefato anno Domini MDCCIV earum plenarium sortitae fuerint effectum, ac priorissa et moniales praefatae in eodem monasterio ad formam erectionis et institutionis praefatarum Altissimo famulatum exhibentes in divinis laudabiliter deservierint et deserviant de praesenti, et ab inde citra constitutiones seu ordinationes aut regulae secundum earum institutum pacifice et absque ullâ contradictione per eas observatae fuerint, nihilominus¹, ne de electionis et institutionis huiusmodi viribus, ex quo illae²

¹ Edit. Main. legit ille (n. r.).

² Syntaxis inabsoluta manet (n. r.).

Confirmatio
praefatae ere-
ctionis.

apostolicâ auctoritate factae non fuerint ac expressus Ordinarii loci huiusmodi desuper consensus non intercesserit, et ne de eiusdem monasterii stabilitate ullo unquam tempore haesitari contingat, monasterii praefati statui et stabilitati, dictarumque priorissae et monialium conscientiarum quieti et tranquillitati in praemissis opportune providere, easque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, necnon earum singulares personas a quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, praefati monasterii erectionem et institutionem, ut praefertur factas, apostolicâ auctoritate praefatâ, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, et, quatenus opus sit, sanamus et convalidamus.

Moniales eiusdem ab Ordinarii iurisdictione eximuntur, ac regimini superiorum dicti Ordinis subiiciuntur.

§ 3. Ac dicti monasterii priorissam et moniales, nunc et pro tempore existentes, ab omnimodâ iurisdictione praefati moderni et pro tempore existentis archiepiscopi Bracharensis, ac etiam praefati moderni et pro tempore existentis eiusdem parochialis ecclesiae rectoris, etiam perpetuo eximimus et liberamus, ac immediato pro tempore existentium superiorum regularium praefati Ordinis, a quibus actu reguntur et gubernantur, iurisdictioni ac regimini subiicimus, cum facultate eisdem superioribus regularibus pro tempore existentibus tradendi priorissae et monialibus praefatis nunc et pro tempore existentibus tam probationis quam professionis velum, ita tamen ut moniales, quae

in eodem monasterio sub illius regulâ recipiuntur et admittuntur in futurum, habitum per alias moniales praefati Ordinis gestari solitum suscipere, et, tempore probationis elapso, professionem per easdem emitti consuetam expresse emitte, regulam, necnon perpetuam clausuram, ac ritus, mores, consuetudines et regularia instituta praefati Ordinis servare, divinisque laudibus et officiis insistere debeant et teneantur.

§ 4. Et insuper eidem monasterio illiusque priorissae et monialibus nunc et pro tempore existentibus, quod omnia earum bona, ac quicumque census, terrae, domus, possessiones, bona mobilia et immobilia, quovis nomine nuncupata, per quoscumque christifideles, in perpetuum vel ad tempus, simulque vel successive, pro augmento bonorum monasterii huiusmodi, et monialium in eo pro tempore degentium seu alicuius earum intuitu vel contemplatione, ac etiam titulo eleemosynae, vel aliâs quomodolibet donata, assignata et erogata, ac imposterum donanda, assignanda et eroganda, ex nunc prout et postquam donata, assignata et erogata fuerint, libera, immunia et exempta a decimis et aliis quibuscumque oneribus et impositionibus esse debeant (ita quod liceat priorissae et monialibus nunc et pro tempore existentibus praefatis corporalem, realem et actuaalem illorum, iuriumque et pertinentiarum quarumcumque possessionem, per se, vel alium seu alios earum ac dicti monasterii nominibus, propriâ auctoritate libere apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta ex eis provenientia quaecumque percipere, exigere, levare, arrendare, locare, dislocare, ac in communes earum et dicti monasterii usus et uti-

Eisque nonnulla privilegia exemptionis et gratiae indulgentur.

litem convertere, dioecesiani loci vel cuiusvis alterius licentiā desuper minime requisitā), quodque priorissa et moniales nunc et pro tempore existentes praefatae omnibus et singulis privilegiis, facultatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, praeeminentis, antelationibus, concessionibus, indultis, indulgentiis, favoribus et gratiis universis tam spiritualibus quam temporalibus, quibus aliae moniales dicti Ordinis, in genere vel in specie, etiam per viam simplicis communicationis, aut aliās quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, similiter et pariformiter, ac absque ullā prorsus differentiā, uti, frui, potiri et gaudere possint et valeant, in omnibus et per omnia, dummodo tamen illa seu illae sint in usu et non revocata seu revocatae, nec sub aliquā revocatione comprehensa, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis et constitutionibus apostolicis dictique Ordinis institutis non adversentur, eādem apostolicā auctoritate similiter perpetuo concedimus et indulgemus.

Approbatur
praedicti monasterii constitutiones seu regulae.

§ 5. Necnon constitutiones aut ordinationes seu regulas huiusmodi pro, firmiter illarum validitate et subsistentiā, apostolicā auctoritate praefatā etiam perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robur, vim et efficaciam adiciamus, illasque ab omnibus ad quas nunc spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, firmiter et inviolabiliter observari et adimpleri.

Clausulae
speciales.

§ 6. Praesentes quoque nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae seu alio quocumque defectu notari, impugnari, invalidari, nec sub

quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus aut aliis contrariis dispositionibus, per nos et Sedem Apostolicam praefatam, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu simili, et de scientiā et apostolicae potestatis plenitudine paribus, pro tempore factis et faciendis, comprehendere vel confundi, sed, tamquam ad maius divini cultus augmentum factas et emanatas, semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datā per nunc et pro tempore existentes priorissam et moniales monasterii praefati quandocumque eligendā concessas, ac validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque, et non aliās, per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane motu pari decernimus.

§ 7. Et insuper, quatenus opus sit, pro praemissorum observatione venerabilibus fratribus archiepiscopo Lacedaemoniensi et episcopo Tagastensi, ac dilecto similiter filio Emanueli Alvares Cidade, canonico ecclesiae Elborensis, motu simili per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, eadem praesentes et in eis contenta quae-

Deputantur
exequutores.

cumque, ubi et quandocumque opus fuerit, et quoties pro parte priorissae et monialium nunc et pro tempore existentium¹ praefatarum requisiti fuerint, solemniter publicantes, eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrā illas et in eis contenta huiusmodi ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, illisque pacifice frui et gaudere, non permittentes quempiam ex priorissā et monialibus nunc et pro tempore existentibus² praedictis desuper quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, servatā tamen formā Concilii Trientini, appellatione pospositā, compescendo.

Derogationes
peculiares.

§ 9. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii PP. VIII, etiam praedecessoris nostri de unā, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo tamen ultra tres dietas aliquis vigore earumdem praesentium extra suam dioecesim ad iudicium non trahatur, et quibuscumque praetensionibus praedicti archiepiscopi sive eius promotoris fiscalis, et quacumque lite in quocumque tribunali aut Congregatione Urbis et de partibus indecisā pendente³, ac quibusvis apostolicis, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem monasterio ac quibusvis aliis superioribus et personis, in genere vel in specie, aut aliās in contrarium praemissorum forsā

quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficiente derogatione aliās de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formā in illis traditā observatā, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse, necnon opportune et valide, hac vice dumtaxat, motu simili, deque scientiā et potestatis plenitudine paribus, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die III augusti MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 augusti 1726, pontif. anno III.

CXXXIX.

Adscribitur beatorum catalogo serva Dei Hyacintha de Marescottis, monialis Tertii Ordinis S. Francisci¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Quemadmodum redemptor et magister noster Christus Iesus, qui sedet ad dexteram maiestatis in excelsis, sacras virgines, quae in diebus suae peregrinationis, oblitae populum suum et domum patris sui, propriam voluntatem cum omnibus concupiscentiis crucifixam Deo

Proemium a
delito promo-
vendi cultus
sanctarum vir-
ginum.

¹ Edit. Main. legit *existentes* (R. T.).

² Edit. Main. legit *existentes* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *quacumque litem... pendentem* (R. T.).

¹ Aliā huius Pontificis const. ed. MDCCXXVIII, die 14 maii, pontif. IV, Beatus declaratur servus Dei Ioannes de Prado Ordinis Minorum S. Francisci Excalceatorum.

sub suavi religionis iugo obtulerunt in holocaustum et odorem suavitatis, ac virtute ex alto indutae, et spiritu vitae que austeritate facta carnis mortificantes, bonum certamen certarunt, fidemque servantes, cursum feliciter consummarunt, ac intrare cum Sponso ad nuptias meruerunt, immarcescibilis gloriae coronam donat in caelis, harumque sanctitatem interdum signis, atque portentis testatam facit; ita et nos, qui eius vices, licet immeriti, in hac terrenae statione gerimus, magistri nostri vestigiis, quantum nostra fert infirmitas, inhaerentes, illarum in terris cultum et venerationem, ut ipsarum Christi ancillarum virtutes narrent populi, ac laudes earum nuntiet Ecclesia, et, quae sequuntur Agnum quocumque ierit, luctant cum saeculi tentationibus imbecillitati nostrae adiutorii caelestis opem et praesidium a Sponso iugiter impetrare dignentur, promovere studemus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, catholicae Ecclesiae decus, fidelium aedificationem, et animarum salutem salubriter in Domino expedire arbitramur.

Indicium Congregationis pro praedictae servae Dei beatificatione.

§ 1. Cum itaque, mature diligenterque discussis atque perpensis per Congregationem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum processibus de Apostolicae Sedis licentia confectis super vitae sanctitate et virtutibus tam theologicis quam moralibus in gradu heroico, quibus serva Dei Hyacintha de Mariscottis monialis professa Tertii Ordinis S. Francisci multipliciter claruisse, necnon miraculis quae eius intercessione et ad manifestandam hominibus illius sanctitatem a Deo patrata fuisse asserebantur, eadem Congregatio coram nobis constituta, auditis etiam consultorum suffragiis, unanimiter censuerit¹ posse, quan-

¹ Edit. Main. legit censuerint (R. T.).

doeumque nobis videretur, praedictam servam Dei Beatam declarari, atque interim indulgeri ut de ea tamquam de virgine non martyre in quibusdam locis officium et missa recitari et celebrari valeant:

§ 2. Hinc est quod nos, piis atque enixis dilecti filii nobilis viri Francisci Mariae Ruspoli terrae Cerveteris principis, aliorumque causae beatificationis huiusmodi postulorum, ac totius Ordinis fratrum Minorum S. Francisci, necnon dilectarum in Christo filiarum monialium monasterii S. Bernardini Viterbiensis, in quo praefata serva Dei Hyacintha professionem regularem emiserat ac diem obiit, supplicationibus (quas dudum plures etiam carissimi in Christo filii nostri orthodoxi reges ac alii sublimes catholici principes devotarum suarum precum accessione roboraverant) nobis super hoc humiliter porrectis paternam benignitatem annuentes, de memoratorum cardinalium consilio pariter et assensu, auctoritate apostolicam, tenore praesentium, indulgemus ut eadem Dei serva Hyacintha de Mariscottis in posterum Beatae nomine nuncupetur, eiusque corpus et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processibus circumferenda) exponantur, imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur, atque de ea quotannis die anniversariae felicitatis eius obitus, seu alia die non impedita illam immediate sequenti, recitetur officium et missa celebretur de virgine non martyre, iuxta rubricas breviarii et missalis romani.

§ 3. Porro recitationem officii et missae celebrationem huiusmodi fieri concedimus in locis dumtaxat infrascriptis, videlicet, in terra Vignanelli, Civitatis Castellanae diocesis, in qua dicta serva Dei nata est, in civitate Viterbiensi, ubi ad caelos evolavit ac venerabile eius

Praedicta serva Dei beata declaratur.

Conceditur facultas celebrandi missam et officium eiusdem beatae recitandi in certis quibusdam locis.

corpus requiescit, et in universo Ordine S. Francisci tam fratrum quam monialium, et, quantum ad missas attinet, etiam a sacerdotibus confluentibus. Praeterea, primo dumtaxat anno, a datis hisce litteris, et, quoad Indias, a die quo eadem praesentes litterae illuc pervenerint, inchoando, in ecclesiis terrae, civitatis et Ordinis praefatorum solemnitas beatificationis eiusdem servae Dei cum officio et missa sub ritu duplici maiori, die ab Ordinariis respective constituta et intra sex menses promulganda, postquam tamen in basilica Principis Apostolorum de Urbe celebrata fuerint eadem solemnitas, pro qua re diem primam mensis septembris proxime venturi assignamus, pariter celebrandi facimus potestatem. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis de et super non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda transumptis.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu secretarii praefatae Congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti eiusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubicumque tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii augusti MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 7 augusti 1726, pontif. anno III.

CXL.

Decernitur, ut deinceps locus consultoris sacrae Rituum Congregationis uni

ex fratribus Ordinis Servorum beatae Mariae Virginis concedatur¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ratio iustitiae exigit ut religiosorum virorum Ordines in Ecclesia Dei pie sancteque instituti, qui multos pro religione labores continuo sustinent, congruis honoribus et gratiis decoremus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius modernus prior generalis Ordinis fratrum Servorum beatae Mariae Virginis nobis nuper exponi fecit, ipse, qui unus ex consultoribus Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris Ritibus praepositae existit, locum fixum consultoribus² huiusmodi eidem suo Ordini assignari summo opere desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica digneremur.

§ 2. Nos igitur, erga praedictum Ordinem, quem in visceribus gerimus charitatis, aliquod paternae nostrae benevolentiae monumentum exercere cupientes, ipsumque priorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationi-

Exordium.

Decretum prioris generalis dilecti Ordinis.

Decretum praedictae Congregationis.

¹ Simile privilegium concessum fuit alia huius Pontificatus constit. edit. MDCCXXV, die 7 augusti, pontif. II, uni ex fratribus Conventualibus S. Francisci.

² Forsan inter consultores, vel unius e consultoribus (R. T.).

CXLI.

Extenditur constitutio edita pro tertiariis Ordinis S. Francisci ad tertiarias Ordinis Servorum beatae Mariae Virginis¹.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Claustrales

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII augusti MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 8 augusti 1726, pontif. anno III.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni prior et procurator generalis fratrum Ordinis Servorum beatae Mariae Virginis, quod (cum ipsi longâ experientiâ cognoverunt nonnullas molestias vexationesque, quas eiusdem Ordinis tertiariae tolerant ab illis locorum Ordinariis qui eiusmodi tertiarias ad eorum dependentiam seu superioritatem adigere volunt, exoriri, idque eisdem tertiariis animi perturbationem et spiritus dispersionem, atque praedicti Ordinis superioribus non modicam inquietudinem parere) dicti exponentes, quo similibus inordinationibus occurrant, litteras nostras sub plumbo desuper ad perpetuam rei memoriam anno Incarnationis dominicae MDCCXXV, IV idus decembris, pontificatus nostri anno II expeditas, per quas inter alia tertiariae Ordinis S. Francisci a iurisdictione et dependentiâ Ordinariorum eximuntur, ad tertiarias primodicti Ordinis per nos extendi summopere desiderant, praesertim quia hunc Ordinem a felicis recordationis Innocentio Papa VIII praedecessore nostro ad participationem privilegiorum quatuor aliorum Ordinum Mendicantium admissum fuisse memoratur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Expositio facti.

§ 2. Nos igitur, ipsos priorem et procuratorem generalem specialibus favoribus

Extensio ut in rubrica.

¹ Laudata constitutio edita est MDCCXXV, die 10 decembris, pontif. I.

CXLII.

Statuuntur nonnulla pro recto regimine hospitalium et Montis Pietatis civilis Caeseniae¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Quotiescumque cogitamus (hoc autem saepe contingit) nos ecclesiae Caesena-^{Exordium a benevolentia in ecclesiam Caesenam olim sponsam suam.}ti sex et quadraginta ab hinc annis pastorali officio praefuisse, toties memoriâ repetimus regulas, instructiones, edicta et synodales constitutiones, quibus illius episcopatus rebus et praecipue locorum piorum administrationi pro nostri ingenii viribus providere curavimus. Postquam vero ineffabile Dei consilium, nullis exigentibus meritis nostris, in cathedrâ B. Petri apostolorum Principis sedere nos voluit, saepe numero ad eandem dilectissimam olim sponsam nostram ecclesiam Caesenam oculos pontificiae charitatis convertimus, ut aliquod nostrae pro eâ sollicitudinis argumentum ostenderemus. Dumque se nobis primo obtutu seminarium clericorum saecularium episcopatus obtulit, statim de illo amplificando novisque redditibus augendo decrevimus, ut adolescentes, militiae ecclesiasticae nomen daturi, in eo moribus et litteris, quae decent sacros ministros, commodius imbuantur.

§ 1. Quum vero nuper haud modicâ^{Causae praesentis constitutionis, iocunda nempe in gubernandis xenodochiis aliisque piis locis.}animi nostri perturbatione rursus nobis innotuerit, quod ceteroquin oculis nostris olim adspeximus, atque hisce manibus contrectavimus, xenodochia nimirum, sive hospitalia, et Montem Pietatis Caeseniae, ob incuriam et culpam laicorum, non eâ quâ decet curâ et vigi-

¹ De statuto erecto ab hoc pontifice Romae pro hospitali S. Gallicani vide constit. editam MDCCXXVI, die 6 decembris, pontif. III.

et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, litteras nostras praedictas, per quas tertiarias secundo dicti Ordinis omnimodae iurisdictioni et regimini earum ministri generalis subii-^{Derogatio contrariorum.}ciuntur, ad tertiarias primodicti Ordinis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo extendimus et ampliamus, itaut illae prioris generalis pro tempore existentis huius Ordinis curae et superioritati subiectae omnino sint.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, primodicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII augusti MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 8 augusti 1726, pontif. anno III.

lantia gubernari, eorum redditus, in peregrinorum et pauperum beneficium convertendos, Dei timore postposito, dissipari, quaeque pii eorumdem auctores Dei obsequio et religioni destinaverant, iam dudum dilapidari: nos, huic malo remedium aliquod allaturi, praesentem constitutionem nostram edere decrevimus, duodecim capita complectentem, pro eorumdem xenodochiorum sive hospitalium et Montis Pietatis tutiori administratione in posterum observanda, ne amplius ea, quae peregrinis et pauperibus Christi veterum Caesensium pietas danda esse voluit, in alios usus contra eorum mentem manifestam Dei offensione transferantur. Capita vero, quae diximus, huic nostrae constitutioni inseri volumus, ut perpetuis futuris temporibus legi, neque ab ullo, ad quem pertinere videbuntur, ignorari unquam possint. Haec autem sunt:

Pro hospitali SS. Crucifixi.

De numero, ordine et electione priorum hospitalis SS. Crucifixi. I. Priores, ad regimen hospitalis SS. Crucifixi deputati, perpetuis futuris temporibus sint decem tantum. Horum quinque sint ex ordine ecclesiastico saeculari, unus ex canonicis ecclesiae cathedralis decretorum doctor, qui primum vocabulo utatur, duo alii sint ex numero parochorum, ceteri duo ex numero simplicium presbyterorum; quinque reliqui de more sint ex laicis. Quinque vero illi ecclesiastici ab episcopo eligantur, ad nutum eiusdem episcopi, quandocumque et quomodocumque ipsi placuerit, inde amovendi; sed quinque reliqui ex ordine laicorum, de more, a publico et generali caetu consiliariorum civitatis eligantur.

Quidnam sit et quid sit. II. In quocumque munere et officio, quod inter priores eiusdem hospitalis SS. Crucifixi distribui contigerit, nunquam bini aut singuli tantum laici habeantur, sed unus ex ecclesiasticis, alter ex laicis.

De ratione reddituum. III. Inter ministros hospitalis SS. Crucifixi rationarius seu calculator et director

1 Ed. Main. habet inferi, fors. inferri (R. T.).

eius reddituum¹ sit semper extraneus, a solo episcopo eligendus, cuius etiam nutu ex officio suo removeri possit. Ad eundem rationarium et calculatorem pertineat examinare et recognoscere administrationes quae fiunt in ceteris locis piis civitatis; quaeque propterea eam portionem in annum eiusdem rationarii stipendium de suo conferant quam episcopus ei tribuendam et conferendam iudicabit, omni recurso et appellatione remota.

Pro hospitali S. Tobiae.

De numero, ordine et electione priorum hospitalis S. Tobiae. IV. Ex duodecim prioribus, ad regimen hospitalis aliis² S. Tobiae deputatis, perpetuis futuris temporibus sex sint ex ordine ecclesiastico saeculari, nimirum duo ex canonicis ecclesiae cathedralis, duo ex parochis, duo ex simplicibus presbyteris; hos sex solus episcopus eligat, semper eius nutu inde amovendos: ceteri sex sint ex ordine laicorum, eo modo eligendi, quem constitutiones eiusdem hospitalis praescribunt.

Executio committitur episcopo. V. Ut hae nostrae sanctiones plenum et citissimum effectum obtineant, venerabili fratri nostro Ioanni Baptistae episcopo iungimus, ut, statim ac praesertim nostram constitutionem acceperit, ex prioribus laicis, regimini eiusdem hospitalis S. Tobiae deputatis, sex solos antiquiores in suo officio relinquat; sed pro sex reliquis recentioribus itidem laicis, ipse eligat sex alios ex ordine ecclesiastico, ut superius dictum est.

Dilapidatio, nos sumptuum cavetur. VI. Ne redditus hospitalis, qui Christi pauperibus et peregrinis alendis sunt assignati, deinceps in comessiones, compositiones et convivia impendantur, primo volumus, atque harum tenore iubemus et declaramus, ut tria prandia, sumptibus eiusdem hospitalis S. Tobiae sub praetextu viatorum quotannis parari solita, in festo Nativitatis domini nostri Iesu Christi, feria quinta in Coenam Domini, et in festo Resurrectionis dominicae, omnino aboleantur, nec amplius parari possint; secundo, omnes elemosynae tritici, panis, leguminum, nummorum, carnis, vini, aliarumque rerum,

1 Edit. Main. legit redditum (R. T.).

2 Forsan aliis, vel aliis, vel alterius (R. T.).

quae hactenus bis in anno, hoc est in solemnis Natalis et Paschatis Christi domini distribui consueverunt, pari pacto aboleantur; tertio, omnes sumptus inutiles et omnino supervacanei in prandiis, ientaculis, comessionibus, conviviis, coenis, refrigerationibus, et ceteris huiusmodi voluptatibus, occasione congregationum, processionum, recognitionum et bonorum visitationum fieri solitis, omnino aboleantur, sub poena singulis transgressoribus centum scutorum argenteorum ipso facto incurrenda et eorumdem aere pro rata solvenda, quae seminario clericorum saecularium eiusdem episcopatus applicabitur.

Redditi sup-
perdui semina-
rio adiudican-
tur. VII. Completo anno administrationis eiusdem hospitalis S. Tobiae, et statim recognitione facta, quaecumque ex annuis et necessariis sumptibus eiusdem hospitalis supererint, volumus ut perpetuo eidem seminario clericorum saecularium adiudicentur.

De congrega-
tionibus, suffra-
giis et iura epi-
scopi. VIII. Quotiescumque eiusdem hospitalis priores congregari contigerit, ut de rebus ad hospitale pertinentibus aliquid secretis suffragiis decernant, eorumdem suffragia, si fuerint numero utrinque paria¹, rursus ad nova suffragia non procedatur, sed episcopus ipse, vel eius vicarius generalis iussu et nomine eiusdem episcopi, suo proprio suffragio possit et debeat illorum suffragiorum aequalitatem tollere, eique parti adhaerere cui pro sua prudentia et arbitrio sibi adhaerendum censebit. Nullus vero actus, nulla congregatio sine praesentia episcopi aut eius vicarii generalis fieri possit. Hoc sub poena omnium actorum nullitatis observandum indicimus. Atque hoc idem caput etiam de hospitali SS. Crucifixi dictum intelligatur.

De pensione
solvenda semi-
nario. IX. Idem hospitale et confraternitas S. Tobiae, ceteraeque duae S. Mariae a Populo et S. Mariae a Suffragio, quibus singulis per litteras nostras apostolicas in forma Brevis editas die xxx maii elapsi anni MDCCXXV iniunctum fuit onus perpetuae pensionis scutorum argenteorum monetae romanae quinquaginta, seminario episcopali clericorum saecularium², perpetuis futuris

1 Vel paria, vel pari legendum (R. T.).

2 Edit. Main. legit seminario (R. T.).

temporibus persolvendae, eiusdem pensionis medietatem singulis semestribus anticipato solvere debeant. Si octiduo ab elapso semestri aliqua ex iis tribus confraternitatibus medietatem eiusdem pensionis, anticipato solvere neglexerit, tunc duplicatam pensionem solvere omnino debeat.

Pro Monte Pietatis.

De aestimatore
pignorum eli-
gendo. X. Ceteris ministris et officialibus Montis Pietatis adiungatur aestimator pignorum semper a solo episcopo eligendus, eidemque subiectus, atque inde eius nutu et arbitrio amovendus. Huic autem ministro, uti reliquis, eam mercedem solvat Mons Pietatis, quae ab episcopo solvenda censebitur.

De praesidi-
bus. XI. Praeter duos praesides laicos eiusdem Montis Pietatis publico et generali coetu consiliariorum civitatis eligendos, episcopus duos alios eligat ex ordine ecclesiastico saeculari, eius nutu et arbitrio inde amovendos, quibus eadem onera et emolumenta dabuntur, quae duobus praesidibus laicis dari consueverunt.

De iura epi-
scopi. XII. Episcopus perpetuis futuris temporibus, independenter a quocumque, plena et libera facultate potitur augendi, minuendi, declarandi, moderandi constitutiones, ordines et capitula pro bono regimine eiusdem Montis Pietatis sancita et statuta, quibus non tantum ministri et officiales eiusdem Montis subiaceant, sed etiam officiales civitatis in omnibus et quibuscumque rebus ad eundem Montem Pietatis pertinentibus, sub poenis quod in iisdem constitutionibus vulgabuntur.

Confirmatio
et clausula de-
rogatoria. § 2. Hactenus capita duodecim ad hospitalia SS. Crucifixi et S. Tobiae ac ad Montem Pietatis Caesensae pertinentia, perpetuisque futuris temporibus inviolabiliter observanda, non obstantibus quibuscumque consuetudinibus, et, quatenus opus sit, seminarii, hospitalium et Montis Pietatis praedictorum respective fundatione et erectione, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, eorumdem seminarii, hospitalium et Montis Pietatis, etiam iuramento,

confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ respective roboratis, statutis, consuetudinibus, privilegiis, et litteris apostolicis, eis et eorum cuilibet respective quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque respective tenoribus expressa mentio habenda esset in his nostris litteris, ad praemissorum omnium et singulorum effectum, illis aliâs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac speciatim et expresse hac vice dumtaxat apostolicâ auctoritate respective derogamus et derogari volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis.

§ 3. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae constitutionis, decreti, statuti et declarationis infringere, aut ei temerario ausu contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXVI, XVIII kalendas septembris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 augusti 1726, pontif. anno III.

CXLIII.

Indulgetur monachis Congregationis Vallisoletanae Ordinis S. Benedicti, ut ipsorum abbas generalis semel tantum infra quadriennium sui officii visitationem peragere teneatur.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Abbas generalis praedictae Congregationis

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii monachi Congregationis Valli-

1 Hac de re vide Pauli V, necnon Gregorii XIII et Urbani VIII const. infra citatas.

soletanae Ordinis S. Benedicti, tam suo quam eorum abbatis generalis nomine, quod in capitulo generali eiusdem Congregationis anno MDCX celebrato stabilitae fuerunt variae constitutiones, quarum una concernit visitationem monasteriorum, quam infra quadriennium abbas generalis dictae Congregationis durante eius officio bis personaliter peragere debet; si autem legitime impeditus fuerit, alteram earum per suos commissarios deputatos adimplere potest, sed, si possibile fuerit, semel eiusmodi visitationem per seipsum peragere tenetur: prout legitur in libro I statutorum Madriti anno MDCVI editorum, cap. XXIX, n. I, per quae mandatur ut abbas generalis visitet bis in quadriennio omnes domus religionis, necnon suae conventualitatis, et oneratur eius conscientia ut has visitationes per se personaliter agere procuret, primam scilicet annis duobus prioribus, et secundam duobus annis posterioribus; si vero propter morbum aliasque occupationes peragere eas non possit, decernitur et statuitur, sub poenâ gravis culpa, ut bis in quadriennio, aut per se, aut per suos commissarios, ullam domum, sed saltem singulas per seipsum semel visitare non omittat.

§ 2. In quibusdam vero litteris felicis recordationis Pauli PP. V praedecessoris nostri desuper in simili formâ Brevis die IX decembris MDCXI expeditis earundem constitutionum confirmatoriis, quarum initium est *Ex iniuncto nobis*, etc., legitur sic: «Septimo, quod non sint visitatores nec suppletores eorum, sed quod generalis bis visitet Congregationem in quadriennio per se ipsum, si potuerit, sive per suos commissarios; sed si possibile fuerit, non omittat per seipsum semel tantum visitare omnia monasteria Congregationis»: et aliâs,

Idemque statutum fuit a Paulo V.

prout in praedictis Pauli praedecessoris litteris uberius dicitur contineri.

Causae praesentis constitutionis.

§ 3. Porro, cum experientia docuerit enunciatas duas visitationes hucusque factas anno primo et ultimo quadriennii fuisse parum fructuosas; quippe primo anno abbates novi nondum totaliter administrationem sive gubernium monasteriorum disposuerunt, unde malae administrationis redargui possint; quantum autem ad ultimum annum spectat, similiter inutilis est illa visitatio, nam abbates tunc deponunt suum officium, novique iis succedunt; ac sic crescunt incommoda et sumptus monasteriorum, quorum debita iam ad quingenta millia ducatorum monetae Hispaniae ascendant: ideo in novissimo capitulo generali habito Vallisoleti in monasterio S. Benedicti mense maio anni proxime praeteriti omnium sententia fuit ad nos recurrendum esse, rogando, pro fructu visitationum et monasteriorum indemnitate, praecipere, velimus, ut, non obstantibus constitutionibus supradictis et litteris eiusdem Pauli praedecessoris, abbas generalis praedictae Congregationis imposterum semel dumtaxat in quadriennio omnia monasteria, inchoando mense septembri anni secundi sui generalatus, visitare teneatur, et post continuando sine intermissione considerabili usquedum ad finem pervenerit, cum facultate ulterius peragendi, ante aut post, visitationem extraordinariam monasteriorum, vel per se vel per suos commissarios, prout necessarium et congruum tam constitutionibus ipsius Congregationis quam observantiae regulari existimabit.

Quaedam aliae postulationes eiusdem Congregationis.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes eiusmodi duas enunciatas visitationes per constitutiones praecriptas et per lit-

1 Edit. Main. legit ex pro et (n. r.).

teras Pauli praedecessoris confirmatas, ut praefertur, ad unam dumtaxat a generali personaliter¹ in quadriennio reduci, et alteram extraordinariam pro suo arbitrio, si necessitas exigeret peragi, ac constitutionibus eiusdem Congregationis, quibus tribuitur facultas capitulo generali illas declarandi, alterandi et mutandi, etiam a Sede Apostolicâ confirmatas, novasque leges pro bono regimine condendi, prout temporum necessitudo et experientia rerum postulabant, necnon aliis Gregorii XIII et Urbani VIII Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum litteris desuper sub plumbo anno Incarnationis dominicae, primis quidem IV idus februarii anno MDLXXIII, pontificatus sui anno I, alteris vero III nonas iulii MDCXXIV, pontificatus sui anno pariter I, respective expeditis, quarum initium *Venerabilibus fratribus*, etc., et *In sacrâ*, etc., derogari summopere desiderent, unde ex hoc maior usura erit utilitas, quam ex duabus visitationibus hucusque fieri solitis, et monasteria quoque liberabuntur a grandibus sumptibus incommodisque, omni fructu, qui iuxta intentionem earundem constitutionum resultare deberet, carentibus: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 5. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat conse-

Indultum praedictum.

1 Videtur deesse peragendam (n. r.).

quandum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem dilecti filii moderni procuratoris generalis dictae Congregationis Vallisoletanae super praemissis eisdem cardinalibus factam attenderunt, consilio, eorumdem exponentium precibus enunciatis duas visitationes generales per constitutiones Ordinis praescriptas, et a generalibus personaliter infra quadriennium peragendas, ad unam dumtaxat generalem, dummodo generalis impeditus non sit, et alteram vel alteras extraordinarias ad eius arbitrium per se vel suos commissarios, si necessitas exigat, reducendo, iuxta petita, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, indulgemus, et sic posterum servari mandamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clementis irritantes.

§ 6. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae Congregationis Vallisoletanae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus,

privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix augusti mdccxxvi, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 19 augusti 1726, pontif. anno. III.

CXLIV.

Statuitur ut electio abbatis monasterii de Monte Serrato monachorum Ordinis S. Benedicti Congregationis Vallisoletanae in posterum peragatur in capitulo generali eiusdem Congregationis.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nomine felicitis recordationis Clementi PP. XI praedecessori nostro exposito, quod per quamdam concordiam dudum inter tunc existentes generalem et alios abbates ac superiores Congregationis S. Benedicti de Observantiâ nuncupatae¹ in regnis Hispaniarum in capitulo generali dictae Congregationis anno mdccxvii

Prima electio praedicti abbatis fiebat a monachis conventualibus eiusdem monasterii.

¹ Ad tenorem regulae Gregorius XV const. ed. mdccxi, die 11 aprilis, pontif. 1, decrevit electionem abbatis fieri a monachis dicti monasterii; Clemens vero XI. ad monachorum et Philippi regis preces, indulsit const. ed. mdccxvii, die 19 martii, pontif. xvii, ut his fieret in capitulo generali.

² Edit. Main. legit *nuncupati* (n. t.).

celebrato initam, et successive per quasdam piae memoriae Gregorii PP. XV praedecessoris pariter nostri in simili formâ Brevis die iv aprilis mdccxi expeditas litteras auctoritate apostolicâ approbatam et confirmatam, inter alia cautum fuerat, ut electio abbatis monasterii de Monte Serrato dictae Congregationis, in quacumque illius vacatione occurrente, a monachis conventualibus eiusdem monasterii, iuxta iuris dispositionem et S. Benedicti regulam ac illius antiqua statuta, libere fieri deberet; et aliâs, prout in eiusdem Gregorii praedecessoris litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso, ac ad verbum inserto haberi volumus, uberius continebatur; verum compertum fuerat, quod, ad tollenda dissidia et scandala quae ex eiusmodi formâ electionis suboriebantur, non solum expediebat, sed, quemadmodum tunc existens procurator generalis dictae Congregationis existimabat, necesse etiam esset, ac praedicto monasterio et monachis, ut regularis observantia et primitiva disciplina monastica in eodem monasterio restitueretur, perquam utile et proficuum, eiusmodi electionem abbatis a capitulo generali praedictae Congregationis in posterum fieri, idque tunc pariter existentes et plerique monachi monasterii praedicti, qui memoratum Philippum regem ad officia sua huiusmodi apud eundem Clementem praedecessorem et hanc Sanctam Sedem interponenda enixe rogaverant, potissimum exposcebant, ita tamen ut in reliquis, ac praecipue circa alternativam inter monachos dictae Congregationis regnorum Aragoniae et Castellae electione¹ abbatis ac officiorum distributionem, praedictarum concordiae et Gregorii praedecessoris litterarum dispositio fir-

Deinde statum ut fieret a capitulo generali.

ma remaneret: idem Clemens praedecessor, eiusdem Philippi regis desiderio hac in re favorabiliter annuere, dictique monasterii statui consulere cupiens, eius supplicationibus inclinatus, petitam facultatem ad electionem abbatis eiusdem monasterii in capitulo generali Congregationis praedictae pro duabus primis electionibus deveniendi dictâ auctoritate concessit et impertitus fuit, firmis tamen remanentibus reliquis omniibus in praenarratis concordia et Gregorii praedecessoris litteris emanatis; et aliâs, prout in memorati Clementis praedecessoris litteris desuper pariter in eâ formâ Brevis die ix martii mdccxvii expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac ad verbum inserto haberi volumus², plenius continetur. Et subinde, pro parte eiusdem Philippi regis nobis pariter exposito quod dicti Clementis praedecessoris litterae in duabus electionibus, nempe annis mdccxvii et mdccxi, prompte executioni demandatae fuerunt, dictumque monasterium tam in spiritualibus quam in temporalibus, utpote a praelato per capitulum generale supradictum electo gubernatum, reformatum fuerat, et³ ipse Philippus rex, ut in tam celebri monasterio regularis observantia³ perseveraret et ad perfectionem perduceretur, electionem abbatis praedicti monasterii in capitulo generali ipsius Congregationis, firmâ remanente alternativâ Castellano- rum et Aragonensium, in posterum fieri posse desiderabat: nos, venerabili fratri Alexandro archiepiscopo Rhodiensi, nostro et Apostolicae Sedis in eorumdem Hispaniarum regnis nuncio, dedimus in mandatis, ut, veris existentibus narratis, petitam facultatem deveniendi

¹ Verba *haberi volumus* nos addimus (n. t.).

² Coniunct. *et* nos addimus (n. t.).

³ Male edit. Main. legit *observantiae* (n. t.).

¹ Legendum *electionem* vel *in electione* (n. t.).

in futurum in electionem abbatis supradicti monasterii in capitulo generali huiusmodi, iuxta expellita, auctoritate nostra apostolica pro suo arbitrio et consensu impertiretur, servata in reliquis forma praecedentis indulti per litteras memorati Clementis praedecessoris concessi; et alias, prout in nostris litteris desuper in simili forma Brevis die in martii anni proxime praeteriti expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac ad verbum inserto haberi volumus, fusius continetur.

Hinc exor-
tas querimo-
nias monacho-
rum praedicti
monasterii,
quae tandem
placatae sunt.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii monachi supradicti monasterii nobis subinde exponi fecerunt, post nostras litteras, quae executioni ab eodem Alexandro archiepiscopo et nuncio demandatae fuerunt, nonnulli monachi reclamaverint, et, eorum querimoniis ad infra-scriptam Congregationem cardinalium delatis responsum fuerit quod audirentur, non retardata interim earumdem nostrarum litterarum executione; ipsi vero recurrentes postmodum agnoverint maximopere conducere ad rectum regimen monasterii tam in spiritualibus quam in temporalibus, et ad conservationem atque augmentum regularis observantiae, quod abbas semper eligatur in capitulo generali iuxta supradictas eiusdem Clementis praedecessoris et nostras litteras, prout in subsequentibus electionibus experientia comprobatum fuit, ideoque mandatum procurae, quod cuidam procuratori fecerant ut se opponeret, revocaverint, et ulterius, tam capitulariter quam singillatim requisiti, suum consensum praestiterint ut in futurum perpetuis temporibus electio abbatis saepedicti monasterii in capitulo generali fieret quemadmodum in praenarratis nostris litteris dispositum reperitur: nobis propterea dicti exponen-

tes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportuna providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, attentis narratis, ac salva alternativa inter eosdem Aragonenses et Castellanos, posterum perpetuis futuris temporibus de quadriennio in quadriennium abbatibus electionem fieri, et quod si de eurrente quadriennio ad aliquam abbatibus electionem devenire necesse sit, eandem duraturam usque ad capitulum generale, ab abbate generali cum voto abbatis vicinioris et trium definitorum vel quatuor abbatum viciniorum monasterio, in quo abbas generalis reperitur, iuxta sancita in constitutionibus eiusmodi Congregationis Vallisoletanae et in litteris recolendae memoriae Clementis Papae IX itidem praedecessoris nostri desuper in eadem forma Brevis die xv decembris anni MDCLXVI expeditis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, peragi mandamus, ac proinde eisdem exponentibus facultatem deveniendi ad electionem abbatis supradicti monasterii B. Mariae de Monte Serrato iuxta petita perpetuis futuris temporibus, auctoritate et tenore praedictis, concedi-

Statuitur ut
in rubrica.

1 Particula quod delenda (R. T.).

CXLV.

Confirmantur privilegia a summis Pontificibus Congregationi clericorum regularium, qui Theatini dicuntur, concessa.

Benedictus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Vitae et morum integritas universis, qui Christo nomen dederunt, maxime convenit; eos tamen supra ceteros decet, qui, in sortem Domini vocati et sacris Ecclesiae ministeriis contrectandis peculiariter admoti, dictis et factis ad venerandas maiorum sanctiones semper expressis reliquos in saeculo militantes instruere perque vias Domini ducere debent. Sed quum ex nimia pastorum et temporum indulgentia sanctior illa Ecclesiae ministrorum disciplina collaberetur, omnipotens Deus famulos suos excitavit, qui clericale institutum, ab Apostolis, hoc est a primaevae Ecclesiae clericis, deductum, perque apostolicos viros firmatum, exemplo suo rursus in pristinum splendorem erigere conarentur, ut ceteri ecclesiastici viri, ad puriorem eorumdem vivendi normam se componentes, immortalis Dei cultum et animarum salutem ferventius excolerent et alacrius propagarent.

Prooemium ab
officio clerico-
rum, morum in-
tegritatem ser-
vandi.

mus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae ir-
rariantes.

§ 4. Decernentes, praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium
derogatio.

§ 7. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus sunt contraria, memoratis concordia et Gregorii ac Clementis XI et nostris litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Congregationis Vallisoletanae et monasterii praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi augusti MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 21 augusti 1726, pontif. anno III.

1 Edit. Main. legit *monasteriis* (R. T.).

§ 1. Tantum opus, nullo praeconio satis pro dignitate commemorandum, sedente pia recordationis antecessore nostro Clemente Papa VII, peculiari Dei instinctu aggressus est Ioannes Petrus Carafa, episcopus Theatinus, qui ad hanc beati Petri apostolorum Principis cathe-

Classorum
Regularum in-
stitutum origo et
laus refertur.

1 Pontifices qui haec privilegia concesserunt, sunt Clemens VII, Paulus IV, Pius V, Gregorius XIV, Paulus V et Gregorius XV, quorum constitutiones hic referuntur et confirmantur.

2 Male edit. Main. legit *quam* (R. T.).

3 Male edit. Main. legit *sanctiori* (R. T.).

dram, meritis et virtutibus eius id exigentibus, postmodum erectus est dictusque piae memoriae antecessor noster Paulus Papa IV. Is enim, una cum Caietano Thienaeo deinde in sanctorum numerum relato, cumque aliis probatissimis viris, ecclesiasticam vivendi normam instauraturus, Clericorum Regularium institutum et congregationem, a sancta vivendi regula ita dictam, primus condidit, quae morum in ecclesiasticis emendationi praeluxit, apostolicamque disciplinam mirifice amplificavit, magnam virtute praecellentibus viris semper ornatam, inter quos, praeter beatum Caietanum, eluxit beatus Andreas ab Avelino, et ipse sanctorum canonum pridem adscriptus, eiusdemque beati viri in regulari Ordine socius inque virtutibus similis Dei servus Paulus S. R. E. tituli S. Pudencianae presbyter cardinalis Buralius ab Aretio nuncupatus, et nuper alter Dei servus Iosephus Maria S. R. E. tituli Equitis¹ presbyter cardinalis Thomasius, doctrinam et pietatem ubique conspicuum.

Procurator generalis eorumdem pro confirmatione privilegiorum.

§ 2. Quum vero antecessores nostri Romani Pontifices hanc eximiam Clericorum Regularium Congregationem ab ipsis eius incunabulis statim probaverint, multisque apostolicis privilegiis identidem ornare et fovere studuerint, nobisque nomine dilecti filii Ioannis Rubei eorumdem clericorum procuratoris generalis fuerit humiliter supplicatum ut gratias, privilegia, indulta, immunitates, exemptiones, libertates et facultates, iisdem clericis olim concessas, auctoritate nostram ad posterorum memoriam et maioris roboris firmitatem munire et confirmare dignaremur: nos, eiusdem procuratoris et universae Congregationis Clericorum Regularium votis libenti animo annuentes, ea omnia prae-

¹ An recta sit lectio iudicet lector sciens (R. T.).

senti constitutione nostram, perpetuis futuris temporibus duraturam, denuo roburare et confirmare decrevimus. Utque luculentius iam dicta privilegia et litterae apostolicae per felicitis memoriae Clementem VII, Paulum IV, Pium V, Gregorium XIV, Paulum V et Gregorium XV iisdem clericis concessae omnibus pateant, eas praesentibus litteris nostris de verbo ad verbum inserendas curavimus.

§ 3. Itaque Clementis VII litterarum tenor hic est:

Clemens Papa VII, venerabili fratri Ioanni Petro episcopo Theatino et dilecto filio Caietano presbytero Vicentino, ac eorum sociis et successoribus Clericis Regularibus nuncupatis. Exponi nobis nuper fecistis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiv iunii MDXXIV, pontificatus nostri anno I.

§ 4. Aliae Clementis VII litterae hae sunt:

Clemens Papa VII, venerabili fratri Ioanni Petro episcopo Theatino, dilectis filiis Caietano presbytero Vicentino et eorum sociis et successoribus Clericis Regularibus nuncupatis. Dudum pro parte vestram nobis exposito, etc.²

Datum in civitate nostra Bononiae, sub annulo Piscatoris, die vii martii MDXXXIII, pontificatus nostri anno x.

§ 5. Pauli vero IV litterarum tenor hic est:

Paulus Papa IV, motu proprio, etc. Cum alias [E] postquam felicitis recordationis Clemens Papa VII⁴ praedecessor noster (illi pro parte nostra, qui tunc

¹ Reliqua vide in tom. vi, pag. 73 (R. T.).
² Reliqua vide tom. vi, pag. 161 a et seq. (R. T.).
³ Parenthesis ista producitur usque ad paginam 407 a lin. 20 (R. T.).
⁴ Quoad hanc partem narrativae vide cit. constit. Clementis VII, in tom. vi, pag. 73 (R. T.).

Referuntur Pontificum constitutiones, quibus praedictis clericis varia privilegia concessa fuerunt, ac primum Clementis VII.

Aliae eiusdem Clementis VII constitutio.

Pauli IV constitutio.

Referuntur singulae constitutiones primae Clementis VII.

in minoribus constituti et de Congregatione Clericorum Regularium eramus, et quondam Caietani de Thienes presbyteri Vicentini tunc in humanis agentis, ac sociorum Congregationis huiusmodi exposito, quod nos et ipsi ac nonnulli alii eiusdem Congregationis socii, divina inspiratione ducti, cupientes cum maiori animi quiete Deo servire, et illi magis pio desiderio adhaerere, tria substantialia religiosae vitae vota, paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae, emittere, et sub solito ac communi habitu clericali in unum cohabitare, et, in communi ac de communi viventes, ac Deo humiliter ac devote, quantum ipse dedisset, servientes, sub eiusdem praedecessoris et dictae Sedis humili et immediata subiectione et speciali protectione clericalem vitam ducere decreverint¹) nostris et eorum in ea parte supplicationibus inclinatus, nobis et illis, ac cuilibet eorum, ut, quodcumque visum foret, possemus tria substantialia religiosae vitae, paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae vota publice emitte, et in manibus cuiuscumque presbyteri saecularis vel cuiusvis Ordinis regularis solemniter profiteri, ac, sub solito et communi habitu clericali subque nomine et nuncupatione Clericorum Regularium in communi et de communi viventes² in locis religiosis aut saecularibus, prout nobis et illis ab illis quorum loca ipsa essent concessum foret seu expedire videretur, sub sua et dictae Sedis immediata subiectione et speciali protectione in unum habitare, atque ex nobis et eis inter nos singulis annis superiorem eligere, praepositum nuncupandum, qui usque ad triennium et non ultra confirmari posset, aliosque quoscumque saeculares clericos quavis

¹ Cohaeantius lege decreverimus (R. T.).
² Edit. Main. hoc loco legit *viventium* (R. T.).

dignitate fulgentes, seu laicos, qui, Deo inspirante, ad huiusmodi vitae propositum et communem vivendi modum sese conferre vellent, recipere, et post annum probationis ad talem trium votorum professionem in manibus superioris seu praepositi emittendam et ad communem vivendi modum admittere, necnon statuta quaecumque et ordinationes ac constitutiones de omnibus et singulis quae ad huiusmodi vitae propositum conducere moresque et institutum honeste et devote clericaliter vivendi concernere viderentur, de missis praecipue et aliis divinis officiis seu horis canonicis, prout nobis et illis melius videretur, celebrandis et recitandis, licita tamen et honesta ac rationabilia et bonis moribus ac sacris canonibus non contraria, facere et edere, ac pro tempore facta et edita corrigere, reformare, et in partem vel in totum immutare, ac de novo alia, prout expedire videretur, instituere et ordinare, ac iuxta illa vivere, quae, postquam condita, edita, reformata, instituta ac immutata et ordinata, ac praefato Clementi praedecessori seu successoribus suis exhibita forent, dicta auctoritate apostolica approbata et confirmata essent et esse censerentur, et ut omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, indultis, favoribus, concessionibus et gratiis spiritualibus et temporalibus, quibus potiebantur et gaudebant aut in futurum potirentur et gauderent canonici regulares Lateranensis Congregationis, personaeque et loca eorum, nos quoque et ipsi, ac nostri et eorum personae et loca, uti, potiri et gaudere possemus, ita ut litterae apostolicae super eisdem privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, concessionibus et gratiis,

eisdem concessis vel pro tempore concedendis, mutatis dumtaxat nominibus, invocationibus et diebus, ad nostrum et eorum libitum expediri possent, perinde ac si illa omnia et singula non solum per clausulas generales, sed per eorum tenorum de verbo ad verbum expressionem et insertionem fuissent expressa et nobis ac illis specialiter concessa¹, per quasdam².

Summa alterius constitutionis eiusdem Clementis VII.

Et deinde³ (pro eadem parte praefato Clementi praedecessori etiam exposito quod nos et ipsi sub trium votorum substantialium emissionem vitam clericalem pie ducere, ac praedicationi verbi Dei, audientiae confessionum, et sacrae theologiae ac sacrorum canonum studiis ad nostrum et eorum ac aliorum christifidelium animarum profectum vacare decreveramus, et ipsi decreverant) idem Clemens praedecessor nobis et eis, ut tunc nostri et eorum superiores, praepositi nuncupati, pro tempore existentes, cum clericis et sociis suis, qui in supradictis pietatis operibus aut studio litterarum sacrarum occuparentur, seu infirmitate, aut infirmorum curatione et ministerio pro tempore praepedirentur, super recitatione divinorum officiorum, ad hoc ut ipsi occupati vel impediti certum psalmorum per ipsos superiores eis assignandorum numerum, non minus septem aut sex, cum devotione⁴ ac orationem dominicam septies, symbolum⁵ apostolorum bis, graviter autem aegrotantes orationem dominicam semel et saluta-

tionem angelicam septies in die recitando¹, septem horis canonicis et toti divino officio satisfecisse censerentur, et cum quibusvis clericis et sociis suis in praeveniendo vel postponendo, uniendo vel dividendo, in communi vel in speciali, horas canonicas, ac in brevian-dis vel protrahendis lectionibus, nec non super ieiuniis etiam de praecepto, etiam quadragesimalibus, et cum concessione vespertini ientaculi, collationis nuncupati, et comestionis etiam panis in eis licite et absque praevaricatione faciendâ dispensare possemus et possent, per alias²; ac successive, ut nos et ipsi, inter nos mutuas, seu etiam alii sacerdotes saeculares vel regulares,³ a nobis et ipsis de superiorum nostrorum et successorum aut⁴ Sedis praedictae licentiâ ad hoc pro tempore eligendi, nostras et eorum, ac nos ipsi eorum confessiones audientes, in absolutionibus hac formâ uti possemus et possent, videlicet, post *Misereatur, etc.*, et *Indulgentiam, etc.*, *Dominus noster Iesus Christus te absolvat, et ego, auctoritate ipsius et⁵ apostolorum Petri et Pauli mihi concessâ, absolvo te ab omni vinculo excommunicationis maioris vel minoris, suspensionis et interdicti, et dispenso tecum in omni irregularitate, quam quomodocumque incurristi, et restituo te sanctis sacramentis Ecclesiae, unionique et participationi fidelium, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, Amen; iterum eâdem auctoritate, etc.*,⁶ per alias (quas supradictus Clemens praedecessor:

¹ Ex tom. VI pag. 74 a legend. fuissent nobis et illis expresse et specialiter concessa (R. T.)

² Nempe ex loc. cit. per quasdam suas litteras datas die 24 iunii 1524 (R. T.).

³ Quod istam partem narrativae vide const. Clementis VII in tom. VI, pag. 161 a et seq. (R. T.).

⁴ In tom. VI pag. 161 a legitur cum divisione, infr. autem p. 415 a leg. cum distinctione (R. T.).

⁵ Pessime edit. Main. legit. symbolorum (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit recitandis (R. T.).

² Nempe litteras suas (R. T.).

³ Ex loco parallelo infra pag. 415 a adde, aliâs tamen approbati ab Ordinariis, (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit ut pro aut (R. T.).

⁵ Verba auctoritate ipsius et nos addimus (R. T.).

⁶ Coniunct. et importune huc interiectam delemus (R. T.).

postea etiam per alias, ad hoc ut dictâ formâ in absolutionibus non solum cum sacerdotibus, sed etiam cum aliis clericis et laicis Congregationis praedictae pro tempore existentibus, nobis et eis pro tempore confitentibus, uti possemus et possent, extenderat et ampliaverat) in perpetuum concesserat et indulserat; et subsequenter idem¹ praedecessor, etiam nostris tunc et eorum in eâ parte supplicationibus inclinatus, praemissa omnia, et alia quaecumque per eum nobis et eis câtenus concessa, per alias innovaverat²; et nobis ac eis³ ut sub suâ et dictae Sedis speciali protectione et humili subiectione huiusmodi, ab omni alio superiore penitus liberi et exempti, soli Romano Pontifici canonice intranti, et nostro ac eorum superiori canonice electo, pro tempore existentibus, subditi degere deberemus et deberent, ac, qui tunc ad nostrum et eorum communem vivendi modum se conferrent et ad votorum professionem huiusmodi modo et formâ praemissis admissi forent, voto religionis in genere emisso satisfecisse censerentur, etiam perpetuo concesserat; quodque singuli nostri et eorum superiores pro tempore electi, finito triennio, quo confirmati forent, in alio loco in superiores eligi, et ad aliud triennium ex tunc immediate sequens confirmari, ac tam nos et ipsi, quam nostri et eorum socii pro tempore existentes, vestimenta cum manicis super pallium exertis deferre, ac tam circa⁴ caeremonias in⁵ officiis ecclesiasticis et reliquo vitae cultu et victu

¹ Infra pag. 415 b additur Clemens (R. T.).

² Verba ut nobis et eis confitentibus uti possemus et possent extenderat et ampliaverat, importune hic repetita, delemus (R. T.).

³ Verba et nobis ac eis addimus ex loco parallelo tom. VI, pag. 161 b (R. T.).

⁴ Ex loc. parall. tom. VI, pag. 162 a legend. tam circa vestimenta quam circa (R. T.).

⁵ Praep. in addimus ex tom. VI, p. 162 a (R. T.).

servandas¹ cum moribus et laudabilibus consuetudinibus clericorum civitatis et loci, in qua seu quo nos et eos pro tempore degere vel morari contingeret, convenire, ac sub singulis praepositis archipresbyterum, qui in spiritualibus, archidiaconum, qui in temporalibus praeesent et nostri et eorum curam haberent, ac plebanum, qui curam animarum nobis et eis imminentem exerceret, eligere valeremus et valerent, et omni tempore in benedictione mensae psalmum *Laudate Dominum omnes gentes, etc.*, recitare, nec ad alium psalmum recitandum quoquomodo teneremur et tenerentur, quodque in nostris et eorum capitulis illi tantum, qui ad id capitulum admissi forent, vocem haberent, et alii, ut praefertur, non admissi, in eo minime intervenire aut vocem habere possent, etiam perpetuo statuerat et ordinaverat; ac insuper nobis et eis, quod omnibus et singulis privilegiis, indulgentiis, praerogativis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis et indultis quorumvis etiam Cisterciensibus et Cluniacensibus² monachis ac aliorum tam Mendicantium quam non Mendicantium Ordinum fratribus, tam in spiritualibus quam in temporalibus, in specie vel in genere, etiam communicative, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos, et pro talibus habitos³, ac Sedem praedictam quomodolibet concessis et imposterum concedendis, et quibus illi tam in vitâ quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones et iniunctarum poenitentiarum relaxationes, aut aliâs quomodolibet, uti, potiri et gaudere poterant aut possent quomodolibet in futurum,

¹ Male edit. Main. legit servandis (R. T.).

² Potius lego Cisterciensis et Cluniacensis nempe Ordinum, ut sequitur (R. T.).

³ Pessime edit. Main. legit. habitas (R. T.).

modi ac in Romanâ Curia moram trahenti, per eos, iuxta ritus et mores Congregationis huiusmodi tenendam, regendam et gubernandam, et ad eorum arbitrium reformandam, per alias nostras sub plumbo litteras concesserimus et assignaverimus; ita quod liceret eidem Congregationi et Bernardino cardinali tunc in minoribus constituto, per se, vel alium, seu alios, corporalem possessionem ecclesiae, ac domorum, hortorum, viridarium, vinearum, et aliorum bonorum¹ praedictorum, propria auctoritate libere apprehendere et perpetuo retinere, ac illorum fructus, redditus et proventus in suos et Congregationis huiusmodi usus et utilitatem convertere, cuiusvis licentiâ desuper minime requisitâ; prout in singulis litteris praedictis plenius continetur:

¹ Assignantur eidem quaedam alia aedificia.

Quum autem² nuper a nobis, seu de mandato nostro et de nostris et dictae Sedis expensis dicta ecclesia S. Silvestri illiusque officinae in suis structuris et aedificiis ampliata seu restaurata, ac eidem Congregationi, seu pro illius usu, nonnullae domus, vineae, viridaria, horti et alia bona mobilia et immobilia in dictâ Urbe illiusque districtu et forsâ alibi ex nostris et eiusdem Sedis pecuniis empta fuerint: Nos³, qui Congregationem ipsam praeter ceteris semper in visceribus gessimus et gerimus charitatis, cupientes illam perpetuo ubique florere, eiusque ac illius personarum profectui et felici successui, quantum in nobis est, con-

¹ Edit. Main. legit *honorum pro bonorum* (R. T.).

² Legerem *Quumque* pro *Quum autem* ut adhuc perseveret syntaxis *Cum aliis* incepta supra pag. 402 b (R. T.).

³ Haec tandem succedit apodosis syntaxis *Cum aliis*, seu totius Pauli IV constitutionis (R. T.).

solere⁴, singularum emptionum praefatarum, necnon expensarum, pecuniarum, ac domorum, vinearum, viridarium, hortorum et aliorum bonorum huiusmodi quantitates, qualitates, situationes, nuncupationes, confines, vocabula et veros etiam annuos valores et redditus, ac nomina et cognomina etiam a quibus illa empta fuerunt, ac instrumentorum et aliarum scripturarum desuper confectarum necnon litterarum praedictarum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, institutionem Congregationis huiusmodi, necnon decretum, declarationem, ac concessionem, statuta et ordinationes, necnon concessionem et assignationem de dictâ ecclesiâ S. Silvestri, ac, cum derogationibus, decretis, necnon omnibus et singulis aliis in eis contentis clausulis singulis, tam in formâ Brevis quam sub plumbo desuper confectas litteras, ac venditionem et emptionem praefatas, ac, prout illas concernunt, omnia et singula in eis et instrumentis ac aliis scripturis praedictis contenta, et inde secuta quaecumque, ex certâ nostrâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adicimus, ac illa omnia et singula observari, et Congregationi ac illius personis praefatis suffragari, ipsosque illis et eorum singulis perpetuis futuris temporibus uti, frui, potiri et gaudere debere, et a nemine desuper quovis praetextu seu quacumque occasione vel causâ (etiam ex eo quod dicta ecclesia S. Silvestri olim alicuius Ordinis etiam fratrum Praedicatorum et B. Mariae de Minervâ de eadem Urbe aut eremitarum S. Augustini seu Minorum aut aliorum etiam Mendicantium

⁴ Forsan deest *volentes* (R. T.).

Ordinum seu alicuius ipsius Ordinis fratris vel monachi ex dispensatione apostolicâ vel aliâs fuerit, seu aliâs ad eos aut eorum aliquem pertinuerit, et per eos etiam longo tempore et immemorabili, quovis etiam colorato et iuridico titulo, possessa et tenta extiterit, et adhuc forsâ quomodolibet esse seu pertinere dici seu conseri possit), vel aliâs quomodolibet, directe vel indirecte ullo unquam tempore molestari perturbari seu inquietari posse seu debere, et ita in praemissis et infrascriptis omnibus et singulis per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, seu locumtenentes, ac S. R. E. cardinales, in quavis causâ seu instantiâ¹, sublata, etc., irritum quoque, etc., decernimus et declaramus, ac omnes et singulos iuris et facti ac solemnium² etiam forsâ substantialium etiam omissarum defectus, etiam de necessitate exprimendos, si qui forsâ in praemissis seu eorum aliquo intervenerint, supplemus. Et nihilominus, pro potiori cautelâ, ea omnia, prout concessa, statuta, ordinata, assignata ac decreta et declarata fuerunt, in omnibus et per omnia, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, de novo concedimus, statuimus, ordinamus et declaramus, ut praefertur, factas et pro tempore per nos seu de mandato nostro quomodolibet et qualitercumque pro dictâ Congregatione seu illius ratione faciendas expensas et sumptus, ac etiam, ut praefertur, empta, necnon etiam pro tempore emenda, domos, vineas, viridaria, hortos et alia mobilia atque immobilia bona tam in dictâ Urbe quam extra illam et aliâs ubilibet existentia, cuiuscumque pretii, valoris et quantitatis

¹ Deest *iudicari debere* (R. T.).

² Legendum *solemnitatum* (R. T.).

existant et fuerint, necnon pecunias inde expositas et exponendas, ad quamcumque summam et quantitatem ascendant, eidem Congregationi, per eos iuxta ritus et mores eorum tenenda et possidenda, perpetuo remittimus, donamus, concedimus et elargimur, ac remissa, donata, concessa et elargita fuisse et fore, ac ad dictam Congregationem perpetuo pertinere, ac praesentes ad plenam probationem praemissorum omnium et singulorum, itaut nulla probatio in contrarium admittatur, sufficere, nec ad id alterius probationis administrandum requiri debere, ac praemissa, seu eorum aliqua, de subreptionis vel obreptionis vitio seu intentionis nostrae defectu, quovis praetextu, occasione vel causâ, notari vel impugnari aut revocari seu in aliquo alterari non posse neque debere, etiam decernimus et declaramus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quacumque seu quibuscumque, aliâ vel aliis, simili vel dissimili, aut similibus vel dissimilibus, concessione seu concessionibus, aliâs de dictâ ecclesiâ quovis modo vacante, aut aliâs, eidem basilicae seu dilectis filiis Ordinis Minorum apud ipsam basilicam degentibus, seu praedictis aut quibusvis aliis fratribus, etiam forsâ super ecclesiâ ipsâ per eos tenendâ et regendâ, aut aliâs, apostolicâ auctoritate praedictâ quomodolibet factis, necnon dictae basilicae et praedictorum ac aliorum quorumcumque Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis moderno et pro tempore existenti tituli basilicae huiusmodi presbytero cardinali, necnon fratribus eorumque Ordinibus praefatis, et populo Romano de non obtinendo be-

Clausulae derogatoriae amississimae.

Quae omnia iterum a Paulo IV confirmantur.

neficia ipsius Urbis per forenses, et quibusvis aliis etiam piis et regularibus seu saecularibus locis, seu etiam cardinalatus honore fulgentibus et aliis personis (quorum nomina, cognomina, tituli, qualitates et concessiones huiusmodi exprimi seu pro expressis haberi possint), sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis ac irritantibus et aliis decretis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis (quibus omnibus, in litteris latissime extendendis, etiamsi de illis, etc., illorum tenores, etc., eisdem motu, scientia et potestatis plenitudine, specialiter et expresse derogamus; praedictas et alias, ac concessionem et assignationes quascumque de dicta ecclesia S. Silvestri, aliisque dictae Congregationis, quomodolibet etiam motu et potestate similibus, etiam consistorialiter factas, ac desuper confectas litteras quascumque, et processus habitos per easdem, illarum tenores, ac harum serie, motu, scientia et potestatis plenitudine praedictis, revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, ac viribus vacuumus, et nullos et invalidos nulliusque roboris vel momenti fuisse et esse, ac pro infectis haberi volumus et decernimus; ac desuper praedictis et quibusvis aliis personis, cuiuscumque dignitatis, etc., existentibus, perpetuum silentium imponimus, illisque ac praefatis et aliis quibusvis iudicibus, etc., etiam sub excommunicationis officiorum, beneficiorum ac dignitatum suarum, et aliis arbitrio nostro et successorum nostrorum infligendis et applicandis poenis, ne se in praemissis quoquomodo intromittere audeant seu praesumant, districtius in-

hibemus), ac omnibus illis, quae in singulis litteris praedictis concessa fuerunt non obstat; necnon, quatenus opus sit, de non tollendo ius quaesitum et aliis Cancellariae Apostolicae regulis editis et edendis, ceterisque, cum clausulis opportunis et consuetis.

Fiat, motu proprio, I.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et cum approbatione, confirmatione, suppletionem, novi¹ concessionem, assignationem, remissionem, donationem, concessionem, decretis, derogationem cum regula de non tollendo iure quaesito, revocationem, annulationem, voluntate, silentii impositionem, inhibitionem, et aliis praedictis, de et pro omnibus et singulis praemissis, quae hic pro sufficienter et ad partem repetitis habeantur, latissime extendendis perpetuo in forma gratiosa, et quod singularum litterarum, emptionum, instrumentorum et scripturarum praedictarum veriores tenores, ac domorum, etc., et aliorum bonorum huiusmodi qualitates, quantitates, confines, vocabula super valoris et redditus etiam omnium ac expensarum et pecuniarum huiusmodi quantitates habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi et inseri et de verbo ad verbum possint, et, si opus sit, cum opportuna executorum deputatione, qui assistant, cum potestate citandi etiam per edictum, etc., ac sub praedictis et quibusvis aliis censuris et poenis eorum arbitrio infligendis et applicandis etiam simili edicto inhibendi, etc., aggravandi, etc., invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio etiam brachii saecularis, ac² derogationem constitutionis de una et duabus, non tamen tribus dietis, latissime extendendo, et cum opportuno decreto quod litterae

Aliae clausulae.

¹ Potius lege *novis etiam* (R. T.).

² Edit. Main. legit *a pro ac* (R. T.).

¹ Videntur deesse verba *et privationis* (R. T.).

desuper conficiendae de subreptionis vel obreptionis vitio seu intentionis nostrae defectu¹ notari seu impugnari non possint, sed semper validae et efficaces existant, et eidem Congregationi ac illius personis suffragentur, et sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, derogationibus aut aliis alterationibus similibus vel dissimilibus confirmationum, concessionum, unionum aut aliarum gratiarum, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu et scientia similibus, etiam consistorialiter, etiam per nos aut per successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ex quibusvis causis, etiam iustissimis, quomodolibet pro tempore factis, nullatenus comprehendantur, sed semper ab illis exceptae sint et esse censeantur, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutae, repositae et plenarie reintegratae sint et esse censeantur, et ita, ut praefertur, iudicari debeat, latissime extendendo, et, quatenus opus fuerit, cum derogatione regulae de unionibus committendis et exprimendo valore, et Lateranensis Concilii novissime celebrati et aliarum constitutionum, etc., latissime extendendo, et quod praemissorum omnium et singularum nominum, cognominum, dioecesium et fructuum, etc., et dictae ecclesiae S. Silvestri, regula contraria non obstante, aliorumque circa praemissa necessariorum maior, vera et amplior significatio et expressio fieri, ac tenor singularum litterarum praedictarum, prout opus fuerit, de verbo ad verbum inseri, aut in toto vel in parte pro expresso haberi possit in litteris, etiam per Breve nostrum, simul vel separatim, super qualibet clausula seu

gratia, in una nulla facta mentione de aliis, si videbitur, expediendis, et cum decreto quod litterarum super praesentibus conficiendarum transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quae eisdem litteris adhiberetur si exhibitae forent vel ostensae, latissime extendendo, seu, si videbitur, praesentis motus proprii sola nostra signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, quacumque regula seu constitutione apostolica contraria non obstante.

Fiat I.

Datum Romae, apud S. Petrum, nonis iunii, anno v¹.

§ 6. Aliae Pauli eiusdem litterae hae sunt:

Paulus Papa IV, motu proprio, etc. Cum², sicut accepimus, dilecti filii Congregatio Clericorum Regularium praefati cupiant singulas eis tam sub plumbo quam in forma Brevis litteras per felicis recordationis Clementem VII et Paulum III ac Iulium III Romanos Pontifices praedecessores nostros, ut³ praefatas eiusdem Pauli III praedecessoris in forma motus proprii, ut praefertur, concessas, et inde⁴ quacumque, ut eo maiorem obtineant roboris firmitatem, quo illa saepius fuerint apostolica auctoritate approbata, et nostro et apostolica⁵ providentia ad ea, quae per praedecessores nostros concessa sunt, ut illibata persistent, libenter apostolici muniminis adiciamus

¹ Nempe die 5 iunii anni 1559 (R. T.).

² Patet hanc non esse nisi portiunculam aliarum litterarum Pauli IV (R. T.).

³ Forsan legendum *et pro ut* (R. T.).

⁴ Deest *secuta* (R. T.).

⁵ Potius lege *et nos apostolice* (R. T.).

Altera eiusdem Pauli IV constitutio qua privilegia iam concessa confirmantur et nova conceduntur.

¹ Pessime edit. Main. legit *de facto* pro *defectu* (R. T.).

firmilatem: praefatam Congregationem non minoribus, quam fecerint dicti praedecessores nostri, verum amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, motu simili, eidem Congregationi singulas litteras et cedulas praedecessorum huiusmodi, ac, prout illas concernunt, singula praemissa, et alia in eis contenta, et inde secuta quaecumque, ex certâ scientiâ nostrâ, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, cum opportuna omnium et singulorum tam iuris quam facti defectuum, si qui forsân intervenerint in eisdem, suppletione, approbamus et confirmamus, eisque perpetuae firmitatis robur adicimus, ac illa omnia valida et efficacia existere, et suos plenarios effectus omnino sortiri et habere debere, ac perpetuis futuris temporibus per eos, quos illa concernunt et concernere poterunt quomodolibet in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, et iuxta eorum dispositionem debite exequi, nec per quospiam illis contrairi, aut ea etiam in aliquo alterari posse neque debere, et sic per quoscumque iudices et commissarios etiam S. R. E. cardinales et Rotae auditores sive locumtenentes in qualibet causâ et instantiâ interpretari, iudicari, etc., debere, sublata, etc., irritum quoque, etc., decernimus. Ac modernis et pro tempore existentibus praepositis singularum domorum, ecclesiarum et locorum quorumcumque Congregationis huiusmodi, ut corporalia, linteamina, mappas et gansupia, sive tabulas, imagines, cruces, vestes, capsulas, vasa et tabernacula, et alia paramenta ecclesiastica, etiam sacerdotalia, et in quibus etiam Eucharistiae sacramentum conservatur et defertur et reliquiae tenentur, divino cultui quomodolibet dicata, pro usu ecclesiarum eiusdem Congregationis tantum, benedi-

cere et consecrare, ac, tam per se quam per sacerdotes eiusdem Congregationis, Eucharistiae, etiam pro Viatico, et etiam constitutis in articulo mortis, ac Extremae Unctionis, mercenariis, famulis, operariis et servis eiusdem Congregationis, ac quibusvis hospitibus et saecularibus et extraneis quos in locis vel habitationibus ipsius Congregationis reperire¹ contigerit, nullâ petita licentiâ proprii sacerdotis curati, et in casu, quo non daretur spatium petendi talem licentiam propter repentinam necessitatem, etiam quibusvis aliis personis, quas² in huiusmodi necessitate intra ecclesias, collegia, domos vel habitationes praefatae Congregationis reperiri contigerit, ac infirmis quibusvis, etiam in mortis articulo constitutis, ubique et non petita licentiâ sacerdotis curati, Poenitentiae sacramenta ecclesiastica ministrare possint, concedimus et indulgemus. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac statutis, etc., etiam iuramento roboratis, necnon omnibus illis quae dicti praedecessores nostri in singulis eorum litteris, etiam praeinsertâ cedulâ motusproprii praedicti, voluerunt non ob stare, quibus similiter derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis et consuetis.

Fiat: motu proprio I.

Et cum absolute a censuris ad effectum, etc., et cum posterioribus confirmatione, approbatione, suppletione, adiectione, ac singulis etiam novis concessione, indulto, statuto, ordinatione, extensione, ampliacione, decretis et derogatione, aliisque supradictis, modo et

¹ Potius lege reperiri (R. T.).

² Edit. Main. legit quae (R. T.).

Clausulae derogatoriae.

Alia clausulae.

formâ praemissis, et in litteris et cedulâ motusproprii praedicti contenti¹, quae hîc pro singillatim et ad partem repetitis habeantur, perpetuo etiam in formâ gratiosâ latissime extendendo, et cum deputatione iudicum exequutorum, qui assistant, etc., et faciant, etc., permittentes, etiam sub sententiis ecclesiasticis et poenis pecuniariis arbitrariis, cum facultate declarandi, aggravandi, reaggravandi, interdicendi, invocato, etc., auxilio brachii saecularis, cum derogatione constitutionum de unâ et duabus dietis, dummodo non ultra tres, latissime extendendo, et quod praemissorum omnium et singulorum etiam veriorum tenorum et cedulae motusproprii praedicti, in toto vel in parte, aliorumque necessariorum maior specificatio et expressio fieri possit in litteris, et de confirmatione tantum, et quatenus fuit in usu, etiam per Breve nostrum, simul vel ad partem, etiam in unâ, si videbitur, non factâ mentione de aliâ vel aliis expediendis.

Fiat: motu proprio I.

Datum Romae, apud S. Marcum, III kalendas augusti, anno III°.

Constitutio Pii V.

§ 7. Pii V litterae hae sunt:

Pius episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Ad immarcescibilem² vitae, etc.³, aeternae coronam, ad quam fortes Christi athletae, non adversus carnem et sanguinem praeliantes, sed contra spirituales antiqui hostis nequitas et huius mundi tenebrarum principatus assiduo fidei clypeo et scuto bonae voluntatis armati lumbisque praecincti colluctantes, reiectis vanitatibus et illecebris, indefesse aspi-

¹ Videtur legendum contentis (R. T.).

² Nempe die 30 iulii anni 1557 (R. T.).

³ Ista iam legitur in tom. VII, pag. 538 a et seq. (R. T.).

⁴ Formula etc. importune iniecta delenda (R. T.).

rant, et, quo optatum finem tutius⁴ consequantur, religionis arcem, unde inimicorum insultibus, dante Domino, securius resistere et hostilia tela propulsare queant, animose ascendant², elevantes oculos mentis nostrae, paternâ pietate et benevolentia ex nostri pastoralis officii debito non abs re iugiter inducimur, ut tranquillo eorum statui, quantum cum Deo possumus, prompte consulamus, et his, quae propterea facta esse dignoscuntur, auctoritatis nostrae adiciamus firmitatem, aliasque desuper opportune provideamus, prout, personarum et temporum qualitate pensatâ, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Dudum siquidem felicitis recordationis Clemens Papa VII^{us} praedecessor noster (sibi pro parte pia memoriae Pauli Papae IV etiam praedecessoris nostri, qui tunc in minoribus constitutus et de Congregatione dilectorum filiorum Clericorum Regularium erat, et quondam Caietani de Thienis presbyteri Vicentini tunc in humanis agentis, ac sociorum Congregationis huiusmodi exposito, quod ipsi et nonnulli alii eorumdem Congregationis socii, divinâ inspiratione ducti, ob melioris vitae frugem, et ut cum maiori animi quiete Deo servire et illi magis pio desiderio adhaerere possent, tria substantialia religiosae vitae vota, paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae, emittere, et sub solito et communi habitu clericali in unum cohabitantes⁴ et in communi ac de communi viventes, necnon Deo humiliter et devote, quantum ipse dedisset, servientes, sub eiusdem Cle-

¹ Pessime edit. Main. legit. totius (R. T.).

² Potius legendum ascendunt (R. T.).

³ Ista pars narrativa, mutatis mutandis, eadem est ut sup. pag. 402 b lin. ult. seq. (R. T.).

⁴ Supra pag. 403 a legitur cohabitare (R. T.).

De novo summa prima constitutio Clementis VII deservitur.

mentis praedecessoris et Sedis Apostolicae humili et immediata subiectione ac speciali protectione clericalem vitam ducere decreverant), illorum in ea parte supplicationibus inclinatus, ipsis et eorum cuilibet, ut, quodcumque visum foret, possent tria substantialia religionis vitae, paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae vota publice emittere, et in manibus cuiuscumque presbyteri saecularis vel cuiusvis Ordinis regularis solemniter profiteri, ac sub solito et communi habitu clericali subque nomine et nuncupatione Clericorum Regularium huiusmodi in communi et de communi viventes in locis religiosis aut saecularibus, prout eis ab illis quorum loca ipsa essent concessum foret seu expedire videretur, sub sua et dictae Sedis immediata subiectione et speciali protectione in unum habitare, atque ex se ipsis inter eos singulis annis superiorem, praepositum nuncupandum, eligere, qui usque ad triennium et non ultra confirmari posset, aliosque quoscumque saeculares clericos quavis dignitate fulgentes, seu laicos, qui, Deo inspirante, ad huiusmodi vitae propositum et communem vivendi modum sese conferre vellent, recipere, et post annum probationis ad talem trium votorum professionem in manibus superioris seu praepositi emittendam et ad communem vivendi modum admittere, necnon statuta quaecumque et ordinationes ac constitutiones de omnibus et singulis quae ad huiusmodi vitae propositum conducere moresque et institutum honeste et devote clericaliter vivendi concernere viderentur, de missis praecipue et aliis divinis officiis, seu horis canonicis, prout illis melius videretur, celebrandis ac recitandis, licita tamen et honesta ac rationabilia et bonis moribus ac sacris canonibus non

contraria, facere et edere, ac pro tempore facta et edita corrigere, reformare, et in partem vel in totum immutare, ac de novo alia, prout expedire videretur, instituere et ordinare, ac iuxta illa vivere, quae, postquam condita, edita, reformata, instituta, immutata et ordinata, ac praefato Clementi praedecessori seu successoribus suis Romanis Pontificibus exhibita forent, auctoritate apostolica approbata et confirmata essent et esse censerentur, et ut omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, indultis, favoribus, concessionibus et gratiis spiritualibus et temporalibus, quibus potiebantur et gaudebant, aut in futurum potirentur et gauderent canonici regulares Congregationis Lateranensis, personaeque ac loca eorum, ipsi quoque et eorum personae ac loca uti, potiri et gaudere possent, ita ut litterae apostolicae super eisdem privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, concessionibus et gratiis, eisdem concessis vel pro tempore concedendis, mutatis dumtaxat nominibus et cognominibus, invocationibus et diebus, ad eorum libitum expediri possent, perinde ac si illa omnia et singula, non solum per clausulas generales, sed per eorum tenorem¹ de verbo ad verbum expressionem et insertionem fuissent expressa et eis specialiter concessa, per quasdam²,

Et deinde³ (pro eadem parte eidem Clementi praedecessori etiam exposito quod ipse Paulus praedecessor, tunc, ut praefertur, in minoribus constitutus, et Caietanus ac socii Congregatio-

¹ Edit. Main. legit *tenorem* (R. T.).

² Corrige et supple quae desunt, ut innumimus supra pag. 404 a, nota 1 et 2 (R. T.).

³ Pro seq. narrativâ vide sup. p. 404 a (R. T.).

Summa alterius constitutionis Clementis VII praefati.

nis Clericorum regularium huiusmodi sub⁴ trium votorum substantialium emissionem vitam clericalem ducere, ac praedicationi verbi Dei, audientiae confessionum, et sacrae theologiae ac sacrorum canonum studiis ad eorum ac aliorum christifidelium animarum profectum vacare decreverant) idem Clemens praedecessor eis, ut tunc eorum superiores, praepositi nuncupati, pro tempore existentes, cum clericis et sociis suis, qui infirmitate pro tempore praepedirentur, super recitatione divinorum officiorum, ad hoc ut ipsi infirmitate praepediti certum psalmorum, per ipsos superiores eis assignandorum, numerum, non minus septem aut sex, cum distinctione⁵, ac orationem dominicam septies, symbolum apostolorum bis, graviter autem aegrotantes orationem dominicam semel et salutationem angelicam septies in die recitando, septem horis canonicis et toti divino officio satisfacisse censerentur, et cum quibusvis clericis et sociis suis⁶ super ieiuniis etiam de praecepto, etiam quadragesimalibus, et cum concessione vespertini ientaculi, collationis nuncupati, et comestionibus⁷ etiam panis in eis licite et absque praevericatione faciendâ, dispensare possent, per alias; ac successive, ut ipsi inter eos mutuas, seu etiam alii sacerdotes saeculares vel regulares, aliâs tamen approbati ab Ordinariis, ad hoc ab ipsis de superiorum eorum et successorum aut Sedis praedictae licentiâ pro tempore eligendi, ipsorum de Congregatione Clericorum Regularium confessiones huiusmodi audientes, in absolutio-

nibus hac⁸ formâ uti possent, videlicet, post *Misereatur, etc.*, et *Indulgentiam, etc.* — Dominus noster Iesus Christus te absolvat, et ego, auctoritate ipsius ac beatorum apostolorum Petri et Pauli mihi concessâ, absolvo te ab omni vinculo excommunicationis maioris vel minoris, suspensionis et interdicti, et dispenso tecum in omni irregularitate, quam quomodocumque incurristi, et restituo te sanctis sacramentis Ecclesiae, unionique et participationi fidelium, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, Amen; iterum eodem auctoritate, etc., per alias (quas supradictus Clemens praedecessor postea etiam per alias, ad hoc ut dictâ formâ in absolutionibus non solum cum sacerdotibus, sed etiam cum aliis clericis et laicis Congregationis Clericorum Regularium huiusmodi pro tempore existentibus eis pro tempore confitentibus uti possent, extendit et ampliavit) in perpetuum concessit et indulsit; et subsequenter idem Clemens praedecessor, etiam tunc eorumdem Congregationis Clericorum Regularium in ea parte supplicationibus inclinatus, praemissa omnia et alia quaecumque per ipsum illis eatenus concessa per alias innovavit; et eis, ut sub sua et dictae Sedis speciali protectione et humili subiectione huiusmodi, ab omni alio superiore penitus liberi et exempti, soli Romano Pontifici canonice intranti, et eorum superiori canonice electo, pro tempore existentibus, subditi degere deberent, ac quod, qui tunc ad eorum communem vivendi modum se conferrent et ad votorum professionem huiusmodi modo et formâ praemisissis admissi forent, voto religionis in genere emisso satisfacisse censerentur, etiam perpetuo concessit; quodque singuli eorum superiores pro tempore

¹ Praep. sub nos addimus ex l. parall. (R. T.).

² Supra pag. 404 a legitur *cum devotione*, et in tom. VI, pag. 161 a leg. *cum divisione* (R. T.).

³ Quaedam desunt, quae habentur in loc. parall. supra pag. 404 b (R. T.).

⁴ Potius lege *comestionis*, ut sup. l. cit. (R. T.).

⁵ Male edit. Main. legit *ac pro hac* (R. T.).

electi, finito triennio quo confirmati forent, in alio loco in superiores eligi, et ad aliud triennium ex tunc immediate sequens confirmari, ac tam ipsi quam eorum socii pro tempore existentes vestimenta cum manicis super pallium exerts deferre, ac tam circa vestimenta quam circa caeremonias in officiis ecclesiasticis et reliquo vitae cultu et victu servandas¹ cum moribus et laudabilibus consuetudinibus clericorum civitatis et loci, in qua seu quo² eos pro tempore degere vel morari contigerit, convenire, ac sub singulis praepositis archipresbyterum, qui in spiritualibus, et archidiaconum, qui in temporalibus praessent et eorum curam haberent, ac plebanum, qui curam animarum eis imminentem exerceret, eligere valerent, et omni tempore in benedictione mensae psalmum *Laudate Dominum omnes gentes*, etc., recitare, nec ad alium psalmum recitandum quoquo modo tenerentur; quodque in eorum capitulis illi tantum, qui ad id capitulatim admissi forent, vocem haberent, et alii, ut praefertur, non admissi, in eo minime intervenire aut vocem habere possent, etiam perpetuo statuit et ordinavit; ac insuper eis, quod omnibus et singulis privilegiis, indulgentiis, praerogativis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis et indultis quorumvis etiam Cisterciensibus et Cluniacensibus³ monachis ac aliorum etiam Mendicantium Ordinum fratribus, tam in spiritualibus quam in temporalibus, in specie vel in genere, etiam communicative, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos, et pro talibus habitos, ac Sedem praedictam

quomodolibet concessis et in posterum concedendis; et quibus illi tam in vita quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones et iniunctarum poenitentiarum relaxationes, aut alias quomodolibet, uti, potiri et gaudere poterant aut possent quomodolibet in futurum, perpetuis futuris temporibus uterentur, potirentur et gauderent, necnon illorum omnium participes esse possent et deberent, indulguit; ac privilegia, indulgentias, praerogativas, exemptiones, immunitates, gratias et indulta monachis et fratribus praedictis, tam in spiritualibus quam in temporalibus, tam in specie quam in genere, etiam communicative concessa, ut praefertur, ad eos extendit et ampliavit, ac in eis locum habere et suum plenarium effectum sortiri debere decrevit et declaravit per reliquas suas in formâ Brevis litteras;

Ac postmodum recolendae memoriae Paulus PP. III, et similiter praedecessor noster, vivae vocis oraculo eidem Paulo IV praedecessori, etc.⁴

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDLXVII, idibus⁵ februarii, pontificatus nostri anno II⁶.

§ 8. Aliae eiusdem Pii litterae hae sunt⁷:

Pius episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Romani Pontificis providentia circumspecta circa statum personarum quarumlibet divino cultui mancipatarum salubriter dirigendum paternâ sollicitudine libenter prospicit et intendit, ac earum,

Iterum refertur summa cuiusdam virae vocis oraculi Pauli III superius in primâ constitutione Pauli IV iam relati.

Altera eiusdem Pii V constitutio, qua Clericos Regulares eximit a vectigalibus.

¹ Reliqua iam omittimus, quia habes in tom. VII, pag. 538 a § 3 et seq. (R. T.).

² Male edit. Main. legit IV idus (R. T.).

³ Male edit. Main. legit anno III (R. T.).

⁴ Istae et seqq. Gregorii XIV, Pauli V, Gregorii XV litterae nondum relatae fuerant in Bullario, adeoque eas per extensum referimus (R. T.).

quas voluntariae paupertatis iugo novit esse suppositas, oppressiones et gravamina relevat, ut, quibuslibet perturbationibus semotis, facilius valeant Altissimo suum exhibere famulatum. Hinc est quod nos, dilectis filiis Congregationis¹ Clericorum Regularium S. Silvestri de Urbe (qui, ut accepimus, gravi paupertate oppressi, in dies eleemosynis vivere, seque non sine maximâ et ingenti rerum penuriâ sustentare coguntur), ut quietiori animo ac commodius divinis se immiscere et ad illa intendere valeant, de alicuius subventionis auxilio providere, eosque specialis gratiae favore prosequi volentes, ipsosque Congregationem, et illorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, motu proprio, non ad ipsorum Congregationis vel alterius pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostrâ merâ liberalitate, praefatos Congregationem et pro tempore existentes illius clericos, in dictâ Urbe commorantes ac in communi viventes, ab omnibus et singulis subsidiis, gabellis, datiiis, collectis, angariis, vectigalibus et aliis quibuscumque oneribus, ordinariis et extraordinariis, realibus, personalibus ac mixtis, olei videlicet pro uno, et vini pro decem et octo doliis, necnon farinae, carni, aliarumque quarumcumque rerum, cuiuscumque generis et qualitatis existentium, pro usu Congregationis et clericorum huiusmodi tam per mare et aquam dulcem quam per terram undecumque ad almam Ur-

¹ Potius lege *Congregationi* (R. T.).

bem pro tempore delatarum et conductarum, ac alias quomodolibet et ex quacumque causâ etiam iustissimâ et de necessitate exprimendâ, tam per praedecessores nostros quam nos et Apostolicae Sedis legatos etiam pro expeditione contra infideles ac reipublicae christianaе et Status Ecclesiastici tuitione et defensione impositis et imponendis, necnon contributione in illis faciendâ, apostolicâ auctoritate et ex certâ nostrâ scientiâ tenore praesentium perpetuo eximimus et totaliter liberamus, ac immunes, liberos et exemptos fore et esse, illosque ad praemissorum omnium et singulorum vel alicuius eorum solutionem in toto vel in parte etiam quantumcumque minimâ, quavis occasione vel causâ, nullo unquam tempore teneri, nec ad id cogi aut compelli vel gravari posse, decernimus; districtius etiam in virtute sanctae obedientiae, et sub indignationis ac excommunicationis maioris latae sententiae poenâ, ac mille ducatorum auri, pro qualibet vice qua praemissis aut alicui eorum contravenire praesumpserint, fisco apostolico irremissibiliter applicandorum poenâ, eo ipso, si et quoties contrafactum fuerit, incurrendâ, inhibentes dilectis filiis moderno et pro tempore existentibus gubernatori et quibusvis aliis superioribus tam almae Urbis praefatae quam aliarum civitatum, oppidorum, locorum, castrorum et terrarum, necnon omnibus et singulis datariis, gabellariis, thesaurariis, quaestoribus, depositariis, capitaneis, marescallis et aliis ad haec quomodolibet praefectis aut deputatis eiusdem Status nostri Ecclesiastici, ne Congregationem illiusque pro tempore existentes clericos praefatos super praemissis aut eorum usu directe vel indirecte quovis quaesito colore vel ingenio molestare, vexare, impedire, vel alias quomodolibet per-

¹ Praeposit. ad nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit *servandis* (R. T.).

³ Passim edit. Main. legit *quos pro quo* (R. T.).

⁴ Potius lege *Cisterciensis et Cluniacensis* ut monuimus supra pag. 405 b, nota 2 (R. T.).

turbare audeant sive praesumant; decernentes, exemptionem, immunitatem ac omnia et singula alia praemissa per praefatos et quoscumque alios perpetuo inviolabiliter observari, necnon praesentes litteras sub quibuscumque revocationibus, suspensionibus, modificationibus, limitationibus, derogationibus similium vel dissimilium exemptionum aut aliarum gratiarum etiam per nos et Sedem praefatam sub quibuscumque tenoribus et formis ac¹ cum quibusvis clausulis et decretis pro tempore factis minime comprehendendi, sed semper ab illis exemptas², et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenariae reintegratas esse et censi, et sic per quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Amerinensi et Narniensi ac Maceratensi episcopis motu simili per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte Congregationis et clericorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, sibi et eorum cuilibet in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos et eorum singulos exemptione, voluntate, inhibitione et decreto, aliisque praemissis pacifice frui et gau-

¹ Edit. Main. legit *a* pro *ac* (R. T.).

² De more lege *exceptas* (R. T.).

dere, non permittentes eos¹ desuper per collectores, gabellarios et exactores praefatos, aut² quoscumque alios, ad aliquam solutionem, contributionem vel praestationem praemissorum occasione quomodolibet faciendam quovis modo cogi et compelli, aut alias contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari aut inquietari, contradictores quoslibet et rebelles per praedictas aliasque opportunas censuras et poenas, appellatione postposita, compescendo, ac, legitimis super his habendis servatis processibus, censuras et poenas huiusmodi incurrisse declarando, illas etiam iteratis vicibus aggravando, interdictumque ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus sit, auxilio brachii saecularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium non trahatur, ac aliis quibusvis constitutionibus et ordinationibus, etiam contra exemptas, quomodolibet editis et edendis, ac etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et municipalibus, et consuetudinibus, novis reformationibus, legibus quoque imperialibus, ac privilegiis, indultis et litteris apostolicis, quibusvis legatis, vicelegatis, conductoribus, gabellariis, commissariis et aliis praefatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis aliisque efficacioribus et efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, et ex certa scientia, etiam consistorialiter, et alias quomodolibet, etiam per nos, etiam ite-

¹ Ed. Main. legit *eas* (R. T.).

² Edit. Main. legit *ut* pro *aut* (R. T.).

ratis vicibus in contrarium concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint¹ per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod transumptis praesentium, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae vel curiae ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhiberi debeat, quae litteris ipsis originalibus adhiberetur si exhibitae forent vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hac paginam nostrae absolutionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, decreti, mandati, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Marcum, anno Incarnationis dominicae MDLXVI, IV idus iulii, pontificatus nostri anno I.

Constitutio
Gregorii XIV,
qua eisdem privilegia confir-
mantur.

§ 9. Gregorii XIV litterae subsequuntur: *Gregorius Papa XIV, ad perpetuam rei memoriam*. Quam uberes et salutaris fructus in Ecclesia Dei Congregatio clericorum regularium Theatinorum nuncupatorum tum ad privatam tum ad publicam utilitatem et salutem produxerit, et indesinenter geminato quasi fructu edere satagat, omnes plane perspectum habent. Ipsa enim Congregatio, quae iam ab originis suae initio

viris pietate, sanctimonia et doctrina insignibus semper floruit, ultra quod circa divina ministeria et officia spiritualesque functiones et exercitationes tota continuo incumbit, et¹ circa fructuosam agri dominici culturam, videlicet populi in lege et via Domini instructionem spiritualemque consolationem, laboriosam et indefessam operam praestare non desinit, aliosque probatae vitae exemplo et bonae famae odore ad caelestes inquirendos thesauros efficaciter allicit et invitat. Quae nos dum attentius animo revolvimus, et² paternam charitatem et pastoralis officii, nobis licet immeritis divinam dispositione commissi, debito movemur ad ea praecipue concedenda per quae ipsius Congregationis statui, tranquillitati et profectui salubriter consulatur, ac personae, in ea sub suavi religionis iugo Altissimo iugiter famulantes, in professionis suae ministerio se utilius et fructuosius valeant exercere. Attendentes igitur quod dicta Congregatio, quae olim sine certo aliquo generali rectore communibus votis et studiis iuxta laudabiles constitutiones a nonnullis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris sibi praescriptas administrari consueverat, ab Apostolica Sede in primam sui creatione et institutione per felicis recordationis Clementem VII praedecessorem nostrum approbata, multis privilegiis, facultatibus, indulgentiis, favoribus et gratiis insignita extitit (quae postea per pia memoriae Paulum III, Iulium III, Paulum IV et Pium V Pontifices et praedecessores nostros confirmata et aucta³ fuerunt), et insuper volentes praedictam Congregationem, pro singulari quo eam ob eminentia merita charitatis affectu comple-

¹ Nempe *etiam* (R. T.).

² Nempe *etiam* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *acta* pro *aucta* (R. T.).

climur, amplioribus favoribus et gratiis, ut par est, cumulare et exornare, eidem Congregationi et clericis, ut, ultra privilegia et alia sibi concessa praedicta, omnibus et singulis aliis privilegiis, exemptionibus, facultatibus, indultis, indulgentiis et peccatorum remissionibus et relaxationibus, ceterisque gratiis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibusvis religionibus, congregationibus et Ordinibus, quocumque nomine nuncupentur, etiam Mendicantium, ac tam virorum quam mulierum, eorumque monasteriis, domibus et aliis piis locis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos dictamque Sedem hactenus quomodolibet concessis et imposterum concedendis, ac quibus illorum utriusque sexus personae de iure vel consuetudine aut ex privilegio vel aliis quomodolibet utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, in his quae eorum regularibus institutis non adversantur dumtaxat, non solum ad eorum instar, sed aequae principaliter ac pariformiter, in omnibus et per omnia, perinde ac si eidem Congregationi et clericis specialiter et expresse concessa forent, uti, potiri et gaudere libere et licite valeant, perpetuo concedimus et indulgemus, illaque eis communicamus et concedimus et ad eos extendimus. Decernentes, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod interesse habentes ad hoc vocati non fuerint, nec eisdem praemissis consenserint, nec ex quibuscumque aliis causis quantumvis legitimis et iuridicis, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, invalidari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, adversus illa

quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari non posse, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus, per nos vel alios Romanos Pontifices successores nostros, sub quibuscumque verborum expressionibus et formis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus¹ pro tempore faciendis, comprehendere, sed semper ab illis excepta, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et in eum, in quo antea erant, statum restituta, reposita et plenarie reintegrata, et de novo etiam sub data per pro tempore existentem praepositum generalem et clericos regulares huius Congregationis et quodcumque eligenda ac de novo concessa fore et esse, sumque plenarium effectum sortiri debere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca venerabilibus fratribus Alexandrino et Hierosolymitano patriarchis ac dilecto filio curiae causarum Camerae Apostolicae generali auditori per praesentes committimus et mandamus, ut, ubi et quando ac quoties opus fuerit, et² pro parte praepositi generalis seu capituli et eiusdem Congregationis fuerint requisiti, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant easdem praesentes

¹ Edit. Main. legit *similibusque* (R. T.).

² Coniunct. *et nos addimus* (R. T.).

et in eis contenta huiusmodi auctoritate nostra ab omnibus ad quos pertinet inviolabiliter observari, et Congregationem praedictam illiusque praepositum generalem illorum omnium et singulorum effectum pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper a quoque quavis auctoritate scienter vel ignoranter quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. Non obstantibus praemissis et pia memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, atque nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam Cancellariae Apostolicae clausulis, necnon dictae Congregationis, etiam iuramento et confirmatione apostolica roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Congregationi, eiusque praepositis superioribus, clericis et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis, necnon omnibus illis quae singuli praedecessores praedicti in eorum cedula, supplicationibus et litteris voluerunt non ob stare; quibus omnibus, etiamsi de illis specialis, specifica et ad verbum expressa mentio esset facienda, eorum tenores, ac si ad verbum insererentur¹, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis habentes, hac vice

¹ Edit. Main. legit *inserentur* (R. T.).

dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse² volumus et decernimus, et contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto eiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die v aprilis MDXCI, pontificatus nostri anno 1.

§ 10. Litterarum Pauli V tenor hic est:

Paulus Papa V, ad perpetuam rememorationem. In Apostolicae Sedis specula meritis licet imparibus a Domino constituti, ad ea praecipue providenda mentis aciem intendimus, per quae religiosi viri in perseverantia laudabilium operum ferventius incitentur. Hinc est quod, cum dilecti filii praepositus generalis et clerici regulares Congregationis Theatinorum, iam inde a primordio suae Congregationis huiusmodi, per felicitis recordationis Paulum Papam IV praedecessorem nostrum, dum in minoribus constitutus esset, aliosque insigni probitate viros eius socios laudabiliter instituit, bonis institutis² assidue inhaerentes, spem suam omnem in Deo collocarint, et fallacis saeculi calcatis deliciis, sibi aliisque verbo atque exemplo caeli viam patefacere nunquam cessent, nos pro pastoralis officii debito libenter illos paternam charitate amplectimur, et ea ipsis specialiter concedimus, quae eorum instituto ac profectui conspiciamus in Domino profuturam. Sane praepositi generalis et clericorum praedictorum nomine nobis nuper expositum fuit, quod ipsi eorumque Congregatio diversis privilegiis, gratiis et

¹ Edit. Main. legit *etiam pro esse* (R. T.).

² Edit. Main. legit *institutis* (R. T.).

Constitutio
Pauli V privi-
legiorum con-
firmatoria.

indultis sibi a diversis Romanis Pontificibus similiter praedecessoribus nostris concessis gaudent, quae, pro maiori eorum validitate et subsistentia, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, Congregationem praedictam, ex qua uberrimi in Ecclesia catholica ad Dei omnipotentis laudem et gloriam et reipublicae christianae spirituale commodum et utilitatem hactenus profluxerunt et in dies profluunt fructus, specialis gratiae favore prosequi volentes, et illius singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas¹ fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia et singula privilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias et indulta principaliter vel per communicationem aliis quomodolibet Congregationi et clericis praedictis per quoscumque Romanos Pontifices et praedecessores nostros ac Sedem Apostolicam concessa, quorum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus; eaque omnia et singula innovamus et de novo concedimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Quocirca universis et singulis

¹ Edit. Main. legit *absolutos* (n. r.).

venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, ac dilectis filiis abbatibus, prioribus et aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte praepositi generalis aliorumque superiorum dictae Congregationis pro tempore existentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostram litteras nostras huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. Non obstante felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis ac decretis per quoscumque Romanos Pontifices similiter praedecessores nostros, etiam vivae vocis oraculo, aut aliis quomodolibet editis, necnon aliorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis, quibuscumque personis, sub quibusvis verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis-

que efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu secretarii dictae Congregationis vel notarii publici subscriptis¹, et sigillo praepositi generalis eiusdem Congregationis aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Marcum, sub anulo Piscatoris, die IV aprilis MDCXII, pontificatus nostri anno VII.

Constitutio
Gregorii XV,
qua iterum pri-
vilegia confir-
mantur.

§ 11. Litterae vero Gregorii XV hae sunt:

Gregorius Papa XV, ad perpetuam rei memoriam. In Apostolicae Sedis specula meritis licet imparibus a Domino constituti, ad ea praecipue providenda mentis aciem intendimus, per quae religiosi viri in perseverantia laudabilium operum ferventius incitentur. Hinc est quod, cum dilecti filii praepositus generalis et clerici regulares Congregationis Teatinorum, iam inde a primordio suae Congregationis huiusmodi per felicitis recordationis Paulum Papam IV praedecessorem nostrum, dum in minoribus constitutus esset, aliosque insigni probitate viros eius so-

¹ Vocem *subscriptis* nos addimus (n. r.).

cios laudabiliter institutae, bonis institutis assidue inhaerentes, spem suam omnem in Deo collocarint, et fallacis saeculi calcatis deliciis, sibi aliisque verbo atque exemplo caeli viam patefacere nunquam cessent, nos pro pastoralis officii debito libenter illos paternam charitate amplectimur, et ea ipsis specialiter concedimus, quae eorum instituto ac profectui conspiciamus in Domino profutura. Motu itaque proprio, et ex certa scientia nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula privilegia, facultates, exemptiones, immunitates, gratias et indulta principaliter vel per communicationem aliis quomodolibet Congregationi et clericis praedictis per quoscumque Romanos Pontifices et praedecessores nostros ac Sedem Apostolicam concessa, quorum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus; eaque omnia et singula innovamus et de novo etiam concedimus. Quocirca universis et singulis venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, ac dilectis filiis abbatibus, prioribus et aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte praepositi generalis aliorumque superiorum dictae Congregationis pro tempore existentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostram litteras nostras huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et pro

tempore spectabit, inviolabiliter observari, non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc etiam si opus fuerit auxilio brachii saecularis. Non obstante, etc.¹.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi octobris mdcxxi, pontificatus nostri anno i.

Altera eiusdem Gregorii XV constitutio contra ambitum dignitatum.

§ 12. Aliae litterae Gregorii XV hae sunt:

Gregorius Papa XV, ad perpetuam rei memoriam. Quoniam nemo debet assumere sibi honorem nisi vocatus a Deo tamquam Aaron, et a regularis vitae instituto valde alienum est ut religiosi viri, quos honorum et dignitatum gradus sanctitate vitae ac aliis religiosiis virtutibus potius promereri quam appetere, eosque gradus, cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere, susceptosque humiliter administrare decet, mendicatis saecularium praesertim studiis ad eos sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesia Dei scandala et damna exoriri solent, nos, qui pro muneris nostri debito in hoc potissimum laborare non desistimus ut ecclesiastica regularisque disciplina pristinae observantiae restituatur, hoc malum a Congregatione clericorum regularium Theatinorum nuncupatorum, cuius prosperum regimen et incrementum ad Ecclesiae sanctae utilitatem sinceris desideramus affectibus, propellere cupientes, motu proprio, et ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis eiusdem Congregationis clericis et personis cuiuscumque aetatis, status, gradus et con-

¹ Clausulae ut in praec. Pauli V const. (R. T.).

ditionis existentibus, praesentibus et futuris, ne de cetero, habito ad principum et praelatorum ac aliarum quarumcumque personarum, tam saecularium quam ecclesiasticarum, de gremio dictae Congregationis non existentium, etiam cardinalatus honore fulgentium, favorem recursu, sive aliis quibuscumque modis et viis, directe vel indirecte, palam vel occulte, mediate vel immediate, ac tam pro se quam pro aliis, quaecumque ipsius Congregationis officia, vel gubernia, praeposituras, visitationes, consultas aut vicariatus, sub quovis quaesito colore vel praetextu, etiam in genere, assequi et obtinere procurent, sub excommunicationis latae sententiae, a qua non nisi per nos aut Romanum Pontificem sive ipsius Congregationis praepositum generalem pro tempore existentem praeterquam in mortis articulo absolvi, necnon privationis vocis activae et passivae ac perpetuae inhabilitatis ad officia vel gubernia huiusmodi imposterum obtinenda, ad quae similiter non nisi per nos aut Romanum Pontificem pro tempore existentem vel capitulum generale ipsius Congregationis rehabilitari possint, aliisque poenis tam per ipsos quam eorum complices et fautores ac non revelantes eo ipso incurrendis, tenore praesentium interdiciamus et prohibemus. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis etiam latae sententiae poenam, eidem praeposito generali et aliis superioribus dictae Congregationis quocumque titulo nuncupatis, praesentibus et futuris, ne quempiam ullo tempore precibus, litteris vel favoribus adducti, vel alias¹ ad instantiam seu requisitionem et contemplationem principum vel praelatorum, aut aliarum quarumcumque personarum tam saecularium quam eccl-

¹ Edit. Main. legit *aliis* pro *aliis* (R. T.).

siasticarum de gremio dictae Congregationis non existentium, etiam cardinalatus honore fulgentium praedictorum, ad officia, vel gubernia, praeposituras, visitationes, consultas aut vicariatus huiusmodi providere¹ audeant² aut praesumant. Et nihilominus quascumque electiones et promotiones, contra praesentium dispositiones (quod absit) faciendas, nullas prorsus et invalidas esse et fore, ac omnes et singulos in praemissis delinquentes sententias et poenas praedictas irremissibiliter eo ipso incurrere, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores ac S. R. E. cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenore praesentium pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si praedictis clericis vel personis vel quibusvis aliis communiter aut divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non

¹ Forsan *promovere* (R. T.).

² Male ed. M. l. *accedant* pro *audeant* (R. T.).

facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ut autem harum litterarum notitia ad omnes ipsius Congregationis clericos facilius deveniat, volumus illas pro hac prima vice in singulis eiusdem Congregationis domibus regularibus, et deinde in singulo quoque capitulo generali seu diaeta dictae Congregationis publice legi, illasque, sic ut praefertur lectas, omnes arctare perinde ac si unicuique intimatae fuissent, illarumque exemplis, etiam impressis, manu scribae dicti capituli vel notarii publici subscriptis, et sigillo praepositi generalis eiusdem Congregationis vel alterius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem fidem adhiberi, quae eisdem praesentibus adhiberetur si essent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvi februarii mdcxxii, pontificatus nostri anno ii.

§ 13. Nos ergo, eidem Ioanni Rubeo procuratori generali ac clericis supra dictis specialem gratiam facere volentes, ipsosque et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti poenis absolventes et absolutos fore censentes, Clementis VII, Pauli IV, Pii V, Gregorii XIV, Pauli V et Gregorii XV antecessorum respective litteras praedictas, et omnia ac singula respective in eisdem contenta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus, approbamus et innovamus, illisque perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adiciamus, et a quibusvis, quorum interest sive pro tempore intererit, inviolabiliter observari volumus.

§ 14. Insuper dilecto etiam filio moderno et pro tempore existenti praedictae Congregationis praeposito generali,

¹ Praeposit. a nos addimus (R. T.).

Resumitur constitutio Benedicti XIII, qua praedictae omnes confirmantur.

Confirmatur rescriptum Urbani VIII praeposito pro tempore eiusdem.

clericorum re-
gularium con-
cessum.

Clausulae.

ut ipse pro arbitrio suo religiosorum numerum in singulis regularibus domibus praedictae Congregationis praefigere possit iuxta eleemosynarum pro tempore sponte oblatarum quantitatem, prout alias felicitis recordationis Urbanus Papa VIII pariter antecessor noster per suum apostolicum rescriptum eidem praeposito pro tempore existenti super hoc facultatem concessit, nosque facultatem huiusmodi apostolicam auctoritate praedictam concedimus atque indulgemus.

§ 15. Praesentes etiam nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari vel impugnari ullatenus posse decernimus, minusque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, modificationibus, limitationibus, restrictionibus, aliisque contrariis dispositionibus, tam per nos ipsos quam etiam per successores nostros quomodolibet, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque decretis, pro tempore factis et faciendis, quorumcumque tenorum existant, includi; sed, illis non obstantibus, in suo robore et efficacia persistere, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas et plenariae reintegratas, etiam sub datâ per Congregationem et clericos praedictos eligendâ de novo concessas esse; et ita incommutabilis voluntatis et intentionis nostrae esse, et, ad hoc ut perpetua firmitate subsistant, vim validi et efficacis contractus inter Sedem Apostolicam et eiusdem Congregationis clericos haberi¹; sicque per quoscunque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores et S. R. E. cardinales a latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublata eis

¹ Potius lege habere (R. T.).

et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari debere; irritum quoque et inane decernimus, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 16. Quocirca dilecto filio curiae causarum Camerae Apostolicae auditori generali per easdem praesentes motu proprio mandamus, quatenus ipse, per se, vel alios¹, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte Congregationis et clericorum praedictorum, vel alicuius eorum fuerit requisitus, solemniter publicans, eosdem praemissis omnibus pacifice frui et gaudere faciat, non permittens eos vel eorum quempiam super illis quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, et nihilominus, legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 17. Haec autem decernimus atque statuimus, non obstantibus recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam antecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, et aliis apostolicis, necnon in provincialibus et synodalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus, ordinationibus, et quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscum-

¹ Edit. Main. legit *alias* (R. T.).

Deputantur
exequutores.

Derogaturae.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

que tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque, atque aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, atque apostolicae potestatis plenitudine, ac aliâs quomodolibet, etiam consistorialiter concessis, approbatis, confirmatis et saepius innovatis; quibus omnibus, etiam si de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie, specialiter et expresse ac latissime et plenissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Nemo has litteras infringere
audeat.

§ 18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, confirmationis, approbationis, roboris adiectionis, concessionis, impartitionis, decreti, voluntatis et derogationis infringere, vel ei temerario ausu contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, kalendis septembris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 septembris 1726, pontif. anno III.

CXLVI.

Restituitur pristinae suae provinciae Calabriae monasterium de Sagittario Anglonensis dioecesis in provinciâ Basilicatae Ordinis Cisterciensis¹.

¹ Dismembratum fuerat dictum monasterium ab Alexandro VII, const. ed. MDCLXIV, die 1 octobris, pontif. II.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae dispensationis officio ea interdum, quae certis rationabilibus ex causis a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa sunt, ipsâ subinde rerum experientia suadente, et maioribus ex causis, quibus praesertim felici christifidelium sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium statui et prosperae directioni consulitur, revocamus et immutamus, in hisque sollicitudinis nostrae partes interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Aliâs siquidem per felicitis recordationis Alexandrum PP. VII praedecessorem nostrum accepto quod Congregatio S. Bernardi Italiae monachorum Ordinis Cisterciensis, quae ex duabus provinciis Tusciae scilicet et Lombardiae constabat, eximiam regularis observantiae laude florebat, eaque de causâ omnia dicti Ordinis monasteria in Statu Ecclesiastico et pleraque in regno Neapolitano respective consistentia memoratae provinciae Tusciae auctoritate apostolicâ ab ipso Alexandro praedecessore unita fuerunt, unde divini servitii augmentum exactiorque disciplinae regularis observantia, et maior quies et tranquillitas religiosorum dictorum monasteriorum consequuta erant, idem Alexander, praedecessor, spirituali temporalique monasterii S. Mariae de Sagittario nuncupati Ordinis praefati Anglonensis dioecesis (quod unicum in provinciâ Basilicatae dicti regni, et tum ob monachorum multitudinem, tum ob regularis disciplinae vigorem conspicuum existeret, ac dudum a recolendae memoriae Urbano PP. VIII praedecessore etiam nostro per quasdam suas desuper expeditas litteras provinciae Calabriae Ordinis praedicti decretum

Exordium a consuetudine immutandi ea quae aliâs constituta fuerunt.

Ab Alexandro VII praedictum monasterium a provinciâ Calabriae dismembratum, provinciae Tusciae Congregationis S. Bernardi Italiae unitum fuit.

fuerat) utilitati pariformiter prospectum esse cupiens, praefatum monasterium S. Mariae de Sagittario a dicta provincia Calabriae perpetuo separavit et dismembravit, ipsumque monasterium, cum omnibus et singulis eius personis et bonis illius mensae conventualis, Congregationi S. Bernardi et provinciae Tusciae praefatis itidem perpetuo univit, annexuit et incorporavit; et alias, prout in ipsius Alexandri praedecessoris litteris in simili forma Brevis die 1 octobris MDCLXIV desuper editis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

Hinc lites ortae quibus in Congregationem episcoporum et regularium discussa, decretum fuit servandas litteras Alexandri VII.

§ 2. Et postmodum emanata¹ super dismembratione ac unione huiusmodi respective inter tunc existentes praesidentem supradictae provinciae Calabriae, ex una, ac abbatem et monachos praefati monasterii S. Mariae de Sagittario, ex altera partibus, controversia, eaque in Congregatione tunc similiter existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium proposita² diu discussa, emanavit ab ipsa Congregatione cardinalium decretum, quo enarratas Alexandri praedecessoris litteras servandas, et ab eiusdem S. R. E. cardinali dicti Ordinis apud hanc Sanctam Sedem protectore curandum fore demandavit ut visitationes in praefato monasterio S. Mariae de Sagittario omnino suo tempore fierent; quod decretum subinde, occasione aliarum litium hac super re diversis temporibus motarum, tam a praedicta quam alia Congregatione super disciplina regulari dicta auctoritate deputata fuit confirmatum.

Causae pra-

§ 3. Cum autem, sicut accepimus,

¹ Potius lege *enata* (R. T.).

² Potius lege *praeposita* (R. T.).

dictum monasterium S. Mariae de Sagittario trecentis et amplius millibus passuum a Tuscia distare reperitur, et ob eiusmodi distantiam nec abbates ipsius monasterii pro tempore existentes ad capitulum provinciale dictae provinciae, quam in civitatibus Mediolanensi et Ferrariensi, longe etiam inde dissitis, alternis vicibus celebrari consuevit, absque gravi suo ac dicti monasterii incommodo et dispendio accedere, nec praesidens et definitores praefatae Congregationis S. Bernardi ac provinciae Tusciae illius regimini¹, prout par est, intendere et advigilare valeant, indeque factum sit quod visitationes in eodem monasterio, tametsi a praefata cardinalium Congregatione rebus et consultationibus episcoporum et regularium praeposita sicut praemittitur demandatae, viginti quinque ab hinc annis per visitatores regulares dictae provinciae Tusciae factae non fuerint, multiplicesque abusus in dictum monasterium sensim irrepserint, inter quos ille praesertim memoratur quod munus abbatis ipsius monasterii per monachos de una eademque familia seu consanguineos quasi per manus et ad instar haereditariae successionis, a tempore quo idem monasterium ipsi provinciae Tusciae unitum reperitur, ferme semper exercitum fuerit, licetque venerabilis frater episcopus Anglonensis, quem novissime in visitatorem apostolicum eiusdem monasterii deputaveramus, plura decreta pro monasticae disciplinae institutione ac recto dicti monasterii gubernio ediderit, nihilominus, nisi dictae² provinciae Calabriae, cui adiacet, ac cuius proinde praesidens et definitores salubri eius regimini facile incumbere possunt denuo uniatur, vix sperari possit quod reli-

¹ Male edit. Main. legit *alius regiminis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *dicti pro dictae* (R. T.).

Clausula.

giosa inibi quies et tranquillitas ac regularis observantia usquequaque reintegretur:

Revocatio unionis praedictae, et restitutio eiusdem monasterii pristinae suae provinciae Calabriae.

§ 4. Hinc est quod nos, praefati monasterii eiusque monachorum statui et indemnitati, quantum cum Domino possumus, prospicere ac opportune providere volentes, supplicationibus dilecti filii abbatis Alexandri Magni, monachi expresse professi dictae provinciae Calabriae, ac procuratoris generalis totius Ordinis Cisterciensis, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac etiam motu proprio et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praefati monasterii S. Mariae de Sagittario a dicta provincia Calabriae separationem ac dismembrationem, atque congregationi S. Bernardi et provinciae Tusciae praefatis unionem, annexionem et incorporationem, a memorato Alexandro praedecessore, sicut praemittitur, facta¹, et expeditas desuper eiusdem Alexandri praedecessoris litteras praedictas, harum serie, revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectum penitus et omnino vacuumus, ac revocatas, cassatas, irritas et annullatas, viribusque et effectum penitus et omnino vacuas esse et fore decernimus et declaramus, ipsumque monasterium S. Mariae de Sagittario, cum omnibus et singulis eius personis et bonis illius mensae conventualis, supradictae provinciae Calabriae restituimus, ac, prout ante praedictas Alexandri praedecessoris litteras erat, eidem provinciae Calabriae denuo unimus, annectimus et incorporamus, salvis tamen decretis per praefatum episcopum Anglonensem in actu visitationis huiusmodi editis, quae praesentium litterarum dispositioni ac huic reunioni non adversantur.

¹ Potius lege *factam vel factas* (R. T.).

§ 5. Decernentes, easdem litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab¹ illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, neque de subreptionis et obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut in controversiam revocari, seu ad terminos iuris reduci, vel adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se invare posse, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos et alios quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatologia.

§ 6. Non obstantibus praefatis Alexandri praedecessoris litteris aliisque praemissis, ac, quatenus opus sit, de non tollendo iure quaesito, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, necnon Ordinis et Congregationis ac monasterii et provinciarum huiusmodi, aliisque quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate

¹ Praeposit. ab nos addimus (R. T.).

aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam Ordini et Congregationi ac monasterio et provinciis praefatis eorumque superioribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expresso habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II septembris MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 2 septembris 1726, pontif. anno III.

CXLVII.

Erigitur ecclesia cathedralis Lucana in sedem archiepiscopalem.

1 Aliâ huius Pontificis const. ed. MDCCXXV, die XVI Iulii, pontif. II, confirmata fuit erectio ecclesiae Sedinae in cathedralem; et const. ed.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Inscrutabili divinae providentiae arcano super speculâ militantis Ecclesiae, meritis licet imparibus, constituti, illiusque vices gerentes in terris qui gloriosus regnat in caelis, in omnes agri dominici partes oculos nostrae mentis, vigilis more pastoris, intendimus, insipientes quod ecclesiarum omnium, praesertim cathedralium insignium statui et decori maxime conveniat, cumque id etiam per aliquam tituli et praerogativae specialitatem fieri nobilium personarum aliquâ dignitate fulgentium vota exposcant, et nos ad omnipotentis Dei eiusque genitricis B. Mariae semper Virginis gloriam, animarumque salutem et fidelium disciplinam confirmandam, augendamque in eis devotionem pertinere cognoscimus, ut a nobis gratias et favores reportasse laetentur, in his sollicitudinis nostrae partes favorabiliter interponimus, opemque et operas nostras impendimus efficaces, prout, personarum ipsarum ac locorum et temporum qualitatibus et circumstantiis maturâ consideratione pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane, cum, sicut accepimus, per vetusta civitas Lucana (quae in amoeno et fertili solo Etruriae sita, nobilium aequae ac divitum familiarum splendore conspicua, inclytæ etiam comitissae Matildis de Romanâ Ecclesiâ egregie merita origine clara, moenium praesidio munitissima, aedificiorum magnificentia celebris, et sola in Etruriâ praedictâ reipublicae ac strenue defensae libertatis dignitate illustris existit, quaeque prima fuit in eadem Etruria civitas,

MDCCXXVIII, die XV novembris, pontif. V, erigitur collegiata S. Venantii in cathedralem, et terra Fabriani in civitatem.

Exordium a curâ omnium ecclesiarum.

quae semen evangelicum a beato Petro apostolorum principe per S. Paulinum, primum illius antistitem tunc ad regiones illas transmissum, in sinu suo alacriter promptèque excepit, ac fideliter tot revolvantibus saeculis, benedicente Domino, conservavit) illiusque ecclesia cathedralis a felicis recordationis Alexandro Papa II praedecessore nostro qui ante et post adeptam Apostolicae Sedis dignitatem fuit episcopus Lucanus, magnificentius extructa, ac B. Martino episcopo Turonensi consecratione dicata, qui ante et post adeptam Apostolicae Sedis dignitatem fuit episcopus Lucanus, celeberrimâ crucifixi imagine et pluribus sanctorum corporibus insignibusque reliquiis copiose ditata, praeclaris etiam Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et imperatorum privilegiis condecorata extiterit, eiusque antistes nulli unquam metropolitano, sed tantum eidem Sedi Apostolicae a primaeâ ipsius ecclesiae Lucanae institutione immediate subiectus reperitur, omnibusque archiepiscopalis dignitatis potitur insigniis, pro divini cultus et catholicae religionis augmento maioriq; decore et praecellentia in archiepiscopalem erigi mereatur:

Erectio praefata.

§ 2. Nos, quorum humilitatem Altissimus per ineffabilem divinae suae bonitatis abundantiam ad apostolicae dignitatis fastigium evehere et sublimare dignatus est, quique pro nostri pastoralis officii debito curis excitamur assiduis ut ad illa sollicite intendamus per quae nostrae provisionis ope et ministerio singularium ecclesiarum (in illis praesertim civitatibus quae frequenti nobilium personarum interventu et praesentia decorantur) gloriae et ornamento consulitur, attentis dictae civitatis Lucanae antiquitate et splendore, eiusque in orthodoxae fidei assiduo cultu, praecipuis et illustribus meritis, ac ipsius civitatis et Reipublicae Lucanae dile-

clorum filiorum gonfalonarii et optimatum precibus nobis super hoc humiliter porrectis benigne inclinati, civitatis et ecclesiae Lucanae praedictarum decori et dignitati in praemissis opportune consulere volentes, ac infrascriptum Bernardinum Guinigi episcopum a quibusvis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, post habitam cum venerabilibus fratribus nostris eiusdem S. R. E. cardinalibus maturam deliberationem, de eorum consilio atque apostolicae potestatis plenitudine, ecclesiam Lucanam praefatam, ad laudem et honorem omnipotentis Dei, ac beatissimae Virginis Mariae, ac sanctorum apostolorum Petri et Pauli, necnon fidei catholicae exaltationem, et totius militantis Ecclesiae gloriam, in archiepiscopalem ecclesiam, et sedem episcopalem Lucanam in archiepiscopalem archiepiscopalis praesidis sedem pro uno deinceps archiepiscopo qui pallii et crucis usum, aliorum archiepiscoporum more, habeat, prout antea habebat, omnibusque aliis insigniis archiepiscopalibus, necnon privilegiis, honoribus et praerogativis archiepiscopis debitis et concessis, quibus praefatus Bernardinus episcopus ac pro tempore existentes dictae ecclesiae Lucanae praesules, qui Sedi Apostolicae ab ipsâ institutione immediate subiecti iamdudum potiri consueverunt, ad praesens gaudent, firmis tamen remanentibus privilegiis, honoribus et praerogativis huiusmodi, et citra ullum illorum praeiudicium, etiam in posterum frui, potiri et gaudere libere et licite possit et valeat, apo-

atolica auctoritate in omnibus et per omnia iuxta decretum in consistorio nostro secreto desuper editum perpetuo erigimus et instituimus, ac nomine, titulo et honore archiepiscopali decoramus. Necnon venerabilem etiam fratrem nostrum Bernardinum Guinigi modernum illius episcopum et pro tempore existentes ecclesiae Lucanae praefatae praesules in archiepiscopos declaramus, eique et eorum cuilibet, ut ipsi cetera singula, prout archiepiscopis in earum civitatibus et dioecesibus a iure indultum existit, facere, exercere, administrare et exequi possint¹, eadem auctoritate concedimus et indulgemus; ita quod idem Bernardinus episcopus, absque alia de eius ecclesia Lucana praedicta de novo faciendâ provisione seu praefactione, in archiepiscopum Lucanum praefectus esse intelligatur. Praeterea eidem Bernardino archiepiscopo, ut ipse omnia et singula quaecumque, quae de iure vel consuetudine aut aliâ² quoquomodo ad archiepiscopos et archiepiscopale munus spectare et pertinere solent et debent, gerere, facere et exercere libere et licite possit, plenam et omnimodam auctoritatem, earumdem tenore praesentium, etiam concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes ex nunc irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus, necnon praefatae ecclesiae Lucanae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

¹ Edit. Main. legit possit (n. r.).

² Edit. Main. legit alia (n. r.).

dultis eidem ecclesiae illiusque praesulibus et administratoribus, dilectis filiis capitulo et canonicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine praefatâ, et consistorialiter, et de simili consilio, aut aliâs quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, latissime et plenissime ac specialiter et expresso derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum absolutionis, erectionis, institutionis, decorationis, declarationis, concessionis, indulti, assignationis, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, III idus septembris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 11 septembris 1725, pontif. anno III.

¹ Edit. Main. ad marginem habet 2 (n. r.).

Sanctio pontificia.

CXLVIII.

*Statuuntur nonnulla pro civitate Ravennae, praesertim super illius civitatis collegio iurisconsultorum, locumtenente legationis Romandiolae, nec non agente in urbe civitatis Ravennatis*¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Divina providentia, quae nos regimini S. R. E. praefecit, voluit etiam ut curae civili populorum et civitatum B. Petri, cui, licet immeriti, in apostolatu successimus, praeficeremur.

Ravennatum civitatis laudes.

§ 1. Quare oculos pastoralis nostrae sollicitudinis ad primariam et huic sanctae Apostolicae Sedi fidelissimam civitatem Ravennatum convertentes, quae doctrinam evangelicae veritatis a strenuo Christi martyre et beati Petri discipulo Apollinari audire meruit, quaeque non solum est sacra metropolis sed etiam civilis et caput Flaminiae provinciae, iustum in nobis desiderium excitari sensimus pontificiae benevolentiae significationibus eam honestandi, ut, quemadmodum piae recordationis Romani Pontifices antecessores nostri alias per insignes civitates beati Petri eximiis et multis privilegiis, quibus caret Ravennatum civitas, largitate apostolicâ honestaverunt, ita et nos Ravennam honestaremus, quo, sic honestata, in beati Petri fidelitate, cuius imperio plurimis ab hinc saeculis feliciter subest, iucundius et alacrius in posterum perseveret. Haec cogitatio, quae animo

¹ Aliâ huius Pontificis const. ed. MDCCXXV, die 20 aprilis, pontif. I, erectum fuit collegium theologorum in civitate Caesenatensi, et const. ed. MDCCXVI, die 5 februarii, pontif. II, statuuntur nonnulla pro rectâ iustitiae in alâ Urbe administratione.

nostro, erga populos nobis subiectos summe benevolo, perquam digna visa est, eò nos libenter inducit, ut, post maturam deliberationem, motu proprio, ex certâ scientiâ, spontaneâ et deliberatâ voluntate, ac plenitudine apostolicae auctoritatis, eidem civitati Ravennatum atque eius populo et civibus universis privilegia et gratias mox recensendas concederemus.

§ 2. Quum liberalibus disciplinis et praesertim iurisprudentiae studiis populorum concordia et fortunae innitantur, quas in oculis nostris unice gerimus, propterea tam gravis et necessariae doctrinae fundamenta in S. R. E. subiectis populis perpetuo servaturi, utriusque iuris doctorum collegium et universitatem Ravennae olim conditam adprobamus, cum omnibus et singulis privilegiis, facultatibus, exemptionibus, praerogativis, legibus et statutis, quibus hactenus eiusdem collegii et universitatis doctores et professores potiti fuerunt, quae omnia nostrae apostolicae auctoritatis munimine undequaque confirmamus et roboramus. Praeterea, quia honos alit artes, et praemium est calcar virtutis, eidem collegio et universitati Ravennatum ab hac die, qua haec nostra constitutio promulgatur, facultatem et privilegium perpetuis futuris temporibus duraturum concedimus et largimur coronandi viros poëticae facultatis praestantiâ probatos, praesertim latine doctos; spurios etiam et nothos legitimis natalibus restituendi, non tamen sacrilegos; eximios quoque viros ut arctius ad praeclare agendum incitentur, splendore nobilitatis et equestri ac militari dignitate donandi, amplissimam auctoritatem concedimus.

§ 3. Etsi munus locumtenentis civilis et generalis legationis provinciae Flaminiae seu Romandiolae, habens cu-

Collegium iurisconsultorum Ravennae privilegia confirmantur et ampliantur.

Locumtenentis civilis et generalis legationis provinciae Flaminiae seu Romandiolae munus reservatur.

tur uni ex iuriconsultis Ravennatibus.

mulativam iurisdictionem respective cum praetore et gubernatore civitatis Ravennae atque etiam cum vicario generali venerabilis fratris nostri archiepiscopi Ravennatis, iuxta veterem consuetudinem et stilum per S. R. E. cardinales legatos, praesides et rectores eiusdem provinciae, pro eorum arbitrio administrandum, viris egregiis et iurisprudentiae consultis hactenus traditum fuerit; nihilominus volumus et iubemus, ut in posterum idem munus nobis tantum et successoribus nostris Romanis Pontificibus nullo medio reservatum intelligatur, a nobis ipsis per litteras apostolicas in formâ Brevis postmodum conferendum ad decennium uni ex civibus et iuriconsultis eiusdem collegii civitatis Ravennatum, qui iurisprudentiae studium expleverit, inque¹ curiis huius almae Urbis nostrae, vel saltem Bononiae, per septennium se in forensi iurisprudentiae exercuerit: vacaturo eodem munere locumtenentis civilis legationis provinciae Romandiolae, si nemo ex civibus et doctoribus collegii civitatis Ravennatum reperietur eiusdem officii et muneris obeundi capax, volumus, ut ad idem munus tunc aliquis ex provincia Romandiolae evehatur, in collegio et universitate praemissâ iuriconsultorum Ravennatum probatus, et laureâ iurisprudentiae ibidem post annum saltem studiorum legalium completum insignitus, qui postmodum in eodem studio iurisprudentiae in curiâ forensi et tribunalibus huius almae Urbis vel Bononiae per septennium se laudabiliter exercuerit.

Præscribitur quid praedictus locumtenens in sui muneris ingressu peragere debeat.

§ 4. Hunc locumtenentem civilem et generalem legationis et provinciae Romandiolae, a nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus eo modo, quem diximus, electum vel eligendum,

¹ Male ed. M. legit in quae pro inque (R. T.).

et per litteras apostolicas declaratum vel declarandum, volumus in primo sul muneris ingressu coram publico et generali coetu consiliariorum civitatis Ravennatum, adsistente corpore collegii iuriconsultorum, iureiurando in manibus cancellarii seu secretarii eiusdem coetus publici consiliariorum se adstringere, et solemniter iurare, se iustitiam populo administraturum, deque litibus universis, unâ veritate et ratione prae oculis habitâ, iudicaturum. Volumus etiam, et praesentibus litteris nostris statuimus, ut huiusmodi locumtenens civilis et generalis a nobis, ut dictum est, creatus et declaratus, vel creandus et declarandus, facultatem et iurisdictionem habeat cognoscendi, terminandi et decidendi omnes et singulas causas civiles inter cives quoscumque civitatis Ravennatis vertentes, cuiuscumque summae, interque cuiuscumque conditionis personas, cumulative cum praedictis iudicibus ordinariis eiusdem civitatis, secundum stilum et consuetudinem hactenus observatam, utque in iudiciis ad easdem causas pertinentibus idem locumtenens procedere possit summarie, simpliciter, de plano, absque strepitu et figurâ iudicii, tantummodo inspectâ veritate facti. Item facultatem habeat cognoscendi et decidendi causas agitatae et vertentes inter eiusdem civitatis et locorum provinciae incolas in primâ, secundâ et ulteriori instantiâ, etiam in casu et casibus, in quibus cameralis obligatio concurreret. In congregationibus causarum criminalium in eadem civitate Ravennae coram S. R. E. cardinalibus legatis praesidentibus vel provinciae rectoribus haberi solitis, idem locumtenens civilis et generalis intersit, suumque suffragium decisivum pronunciet, omnesque et singulos actus, facultates

¹ Male ed. M. legit eorum pro coram (R. T.).

et iurisdictiones exerceat, aliâs a locumtenente civili et generali exerceri solitas, quas omnes approbamus et confirmamus.

Varia privilegia idem decoratur.

§ 5. Volumus, ut idem noster locumtenens civilis et generalis Ravennae eiusdemque futuri successores fruantur usu et habitatione in aedibus nostri palatii apostolici legationis Ravennatis, in quo habitavit et nunc habitat locumtenens civilis et generalis ipsius legationis. Item volumus, ut idem noster locumtenens speciatim et distinctim a ceteris doctoribus collegii Ravennatis possit et debeat palam induere pallium nigrum, quo nostrae aulae consistorialis advocati induere consueverunt; quod indumentum et pallium concedimus etiam gubernatori eiusdem civitatis Ravennatis. Volumus etiam, ut praedictus locumtenens tamquam civis natus et originarius civitatis Ravennae sessionem et locum habeat atque suffragium in publicis consiliis et coetibus generalibus eiusdem civitatis Ravennae sedens statim post magistratum sapientum. Quum sit mos ut singuli doctores collegii Ravennatis tres patentes litteras exemptionis a represaliis aliasque facultates in iisdem patentibus litteris exprimi solitas distribuant, volumus ut noster locumtenens non tres tantum sed decem distribuere possit, eas ad universam legationem et provinciam extendens. Item volumus, ut idem locumtenens pro iudice suspecto haberi et allegari non possit, nisi speciatim et iuridice probata et ostensa fuerit una ex causis, ob quas, secundum dispositionem iuris communis, iudex ordinarius recusari possit. Cognitio autem huiusmodi exceptionis et causae tantummodo spectet ad S. R. E. cardinales legatos, praesidentes vel rectores provinciae Romandiolae, itaut, non probatâ ullâ ex iisdem causis, iudex

locumtenens sub poenâ nullitatis iudicii reiici non possit. Atque haec voluntas nostra, quod ad exercitium muneris eiusdem nostri locumtenentis civilis et generalis, statim post completam legationem dilecti filii Cornelii S. R. E. tituli S. Hieronymi Illyricorum presbyteri cardinalis Bentivoli nuncupati, provinciae Romandiolae legati apostolici, vel eodem munere locumtenentis vacaturo, suum effectum et executionem obtineat.

§ 6. Licet idem locumtenens civilis et generalis olim pro suâ honestâ sustentatione propinas tantum vel sportulas, aliosque proventus incertos eiusdem muneris exigere consueverit, nihilominus, quum ob temporum difficultates eadem propinae, sportulae, alique proventus incerti plurimum diminuti reperiantur, itaut ferme impares sint sustinendo oneri et muneri, propterea eidem nostrae civitati Ravennatum concedimus, ut in posterum singulis annis tria millia mensurarum tritici, quae *rubbia* vulgo appellantur, ex totâ ditione S. R. E. per aquas extrahere possit, illuc ferendam, quò emptoribus utilius videbitur. Lucris vero ex huiusmodi extractione percipiendis, eidem nostro locumtenenti civili et generali anticipate solvatur singulis mensibus summa scutorum romanorum quinquaginta, si pretium eductum fuerit, sin vero, ex pretio postea educendo statim solvatur: quam summam idem locumtenens totam percipiat praeter sportulas, propinas ceterosque proventus incertos superius nominatos, ex eodem munere percipi solitos, quibus per praesentes litteras nostras ne utquam derogamus. Reliqua pecuniae summa, ex eadem trium millium rubbiorum tritici extractione percipienda, in communitatis Ravennae beneficium vertatur; quibus eo modo frui possit, quo personae quibuscumque privilegiis hone-

Eidem stipendium quinquaginta scutorum singulis mensibus praeter sportulas ordinarias assignatur.

statae¹ huiusmodi beneficiis frui consueverunt. Volumus, ut facultas et extractio eiusmodi trium millium rubbiorum tritici, singulis annis facienda, per acta unius ex secretariis Camerae nostrae Apostolicae expediatur, et singulis vicibus in regestis cancellariae seu secretariae civitatis Ravennatum cum suo valore et pretio describatur, ut hoc pacto commode et facile cognosci possit quae nam tritici quantitas extracta fuerit et extrahenda supererit. Ne communitas civitatis Ravennae nostris gratis et beneficiis unquam abuti ullo modo possit, utque omnia et quaecumque incommoda evitentur, volumus ut extractiones separatim concedendas unus noster locumtenens civilis et generalis subscribat, non vero alii; qua in re ceterorum quorumcumque, etiam Camerae nostrae ministrorum, iuri, quod signandi et subscribendi habent, derogari omnino volumus et derogamus; utque similiter extractionem pro totâ eâdem summâ trium millium rubbiorum tritici subscribat, onusque eidem nostro locumtenenti incumbat, quolibet anno evoluta, pro futuris annis attestationem et schedulam iureiurando firmatam de exitu et venditione summae eiusdem tritici ad unum ex secretariis nostrae Camerae Apostolicae Romam transmittendi: quae attestatio et scheda iurerando firmata inseri et redigi debeat in acta eiusdem secretarii eo prorsus modo quo inserta et redacta fuerit in cancellariâ civitatis Ravennae. Haec extractio, eidem civitati gratis concedenda, locum habeat post praesentium litterarum nostrarum, motu proprio editarum, promulgationem. Totius vero frumenti extracti, ut diximus, venditio ad nostrum locumtenentem civilem et nostram civitatem Ravennae cumulative pertineat, itaut unus seorsum

¹ Male edit. Main. legit *honestate* (R. T.).

ab alio illud separatim pro pretio sibi placito vendere non possit. Si vero pars tantum vendita fuerit, haec supradicto eiusdem locumtenentis stipendio computetur.

§ 7. Cum nostram hanc dispositionem pro paternâ benevolentia, qua civitatem Ravennatum respicimus, in beneficium iurisconsultorum et civium eiusdem civitatis et provinciae Romandioliæ censuram, edere decreverimus, peculiari animadversione monendum putamus, ut, si quando ex iuris doctoribus et civibus eiusdem civitatis et provinciae deesset promovendus ad munus nostri locumtenentis civilis et generalis, itaut propterea extraneus et non natus in eâdem civitate et provincia ad munus istud promoveri deberet, tunc idem locumtenens, sic, ut dicitur, non Ravennas, neque ex provincia Ravennate, sed extraneus, a successoribus nostris electus, nullo modo iam dicta scuta quinquaginta menstrua percipere possit aut debeat, sed tantummodo propinas aut sportulas aliosque proventus incertos locumtenenti civili et generali provinciae Romandioliæ olim dari solitos (nostra enim intentio est et voluntas expressa, ut idem salarium et stipendium scutorum quinquaginta menstruorum in beneficium et utilitatem locumtenentis dumtaxat vertatur qui Ravennae aut in Romandioliâ natus fuerit, ut supra copiosius dictum est), quo casu extractio trium millium rubbiorum tritici in beneficium civitatis Ravennae vertatur; neque propterea aut ex quacumque aliâ causâ eadem extractio suspensa intelligatur, nisi speciatim ea nominetur, vel ubi aliorum etiam extractiones suspenderentur qui summis privilegiis gauderent. Hoc enim munus atque hoc emolumentum iisdem tantum civitati et provinciae pro ordinario iudice ex illis eli-

Declaratur nonnulla si locumtenens praedictus, doctus Ravennate, extraneus eligatur.

gendo, qui sit locumtenens civilis et generalis, assignamus, itaut reliquae civitates et provinciae ab eiusdem honoris et muneris perceptione excludantur. Declaramus etiam, ut, quotiescumque munus locumtenentis civilis ab aliquo extraneo iurisconsulto exerceri contigerit, ubi postmodum civis aliquis Ravennas, aut ex provincia Romandioliæ repertus fuerit, qui doctrinâ et legum peritiâ, ut superius expressum est, eidem muneri obeundo idoneus reputetur, tunc ipso facto idem locumtenens et iudex extraneus suum munus iam absolvisse censeatur, locum daturus civi Ravennati aut ex Ravennatum provincia orto, a nobis et successoribus nostris de more, quem diximus, eligendo, qui virtutibus et dotibus, quas enumeravimus, ornatus existat. Obeunte vero locumtenente, collegium iurisconsultorum locumtenentem eligat hoc munere potiturum, donec nos aut successores nostri Romani Pontifices ad eius electionem per litteras apostolicas in formâ Brevis deveniamus.

§ 8. Interim, cum nobis innotuerit dilectus filius Thomas Sebastianus Barbuchiellus Ravennas, iurisconsultus multis et praecipuis doctrinae, fidei probitatis aliisque dotibus supra aetatem praestans, eidemque collegio Ravennae adnumeratus, quique in curiis forensibus huius almae Urbis nostrae septennale studium complevit: motu proprio, non ad eius vel alterius pro eo super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex nostrâ merâ et certâ scientiâ et deliberato animi consilio volumus, ut hac primâ vice idem Thomas Sebastianus Barbuchiellus sit primus noster locumtenens civilis et generalis in eâdem nostrâ provincia et legatione Æmiliae seu Romandioliæ cum omnibus praemissis potestate, iurisdictione, honoribus, oneribus, attinentiis, emolumentis et ceteris qui-

buscumque; ideoque nostrâ et dictae Sedis Apostolicae auctoritate, tenore praesentium, illum constituimus et deputamus primum nostrum locumtenentem civilem et generalem Ravennae, inque totâ legione Æmiliae et Romandioliæ.

§ 9. Quamvis in hac almâ Urbe agens sive gestor et procurator negotiorum civitatis Ravennae antehac a nobis ipsis vel ab antecessoribus nostris Romanis Pontificibus electus fuerit, nihilominus volumus ut deinceps electio huiusmodi hominis, qui agat et curet negotia communitatis Ravennatum, ad eandem civitatem pertineat simul cum nostro locumtenente civili et generali, qui, tamquam civis, in consilio civitatis, ubi electio fieri debet, suffragium habeat, atque agentis officium et munus non amplius sit vitalitium, sed temporaneum decennali spatio terminandum.

§ 10. In publico et generali coetu consiliariorum civitatis Ravennae omnes eorum libelli supplices legantur qui ad hoc munus captandum concurrere voluerint, omnesque sint ex corpore civium et collegii iurisconsultorum eiusdem civitatis, quae pluralitate suffragiorum unum ex concurrentibus eligat, cui litterae patentes pro munere agentis negotia civitatis Ravennatis, manu nostri gubernatoris, atque etiam manu primi ex magistratu civitatis subscriptae, tradantur, remotâ et sublata qualibet facultate contra eiusdem electionem reclamandi, appellandi et quocumque praetextu ad tribunalia recurrendi. Huiusmodi agens negotia civitatis Ravennatis in munere, ad quod hoc pacto admotus fuerit, toto decennio perseveret, stipendium consuetum singulis mensibus a communitate Ravennae solvendum percipiens, non tamen si iustis ex causis eodem suo munere a suis electoribus esset privandus: quae causae examini

Declaratur, ut agens in Urbe negotia civitatis Ravennatis in postmodum a communitate Ravennae ad decennium eligatur.

Modus eligendi eundem agentem praescribitur.

Thomas Sebastianus Barbuchiellus iurisconsultus Ravennas creatur locumtenens eiusdem legationis.

et cognitioni coetus generalis consiliariorum civitatis Ravennatis subiciantur. Ubi hoc idem manus agentis post exactum decennium, eidem praefixum, vel alias quomodocumque vacaverit, coetus consiliariorum cum locumtenente civili et generali, ut dictum est, ad novam eius electionem perpetuis futuris temporibus deveniat, et locum non habeat ante obitum dilecti filii Joannis Francisci Fagnani nostrae consistorialis aulae advocati. Si vero post decennium completum, ob munus laudabiliter actum confirmandus esset, is modo quem diximus denuo eligatur.

Cancellariae et
clausulae.

§ 11. Demum, cupientes ut haec nostra constitutio ab omnibus inviolate observetur, motu proprio et ex certa nostra scientia eam, cum omnibus, et quibuscumque in illa descriptis, auctoritate nostra perpetuo firmamus et comprobamus, illique perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos iuris et facti et solemnitate et substantialium, in eis forsitan omissarum, defectus, si qui sint, supplemus, et pro illarum firmitate subsistentia, quaecumque his nostris litteris continentur, eadem auctoritate perpetuo stabilimus. Decernentes, easdem praesentes nostras litteras nullo unquam tempore de subreptionis et obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu, ex eo quod rem habentes ad id vocati non fuerint, notari, in ius vel controversiam seu alias quomodocumque revocari posse, aut contra mentem et intentionem nostram obtentas praesumi, et ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus et aliis contrariis dispositionibus, quantumvis generalibus et fortissimis clausulis et decretis irritantibus roboratis,

comprehendi posse; sed semper pro exceptis habendas, et, quotiescunque illae emanabunt, loties in pristinum et in eum, in quo ante praemissa quomodolibet erant, statum, etiam sub data per collegium et civitatem huiusmodi eligenda, plenarie restituendas, sicque et non alias ab omnibus censi, et ita per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, etiam praedictae Camerae camerarium, illiusque clericos, et etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuncios, et sublati eis et cuilibet eorum quavis aliter iudicandi et definiendi facultate, iudicari et defini debere, irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 12. Non obstantibus nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, ac felicitis recordationis Pii Papae IV de registrandis in Camera praedicta gratis interesse Camerae eiusdem quomodolibet tangentibus, necnon eiusdem Pii IV et similis recordationis Pauli V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de non extrahendis frumentis, nisi ex causa vere onerosa, et quibusvis aliis apostolicis, etiam per nos, necnon in provincialibus et synodalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus, ac quibusvis etiam Camerae praedictae et Annonae nostrarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, indultis et litteris apostolicis quibusvis, etiam Camerae, illiusque camerario, thesaurario et clericis, necnon Annonae praedictis, illiusque praefecto aliisque ministris, necnon

1 Coniunct. et redundat (R. T.).

Derogatorias.

S. R. E. cardinali etiam de latere legato in provincia et civitate praedictis in posterum pro tempore commoranti, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili et ex certa scientia concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio et forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Nemo hanc
constitutionem
infringere au-
deat.

§ 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae constitutionis, sanctionis, electionis et declarationis infringere, aut ei temerario ausu contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, XIV kalendas octobris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 18 septembris 1726, pontif. anno III.

CXLIX.

Conceditur indulgentia plenaria, semel in anno lucrificienda, peregrinantibus ad capellam B. M. V. Lauretanae sitam in collegio S. Gregorii cle-

ricorum regularium Societatis Iesu civitatis Mexicanae in Indiis.

Benedictus Papa XIII, universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ad augendam fidelium religionem et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, ac supplicationibus carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus ad capellam B. M. V. Lauretanae sitam in collegio S. Gregorii clericorum regularium Societatis Iesu civitatis Mexicanae in Indiis devotionis causa peregrinantibus, qui vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti, praedictam capellam devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem semel tantum in anno per unumquemque lucrificandam misericorditer in Domino concedimus: praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§ 2. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII septembris MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 septembris 1726, pontif. anno III.

¹ Ab Alexandro VIII in Indiis existentibus quamplures indulgentiae concessae fuerunt et patribus Societatis nonnullae facultates factae const. edit. MDCCXC, die 30 martii, pontif. I.

² Reliqua de more ut pag. 59 b (R. T.).

Concessio
praedictae in-
dulgentiae.

Fides habenda
transumptis.

CL.

Erigitur hospitale pro curandis pauperibus, tinea et scabie laborantibus sub titulo deiparae Virginis et B. Gallicani, eique dos et ministri adsignantur, privilegia et indulgentiae conceduntur, cum aliis ordinationibus¹.

**Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Procedimus a
curā exhiben-
da pauperibus
morbis laboran-
tibus.

Bonus ille aeternusque Pastor, qui pro ovibus suis e veteri labe et priscā servitute peccatis redimendis, purisque et liberis ad caelestia pascua adducendis, salutarem pretiosissimi Sanguinis sui fontem aperire, et in arā Crucis in pretium immolari voluit, quique nostram humilitatem, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, ad eius vices in terris gerendas eligere dignatus est, praecipuam paternae charitatis nostrae sollicitudinem assidue excitat, ut ad ea vigili studio intendamus, per quae miserabilium personarum praesertim, non solum rerum inopiā, verum etiam morbosā corporum calamitate oppressarum, temporalibus spiritualibusque occurramus necessitatibus, ut, per impensa eis pietatis munera, inter morborum languores divinam agnoscant misericordiam, et deinde mundana membra exhibeant servire iustitiae in sanctificationem. Quapropter piis christifidelium desideriis, quae huic nostrae consonant voluntati, ut votivos, secundum cor nostrum, sortiantur effectus, opem et operam nostram libenter impendimus, ac omnia et singula, quae huius nostri consilii executioni destinatique operis stabilitati ac felici faustoque successui

¹ Aliā huius Pontificis const. edit. MDCCXXVI, die 15 augusti, pontif. III, nonnulla statuta fuerunt pro recto regimine hospitalium civitatis Caesenaē.

fore agnoscimus opportuna, quantum nobis ex alto permittitur, elargimur, concedimus, statuimus et ordinamus.

§ 1. Sane, attendentes quod inter tot nosocomia, seu hospitalia, aliaque loca pia in almā Urbe nostrā, quemadmodum sanctam decet civitatem, ad christianae pietatis et caritatis laudem et ad levandas miserabilium personarum tam dictae Urbis incolarum quam exterarum ad illam uti ad piam matrem confluentium inopiam, infirmitates aliasque humanas calamitates, christifidelium liberalitate fundata et erecta, quae prope omnia ex debito pastoralis officii nostri summā cum paterni animi nostri iucunditate perlustravimus, nulum adhuc hospitale pro miserabilibus personis leprā, scabie ac tinea seu prurigine in capite respective affectis inibi recipiendis curandisque destinatum atque institutum reperimus; et, quamvis aliās felices recordationis Alexandri Papa VII praedecessor noster, laudabilibus nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum etiam praedecessorum nostrorum tunc suorum vestigiis insistens, ac necessitatibus morbis huiusmodi laborantium, qui, cum in hospitalibus praefatis non admittebantur, nec ibi curabantur, in viis publicis languescere omnique humano auxilio carentes animam misere agere coacti erant, subvenire, eisque in hospitalibus praefatis locum patere cupiens, statuerit et voluerit, ut in nonnullis eiusdem Urbis hospitalibus aliquot cubilia, seorsim ac separatim a cubilibus aliorum aegrotorum inibi decumbentium, in miserabilium personarum leprā, scabie tinea seu prurigine laborantium in illis curandarum usum et commodum instruerentur ac retinerentur, nihilominus haec Alexandri praedecessoris tametsi saluberrima dispositio debitae

Perlustratis
urbanis hospitalibus, nullum
leprā, tinea et
scabie laboran-
tibus excipien-
dis reperimus.

executioni demandari nequivit, propterea quod timor, ne huiusmodi morbis infecti non solum alios aegrotos, sed etiam ministros illis in dietis hospitalibus inservientes eorundem morborum contagione foedarent, rectores et administratores ipsorum hospitalium receptione hucusque avertit et deterrit, unde hoc pietatis subsidio a memorato Alexandro praedecessore praescripto frustrati, atque a dictis hospitalibus exclusi, gravi morborum suorum sarcinā onusti, per Urbem, vicos, plateas, ac etiam templa, non sine intuentium nausea, errare, in eisque deficere, et, quod magis dolendum est, quandoque etiam sine sacramentis perire visi sunt; alii vero, pauperes quidem, sed non adeo miserabiles, in propriis domibus absque opportunis medicamentis tabescere coguntur, suosque consanguineos eisdem morbis identidem inficiunt; quin immo, cum istiusmodi morbi etiam in locis Urbi propinquis ac universo ferme Statu¹ nostrae et huius Sanctae Sedis ditioni temporali subiecto² passim serpant, illis laborantes, omni curā et remedio ac corporali et spirituali ope destituti ac derelicti, iacere conspiciuntur;

Hospitalia
S. Lazari unitum
archihospitali
S. Spiritus in
Saxia pro curandis
leprosis tantum
constructum.

§ 2. Licet autem iamdudum nonnulli ex Romanis Pontificibus praedecessoribus itidem nostris hospitale S. Lazari nuncupatum prope et extra moenia Urbis praefatae non procul a Porta Angelicā ad radices clivi Cinnae seu Montis Marii etiam nuncupati³ situm, quod deinde archihospitali S. Spiritus in Saxia de eadem Urbe auctoritate apostolicā perpetuo unitum fuit, curandis leprosis dumtaxat reputaverint; quia tamen scabie ac tinea seu prurigine affecti nusquam inibi etiam nunc re-

¹ Edit. Main. legit *Statui* (R. T.).

² Edit. Main. legit *subiectio* (R. T.).

³ Edit. Main. *nuncupatae* (R. T.).

spiciuntur, immo ob reddituum ipsius hospitalis tenuitatem, propter quam ad illius unionis huiusmodi deventum fuit, nec omnes quidem leprosi, nec quocumque anni tempore, sed mendici solummodo, ac nonnisi duobus verni temporis mensibus in eo admittuntur, et acceptā potione medicā inde dimittuntur; unde fit ut tam ipsi leprosi mendici reliquo anni, ac praesertim hiemali tempore, quo lepra pertinacius saevire solet, quam alii non adeo miserabiles leprosi, Urbis incolae ac exteri nec non omnes scabie ac tinea seu prurigine laborantes a dicto hospitali exclusi, non habeant quō confugiant; praecipue vero pauperes puellae et mulieres, quae, tametsi miserrimae, in eodem hospitali nunquam recipiuntur;

§ 3. Simulque animo recolentes, quod, inspirante bonorum omnium auctore Domino, dilectus filius *Emilius Lanus* presbyter Sabinensis, seu alterius civitatis vel dioecesis, prior S. Gallae vulgo in Urbe cognominatus, qui quaedam medicamina et unguenta his malis medendis apta apprime callet, in privata domo, quam ipse in regione Transiberim iuxta Pontem Quatuor Caputum nuncupatum de Urbe praefatā conduverat et aperuerat, eleemosynarum sibi a recolendae memoriae Innocentio Papa XIII praedecessore itidem nostro nonnullisque ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus ac aliis piis christifidelibus collatarum subsidiis, duobus et amplius ab hinc annis multos huiusmodi morbis infectos, tum in eadem domo receptos ac decumbentes, aut ad illam accedentes, eximiā charitate curaverat atque sanaverat, prout nos ipsi, dum cardinalatus honore adhucungebamur, et etiam postquam ad summi apostolatus apicem evecti fuimus, non sine intimo animi nostri gaudio, coram

Privata domus
a tribus annis
Transiberim
curandis eius-
modi morbis
apta.

vidimus sedulam quae eisdem aegrotis per ipsum Æmilium impendebatur operam, vel maxime commendantes, quod illam nedum ad eorum corporum sanitatem, sed etiam ad animarum salutem plurimum conferre animadvertebamus propter colloquia spiritualia et alia pietatis exercitia ab eodem Æmilio in dictam domum inducta peragi solita, quandoquidem (quod valde dolendum est) experientia ipsa compertum sit, omnes pene praedictas miserabiles personas, quae inibi recipiuntur et curantur, primorum catholicae fidei ac doctrinae christianae elementorum plane rudes et ignaros illuc adventare, ac aetate etiam provectiones diu vel nunquam peccata sua sacramentali confessione expiasse:

Ædificium
novum Transty-
berum pro eju-
smodi morbis
curandis con-
structum.

§ 4. Quamobrem nos, eiusmodi miserabilium personarum aerumnas paternâ charitate commiserantes, earumque levamini opportunâ ratione, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, de consilio et ad enixas quoque preces nonnullorum ex eisdem venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, ac potissimum dilecti filii nostri Petri Marcellini tituli S. Ioannis ante Portam Latinam ipsius S. R. E. presbyteri cardinalis Corradini nuncupati, pro-datarii nostri, qui laudabile illud ac eisdem miserabilibus personis tam salutare et proficuum opus, a memorato Æmilio ut praefertur inchoatum, omni curâ iuvare, illiusque incrementum impensius promovere non desistit, pastoralis officio nostro dignum et consentaneum esse duximus in eadem Urbe, piorum operum alitricem, in qua aliis morbis ac corporum infirmitatibus oppressi habent ubi solamen accipiant, publicam domum instituere, in qua leprâ, scabie, tineâ seu prurigine in capite tamen laborantes recipiantur, alantur, foveantur ac curentur, eisque ad eiusmodi mor-

bos depellendos remedia subministrantur, ac non minus corporum quam animarum suarum saluti consulatur; in eumque finem, locum eidem domui vicinum, intra duos pontes Quatuor Capitum ac Sixtum nuncupatos situm, in praefatâ regione Transtyberinâ, in qua ac circumvicinis regionibus praedictarum miserabilium personarum frequenter solet esse incolatus, destinavimus, ac multis coemptis privatis aedibus amplum inibi aedificium cum ecclesiâ, quae viros a mulieribus separet, magnâ expensâ a fundamentis creximus, ac officinis aliisque rebus necessariis apprime instruximus, et, benedicente Domino, aedificium huiusmodi pene omnibus suis numeris et partibus absolvimus, ac in eum statum reduximus, ut iam praefatarum miserabilium personarum usui inserviat, et miserabiles personae huiusmodi iam illuc introductae existant.

§ 5. Hinc est quod nos, qui hodie aedificium huiusmodi, sic, ut praefertur, a nobis cum impensâ fere septuaginta mille scutorum monetae romanae absolutum, unâ cum illius ecclesiae mansionibus aliisque pertinentiis suis ritu solemnem ad omnipotentis Dei gloriam et in honorem B. Mariae Virginis ac S. Gallicani personaliter consecravimus, illaque sacro pii loci nomine omnibusque privilegiis et immunitatibus ceteris piis locis competentibus debitisque apostolicâ auctoritate donavimus, et publicae venerationi exposuimus, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum in loco ac domo praedictis novum hospitale, sub invocatione S. Mariae, et S. Gallicani nuncupandum, pro miserabilibus personis tam mendicis quam aliis pauperibus Urbis et ditionis ecclesiasticae praefatarum atque exteris

Idem in hospitali
sub invocatione
S. Gallicani
erigitur.

in eadem Urbe degentibus, utriusque sexus, leprâ, scabie, tineâ seu prurigine in capite, seu quae caput obsideant, laborantibus, ut inibi recipiantur et curentur, cum suis ecclesiâ, sacristiâ, coemeterio, campanili, campanis, dormitoriis, officinis et supellectilibus, tenore praesentium, perpetuo erigimus, fundamus et instituimus, his tamen legibus et conditionibus, ut non alii, quam mox dictis morbis affecti, inibi admittantur et curentur, exclusis semper iis qui leprâ et scabie venereâ seu gallicâ infecti forent, quos recipi prohibemus in eodem hospitali, utpote his malis medendis minime apto, ac ad illud aegrotos utriusque pariter sexus, qui a dicto Æmilio in privatâ domo, sicut praemititur, curabantur, in huiusmodi hospitali transtulimus, et in illud translati reperiuntur.

Cubilia pro
singulis virorum
et feminarum
morbis huius-
modi adsigna-
tur.

§ 6. In quo, pro viris videlicet, et in eorum classe, triginta cubilia pro eorum triginta pruriginosis, ac alia tria pro eorum aliis tribus pruriginosis febricitantibus, ac alia sex pro eorum aliis sex pruriginosis scabiosis, ac alia sex pro eorum aliis sex scabiosis in capite, ac alia novem pro aliis novem leprosis, ac alia duo pro eorum aliis duobus leprosis pruriginosis, ac alia quatuor pro eorum aliis quatuor leprosis non pestilentibus, et in eorumdem virorum hospitali parvo reliqua quinque cubilia pro reliquis eorum quinque leprosis pestilentibus; pro mulieribus vero, et in earum classe, quae semper a dictâ virorum classe per intermediam ecclesiam divisa ac distincta debeat esse, decem et octo cubilia pro earum decem et octo pruriginosis, ac alia decem pro earum aliis decem febricitantibus, Lancisianis nuncupatis, ac aliud unum pro earum unâ leprosa non pestilente, ac

1 Edit. Main. legit *aegroti* (R. T.).

alia duo pro earum aliis duabus pruriginosis febricitantibus, ac aliud unum pro unâ earum aliâ scabiosâ in capite, ac alia duo pro duabus earum aliis pruriginosis scabiosis, ac alia quinque pro earum aliis quinque leprosis, ac in earumdem mulierum hospitali parvo reliqua quinque cubilia pro reliquis earum quinque puriginosis pestilentibus, pro tempore ad hospitale per nos ut praefertur erectum, et, quoad mulieres febricitantes Lancisianas praefatas, prout infra, respective admittendis, et in eo curandis, perpetuo erigi et instrui fecimus, prout iam in utrâque classe et in utroque hospitali parvo huiusmodi iam erecta et instructa reperiuntur, ac in eorumdem respective cubilium singuli viri et singulae mulieres morbis praefatis respective affecti et affectae incumbentes¹ debitam experiuntur in suos respective morbos curam.

§ 7. Cumque non ita pridem eidem hospitali, per nos ut praefertur erecto, tunc erigendo, haereditatem cum omnibus suis iuribus, bonis ac fructibus a quondam Ioanne Maria Lancisio, dum viveret, pia memoriae Clementis PP. XI praedecessoris pariter nostri cubiculario intimo ac medico secreto dicto, archihospitali S. Spiritus in Saxiâ haeredi per eum ex asse instituto relictam ad hoc ut iuxta idem archihospitale aliud hospitale pro mulieribus morbo acuto laborantibus, et in proximis Transtyberim utriusque burgi et pontis regionibus ac viis Longarâ et Iuliâ respective nuncupatis commorantibus, quae morbo acuto huiusmodi adeo debilitatae forent ut ad hospitale mulierum apud S. Ioannem in Laterano de eadem Urbe positum non sine earum vitae discrimine ex itinere sibi imminente transportari nequirent, per chirographum die vi

Haereditas
Lancisiana pro
hospitali femi-
narum con-
struendo, hinc
novo hospitali
adnectitur.

1 Aptius *decumbentes* (R. T.).

octobris anno MDCCXXIV manu nostra signatum sub certa modo et forma ac conditionibus et oneribus tunc expressis auctoritate praefata perpetuo applicaverimus et approbaverimus, ipsiusque Ioannis Mariae voluntati ad praemissorum effectum opportune derogaverimus, illamque, quatenus opus esset, commutaverimus: eiusdem chirographi dispositioni inhaerentes, volumus ut in praedicto novo hospitali S. Mariae et S. Gallicani, a nobis sicut praemittitur erecto, praeter et ultra decem lectos pro mulieribus febricitantibus Lancisianis nuncupatis, ut praefertur, assignatos supradictos¹ inibi retineri debebunt, alii quinque lecti, pro mulieribus in supradictis regionibus et viis per dictum Ioannem Mariam designatis pro tempore habitantibus, retineantur pro lepra aut scabie in capite, non tamen gallica, vel prurigine laborantibus, ac propter eiusmodi morbi gravitatem atque pravitatem eo redactae, ut vitae periculum adirent, si illas ad dictum hospitale apud S. Ioannem in Laterano omnibus mulieribus aegrotis de Urbe praefata destinatum transferri contingeret, iuxta ipsius Ioannis Mariae dispositionem admittantur et curentur, itant in dictis decem nullae aliae mulieres quam in regionibus et viis a praefato Ioanne Maria praescriptis degentes, in aliis vero quinque lectis, ex his mulieribus regiones et vias huiusmodi incolentibus, illae dumtaxat morbo acuto correptae, ac memorato vitae periculo si ad hospitale apud S. Ioannem in Laterano adportarentur, expositae recipiantur; idque demum, si et postquam ipsius novi hospitalis per nos erecti priori pro tempore existenti exhibitum fuerit testimonium medici, qui sit publicus ac notus et facultatem medendi in Urbe

¹ Videtur deesse qui (R. T.).

habeat, quique iuratus testetur, quod infirma sine evidenti vitae suae discrimine ad supradictum hospitale S. Ioannis in Laterano traduci nequeant, vel si prior praedictus infirmam in tali statu ac imminente periculo versari re ipsa agnoverit, ut hoc pacto eiusdem Ioannis Mariae voluntas ex parte saltem adimpleretur.

§ 8. Ut autem hospitale per nos ut praefertur erectum huiusmodi in pacis amoenitate et charitatis foecunditate feliciora in dies, Deo favente, suscipiat incrementa, universis et singulis commendatoribus, commissariis, gubernatoribus, administratoribus, deputatis, economis, aliisque officialibus et ministris, quocumque nomine nuncupatis, hospitalium et locorum piorum dictae Urbis, in quibus personae miserales morbis praefatis respective affectae inibi curandis recipiuntur et retinentur, vel recipi et retineri consueverunt, in virtute sanctae obedientiae, ac sub poenis nostro et Romani Pontificis pro tempore existentis arbitrio, in rebelles et contradictores infligendis, districte praecipiendo mandamus, quatenus ipsi omnes et singulas personas miserales praefatis morbis affectas, etiam febricitantes, eorum hospitalia et pia loca huiusmodi pro tempore ut praefertur adeuntes, iuxta eorum respective consuetudinem, in hospitalibus et piis locis praefatis omnino ut prius recipiant et retineant, nec, sub hospitalis per nos ut praefertur erecti huiusmodi vel quopiam alio praetextu, ab eis reicere, neque ad hospitale per nos ut praefertur erecti huiusmodi, nisi requisito prius ad id hospitalis per nos ut praefertur erecti huiusmodi priore pro tempore existente praefato, ac de eius consensu seu licentia, et quatenus locus sen lectus vacuus sit in dicto hospitali, et

Praescribitur ne ulli infirmi in novum hospitale ex ceteris Urbis hospitalibus advehantur.

non alias, transmittere ullatenus audeant seu praesumant, sed eas in hospitalibus locisque piis praefatis, donec et quousque locus praefatus eis aut earum alicui ut praefertur factus fuerit, ut prius retinere prosequantur, debeant et teneantur, personasque ipsas Urbem praefatam in civium nauseam et scandalum circumvagari nullo modo permittant.

Emilius Lamius presbyter prior huius novi hospitalis deputatur et agenda illi iniungatur.

§ 9. Ipsum autem Aemilium Lamium presbyterum in praedicti novi hospitalis a nobis erecti priorem ad eius vitam per praesentes constituimus et deputamus, volentes ut laudabilia instituta, per eum ante duos circiter annos in domum, quam de praesenti inhabitat, invecta, nempe enarratis morbis affectas doctrinae christianae rudimenta edocendi, et advigilandi ut sanctissimae Eucharistiae et Poenitentiae sacramenta frequenter et devote suscipiant, iugiter in novo hospitali huiusmodi servantur et exacte custodiantur, utque in mansionibus tum viris tum mulieribus assignatis medicabulum seu locus medendi destinetur, in quo curentur omnes pauperes utriusque sexus scabiosi, aut ulcuscula in cruribus aut alia corporis parte ex eiusmodi morbis procedentia habentes, licet scabie in capite infecti non sint, qui deinceps ad dictum hospitale ad suam curationem procurandam recurrent, tametsi in hospitali et lectis praefatis non decumbant, nec aliud ab eodem hospitali quam unguenta et medicamenta, quibus curentur, accipiant, et propriis domibus habitent.

Mendicantibus per Urbem hybernico tempore lectum atque ligna in loco novo hospitalis parantur.

§ 10. Et quia dictis morbis laborantes humali praesertim tempore ob saevientes algores maxime periclitari solent, potissimum vero mendici, qui, praerurnis ac morborum huiusmodi pertinacia viribus exhausti, postquam tota die victum per Urbem mendicatum quaeritando defessi sunt, sub dio ac gelido

caelo miseras dolentesque noctes ducere coguntur; nos, ad eos etiam qui in dicto hospitali recipi nequeunt, pietatis ac liberalitatis nostrae dexteram extendere, illisque aliqua ratione opitulari cupientes, amplam¹ et quadraginta miserabilium personarum huiusmodi capacem prope hospitale praedictum cameram seu habitationem, quod tot ex dictis personis, quae in dicto hospitali ob praeroccupata ab aliis cubilia admitti non poterunt, sese recipere, ibique noctem transigere valeant, extruximus et paravimus, ignemque ad eas calefaciendas et refocillandas accendi ac teneri mandamus, ita tamen, ut, antequam cubitum eant, aliquis ad illas de divinis rebus et ad aeternam salutem spectantibus sermo congruo temporis spatio exerceantur.

§ 11. Ad haec, cum eidem hospitali sic erecto, pro eius dote ac subsistentia aegrotorumque inibi pro tempore existentium sex² curandorum, necnon illius prioris, officialium et ministrorum ei inservientium alimonia et sustentatione, aliorumque onerum et expensarum ipsis incumbentium supportatione, praeter et ultra haereditatem supradicti Ioannis Mariae Lancisii ei sicut praemittitur a nobis applicatam, infrascripta alia res et bona itidem perpetuo assignaverimus, donaverimus atque concesserimus (nimirum unum vacabile seneschallatus nuncupatum seu custodiae Cancellariae nostrae Apostolicae, quod dilectus filius nobilis juvenis Stephanus de Comitibus, terrae Guadagnoli Tiburtinae dioecesis dux, ex concessione ab ipso Innocentio praedecessore sibi de eo ad sui vitam facta, obtinebat ac etiam nunc obtinet, ex tunc postquam illud per cessum vel decessum, seu

Dos eidem novo hospitali assignatur pro eius sustentatione.

¹ Edit. Main. legit *amplum* (R. T.).

² Locum, si opus est, corrigat lector acius (R. T.).

aliis quomodolibet, ex personâ eiusdem Stephani ducis vacavisset, et alterum officia custodiae Portae Ostiensis seu S. Pauli nuncupatae de Urbe praedictâ, per obitum quondam Iuliani Capranicae, ultimi, dum viveret, ipsius portae custodis, tum vacans, cum omnibus eorundem officiorum preventibus et emolumentis; item duas aquae perennis uncias ex aquâ Paulâ etiam nuncupatâ de Urbe praefatâ desumendas; necnon, occasione suppressionis confraternitatis sub titulo Redemptoris in parochiali ecclesiâ S. Mariae de Monticellis dictae Urbis aliâs erectae, illiusque honorum unâ cum ipsâ parochiali ecclesiâ dilectis filiis presbyteris saecularibus Congregationis Doctrinae Christianae applicationis novissime seculorum, vineam, quam de Gagliano vocant, in regione ubi vulgariter dicitur *Monteverde* extra portam S. Pancratii sitam, de directo dominio dilectorum pariter filiorum capituli et canonicorum saecularis et insignis collegiatae S. Mariae Transtyberim de eâdem Urbe, sicuti etiam triginta loca montium Camerae nostrae Apostolicae non vacabilium, diversarum erectionum, cum sexaginta centesimis partibus alterius loci similis, iniuncto tamen onere celebrationis missarum, ac demum alia triginta octo loca, ac quinque centissimas partes alterius loci paris montis non vacabilis restaurati, primae, secundae et tertiae erectionis, quae ad Datariam Apostolicam spectabant; et aliâs, prout in diversis pariter chirographis manu nostrâ subscriptis, cedulâ motusproprii sub plumbo, seu aliis litteris et scripturis desuper confectis uberius continetur: nos, praemissorum firmissimae validitati providere maiusque robur et plenioris efficaciam eis adiungere

† Edit. Main. legit *nuncupatum* (R. T.).

volentes, ac omnium et singulorum chirographorum, cedulae motusproprii, litterarum et scripturarum praefatarum tenores etiam veriores et datas ac occasiones, et alia etiam speciali ac individua expressione digna, praesentibus pro plene et sufficienter expressis, specificatis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, haereditatis, officiorum, duarum unciae aquae, vineae et locorum montium huiusmodi applicationem, assignationem, concessionem ac donationem dicto hospitali per nos factas ut praefertur, necnon chirographa, cedulam motusproprii sub plumbo, seu alias litteras ac scripturas quascumque desuper emanatas, cum omnibus et singulis in eis contentis et expressis, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, harum serie confirmamus et approbamus, ac, quatenus opus sit, illa omnia et singula innovamus, ac exacte et inconcusse servari praecipimus, eisque inviolabilis et perpetuae firmitatis robur adiungimus, necnon omnes et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum praescripto, quam aliâs quomodolibet in similibus etiam de necessitate observandarum, et alios quoslibet defectus, si qui in praemissis quovis modo intervenierint, seu intervenisse dici, censi, intelligi vel praetendi possent, amplissime ac latissime supplemus et sanamus.

§ 12. Quoniam vero idem hospitale ex primodicto seneschallatus officio nullum capere poterit emolumentum, quamdiu praefatus dux vixerit, illudque obtinuerit, ne interea necessariis redditibus careat, quadringenta scuta monetariae, ad rationem iuliorum decem pro quolibet scuto, ex eleemosynis quae ex componendis dispensationum matrimo-

Annua proventus alicuius hospitalis ad tempus tributur.

nialium proveniunt, ac in subventionem pauperum erogari consueverunt, eidem hospitali per Datariam Apostolicam praedictam et earundem componendarum officialem seu administratorem quotannis solvi praecipimus, donec tamen officium ex personâ ipsius Stephani ducis ut praefertur vacaverit, adeout, statim secutâ illius vacatione, Dataria praefata ab obligatione solvendi dicta quadringenta scuta immunis ac libera sit et esse conseatur, nec ulterius eam pecuniarum summam ipsi hospitali pendere teneatur.

A morbo curalla et munitis vestimentis alia adsignantur.

§ 13. Et ne pauperes mendici, qui in hospitali praedicto ab eiusmodi morbis mundati ac sanitati restituti inde dimittuntur, reassumptis suis veteribus vestibus in pristinos depositosque morbos misere recidant, iisque denuo inficiantur, statuimus ut deinceps modernus ac pro tempore existens victualium commeatum pro classe nostrâ triremium conductor seu provisor, quem *assentistam* earundem triremium vulgo appellant, ipsi hospitali eiusve priori omnes et singulas vetustas vestes seu lacernas ac spolia remigum eiusdem classis singulis annis in Urbe praefatâ tradere et consignare debeat, ut eis, probe expurgatis, ablutis et reconcinnatis, pauperes praedicti, cum e dicto hospitali dimittuntur, indui et operiri valeant, volentes insuper ut in locationibus seu appaltis, quae in posterum per Cameram nostram Apostolicam eiusmodi assentistis fient, hoc onus eisdem assentistis expresse iniungatur et in instrumentis desuper conficiendis adiciatur.

Novum hoc hospitale a solvendis vectigalibus eximitur.

§ 14. Ac insuper ulteriori eiusdem hospitalis levamento intendentes, illud, pro emptione et introductione in Urbem ratae seu quantitatis sexcentorum cadorum vini ac mille salmarum carbonis

dumtaxat quolibet anno, atque aromatum, olei, lignorum, telarum, stragularum et utensilium pro ipsius hospitalis infirmorum ac personarum illi actu pro tempore inservientium usibus, a quibuscumque vectigalibus, gabellis, datis, dohanis, pedagiis et transitibus, aliisque oneribus ordinariis et extraordinariis nunc et pro tempore impositis, itaut hospitale praedictum nihil omnino horum aut aliorum similium pro rebus supradictis subire teneatur, nec per Camerae Apostolicae aut alios commissarios, seu vectigalium aut datiorum huiusmodi redemptores, conductores et exactores, ad id valeat coarctari, eximimus et liberamus, mandantes quoque ut Camera praefata eidem hospitali eam salis quantitatem, qua illi opus fuerit, prout ceteris Urbis hospitalibus praestare consuevit, annuatim subministrare debeat.

§ 15. Ut autem hospitale praefatum per nos erectum, et temporalium rerum subsidiis ut praefertur munitum, ac personae in eo degentes caelestibus quoque spiritualium gratiarum et indultorum locupletentur thesauris, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus in eodem hospitali decumbentibus, illiusque officialibus et ministris inibi commorantibus, qui in Nativitatis domini nostri Iesu Christi, Epiphaniae, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, SS. Trinitatis, et Corporis eiusdem domini nostri Iesu Christi, necnon Purificationis, Annunciationis, Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariae Virginis, ac Nativitatis S. Ioannis Baptistae atque Apostolorum, Commemorationis Omnium Sanctorum festivitatibus, ac Dedicatione huius ecclesiae, vere poenitentes et confessi,

Intelligentia in eodem hospitali decumbentibus et ministris coarctantur.

ac sacra communione refecti, pro christianorum principum concordia, haeresum et schismatum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam, quae etiam animabus purgatorii per modum suffragii applicari possit; necnon omnibus et singulis infirmis, ministris et officialibus praefatis, quos in hospitali sic erecto, ac in cameram seu habitatione contigua quam aedificare intendimus, ad humanis decedere contigerit, si vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus, corde devote invocaverint, in eorum mortis articulo similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Eisdem vero christifidelibus utriusque pariter sexus, qui infirmis in hospitali vivorum seu mulierum respective degentibus, cum cibo reficiuntur, seu alias, ministraverint vel deservierint, eosque praecepta Dei et quae ad salutem necessaria sunt docuerint, aut quodcumque aliud pietatis vel charitatis opus erga infirmos praefatos exercuerint, atque presbyteris, qui sacramentales eorum confessiones exceperint, quotiescumque id egerint ac in ecclesia dicti hospitalis aliquo temporis spatio oraverint, toties pro quolibet praefatorum operum exercitio septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentiis in formam Ecclesiae consuetam relaxamus. Praeterea, ut quandocumque sacerdos aliquis saecularis, vel cuiusvis Ordinis, congregationis seu instituti regularis, missam defunctorum pro anima cuiuscumque christifidelis, quae Deo in charitate coniuncta ab hac luce migraverit,

ad altare maius ecclesiae dicti hospitalis celebrabit, anima ipsa de thesauro Ecclesiae per modum suffragii indulgentiam consequatur, ita ut eiusdem domini nostri Iesu Christi ac beatissimae Virginis sanctorumque omnium meritis sibi suffragantibus a purgatione poenis liberetur, auctoritate praefata concedimus itidem et indulgemus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§ 16. Praeterea pauperibus utriusque sexus huiusmodi praefatis morbis affectis, et in dicto hospitali pro tempore degentibus, quorum infirmitas vel nimium imbecillis valetudo ieiunium seu carniarum et lacticiniorum abstinentiam ferre non poterit, ut de utriusque medici consilio quibusvis quadragesimalibus, aut quatuor anni temporibus et vigiliis, aliisque diebus in quibus ieiunium ab Ecclesia indictum, aut carniarum, ovorum, lacticiniorum usus de iure vel consuetudine seu alias prohibitus existit vel fuerit, carnibus, ovis, butyro, lacticiniis et aliis cibis prohibitis huiusmodi uti et vesci; singulis quoque pro tempore existentibus eiusdem hospitalis priori praefato, ac infra dicendis presbyteris, ut quoscumque huiusmodi hospitalis infirmos, ministros et servientes a quibusvis excommunicationis, etiam maioris, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, quibus innodati fuerint, necnon quibuscumque eorum peccatis, criminibus, excessibus ac delictis quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus de quibus dicta Sedes merito consulenda foret, videlicet in casibus tam Ordinariis locorum quam etiam eidem Sedi reservatis, non tamen in iudicium deductis, neque contentis in litteris die

Morbis eiusmodi affecti a cibis vetitis dispensantur, utque a quibusvis ecclesiasticis poenis absolvi possint, eorum confessoris facultas datur.

Coenae Domini legi solitis, semel in ingressu dicti hospitalis, et iterum ab omnibus supradictis, nullo prorsus excepto, in mortis articulo, confessione tamen eorum diligenter audita, in foro tantum conscientiae absolvere, iniuncta inde eis pro modo culpa suo arbitrio poenitentia salutari; quodque eisdem infirmis, ministris ac inservientibus omnia et singula Ecclesiae sacramenta etiam Viatici et Extremae Unctionis, servatis tamen sacris ritibus et caeremoniis a rituali romano praescriptis, administrare libere, licite et valide, respective possint, facultatem itidem perpetuo tribuimus et impartimur: moderno ac pro tempore existenti paracho seu rectori parochialis ecclesiae, intra cuius limites hospitale praefatum consistit, districtius inhibentes, ne in eorumdem sacramentorum (excepto dumtaxat sacramento matrimonii quoad ministros et alios inservientes, qui hac tantum ratione paracho et parochiae huiusmodi subsint) in dicto hospitali administratione se ingerere, aut defunctorum sepulturae seu exequiis inibi faciendis interesse, ullumve pro funere aut aliud quolibet ius vel emolumentum parochiale petere et praetendere, ac desuper hospitale, personas, priorem ac presbyteros praedictos seu eorum aliquem molestare audeat seu quovis modo praesumat.

§ 17. Ac proinde hospitale praefatum, illiusque priorem, presbyteros, ministros, inservientes, ac in eo pro tempore degentes infirmos, a quacumque dilecti filii nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis in Urbe praefata eiusque districti vicarii in spiritualibus generalis illiusque vicesgerentis iurisdictione tum ordinaria tum etiam delegata Ordinariis locorum

¹ Edit. Main. legit quocumque (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XXII.

in vim decretorum sacri Concilii Tridentini seu alias quomodolibet attributa, prout etiam a parochia seu parochiali ecclesia praefata dictique rectoris seu parochi cura et subiectione, totaliter eximimus, illudque et illos omnimodae iurisdictioni pro tempore existentis eiusdem S. R. E. cardinalis dicti hospitalis protectoris, ut infra deputandi, pleno iure subiicimus, ac curam animarum, tum infirmorum tum eiusdem hospitalis ministrorum et inservientium, eius priori similiter pro tempore existenti committimus et demandamus, eumque in ipsorum parochum et animarum suarum rectorem constituimus, itaut in ecclesia hospitalis praedicti sacramenta etiam tempore Paschatis recipere, sicque praecepto Ecclesiae satisfacere, ac defunctorum corpora in coemeterio dicti hospitalis absque ulla quartae funeralis vel aliorum iurium parochialium praestatione seu solutione tumulari possint et debeant.

§ 18. Insuper ut omnibus et singulis infirmis in eodem hospitali ab intestato et sine legitimis haeredibus pro tempore decedentibus hospitale praefatum loco et vice fisci dictae Camerae nostrae in eorum bonis succedere debeat, utque ipsi infirmi, qui in dicto hospitali decedunt, testamentum condere, ac confessarius, qui postremam eiusmodi infirmi sacramentalem confessionem exceperit, illud rogare ac conscribere respective valeat, et scripturae desuper confectae, dummodo coram duobus testibus idoneis facta fuerit, plena fides adhibeatur, illaque vim ac robur legitimi et coram publico tabellione et ad formam a iure praescriptam conditi testamenti in iudicio et extra illud obtineat, decernimus atque concedimus.

Decernitur ut idem sit haeres infirmorum ab intestato et sine legitimis haeredibus decedentium.

Hospitale existit a iurisdictione spirituali vicarii Urbis eiusdemque vicesgerentis et cardinali protectori prorsus subiicitur.

Eiusque protector sit cardinalis a Pontifice cum plenaria iurisdictione deputandus.

§ 19. Pro salubri autem eiusdem hospitalis regimine, progressu atque incremento, statuimus quoque ut perpetuis futuris temporibus unus ex ipsis S. R. E. cardinalibus dicti hospitalis protector ac defensor a Romano Pontifice pro tempore existente eligatur et ad sui vitam deputetur, qui non solum ordinariam ac plenariam iurisdictionem, non tamen contentiosam, in hospitale illiusque priorem, ministros ac servientes exercent, verum paternae quoque charitatis viscera erga pauperes infirmos gerat, et solerti studio curet quatenus eiusdem hospitalis redditus fideliter administrentur, statuta et ordinationes pro felici ac prospera illius directione condantur, conditaeque exacte observentur, pauperes infirmi qua maiori fieri potest diligentia, charitate et munditia curentur et bene alantur, necnon exercitia spiritualia ac alia pietatis opera suis temporibus fiant, ac demum omnibus tam ad rectam disciplinam quam ad providam oeconomiam et administrationem ipsius hospitalis eiusque bonorum et reddituum spectantibus serio incumbat et invigilet.

Cui subiacet prior hospitalis qui hac prima vice electus praedictus Aemilius. Tamus a solo Pontifice removere possit. Et deinde si alius a praedictis hospitalis eligatur et haec electio a Pontifice confirmetur.

§ 20. Adsitque perpetuo unus prior dicti hospitalis, qui eidem cardinali protectori subiaceat, ac eius praeceptis et mandatis veluti membrum capiti suo debite pareat et obediat; ipsorum vero hospitalis, ecclesiae, eisque annexorum et ab eis dependentium, necnon infirmorum, ministrorum ac servientium superior existat. Cumque supradictum Aemilium presbyterum in primum priorem dicti hospitalis ad eius vitam supra deputaverimus, volumus, eum nunquam ab eiusmodi munere, etiam a praefato cardinali protectore, sed dumtaxat a nobis seu Romanis Pontificibus successoribus nostris, idque eo dumtaxat casu, quo eundem Aemilium, ipsi

hospitali minime utilem ac proficuum fore revera compertum haberemus, amoveri posse. Post vero dicti Aemilii obitum, alius ex numero infra dicendorum presbyterorum ipsi hospitali tunc inservientium, qui charitatis, humilitatis, prudentiae et vigilantiae laude et exemplo aliis praecellat, in priorem eligatur, illiusque electio ab eisdem presbyteris coram cardinali protectore praefato per secreta suffragia fiat, ac, postquam facta fuerit, ab ipso cardinali protectore, qui electi qualitates mature perpendere debet, confirmetur. Quod si electum minus aptum ac idoneum gubernio dicti hospitalis iudicaverit, super quo ipsius conscientiam oneramus, sicuti etiam si suffragia seu vota numero paria fuerint, tunc eidem cardinali protectori alium magis habilem et idoneum deputare, illique patentes litteras expedire licebit.

§ 21. Neque prior sic electus et confirmatus seu deputatus a prioratus munere, vitam suam durante, praeterquam a memorato cardinali protectore, idque iustis et gravibus de causis, removeri valeat, nec ad ipsum prioratum alius assumi possit, quam qui ex dictis presbyteris in omnibus rebus, ad curam et regimen hospitalis praedicti spectantibus apprimè versatus et exercitatus fuerit, atque antea per quadriennium post peractum inibi novitatum seu probationem in eodem hospitali commoratus fuerit, ac corae et servitio pauperum infirmorum illic sedulam operam navaverit.

§ 22. Illi vero, qui in dictum hospitale ad medendum infirmis eorumque necessitatibus inserviendum admittuntur, sint pariter presbyteri, vel saltem personae ecclesiasticae quae ad sacrum presbyteratus ordinem promoveri possint, sexque numero ultra praefatum

Prior sit perpetuus, nec nisi a cardinali protectore ex gravibus causis deponi possit.

Hospitalis infirmos curent viri ecclesiastici ex numero praeter priorem, vel bis plures, arbitrio protectoris, qui bienniali novitatu probatione et priori substat.

priorem, aut plures, arbitrio ipsius cardinalis protectoris, iuxta indigentiam constituentur, qui in humilitate ac charitatis spiritu, et aeterni tantum, nulliusque terreni praemii mercedem sperantes et prae oculis habentes, soloque victu et vestitu ac aliis necessariis impensis sibi per hospitale praefatum gratis subministrandis contenti, ac uni Deo placere desiderantes, omnem operam et animum ponere et intendere debeant non modo ad curandum corporales aegrotorum infirmitates huiusmodi, sed etiam ad eos, qui in tenebris et in umbrâ mortis sedent, in viam salutis dirigendum, verae et orthodoxae fidei dogmata edocendum, atque caelesti sacramentorum dape et verbi Dei pabulo frequenter pascendum et enutriendum, quemadmodum eis a dicto priore, cui, sicut mox dispositum fuit, subesse ac obtemperare debent, iniunctum fuerit. Presbyteri autem seu personae ecclesiasticae huiusmodi, qui in dictum hospitale ut supra admittuntur, novitatum seu probationem per biennium agere teneantur; quo tempore durante, mane et vespere intersint, dum infirmi curantur, ac medicamenta conficiuntur et applicantur, ut exinde tam unguenta ac olea, quae in praefatis morbis adhibentur, componendi parandique, quam morbos ipsos curandi et sanandi methodum et artem addiscant; expletoque novitiatus seu probationis biennio praefato, qui presbyterorum personarumque ecclesiasticarum praedictarum numero adscribi et aggregari voluerit, se examini, per supradictum priorem, accersito et adhibito secum, si ei libuerit, medico ordinario ipsius hospitalis habendo, supponere debeat; sique minus idoneus inventus fuerit, senario seu maiori numero eiusmodi minime adscribatur; sin vero

habilis et aptus repertus sit, idem prior testimonium super eius idoneitate perhibeat ipsi cardinali protectori tradendum ut illum recipi mandet.

§ 23. Et qui exacto novitiatu praefato sic admissi fuerint, die illorum admissionem immediate sequenti exercitiis spiritualibus in eodem hospitali vacare, et, postquam illa per octo dies peregerint, votum simplex perseverantiae in ipso hospitali, ac infirmis inibi pro tempore existentibus deserviendi, illosque curandi et instruendi, donec vixerint, in manibus prioris praedicti, praesentibus reliquis presbyteris seu clericis eiusdem hospitalis, in illius ecclesiae seu alia capella privata, expresse emittere debebunt, ac eiusmodi actus libro ad id destinando et in archivio dicti hospitalis asservando describantur et registrentur, ne eorum memoria depereat: hocque perseverantiae votum dictus Aemilius prior in manibus memorati cardinalis protectoris absque alia solemnitate ac obligatione exercitia spiritualia huiusmodi peragendi, sicuti etiam presbyteri qui in prima dicti hospitalis aperitione de numero senario praefato erunt, utpote in his rebus periti et experti, nempe qui enarratos morbos in domo per dictum Aemilium conductâ diu curarunt, similiter emittere teneantur.

§ 24. Porro clericis, qui senario seu maiori numero huiusmodi adscripti fuerint, ac enarratum votum perseverantiae emisissent, ut ipsi ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, ad titulum servitii eiusdem hospitalis et alimenterum eis a dicto hospitali praebendorum, a supradicto Urbis vicario seu ab eo deputando, servatis aliis servandis, promoveri libere et licite valeant, concedimus pariter et indulgemus; ita tamen ut, si quem ex tali-

Quid praedicti, exacto novitiatu, agere debeant.

Clerici hospitalis ad sacros ordines ad titulum servitii per Urbis vicarium promovendi possunt.

ter promotis, sive ex gravibus causis et a dicto cardinali protectore approbatis, a servitio eiusdem hospitalis dimitti, aut a voto perseverantiae per eum emisso quomodolibet absolvi quandoque evenierit, nisi ei de patrimonio aut redditu ecclesiastico, ad congruam sustentationem sufficienti, aliunde provisum sit, ab executione sacrorum ordinum per eum ad titulum servitii huiusmodi susceptorum suspensus remaneat.

Puella curanda
femina de-
putata novitia
tu probanda.

§ 25. Et quoniam hospitali mulierum scabie, lepra et tineâ seu prurigine in capite laborantium feminas deservire decet, volumus ut prior praefatus de consensu eiusdem cardinalis protectoris septem, aut etiam plures¹, arbitrio dicti cardinalis protectoris, si necessitas exegerit, ad id puellas honestas ac probatae vitae deligat, quae biennium novitiatu similiter peragere teneantur ad hoc ut interim infirmas bene curare eisque assistere discant. Puellae vero praefatae, postquam servitiis dicti hospitalis laudabiliter in demandatis sibi respective officiis insteterint per octo annos continuos, seu etiam minoris temporis spatio, si eidem cardinali protectori ita expedire visum fuerit, illaequae ceteroquin habiles et idoneae dignoscantur, ad enarratum perseverantiae votum admittantur, illudque emittant eisdem modo et formâ, quos pro septem presbyteris ut supra praescripsimus, atque cum eisdem conditionibus, et praecipue ut infra terminum octo annorum praefatorum iustis de causis ab ipso cardinali protectore approbatis ac etiam post emissum perseverantiae votum ob graves causas similiter approbatas per dictum cardinalem protectorem ab ipso hospitali dimitti et removeri valeant.

Puella in ho-
spitali servitio
les priori pare-
ant et sua mu-
nera sedulo ob-
seant.

¹ Edit. Main. legit *pluries* pro *plures* (R. T.).

§ 26. Omnes autem puellae, eidem hospitali pro tempore deservientes, illius priori praefato tamquam suo superiori pareant et obediant, iniunctisque sibi ab ipso priore muneribus sedulo fungantur. Aliquae nempe pauperibus infirmis mederi, illas catholicae fidei rudimentis instruere, aliae eas in christianae pietatis operibus exercere, et reliquae linearum vestium lixivis, culinae et penarii curam gerere teneantur; itaut unicuique officium diversum ac distinctum, prout sibi a dicto priore demandatum fuerit, destinetur, ipsique priori liceat officia huiusmodi etiam quolibet anno ad sui nutum et pro suo arbitrio commutare.

§ 27. Demum eisdem puellis onus incumbat nedum curandi mulieres, leprâ, scabie et tineâ seu prurigine in capite laborantes et in ipso hospitali decumbentes, sicuti superius dispositum fuit, verum etiam medendi aliis pauperibus mulieribus et puellis huiusmodi morbis correptis, etiam extra hospitale degentibus, ad illum pro habendis medicaminibus accedentibus, quibus unguenta pro scabie, aut ulcusculis, plagis, tuberculis exinde vel a tineâ ortis propellendis, gratis subministrent, easque curent, et modum unguenta praefata adhibendi eisque utendi amanter ac patienter doceant, necnon etiam illis assistendi et serviendi, quae ad morbos praefatos sanandum balneis, vaporario, seu hypocausto, ac corniculis, sanguisugis egere dignoscentur, itaut mulieres his morbis infectae eandem plane opem, quam viris praebere decrevimus, inde accipiant, ad divini nominis gloriam ac christianae charitatis exemplum.

§ 28. Ceterum eidem hospitali de valido et idoneo protectore providere cupientes, ac de memorati Petri Marcellini

Possint etiam
curare feminas
extra hospitale.

Deputator
primus hospita-
lis protector Pe-
trus Marcellinus

Corradinus S.
R. E. cardinalis.

cardinalis et prodarii nostri pietate, integritate et religionis zelo plenam notitiam habentes, ac propterea ex eius protectione plurimum commodi et ornamenti hospitali praefato accessurum fore merito sperantes, motu, scientiâ et potestate similibus ipsum Petrum Marcellinum cardinalem ac prodarium nostrum hospitalis huiusmodi illiusque bonorum, rerum et iurium quorumcumque apud nos et dictam Sedem protectorem et defensorem, cum omnibus supradictis aliisque facultatibus, honoribus et oneribus solitis et consuetis, ad sui vitam, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus; mandantes propterea dilectis filiis hospitalis praefati priori, presbyteris, officialibus, ministris, ceterisque personis nunc et pro tempore existentibus, aliisque ad quos spectat et in futurum spectabit, ut eundem Petrum Marcellinum cardinalem ac prodarium nostrum, in dicti hospitalis protectorem et defensorem iuxta tenorem praesentium recipientes, eâ qua decet reverentiâ prosequantur.

Clausulae
peculiares.

§ 29. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere¹ quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae, vel dignitatis, seu aliâ specificâ et individuâ mentione et expressione digni existant, eisdem praemissis non consenserint, nec ad ea vocati seu auditi fuerint, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanaverint, adductae, verificateae, seu aliâs sufficienter aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu,

¹ Edit. Main. legit *haberi* (R. T.).

etiam quantumvis magno, excogitato et substantiali, etiam quod solemnitates et alia quaevis in praemissis servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut etiam ex quovis alio capite a iure vel facto aut statuto seu consuetudine aliquâ resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ulibi appareret seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illa restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti seu se iuvare¹ in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes litteras, et in eis contenta, sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi, sed semper ab illis excepta, perpetuoque valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit, in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et

¹ Edit. Main. legit *iuvare* (R. T.).

nuncios, aliosve quoslibet, quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum, etc., decernimus.

Derogatoriae amplissimae. § 30. Non obstantibus praemissis, ac praefati Ioannis Mariae ultimâ voluntate huiusmodi, necnon felicitis recordationis Symmachi, Calisti, Gregorii IX et XIII, Ioannis XXI, Clementis VII, Innocentii VI et VII, Pauli II, III et IV, Iulii etiam III, Pii similiter IV et V, ac Sixti pariter V, et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrum, de rebus Ecclesiae et Camerae praefatae non alienandis, et male alienatis recuperandis, itidemque praefati Pii IV de gratiis, quaecumque interesse dictae Camerae concernentibus, in eâdem Camera intra certum inibi praescriptum tempus praesentandis et registrandis, itaut praesentes in eâ praesentari et registrari nullo unquam tempore vel modo necesse sit, necnon de iure quaesito non tollendo, et de non concedendis gratiis ad instar, ac de exprimendo vero valore, aliisque nostris et Cancellariae nostrae Apostolicae regulis, ac apostolicis, et in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac Urbis, Camerae, archihospitalis, et quorumcumque superius explicitè nominatorum et comprehensorum quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, etiam motu et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ac etiam per modum statuti perpetui ac initi et stipu-

pulati contractus, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, et ad quorumvis instantiam, vel aliâs quomodolibet in contrarium eorundem praemissorum concessis, ac etiam pluries approbatis, confirmatis, iteratis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, occasiones et causas, etiam quantumvis praegnantibus, piis et privilegiatis, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis et exactissime adductis respective habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, harum serie specialiter et expresse, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, plenissime et sufficienter hac vice dumtaxat derogamus, ac derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 31. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum erectionis, foundationis, institutionis, approbationis, confirmationis, innovationis, roborationis, conditionum, statutorum, concessionum, applicationum, exemptionum, subiectionum, voluntatum, mandatorum, sanationis, suppletionis, decretorum, deputationis, constitutionis, commutationis et derogationis, aliorumque praemissorum infringere, seu ei ausu te-

Nemo has litteras infringere audeat.

merario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, pridie nonas¹ octobris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 30 septembris 1726, pontif. anno III.

CLI.

Declaratur iterum ac ampliatur constitutio Innocentii XII de exemptione praesulum regni Neapolis a spoliis Camerae Apostolicae debitis².

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanum decet Pontificem, aequi bonique supremum assertorem in terris a Domino constitutum, illa, quae ex circumspectâ suâ ac praedecessorum suorum providentiâ pie sapienterque processerunt, cum aliorum quam iustitiae ratio postulet detorqueri intelligit, ita declarare ac extendere, ut sequioris et ab eorum intentione deflectentis interpretationis occasio cuilibet praeci-

Ah Innocentio XII archiepiscopi et episcopi regni Neapolis a spoliis Camerae Apostolicae debitis exempti fuerit.

§ 1. Aliâs siquidem felicitis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster (animo recolens, ingentem extare in regno Neapolis numerum metropolitatarum, cathedralium et aliarum ecclesiarum, quibus praelati inferiores vel

¹ Ex notâ marginali quae ponit 30 septembris oporteret legere pridie kalendas vel in notâ marginali oportet legere 4 octobris (R. T.).

² Hac de re vide Innocentii XII constit. edit. MDCCIV, die 28 ianuarii, pontif. III, et huius Pontificis constit. edit. MDCCXIV, die 10 ianuarii pontif. I.

dignitates quasi episcopalem iurisdictionem seu Ordinariorum iura habentes praeerant, congruis pro maiori parte carentium redditibus, adeoque illâ, quam Dei domus exposceret, maiestate et eleganti structurâ, necnon decenti supellectili sacrâ, et ministris ecclesiasticis sufficientibus ac idoneis, ceterisque divino cultui necessariis, ob earum inopiam, ut plurimum destitutarum; simulque considerans multiplices angustias et graves molestias, quibus earundem ecclesiarum archiepiscopi et episcopi ac alii praelati inferiores, dum aegritudine premebantur, et quandoque etiam in extremis laborabant, a¹ subcollectoribus spoliolum, sub praetextu assecurandi iura ad Cameram nostram, tunc suam, Apostolicam pertinentia², identidem vexari ac perturbari consueverant) per quamdam suam constitutionem, cuius initium est: *Inscrutabili aeternae sapientiae*, anno Incarnationis dominicae MDCCXIII, III kalendas februarii, pontificatus sui anno III editam, ab omni et quocumque iure, quod ad Cameram Apostolicam praedictam ex antiquissimâ consuetudine et constitutionibus apostolicis cætenus spectasse dignoscebatur, percipiendi, exigendi, habendi et assequendi omnes, singulas et quascumque pecunias, res, effectus, iura, semoventia, et bona etiam stabilia, cuiuscumque pretii, valoris, speciei, qualitatis et quantitatis existerent, per memoratos archiepiscopos, episcopos et praelatos inferiores dicti regni, etiam ex Ordinibus regularibus assumptos, ex redditibus, fructibus et proventibus praefatarum ecclesiarum quomodocumque vere et propie acquisita, spolia nuncupata, necnon fructus naturales a solo separatos et civiles tempore mortis perceptos seu

¹ Praeposit. a nos addimus (R. T.).

² Pessime ed. Main. legit *pertinentiam* (R. T.).

exactos ex redditibus earundem ecclesiarum, etiam inconsumptos et incommixtos, non tamen pendentes seu inexactos, ex specialis dono gratiae, perpetuis futuris temporibus, archiepiscopos, episcopos, et praelatos inferiores regni praedicti omnino exempt et liberavit, ac exemptos et liberatos esse et fore censi voluit et mandavit, ad effectum tamen, et non alias, aliter, nec alio modo, ut praemissa omnia et singula ad supradictas metropolitanas aliasque cathedrales et reliquas quibus ipsimet archiepiscopi et episcopi seu praelati inferiores praesedissent, illisque non indigentibus, ad parochiales ecclesias eorum regimini commissas, spectare, et ad earundem favorem, beneficium seu utilitatem cedere, applicari, converti et erogari deberent:

In ipsa exemptione comprehendi praesules extra dioecesim decedentes declaratum postea fuit.

§ 2. Ac subinde (per nos accepto, quod, postquam eiusmodi constitutio promulgata fuerat, debitaque executioni demandari coeperat, Camerae praefatae thesaurarius ac commissarius generales, necnon spoliolum in memorato regno Neapolis collectores et subcollectores, pro tempore existentes, praetenderent sub eadem constitutione minime comprehendendi nec comprehensa censi debere spolia bonorum et fructuum quorumcumque spectantium ad archiepiscopos, episcopos et praelatos inferiores eiusmodi decedentes extra fines ecclesiarum et dioecesum, apud quas personalem residentiam facere tenebantur) nos, aequum fore censes ut nullum hac in re constitueretur discrimen inter praesules extra residentiam vel in residentia decedentes, cum eorum factum obesse minime deberet ecclesiis, quarum favor, utilitas et beneficium in eiusdem Innocentii praedecessoris constitutione principaliter consideratum, ipsique Pontifici, quemadmodum ex toto

illius tenore manifeste colligebatur, propositum in primis fuerat, statuimus et declaravimus, memoratam Innocentii praedecessoris constitutionem, expeditasque super praemissis eius litteras, suum integrum, plenarium ac omnimodum effectum atque executionem impostum sortiri ac obtinere debere in praedicto regno Neapolis etiam in casibus in quibus archiepiscopos, episcopos et inferiores praelatos praedictos extra residentiam obire contingeret, et, quatenus opus esset, easdem Innocentii praedecessoris litteras ad omnes et singulos eiusmodi casus extendimus et ampliavimus: et alias, prout tam in praefatis Innocentii praedecessoris, quam in nostris itidem Incarnationis dominicae MDCCXXIV, IV idus iulii, pontificatus nostri anno I confectis desuper litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut ad apostolatus nostri notitiam pervenit, nonnulli enarratas litteras apostolicas minime obsistere aut impedire praetendant, quominus archiepiscopi, episcopi et praelati inferiores dicti regni bona ex redditibus suarum ecclesiarum acquisita, seu provenientia, ad aliorum, quam ipsarum ecclesiarum favorem, reservatis sibi, quamdiu in humanis egerint, eorumdem bonorum fructibus, seu usu aut commoditate, inter vivos donare, sive alias de eis disponere valeant: nos, animadvertentes, non aliam praefati Innocentii praedecessoris ac nostram in praemissis mentem atque consilium fuisse, quam ut gravibus metropolitanarum, cathedralium, aliarumque ecclesiarum praedictarum necessitatibus subveniretur, ipsaeque ecclesiae, post praesulum suorum obitum, ex bonis eis e redditibus

Causae praesentis declarationis.

earundem ecclesiarum quaesitis aliquod levamen recipere, illisque iuvare, instaurari, ornari, rebusque ad divinum praesertim cultum necessariis instrui possent; facilis vero praeberetur aditus saluberrimas eiusmodi sanctiones evitendi ac eludendi, dictasque ecclesias earum effectum, destinatoque sibi inde subsidio frustrandi et defraudandi, si per donationem seu alios contractus, qui fieri dicuntur inter vivos, eisdem praesulibus de dictis bonis, cum reservatione eorum fructuum, usus vel commoditatis, donec viverent, disponere liberum esset; quandoquidem ex eiusmodi dispositione ipsi nullum pene incommodum sentirent, ecclesiae autem praefatae ingens acciperent detrimentum: ac propterea omnem, quae hac in re enasci posset, controversiam et ambiguitatem tollere, ipsarumque ecclesiarum quieti, tranquillitati ac indemnitati, quantum cum Domino possumus, prospicere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, supradictas Innocentii praedecessoris litteras, per nos ampliatas et extensas, ut praesertur, illa etiam pecunias, res, iura, ceteraque bona praefata tam¹ stabilia per archiepiscopos, episcopos ac praelatos inferiores dicti regni ex redditibus et proventibus suarum ecclesiarum acquisita, de quibus ab eisdem archiepiscopis, episcopis et praelatis per donationem seu alios contractus inter vivos, cum reservationibus illorum fructuum, usus, vel cuiusvis alterius commoditatis ad sui vitam, aliter quam in praedictarum ecclesiarum beneficium et utilitatem quomodolibet dispositum fuerit, seu disponi quandoque contigerit, comprehendere, ac

¹ Videtur legendum *etiam*, vel aliquid deest (R. T.).

in illis locum obtinere, et ad illa extendi, tenore praesentium declaramus; nec per eiusmodi donationes, contractus et dispositiones ullum metropolitanis, cathedralibus et aliis ecclesiis praedictis, earumque iuribus, praeiudicium inferri ac generari debere aut posse perpetuo statuimus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta, etiam ex eo quod quilibet, etiam speciali et individua mentione digni, in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, neque causae; propter quas ipsae praesentes emanarunt, sufficienter aut ullatenus adductae, verificate et iustificate fuerint, seu ex alia quacumque, quantumvis pia, iuridica et privilegiata causa, colore, praetextu vel capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel interesse habentium consensus¹, aliove quolibet, quantumvis magno, formali, substantiali ac inexcogitabili defectu notari, infringi, impugnari, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illa aperiitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris, facti seu gratiae remedium impetrari, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque in praemissis censi, atque ita et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum

Clausulae.

¹ Male edit. Main. legit. *consensu* (R. T.).

palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et quodcumque functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatoria. § 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon omnibus et singulis quae tam Innocentius praedecessor, quam nos in litteris praefatis concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda transumptis. § 6. Volumus autem ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra illud, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII octobris MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 12 octobris 1726, pontif. anno III.

CLII.

Statuuntur nonnulla pro monachis provisiva de prioratibus Congregationis Ss. Vitoni et Hidulphi Ordinis S. Benedicti.

1 Aliâ huius Pontificis const. edit. MDCCXXVI, die 19 augusti, pontif. III, statutus fuit modus electionis in posterum abbatis monasterii de Monte Serrato Ordinis S. Benedicti Congregationis Vallademnae, et const. edit. MDCCXXIX,

*Benedictus episcopus,
ad futuram rei memoriam.*

Expositio facti. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii abbates ac superiores Congregationis Ss. Vitoni et Hidulphi Ordinis S. Benedicti, quod dicta Congregatio, quae a felicitis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro approbata et confirmata memoratur, quinquaginta circiter monasteriis in Lotharingiae et Barri ducatibus Campaniae ac Burgundiae provinciae¹ et comitatu sitis constet; ab eisdem vero monasteriis nonnulli curâ conventuque carentes, nec personalem residentiam requirentes, simplices prioratus dependent, quorum collatio seu dispositio, in mensibus Sedi Apostolicae reservatis, ad nos ac Romanum Pontificem pro tempore existentem, cessantibus reservationibus et affectionibus apostolicis, ad abbates tunc pariter existentes monasteriorum a quibus dicti prioratus respective dependet, spectare et pertinere dignoscitur.

Causae praesentium statutorum. § 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, monachi praedictae Congregationis, apostolicâ vel ordinariâ auctoritate de eiusmodi prioratibus provisiva, a monasteriis, eis a capitulo generali vel superioribus dictae Congregationis destinatis et assignatis, absque eorumdem superiorum licentiâ recedere, ac in praefatis prioratibus, in quibus nulla viget regularis observantia, soli vel cum famulo residere aut commorari, non sine evidenti animarum suarum discrimine et monasticae disciplinae detrimento, quandoque praetendant, occasionem vagandi, seque ab obedientia, quam suis superioribus debent, subtrahendi inde captantes, ac

die 21 martii, pontif. V, confirmatur summarium indulgentiarum quae a dicti monasterii abbate Rosariis applicatur.

¹ Forsan provincid vel provinciis (R. T.).

insuper documenta, iura¹ vel scripturas originales ad ipsos prioratus pertinentes penes se retinere, seu etiam occultare, in grave prioratum ac monasteriorum praefatorum damnum et irreparabile praeiudicium praesumant, necnon de fructibus eorumdem prioratum ad suum libitum interdum disponant: nobis propterea exponentes praedicti humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Statuta praedicta pro monachis de prioratibus praefatis provisiva.

§ 3. Nos igitur, eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod de cetero nullus ex dictis monachis de prioratibus praefatis etiam apostolicâ auctoritate provisiva, seu in posterum providendis, in eisdem prioratibus, seu apud eos eorumve ecclesias, sine superiorum suorum regularium licentiâ residere seu commorari, atque aliter de fructibus eiusmodi prioratum, quam ad formam et praescriptum constitutionis recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris itidem nostri quae incipit *In supereminenti* pro monachis Congregationis S. Mauri in Gallia eiusdem Ordinis S. Benedicti anno MDCCXXVII editae, disponere possit et valeat; quodque praeterea omnes et singuli monachi de dictis prioratibus provisiva et providendi documenta et scripturas originales, ipsos prioratus, illo-

¹ Male edit. Main. legit cura pro iura (R. T.).

rumve iura, bona et res quomodolibet spectantes, vel saltem earum exempla authentica, in archivio monasteriorum, a quibus dicti prioratus dependent, reponere omnino debeant ac teneantur, sub excommunicationis ac privationis vocis activae et passivae per contrafacientes et contumaces in praemissis eo ipso incurrendis poenis, eadem auctoritate, harum serie, statuimus, decernimus et ordinamus.

Clausulae derogatoria. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinibus, Congregationis, monasteriorum et prioratum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda transumptis. § 5. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die V decembris MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 decembris 1726, pontif. anno III.

CLIII.

*Promulgatur canonizatio B. Thuribii
archiepiscopi Limani¹.*

*Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.*

Exordium ex
eo quod oratio-
nes sanctorum
plurimum vale-
ant apud Deum.

Quoniam Spiritus Sancti oraculo per B. Iohannem apostolum dictum est, odoramenta in phialis aureis visa coram Agno extincto esse orationes sanctorum, quae ad expiandas nostrorum criminum sordes ante conspectum Altissimi odorem suavitatis emittunt; ideo nos, quibus, licet immeritis, idem Spiritus Sanctus regendae totius Ecclesiae curam iniunxit, aeternae christifidelium saluti plurimum credimus expedire, si eorum memoriam solemnibus praeconiis ubique celebrari decernimus, quorum assiduis deprecationibus et patrocinio gregem catholicum, nostrae fidei commissum, in caelo adiuvari speramus.

B. Thuribii
ortus, vitae in-
stitutio, et ar-
chiepiscopatus
sanctae laetus.

§ 1. Itaque summa B. Thuribii merita et signa, iamdudum apud hanc sanctam Apostolicam Sedem per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sub pia memoriae antecessoribus nostris Romanis Pontificibus in longum examen adducta, nos, in B. Petri apostolorum Principis cathedra, disponente Domino, vix constitutos, magnopere excitaverunt, ut de insigni viro publicis Sanctorum honoribus honestando cogitarem; quem, Maiorgae oppido Hispaniae Tarraconensis in episcopatu Legionensi xvi kalendas decembris anno Christi domini MDXXXVIII ex praenobili Mogroveia gente ortum, per vias Domini perpetuo ambulanti, inque omnium virtutum studio laudabiliter proficientem, Hispania primum, et postmodum orae Americanae, quas Indias

¹ Vide constit. edit. MDCCXIII, die 4 iunii, pontif. I, et constit. sequentes.

Occidentales vocamus, conspiciere meruerunt. Is enim liberalibus disciplinis et vere christianis institutionibus educatus, doctrinisque evangelicis Salmanticae optime instructus in collegio Ovetensi ubi eius brachium magnâ veneratione adservatur, ex sacro munere apostolici quaesitoris fidei in regno Granatensi, quod magnâ innocentia et pietate subibat, ad archiepiscopalem cathedram ecclesiae Limanae, inscius atque onus refugiens, americanos populos pastoralis officio rector, divino consilio vocatus est, quò se vir Dei supremo nutu trahi sentiens, per ingentes difficultates et vitae pericula invicto animo properavit. Limanam gentem, moribus foede corruptam variisque superstitionibus turpiter inquinatam, ad christianam pietatem alacriter excolendam summo studio traducere contendit; rebusque ecclesiae Limanae dispositis, dioecesim et sacram provinciam nudis pedibus totam lustravit, unde factum ut incredibilis Thuribii charitas vitia et mutua odia, quae passim dominabantur, ex animis suae plebis prorsus evelleret. Tum vir Dei, probe gnarus nihil aptius ad disciplinam et Evangelii semina, quae bonum fructum redderent, in agro dominico seminanda¹, quam sacra synodorum statuta reperiri, mox ad presbyterorum et confratrum episcoporum dioecesana et provincialia concilia identidem celebranda omnem suam sollicitudinem vertit, quae, huius etiam Sedis Apostolicae munimine roborata, multa et probatissima habuit. Tum sacris viris et virginibus pauperibus et infirmis praesenti ope consuluit, sibi ipsi pernecessaria in eorum usum impendens, unde christianitas illarum partium, Deo favente, mirifice aucta est, ita ut ad nongentos et

¹ Male edit. Main. legit *seminandi* pro *seminanda* (R. T.).

eo amplius mille fideles, salutari fonte renatos, ipse unus per manus impositionem chrismatis sacramento confirmavit. His ancilla Dei Rosa ex nostro Ordine Praedicatorum adnumeratur, quam postea signis aequae ac virtutibus claram felicitis recordationis antecessor noster Clemens Papa X in sanctarum virginum canonem retulit.

Dioecesim
perlustrans pie
obit et beatis
postea adscri-
bitur ab Inno-
centio XI.

§ 2. Interea Limanus pontifex ad sui gregis salutem impigre incumbens, dioecesim de more perlustrans, in oppido Sannae lethali morbo corripitur, quo ingravescens, sanctissimis Eucharistiae et Extremae Unctionis sacramentis probe munitus, fide et spe in Deum summe laetus, hilari vultu proximae resolutionis suae nuncium accepit, atque ingeminatis davidicis verbis, *Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi*, spiritum Deo commendans, sanctissimam efflavit animam decimo kalendas apriles, anno Christi domini MDCVI, aetatis LXVIII, archiepiscopatus xxv. Thuribii animae in caelum receptae mirabilis Deus signis quamplurimis sanctitatem patefecit, Limae praesertim, quo sacrae eius exuviae, prodigiis eas comitantibus, adiectae fuerunt. Quare eximiis servi Dei virtutibus per plura miracula comprobatis, pia memoriae antecessor noster Innocentius Papa XI nono kalendas iulias, anno Christi domini MDCLXXIX, Thuribium beatis adscripsit, in eius honorem sacris precibus et missae sacrificio celebrari permissis, annoque insequenti in tabulas martyrologii romani cum beatis relatus est.

Promulgatur
eius canoniza-
tio ab hoc Pon-
tifice peracta.

§ 3. Postmodum per nos ipsos, novis miraculis post eius beatificationem patris aequae discussis, inque¹ tribus consistoriis et plenario conventu venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, atque etiam patriarcharum,

¹ Male ed. Main. legit *in quae* pro *inque* (R. T.).

archiepiscoporum et episcoporum nobiscum Romae praesentium, rite perpensis, unanimi eorumdem sententia per Sedis Apostolicae notarios¹ coram nobis excepta, regumque ac principum christianorum ac cleri populi Limani precibus pro B. Thuribio in Sanctorum confessorum pontificum canonem referendo Apostolicae Sedi porrectis, post tantae rei perficiendae solemnem diem indictam, perque orationes, ieiunia et eleemosynas omnipotentis Dei opem ferventissime imploratam, demum universis, quae ex antecessorum nostrorum Romanorum Pontificum constitutionibus et S. R. E. disciplina peragenda erant, omni religione peractis, hac die in honorem antecessoris nostri pontificis et martyris Melchiadis Deo sacra, qua etiam Incarnati Verbi mysterium in annua translationis almae Domus Lauretanae memoria recolitur, una cum iisdem venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac utriusque cleri et populi frequentia, in sacrosanctam basilicam Principis apostolorum Deo supplicantes convenimus: ubi, semel, iterum et tertio pro viro Dei in sanctorum Confessorum Pontificum canonem referendo precibus repetitis per venerabilem fratrem nostrum Franciscum S. R. E. episcopum cardinalem Barberinum nuncupatum, post decantatas sacras orationes et Spiritus Sancti gratiam humillime imploratam, ad honorem sanctissimae et individuae Trinitatis, fidei catholicae exaltationem, et christianae religionis incrementum, auctoritate omnipotentis Dei Patris, Filii et Spiritus Sancti, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostra, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et epi-

¹ Male ed. M. h. notario pro notarios (R. T.).

scoporum nobiscum in plenario conventu Basilicae Vaticanae praesentium consilio et unanimi consensu, B. Thuribium, Limanae sedis archiepiscopum, de cuius sanctitate, fidei sinceritate et ceterarum virtutum ac miraculorum excellentiâ plene constabat et constat, unâ cum beatis Iacobo a Marchia confessore, Ordinis Minorum, et Agnete Politianâ virgine, nostri Ordinis Praedicatorum, sanctum esse definivimus, sanctorum confessorum pontificum canoni adscribendum decrevimus et adscripsimus, eundemque per universos christifideles tamquam vere sanctum honorari mandavimus et mandamus, statuentes ut ab universâ Ecclesiâ in eius honorem aedes sacrae et altaria, in quibus incruentum sacrificium Deo offeratur, aedificari et consecrari, et quotannis v kalendas maias, quo eius exuviae Limam translatae sunt, Thuribii Limani festa solemnia ut sancti confessoris et pontificis celebrari possint.

In indulgentiâ
nonnullas eius-
dem die festo
concessas.

§ 4. Insuper eadem auctoritate omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui eodem die festo in memoriam B. Thuribii ad eius exuvias visitandas accesserint, annum et quadragenam; iis vero, qui in octavâ eiusdem festi, quadraginta dies de iniunctis seu quomodolibet eis debitis poenitentibus misericorditer in Domino relaxavimus et relaxamus.

Indulgentia
plenaria in die
canonisationis.

§ 5. Postremo, gratiis Deo actis quod Ecclesiam suam insigni hoc novoque luminari illustrare dignatus fuisset, cantatâ in honorem Sanctorum Thuribii, Iacobi a Marchia et Agnetis Politianae solemnâ oratione, in arâ Principis Apostolorum sacrosanctum missae sacrificium celebravimus cum eiusdem Confessoris Pontificis et ceterorum commemoratione, omnibusque christifidelibus tunc praesentibus plenariam peccatorum indulgentiam concessimus.

§ 6. Decet igitur ut pro tam peculiari insignique beneficio caelitus nobis concessio omnes benedicamus et glorificemus in trinis Personis unum Deum, omnium bonorum auctorem, cui est honor et gloria in saecula, assiduis precibus ab eo postulantes ut per intercessionem electi sui Thuribii a peccatis nostris indignationem suam avergens, ostendat nobis faciem misericordiae suae, immittatque timorem sui super gentes quae non cognoverunt eum, ut tandem cognoscant quia non est alius Deus nisi Deus noster.

Gratiarum
actio.

§ 7. Ceterum, quia difficile foret praesentes nostras litteras ad singula loca ad quae opus esset adferri, volumus¹ ut earum exemplis, etiam impressis, manu publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem ubique fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si essent exhibitae vel ostensae.

His litteris
oblique fides
adhibeatur.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae definitionis, decreti, adscriptionis, relationis, mandati, statuti, relaxationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Nemo infra-
gere audeat.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCLXXVI, iv idus decembris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 decembris 1726, pontif. anno III.

✠ EGO BENEDICTUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS².

†
†
†

¹ Particulam autem delemus (R. T.).

² Seq. forma sigilli ut supra pag. 6 a (R. T.).

† Ego Franciscus episcopus Praenestinus cardinalis Barberinus.
† Ego Petrus episcopus Sabinensis cardinalis Ottobonus, S. R. E. vicecancellarius.
† Ego Laurentius episcopus Tusculanus cardinalis Corsinus.
† Ego Ioseph Renatus tituli S. Georgii in Velabro presbyter cardinalis Imperialis.
† Ego Philippus Antonius tituli S. Praxedis presbyter cardinalis Gualterius.
†
†
†
†
†
† Ego Annibal tituli S. Clementis presbyter cardinalis S. Clementis Albanus, S. R. E. camerarius.
† Ego Ludovicus tituli S. Silvestri in Capite presbyter cardinalis Picus de Miranda.
† Ego Ioannes Antonius tituli S. Calixti presbyter cardinalis de Viâ.
†
† Ego Antonius Felix tituli S. Balbinae presbyter cardinalis Zondadarius.
†
† Ego Petrus Marcellinus tituli S. Ioannis ante Portam Latinam presbyter cardinalis Corradinus.
†
†
† Ego Curtius S. Eustachii presbyter cardinalis Origus.
† Ego Melchior tituli S. Mariae Angelorum presbyter cardinalis de Polignac.
†
†
†
†
†
†
† Ego Nicolaus tituli Ss. Nerei et Achillei presbyter cardinalis Spinula.
†
†
†

† Ego Georgius tituli S. Agnetis presbyter cardinalis Spinula.
† Ego Cornelius tituli S. Hieronymi Illyricorum presbyter cardinalis Bentivolus de Aragonia.
†
†
† Ego Ludovicus tituli S. Priscæ presbyter cardinalis Belluga et Moncada.
† Ego Ioseph tituli S. Susannae presbyter cardinalis Pereyra de la Cerda.
†
† Ego Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insula presbyter cardinalis Cienfuegos.
† Ego Bernardus Maria tituli S. Bernardi ad Thermas presbyter cardinalis de Comitibus, maior poenitentarius.
† Ego Ioannes Baptista tituli S. Matthaei in Merulanâ presbyter cardinalis de Alteriis.
† Ego Vincentius tituli S. Onuphrii presbyter cardinalis Petra.
† Ego Prosper tituli S. Chrysogoni presbyter cardinalis Marifuscus.
† Ego frater Augustinus tituli S. Xisti presbyter cardinalis Pipia.
†
†
† Ego Nicolaus Maria S. R. E. presbyter cardinalis Lercarius.
† Ego frater Laurentius S. R. E. presbyter cardinalis Cozza.
†
†
† Ego Benedictus S. Mariae in Viâlatâ diaconus cardinalis Pamphilius.
† Ego Laurentius S. Agathae ad Montes diaconus cardinalis de Alteriis.
† Ego Carolus S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Columna.
†
†
†
† Ego Iulius tituli S. Adriani diaconus cardinalis Alberonus.
† Ego Alexander S. Mariae in Cosmedin diaconus cardinalis Albanus.
† Ego Alexander S. Mariae de Scala diaconus cardinalis Falconerius.
† Ego Nicolaus tituli S. Mariae ad Martyres diaconus cardinalis Iudice.

†
†
†
†
P. cardinalis prodaturus.
Pro domino cardinali Oliverio.
C. archiepiscopus Emissenus.
Visa de Curia I. archiep. Ancyranus.
L. MARTINETTUS.
Registrata in Secretaria Brevium.

CLIV.

*Promulgatur canonizatio B. Iacobi a
Marchia Ordinis Minorum de Ob-
servantiâ inter sanctos relati*¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium Summi Dei gloria maxime postulat ut Romanus Pontifex, auditis magnis virtutibus et miraculis quae Christus dominus per servos suos operari dignoscitur, illorum memoriam super candelastrum totius Ecclesiae collocari decernat, unde universis christifidelibus clara lux effundatur, qua, per viam salutis tuto ambulantes, eorumdem exemplis et patrocinio in superna tabernacula perducere mereantur.

Iacobi a Marchia ordo, vitae ratio pie aetate, obitu, miracula et veneratio.
§ 1. Itaque nos, animo revolvantes, beatum virum Iacobum a Marchia christianis virtutibus signisque omnipotentis Dei manu per merita eius patris excelluisse, quem in Piceni agro Asculano ortum anno Christi domini mcccxc, pieque educatum, inter suos excepit Ordo fratrum Minorum qui a regulari Observantiâ nuncupantur, in hanc deliberationem maturo consilio devenimus, ut eum, caelestium donorum copiâ spectatissimum, aspero vitae genere insi-

¹ Vide praecedentem et sequentem constitutionem.

gnem, et compluribus legationibus pro re christianâ susceptis de Ecclesiâ praeclare meritum, ac iamdudum beatis adnumeratum, in plenario conventu sanctorum confessorum canoni adscriberemus. Etenim Dei virum, B. Bernardini Senensis discipulum, inque aver-tendis ab agro dominico ingruentium contagionum aëtatibus B. Ioannis a Capistrano socium, magna quaeque commendant; quippe quem, ut vitae sanctimoniam percelebrem, a Caesaribus, regibus et principibus pro religionis causâ expetitur, septemque decessorum nostrorum piae recordationis Romanorum Pontificum, Martini V, Eugenii IV, Nicolai V, Calixti III, Pii II, Pauli II et Xisti IV legationes contra haereticos, fraticellos, manichaeos redivivos, patarenos, hussitas, thaboritas et turcas ipsos magnâ doctrinae et zeli apostolici laude in Italiâ, Pannoniâ, Germaniâ, Bohemiâ et Sarmatiâ per innumera vitae pericula obeuntem, universa Ecclesia mirata est. Quare probatissimum virum, qui, multis magnisque meritis plenus, vi kalendas decembres anno mccccclxxv Neapoli in Campaniâ obdormivit in Domino, perplura miracula, nutu divino per eum patrata, sacris illius exuviis in aede S. Mariae Novae corruptionis expertibus ac suavi et perenni odore perfusis, undequaque inclutum reddiderunt: quas quidem exuvias nos ipsi, adhuc in minoribus constituti, hisce manibus contrectantes, carissimo in Christo filio nostro Philippo V Hispaniarum regi catholico venerandas ostendimus. Hinc factum, ut, Carolo V Romanorum imperatore apud felicitis memoriae antecessorem nostrum Clementem Papam VII flagitante, de Iacobo inter sanctos referendo actum fuerit, atque iterum Philippo III Hispaniarum rege catholico adnitente apud

similis memoriae decessores nostros Paulum V et Urbanum VIII, qui, Iacobi virtutibus et miraculis comprobatis, officium de eo recitare missamque in eius honorem universo Ordini fratrum Minorum, ac toti civitati, dioecesi Neapolitanae, cuius patronus electus fuerat, decreto apostolico celebrare permisit.

Promulgatur
eius canonizatio
ab hoc Pontifice
solemni ritu pe-
racia.

§ 2. Deinde novis miraculis post Iacobi beatificationem per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales coram nobis in examen adductis, decessorumque nostrorum constitutionibus respondere omnino repertis, inque tribus consistoriis et plenario conventu eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium atque etiam patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum Romae praesentium rite perpensis, unanimi eorumdem sententiâ per Sedis Apostolicae notarios coram nobis exceptâ, tum pro B. Iacobo sanctorum confessorum fastis adnumerando regum et principum christianorum supplicationibus sanctae Apostolicae Sedi porrectis etiam Ordo fratrum Minorum cum Neapolitanâ et Asculanâ civitatibus suas adiunxissent, solemnicaeremoniae et maximo ritui de more complendis die indictâ, perque orationes, ieiunia et elemosynas ope omnipotentis Dei ferventissime imploratâ, ac universis, quae ex S. R. E. disciplinâ peragenda erant, religiose peractis, tandem hac die in honorem antecessoris nostri pontificis et martyris Melchiadis Deo sacrâ, qua etiam Incarnati Verbi mysterium in annuâ translationis almae Domus Lauretanae memoria recolitur, nos ipsi unâ cum iisdem venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac utriusque cleri et populi frequentiam in sacrosanctam

basilicam Principis apostolorum Deo supplicantes convenimus; ubi, semel, iterum et tertio pro viro Dei Iacobo a Marchia in sanctorum confessorum canonem referendo per venerabilem fratrem nostrum Franciscum S. R. E. episcopum cardinalem Ostiensem, Barberinum nuncupatum, repetitis precibus, post cantatas de more orationes, et Spiritus Sancti gratiam humillime invocantem, ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, fidei catholicae exaltationem, et christianae religionis incrementum, auctoritate omnipotentis Dei Patris, Filii, et Spiritus Sancti, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum in plenario conventu basilicae Vaticanae praesentium consilio et unanimi consensu, beatum Iacobum a Marchia Ordinis fratrum Minorum, de cuius sanctitate, fidei sinceritate, et ceterarum virtutum ac miraculorum excellentiâ plane constabat et constat, unâ cum beatis Thurbio archiepiscopo Limano confessore pontifice, et Agnete Politianâ virgine nostri Ordinis Praedicatorum, sanctum esse definivimus, sanctorum confessorum non pontificum canoni adscribendum decrevimus, prout praesentium tenore definimus, decernimus et adscribimus, eundemque per omnes christifideles tamquam vere sanctum honorari mandavimus et mandamus, statuentes ut ab Ecclesiâ universali in eius honorem aedes sacrae et altaria, in quibus incruentum sacrificium Deo offeratur, aedificari et consecrari, et quotannis iv kalendas decembres, quo die ad caelestem patriam evolavit, eius festa solemniter ut sancti confessoris non pontificis celebrari possint.

§ 3. Insuper eâdem auctoritate omni-

In hunc modum

plus exuvias vi-
sitantibus con-
cessae.

bns christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui eodem die festo in memoriam B. Iacobi a Marchia quottannis ad eius exuvias visitandas accesserint, annum et quadragenam; iis vero, qui in octavâ eiusdem festi, quadraginta dies de iniunctis seu quomodolibet eis debitis poenitentiis misericorditer in Domino relaxavimus et relaxamus.

Indulgentia plenaria in die canonizationis.

§ 4. Postremo gratiis Deo actis quod Ecclesiam suam insigni hoc novorum sanctorum luminari illustrare dignatus fuisset, cantatâ in honorem Ss. Iacobi a Marchia, Thuribii archiepiscopi Limani, et Agnetis Politianae solemni oratione, in arâ maximâ supra confessionem Principis Apostolorum sacrosanctum missae sacrificium cum eiusdem confessoris et ceterorum commemoratione¹, omnibusque christifidelibus tunc praesentibus plenariam omnium peccatorum indulgentiam concessimus.

Gratiarum actio.

§ 5. Decet igitur ut pro tam peculiari insignique beneficio etc.²

His litteris plena fides adhibeatur.

§ 6. Ceterum quia difficile foret, praesentes nostras litteras etc.³

Sanctio poenalis.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam etc.⁴

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, IV idus decembris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 decembris 1726, pontif. anno III.

✠ EGO BENEDICTUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS⁵.

¹ Deest *celebravimus* (R. T.).

² Ut supra pag. 462 b solo mutato nomine *Iacobi a Marchia* (R. T.).

³ Ut supra pag. 462 b (R. T.).

⁴ Ut supra pag. 462 b (R. T.).

⁵ Eadem forma sigilli et eadem omnino subscriptiones sequuntur, ut supra pag. 42 b et seq. (R. T.).

CLV.

Promulgatur canonizatio B. Agnetis ex Monte Politiano Ordinis Praedicatorum in sanctarum virginum canonem relatae¹.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

In omnium sanctorum, sed praecipue Dei virginum meritis celebrandis, Deum ipsum glorificari constat, qui publicae salutis palmam semper virginibus dedit. In Veteri Testamento filios Israël, terrâ marique clausos, virgo pedes per mare duxit incolumes. In Evangelio auctorem mundi et redemptorem nostrum Virgo genuit. Virgo est Ecclesia, quam Paulus apostolus castam virginem Christo domino exhibuit. Virgo quoque est filia Sion. Virgo est caelestis illa Hierusalem, in quam nihil commune, nihil immundum ingreditur. Virgines demum Dei sponsas, sacrata Deo corpora, Dei templa ab Ecclesiâ catholicâ passim dici non ignoramus.

§ 1. Ex his una beata Agnes in nostro Ordine Praedicatorum quatuor ab hinc saeculis floruit, orta in agro Montis Politiani in Tusciâ anno salutis MCCLXVIII, eximiisque virtutibus, quas maiores nostri in Dei virginibus laudaverunt, ante faciem Domini summe conspicua. Hanc a primâ aetate luculentis futurae sanctimoniae praesagiis multoque signorum numero et claritate Deus illustravit, praesertim ubi etiamnum adolescentula religiosum institutum amplexa est. Ex patrio enim monasterio ad aliud Proconi in agro Urbevetano extruendum missa, eidem extructo praefecta est, ubi annis quindecim pane et aquâ ieiunavit, more futuri parentis sui beati Dominici confessoris

¹ Vide constitutiones antecedentes.

Exordium ex eo quod sanctae virginis praesentis Deo carae sint.

Beatae Agnetis Politianae ordines, vitae integritas, et signa ab illâ patrata.

humili cubans, nec nisi maiorum imperio sibi gratissimum vitae ordinem mutare visa. Orationi tam ferventer inhaesit ut Deus ancillam suam a solo extolleret, ac caelesti mannâ, quasi nive, tunicam ei non semel contegeret; immo et ecclesiam ipsam mannae granis, figuram crucis referentibus, episcopo ad Agnetem solemni caeremoniâ consecrandam accessuro, conspersit. Ei secreta caelestia patuerunt, et princeps tenebrarum, eâ veniente, ex corporibus ab se truculenter obsessis procul fugere coactus est. Tanto Dei amore flagavit, ut nocte Assumptae in caelum B. Mariae Virginis infantem Iesum inter ulnas matris videre meruerit. Ex quamplurimis gratiae suae donis, quibus Dominus ancillam suam cumulavit, omnium maximum praeterire non licet, ei nimirum ab angelo allatum dominici corporis Sacramentum. Sanctae etiam Palaestinae regiones, ubi Salvator conceptus, natus, conversatus et passus est, ut visitaret, a Domino cum lacrymis flagitanti, portiuncula terrae, Christi sanguine aspersae, divinitus data est. De reliquiis quoque sanctorum apostolorum Petri et Pauli idem ei contigisse proditum est. Quibus et illud accedit, tantâ in Deum fide excelluisse, ut oleum, panem et nummos multiplicare potuerit.

Eius obitus.

§ 2. Quare Agnetis famâ circumquaque diffusâ, Politiani cives sibi eam restitui summis votis et precibus exorare non destiterunt, donec in patriam redux, inque visu a beatis viris Augustino, Francisco et praecipue Dominico ad se illam attrahente mirifice recreata, sibi et suis nutu Dei monasterium sacramque aedem condere statuit, impuro seminarum habitaculo in piam Dei virginum domicilium ad honorem B. Mariae Virginis sub regulâ Ordinis Prae-

dicatorum converso, quo in loco daemones, corvorum specie, unguibus et rostro Agnetem adhuc adolescentulam tamquam sibi aliquando infestam futuram vexare tentaverant. Monasterio feliciter absoluto invita omnium consensu praeficitur, ubi in dies christianis virtutibus signisque et prophetico etiam spiritu inclaruit. Tandem, horâ indictâ, qua ad caelestis Sponsi nuptias properaret, peracerbis aliâs morbis pie constanterque toleratis, afflicta decubuit, sumptisque magnâ religione Ecclesiae sacramentis, sororesque appropinquante sui transitu moestas solata, ac Dei patrocinio ob sanctam regulae observantiam illis promisso, in earum amplexibus pie obiit XII kalendas maias anno Christi domini MCCCXVII. Prima Dei virgo claustralis nostri Ordinis Praedicatorum multis post dormitionem suam miraculis clara, beatae Catharinae Senensis veneratione ac laudibus inclita, et eundem, ac Senensis virgo, beatum Raymundum a Capuâ, totius postea Praedicatorum familiae generalem magistrum, vitae suae scriptorem nacta.

§ 3. Ad sacras Agnetis exuvias corruptionis expertes et mirifico rore assidue perflusas, ob beneficia a Deo per eius intercessionem accepta, christifidelibus magnâ religione confluentibus, felicitis recordationis decessor noster Clemens Papa VII apostolicis litteris indulsit ut fratres Praedicatores et Politiana ecclesia ac cives B. Agnetis festum officiumque solemnitè celebrarent, quod similis memoriae Clemens Papa VIII adprobavit, lectiones proprias confirmans eodem festo die a toto Praedicatorum Ordine recitandas in honorem Agnetis, quam pia recordationis Gregorius Papa XIII in martyrologio romano describi iusserat. Alii quoque antecessores nostri Romani Pontifices

Summi Pontificis nam ut sanctam virginem venerandam agnoscerent.

Pius Papa V et Clemens X compluribus ex S. R. E. ritu editis indulgentiis fidelium pietatem erga B. Agnetem fovere studuerunt.

In sanctarum virginum cultum ab hoc eodem Pontifice relata fuit.

§ 4. Quibus omnibus sub similis memoriae Clemente XI discussis, Deique ancillae virtutibus et miraculis, post concessum a Sede Apostolica eius cultum, de more coram nobis in examen adductis, et veteri disciplinae ac sanctorum Patrum constitutionibus respondere per omnia repertis, inque tribus consistoriis et plenario conventu venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium atque etiam patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum in Urbe praesentium rite perpensis, unanimi eorumdem sententiâ per Sedis Apostolicae notarios coram nobis exceptâ, regumque et principum christianorum atque Ordinis Praedicatorum enixis precibus pro Agnete in sanctarum virginum non martyrum canonem referendâ Apostolicae Sedi porrectis, post tantâ rei perficiendae solemnem diem indictam, perque orationes, ieiunia et eleemosynas omnipotentis Dei opem ferventissime imploratam, nos demum, universis, quae ex antecessorum nostrorum Romanorum Pontificum constitutionibus et S. R. E. disciplina peragenda erant, omni religione peractis, hac die in honorem antecessoris nostri pontificis et martyris Melchiadis Deo sacrâ, qua etiam Incarnati Verbi mysterium in annuâ translationis almae Domus Lauretanae memoria recolitur, unâ cum iisdem venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis ac utriusque cleri et populi frequentia in sacrosanctam basilicam Principis Apostolorum Deo supplicantes convenimus; ubi, semel, iterum et tertio pro beatâ Agnete Politianâ in sanctarum virginum

non martyrum canonem referendâ precibus repetitis per venerabilem fratrem nostrum Franciscum S. R. E. episcopum cardinalem Ostiensem, Barberinum nuncupatum, post decantatas sacras orationes, et Spiritus Sancti gratiam humillime imploratam, ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, fidei catholicae exaltationem, et christianae religionis incrementum, auctoritate omnipotentis Dei Patris, Filii, et Spiritus Sancti, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum in plenario conventu basilicae vaticanae praesentium consilio et unanimi consensu, beatam Agnetem Politianam Ordinis Praedicatorum, de cuius sanctitate, fidei sinceritate, et ceterarum virtutum ac miraculorum excellentiâ plene constabat et constat, unâ cum B. Thuribio confessore et pontifice ecclesiae Limanae, et B. Iacobo a Marchia confessore non pontifice Ordinis Minorum, sanctam esse definivimus, sanctarum virginum non martyrum canonem adscribendam decrevimus, prout praesentium tenore definimus, decernimus et adscribimus, eandemque per universos christifideles tamque vere sanctam honorari mandavimus et mandamus, statuentes ut ab universâ Ecclesiâ in eius honorem aedes sacrae et altaria, in quibus incruentum sacrificium Deo offeratur, aedificari et consecrari possint, et quotannis xii kalendas maias, quo ad caelestem patriam evolavit, eius festa solemnia ut sanctae virginis non martyris celebrari possint.

§ 5. Insuper, eâdem auctoritate, omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui eodem die festo in memoriam B. Agnetis ad eius exuvias visitandas accesserint, annum et qua-

Sacras eius exuvias visitantibus speciales indulgentias concessae.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Apostolatus cura, quam divinae sapientiae atque bonitatis altitudo humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, imponere dignata est, nos urget, ut piis fidelium quorumcumque, praesertim sub suavi religionis iugo Domino assidue famulantium, votis ad promovendam in terris Christi servorum et ancillarum cum eo in beatâ aeternitate regnantium venerationem tendentibus, favorabilem assensum paterno affectu praebeamus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Petrus Maria Pieri, prior, ac Iosephus Maria procurator generalis Ordinis fratrum Servorum B. Mariae Virginis nobis nuper exponi fecerunt, idem inclytus Ordo plurimos pietate, virtutibus, atque vitae sanctimoniâ eximios filios tamquam vitis abundans in agro dominico omni fore tempore protulerit, quorum memoria in tenebris ac oblivione hominum delitescit eo quod nulli redditus ad eorum causas coram Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositâ, ut moris est, agendas, seu illorum inter beatos aut sanctos relationem procurandam suppetunt¹, destitutive reperiuntur; ipsi exponentes, praecipua sui Ordinis luminaria, quae super candelabrum posita omnibus, qui in domo Dei sunt, praelucent, ita in abscondito et sub modio iacere aegre ferentes, animum adiecerunt ut quamdam rationem inirent, qua, absque gravi eiusdem Ordinis incommodo, pecuniae in hanc adeo piam causam comparari et congeri possent. Cumque, re universâ accurate perpensâ, cognovissent usum olim in dicto Ordine invaluisse ante duodecim circiter annos a Congregatione tunc existen-

Prooemium a curâ sanctorum venerationis promovendae.

Petito exponitur.

dragenam; iis vero, qui in octavâ eiusdem festi, quadraginta dies de iniunctis seu quomodolibet eis debitis poenitentis misericorditer in Domino relaxavimus et relaxamus.

Indulgentia plenaria in die canonisationis.

§ 6. Postremo gratiis Deo actis quod Ecclesiam suam insigni hoc novoque luminari illustrare dignatus fuisset, cantatâ in honorem sanctorum Agnetis Politianae virginis, Thuribii confessoris pontificis, et Iacobi a Marchia confessoris solemni oratione, in arâ Principis Apostolorum sacrosanctum missae sacrificium celebravimus cum eiusdem virginis et ceterorum commemoratione, omnibusque cristifidelibus tunc praesentibus plenariam omnium peccatorum indulgentiam concessimus.

Gratiarum actio. Fides transumptorum. Sanctio poenalis.

§ 7. Decet igitur, etc.¹

§ 8. Ceterum quia difficile foret, etc.²

§ 9. Nulli ergo etc.³

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, iv idus decembris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 decembris 1726, pontif. anno III.

✠ EGO BENEDICTUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS⁴.

CLVI.

Decernitur ut quidam fundus seu cumulus instituatur pro agendâ beatificatione seu canonizatione eorum, qui in Ordine Servorum B. M. V. cum sanctitatis famâ obierunt⁵.

¹ Ut supra pag. 462 b, solo substituto nomine Agnetis (R. T.).

² Ut supra pag. 462 b (R. T.).

³ Ut supra pag. 462 b (R. T.).

⁴ Eadem forma sigilli et eadem formas sequuntur ut supra pag. 462 b et seq. (R. T.).

⁵ Aliâ huius Pontificis const. ed. MDCCXXIV, die 4 iunii, pontif. I, promulgata fuit canonizatio B. Philippi Beniti dicti Ordinis.

¹ Corrigit, si opus est, lector sciens (R. T.).

tium dictae S. R. E. cardinalium et Romanae Curiae praelatorum super disciplina regulari specialiter deputata sublatum, quod secretariis prioris sive vicarii generalis pro tempore existentis ipsius Ordinis scutum unum monetae romanae pro certis patentibus litteris, quae illius fratribus expediebantur, exsolveretur, unde trecentorum vel quadringentorum scutorum paris monetae summa, quae in privatam prioris seu vicarii generalis eiusve secretariorum praedictorum utilitatem tunc cedebat, quotannis retrahebatur; exponentes praedicti usum huiusmodi retineri seu instaurari, ac ex pecuniis inde provenientis quemdam cumulum seu fundum ac multiplicum, sumptibus eorum qui in Ordine praefato cum sanctitatis fama floruerunt ac decesserunt causis instruendis et agitandis seu beatificationi ac canonizationi procurandae et faciendae necessariis deputandum, institui summopere desiderant: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicam dignaremur.

Instituitur
fundus ut in rubrica.

§ 2. Nos igitur, ipsorum exponentium propositum hac in re, quantum cum Domino possumus, iuvare cupientes, eosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, ac illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod memoratus usus solvendi ac exigendi respective scutum monetae praefatae pro dictis patentibus

1 Edit. Main. legit absolutos (n. r.).

litteris, qui in eodem Ordine ante paucos annos vigeat sicut praemittitur, deinceps retineatur ac servetur, sive de novo inducatur, nec ipsae patentes litterae antea relaxentur quam solutio realiter et cum effectu secuta fuerit; pecunia vero inde proventura a praedictis exponentibus, ac pro tempore existentibus priore et procuratore generalibus eiusdem Ordinis fideliter custodiantur, atque de semestri in semestre penes Montem Pietatis de alma Urbe nostram deponantur, et in tot locis montium Camerae nostrae Apostolicae non vacabilium investiantur, ex quorum fructibus cumulus, seu multiplicum, ac fundus sumptibus necessariis pro causis seu beatificatione vel solemnibus canonizatione dicti Ordinis alumnorum seu religiosorum, qui pie ac cum sanctitatis fama obierunt, peragendis, et non in aliam quamcumque causam destinandus ac deputandus instituitur, auctoritate apostolicam, tenore praesentium, statuimus, praecipimus et mandamus.

§ 3. Ubi autem aliquot expensas in opus huiusmodi facere necesse fuerit, tunc priori ac procuratori generalibus Ordinis praefati pro tempore pariter existentibus, ut, cum consensu eiusdem S. R. E. cardinalis dicti Ordinis apud Apostolicam Sedem protectoris, et non aliter, eam dumtaxat pecuniae quantitatem, quae necessaria ab eis coniunctim diiudicabitur, ex cumulo seu multiplico ac fundo praedicto desumere, seu pro illa rata tot ex dictis locis montium vendere et alienare, eamque in expensas praedictas et non in alios usus erogari libere et licite possint et valeant, opportunam facultatem et licentiam eadem auctoritate harum serie impertimur. Quod si aliqua fraus vel dolus pro parte prioris seu procuratoris

Nonnullae ordinationes hac super re.

1 Edit. Main. legit quo (n. r.).

CLVII.

Confirmantur declarationes et sanctiones quaedam editae in capitulo generali Congregationis Cassinensis, et monasteria eiusdem a depositi capitularis solutione absolvuntur.

Benedictus Papa XIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Clausa.

generalium praedictorum in praemissis quomodolibet admissi seu pecuniae praefatae alio conversae fuerint, ultra poenas per canonicas sanctiones adversus res sacras et ecclesiasticas alienantes et diripientes inflictas per eos propterea incurrendas, officiis suis ac voce activa et passiva perpetuo quoque privati sint ac esse censeantur eo ipso.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis praefati, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XI decembris MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 11 decembris 1726, pontif. anno III.

1 Male, ut puto, ed. M. legit 21 augusti (n. r.).

Commissi nobis divinitus pastoralis officii ratio exigit, ut, paternam monasticorum Ordinum in Ecclesia Dei pietateque institutorum ac multiplicibus meritis fulgentium curam gerentes, ipsos in salutari eorum vivendi norma regularique observantia confovere atque conservare satagamus, ac proinde ea quae pro felici prosperoque eorum regimine et gubernio provide prudenterque facta atque ordinata esse noscuntur, quo firmitiori stabilitate perennent, apostolici muniminis praesidio roboremus, aliasque ad id sollicitudinis nostrae partes libenter interponamus, sicut, omnibus maturae considerationis trutinam pensatis, salubriter in Domino expedire arbitramur.

Exordium a
curia gerenda
Ordinum regu-
larium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Seraphinus Tansius, abbas et procurator generalis Congregationis Cassinensis monachorum Ordinis S. Benedicti, quod, cum suborta essent quaedam dubia super recta intelligentia constitutionum eiusdem Congregationis a Sede Apostolica confirmatarum, et ab illius capitulo generali novissime celebrato plures dictae Congregationis abbates, viri pietate, prudentia, doctrina, ac rerum usu praestantes, qui ea diligenter et sedulo examinarent, atque iuxta mentem et spiritum constitutionum

Expositio facti.

1 Alia huius Pontificis const. edit. MDCCXXV, die 4 augusti, pontif. II, confirmatae fuerunt quaedam litterae apostolicae in favorem ecclesiae et abbatis Ordinis sancti Benedicti.

praedictarum dirimerent, selecti et deputati fuissent: ipsi abbates nonnulla ex praefatis dubiis rite et ordine emanarunt ac resolverunt, constitutionesque praedictas intelligendas ac in posterum servandas fore declararunt in hunc modum, videlicet:

Declarationes
praedictae.

I. Antiquior visitator, qui successit praesidentis ob mortem praesidis, eligi possit in definitorem in capitulo proxime subsequenti. — II. Qui in uno capitulo electus est visitator, non nisi expleto sexennio a die electionis, eligi rursus possit in visitatorem. — III. Si visitatorum quispiam ad diaetam venire non possit, in supplementum advocetur vicinioris monasterii praelatus, quamvis esset illius tantum abbas administrator. — IV. Constitutio, quae extat secunda parte *Constit. Cassin.*, cap. III, num. II, decernens unum tantum ex Siciliae visitatoribus ad diaetam venire posse, intelligenda est solum in eo casu, quo ambo visitatores pro provincia Sicula ex praelatis eiusdem provinciae assumuntur, et tunc solum abbas localis monasterii in quo diaeta celebratur, vel alius ex viciniori monasterio, supplere debet locum alterius visitatoris absentis, non vero quando unus tantum ex eadem provincia assumeretur et alter ex provinciis Italiae, quam enunciatae constitutionis declarationem approbavit et confirmavit sacra Congregatio episcoporum et regularium III septembris MDCCXXIII. — V. Dum contingit aliquem praelatum deputatum in administratorem alicuius monasterii tamdiu illi praeesse, ut tempus in administratione impensum computetur pro regimine praedicti monasterii, dictum tempus computari quoque debeat pro vacatione a priori monasterio, prout declaravit sacra Congregatio Concilii die III martii MDCCXXV. — VI. Nullas in capitulo generali eligi possit in visitatorem, qui tunc primo in eodem capitulo electus est in abbatem, sed illi eligantur, qui saltem in diaeta praecedenti electi fuerint abbates. — VII. Per verba illa declaratorii tertii ad XXXII regulae: *Cum effectu et realiter*, nedum intelligantur omnes

1. Forsan examinarunt (R. T.).

res mobiles pretio aestimabiles apud defunctum extantes, sed etiam quae habentur loco pignoris, dummodo res pignorate extet apud ipsum; nam, si extat apud alium, censeri debet pro pecunia credita. Sicut etiam pecunia credita censeri debet illa, pro qua defunctus rem stabilem haberet hypothecae obnoxiam. Syngraphae pariter bancariae quaecumque vulgo *Cedole*, *Fedi di credito*, *Biglietti di cartulario*, et si quae aliae sint eiusdem naturae, habeantur pro pecunia numerata, ac proinde intelligantur esse illius monasterii in quo monachus moritur. — VIII. Verba illa eiusdem declaratorii tertii *Nisi forte ad levandam conscientiam, etc.*, id unum tantum significant, quod solum possit et debeat monachus decedens ad conscientiam suam levandam declarare res aliquas pertinere ad hoc vel illud monasterium, quando scit et credit res illas ad tale monasterium spectare titulo iustitiae ex motivo rigorosae restitutionis. — IX. *Æs alienum*, quod monachus extra monasterium suae professionis decedens contraxerit legitime ad formam declaratorii decimi ad cap. XXXIII *regulae*, persolvatur a monasteriis, proportionem habita ad bona et credita, quae illi respective cesserint. — X. Mortuo abbate vel administratore alicuius monasterii, prior, vel qui superior ex praescripto constitutionum praestat, accitis omnibus decanis, et, si isti pauciores sint quam tres, advocatis ad supplendum ternarium numerum monachis antiquioribus, conficiat inventarium omnium quae destinata erant in usum eiusdem abbatis vel administratoris defuncti, a praedictis subscribendum et sigillo monasterii signandum, et nihil amoveatur vel distrahatur quod conservari potest, usque dum abbas monasterii aliquis a patre praeside et visitatoribus administrator destinatus accesserit, vel ipsemet prior aut alius in monasterii pastore viduati administratione persistat, vel ad eam deputetur. — XI. Ad ordines promovendi examinentur a patribus visitatoribus in actu visitationis pro omnibus ordinibus, ad quos per subsequens triennium ascendere possunt, habito prius tractatu inter superiores, qui etiam pro sacerdotibus ad decanatum pro-

movendis habendus est, prout statuitur parte I *Constit.*, cap. XXII, n. III *De conventuum ordinatione*; eoque tractatu praemisso, nomina promovendorum tum ad ordines, tum ad decanatum, non per supplicem libellum a superioribus subscriptum, sed in simplici schedula absque ulla subscriptione patribus visitatoribus exhibeantur; ut ipsi deinde in examine de singulorum meritis exquirant, et iuratum testimonium a superioribus exigant ad formam in eadem constitutione praescriptam. Qui vero clerici fuerint ad ordines a patribus visitatoribus approbati, suo quoque tempore novo subiiciantur examini, et circa scientiam et circa mores coram praelato et patribus monasterii instituendo, per secreta eorum suffragia approbandi vel reprobandi. — XII. Ad praescriptum decreti sanctissimi domini nostri Benedicti XIII emanati die V iulii MDCCXXIV pro reductione missarum, quolibet anno in perpetuum celebretur uno die infra octavam Commemorationis omnium defunctorum anniversarium in uno monasterio ex singulis septem provinciis, pro quibus destinantur monasteria Montis Cassini, S. Martini de Panormo, S. Vitalis Ravennae, et S. Mariae de Florentia, necnon monasterium S. Iustinae de Padua, S. Ioannis evangelistae Parmae, et S. Catharinae de Ianua.

Quaedam novae sanctiones additae.

Praeterea quaedam novae sanctiones pro salubri providaque ipsius Congregationis directione in nupero capitulo generali praedicto editae fuerunt tenoris qui sequitur, nimirum:

I. Excludantur a capitulo generali abbates, qui taxas et annuas quinquenniorum portiones non persolverint, non solum quando monasterio debitori praesunt, sed etiam a primo generali capitulo quod habebitur postquam ad alterius monasterii regimen translati fuerint; cui tamen interesse poterit abbas in diaeta praecedenti destinatus ad regimen praedicti monasterii debitoris, dummodo solutionibus eo anno debitis ex integro satisfecerit, non tamen qui per longius tempus illi praefuerit, et saltem partem aliquam debiti a suo praedecessore contracti non

Bull. Rom. — Vol. XXII.

60

persolverit. — II. Patres visitatores, dum monasteria visitant, studentes, quos in eis repererint, diligenter examinent, ut definitorio voce vel scripto testimonium proferre possint de idoneitate vel sufficientia eorum qui ad collegium Romanum S. Anselmi admitti proponuntur. — III. Dum nova confici Congregationis nostrae publica regesta opus fuerit, vetera Romam transmittantur, asserenda cum aliis in archivio procuratoriae generalis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi Seraphino a memorato capitulo generali iniunctum fuerit, ut declarationum eiusmodi constitutionum novarumque sanctionum sicut praemittitur editarum, quo firmiter subsistant et servantur exactius, approbationem et confirmationem a nobis impetrare procuraret, simulque nomine ipsius capituli generalis enixe peteret, quatenus monasteria Congregationis a solutione depositi capitularis, ut vocant, cui propter reductionem illius capitulorum generalium ac diaetarum intermediarum de biennio ad triennium alias factam, iuxta quasdam felicitis recordationis Innocentii Papa XI praedecessoris nostri in simili forma Brevis die XXVI martii MDCLXXXI desuper expeditas litteras, obnoxia reperiuntur, eximeremus, cum modo alia suppetant congrua remedia sublevandi dictam Congregationem ab aere alieno quo premitur, quin monasteriis praedictis, decimis extraordinariis iam gravatis, alia onera imponere opus sit: quare Seraphinus praefatus nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur: nos igitur, praedicti capituli generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, ipsumque Seraphinum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensio-

Confirmatio
relatarum de-
clarationum et
sanctionum.

nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui relationem dilecti filii nostri Bernardi Mariae eiusdem S. R. E. cardinalis de Comitibus nuncupati dictae Congregationis apud nos et hanc Sanctam Sedem protectoris sibi desuper factam attenderunt, consilio, omnes et singulas supradictarum constitutionum declarationes ac novas respective in praefato capitulo generali editas sanctiones praeinsertas, et in eis contenta quaecumque, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Praeterea monasteriis praedictae Congregationis Cassinensis petitam a solutione enarrati depositi capitularis exemptionem eâdem auctoritate harum serie concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras, ac declarationes et sanctiones praeinsertas, necnon exemptionem eiusmodi semper firmas, etc.¹

Clementae.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, Innocentii praedecessoris litteris supradictis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis Cassinensis, etiam iuramento, etc.²

Fidei habenda transumptis.

§ 5. Volumus autem ut earumdem

¹ Ut in const. praeced. pag. 471 a (R. T.).

² Ut ibid. pag. 471 a (R. T.).

praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII decembris² MDCCXXVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 decembris 1726, pontif. anno III.

CLVIII.

Promulgatur canonizatio B. Francisci Solani Ordinis Minorum de Observantiâ, Sanctis adscripti.³

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad fidelium Dei servorum gloriam in terris manifestandam, unde cultus divinus maxime augeri et frigescentia corda hominum ad verae pietatis opera praeclaris eorum exemplis inflammari atque erigi possint, libenti et pervigili animo intendimus; quoniam Christum Dominum in sanctis eius laudare iubemur. Hinc beatum Dei servum Franciscum Solanum ex Ordine fratrum Minorum, qui a regulari Observantiâ nuncupatur, christianarum virtutum praestantiâ et miraculorum numero illustrem nacti, magnum populis nostrae sollicitudini creditis praesidium nos allaturos putavimus, si eum solemniter S. R. E. caeremoniâ hac die in honorem B. Iohannis apostoli et evangelistae Deo sacram, sanctorum confessorum non pontificum canoni adscribereimus.

§ 1. Montiliae, Hispaniae Baeticae oppido, sub ecclesiâ Cordubensi, quam complures Christi martyres nobilitarunt, Franciscus Solanus, voluntate martyr futurus, lucem vitalem adspexit vi idus

¹ Ut supra, pag. 59 b (R. T.).

² Male edit. Main. legit *novembris* (R. T.).

³ Vide constit. MDCCXXVI, die 10 decembris, pontif. III, et sequentes.

Exordium a curâ manifestandi in terra servorum Dei gloriam.

B. Francisci Solani ortus, pia educatio, vitaeque religiosae institutio.

martias anno Reparatae Salutis MDXLIX ingenuis piisque parentibus ortus, qui filium timorem Dei virtutesque christiano homine dignas sollicite docendum curarunt. Quibus ipse animo accensus, in fratrum Minorum, qui a regulari Observantiâ nuncupantur, sacram familiam adolescens cooptatus est. In eâ miris et multis severioris¹ disciplinae christinaeque humilitatis argumentis eluxit, diu noctuque divinae pietatis assiduaeque poenitentiae exercitiis intentus, beatos etiam illos patres Benedictum et Franciscum imitatus, qui se nudos inter pungentissimas spinas proiecerunt, ut omnem vim sensuum domarent. His aliisque praeclaris animi dotibus ex eius admirando tenore vitae identidem prodeuntibus, sacris ipse concionibus, quas ardentissima charitas ceteraeque eximiae virtutes in eo fulgentes ornabant, animas lucrificans, sancti elogium passim consecutus est, praesertim ubi aegri pueri corpusculum, totum ulceribus tectum, amotis linteis, lambens², sanitati restituit.

Eius pietas erga pestifero morbo labescentes.

§ 2. Sed, lue crudeli grassante in Hispaniâ Baeticâ, maximam suam charitatem Dei famulus morbo pestifero tabescentibus patefecit, ubi humano et spiritali solatio destitutis in tantâ calamitate opem laturus, pereuntium animabus corporibusque curandis, nullâ mortis formidine territus, summam operam dedit; immo et ipse mortali contagione infectus et manu Dei sospes redditus, in pristino ministerio usque ad lethalis morbi finem se alacrius exercere porrexit.

Magna eiusdem modestia et charitas erga proximorum salutem.

§ 3. Per ora omnium Solani sanctitatis famâ percrebescente, vir modestissimus, qui Dei, non suam, gloriam quaerebat, se ei clam subducere cogitavit.

¹ Edit. Main. legit *severioris* (R. T.).

² Edit. Main. legit *labens* (R. T.).

Quare martyrii pro Christo subeundi percupidus, hanc sibi gratiam a maioribus dari humillime flagitavit ut in Africam verbum Dei praedicaturus traiceret. Compos tamen voli nequaquam factus, hoc tandem obtinuit ut ad remotissimos Indos evangelicâ doctrinâ imbuendos cum aliis verbi Dei praecognibus navigaret. Animarum salutem multis iisque gravissimis maris terraeque periculis vir Dei praeferebat, non sine prodigio ad vineam sibi a Domino paratam laboriose excolendam cum sociis adplicuit, utque oves errantes ex lupi faucibus ereptas Summo Pastori servaret, nullis incommodis et vigiliis pepercit. Alienas aerumnas suas ratus, Deique¹ amore et proximi aestuans, linguâ gentium divinitus perceptâ suavissimos sermones habens, Dei gratiâ id praestitit, ut barbari, depositâ feritate, ad Solanum instruendi ultro et certatim accurrerent; unde factum, ut innumeram eorum multitudinem sacro fonte regeneraret, tanti apud omnes habitus, ut ipse ab iis facile obtineret, quae aliâs poenarum metus et rigor extorquere non poterant. Quantum eius praesentia piique sermonis vis apud Indos posset, tunc maxime patuit, quum multa millia infidelium christianis de more in dominicae Passionis mysteriis recolendis feriâ v in Coenâ Domini sancte occupatis cruentam caedem iam iam allatura ipse Dei verbo exarmavit, diversaeque ac sibi ignotae linguae barbaros homines uno idiomate allocutus, non solum pacem suasit, sed ad Christi fidem supra novem millia convertit. Per vulgatâ Francisci famâ, miris gestis identidem auctâ, ipse ad latibula confugiens, eam declinare conabatur, nec nisi maiorum imperio obtemperans, munera sibi

¹ Pessime edit. Main. legit *eique* pro *Deique* (R. T.).

imposita obivit, donec Limam orbis Americani principem civitatem missus, incolarum animos ad poenitentiam cohortatus, ni agant, alter Ionas, extremam cladem interminatur. Nec mora, omnes ad seriam criminum suorum poenitentiam agendam perduxit.

Eiusdem obitui, Miraculis claris beatis adscribitur per Clementem X.

§ 4. Interim summis pro Dei gloria amplificanda laboribus confectus, summae vocationis diem sibi imminentem agnoscens, sanctissimis Ecclesiae sacramentis muniri voluit, et pridie idus iulias anno Christi Domini mdcx in honorem beati Ecclesiae doctoris Bonaventurae, cuius patrocínio se olim addixerat, Deo sacrâ, manibus in Crucis figuram compositis, pias oratiunculas recitans, semperque in Domino fixus, in coenobio Limano SS. Nominis Iesu expiravit. Francisci animâ in coelum receptâ, sacrae eius exuviae antea subnigrae, mox pulchrae et candidae apparuerunt, suavique odore perfusae, undique ad eas venerandas concurrentibus populis, eiusque vestium particulas sibi pro sacris reliquiis servandas parare contendentibus. Solani postea virtutibus et miraculis omnium praeconio ubique diffusis, et apud hanc sanctam Apostolicam Sedem probatis, piae memoriae antecessor noster Clemens Papa X, ix kalendas februarias, anno salutis mdcclxxv, Franciscum Solanum ritu S. R. E. beatis adscripsit.

Sanctis ritu solemniter adnumeratur per eundem hunc Pontificem.

§ 5. Postmodum vero, per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales novis miraculis a tempore eius beatificationis patratis in praesentiâ nostrâ aequè discussis, inque tribus concistoriis et plenario conventu eorumdem venerabilium fratrum S. R. E. cardinalium, atque etiam patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum Romae praesentium rite perpensis, unanimi eorumdem sententiâ per Sedis Apostolicae notarios coram nobis exceptâ, regumque

ac principum christianorum totiusque Ordinis fratrum Minorum pro B. Francisco Solano in sanctorum confessorum non pontificum canonem referendo precibus nobis enixe porrectis, post tantae rei perficiendae solemnem diem indictam, perque orationes, ieiunia et eleemosynas omnipotentis Dei opem ferventissime imploratam, demum universis, quae ex antecessorum nostrorum Romanorum Pontificum constitutionibus et S. R. E. disciplinâ agenda erant, omni religione peractis, hac die in honorem B. Ioannis apostoli et evangelistae Deo sacrâ, unâ cum iisdem venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis ac utriusque cleri et populi frequentiâ in sacrosanctam basilicam Principis apostolorum Deo supplicantes convenimus; ubi, semel, iterum et tertio pro viro Dei Francisco Solano in sanctorum confessorum canonem referendo, per venerabilem fratrem nostrum Laurentium S. R. E. episcopum cardinalem Tusculanum Corsinum nuncupatum precibus repetitis, post decantatas sacras orationes et Spiritus Sancti gratiam humillime invocatam, ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, fidei catholicae exaltationem, et christiani nominis incrementum, auctoritate omnipotentis Dei Patris, Filii, et Spiritus Sancti, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, de eorumdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum in plenario conventu basilicae Vaticanae praesentium consilio et unanimi consensu, B. Franciscum Solanum Hispanum Ordinis fratrum Minorum, qui a regulari Observantiâ appellantur, de cuius sanctitate, fidei sinceritate et ceterarum virtutum et miraculorum excellentiâ plene con-

stabat et constat, unâ cum beatis viris perinde confessoribus non pontificibus Peregrino Latioso a Forolivii Ordinis fratrum Servorum B. M. V., et Ioanne a Cruce Ordinis fratrum Excalceatorum B. Mariae Virginis a Monte Carmelo, sanctum esse definivimus, sanctorum confessorum non pontificum canonem adscribendum decrevimus et definivimus, prout praesentium tenore decernimus, definimus et adscribimus, eundemque per omnes christifideles tamquam vere sanctum honorari mandavimus et mandamus, statuentes ut ab Ecclesiâ universali in eius honorem aedes sacrae et altaria, in quibus incruentum sacrificium Deo offeratur, construi possint, et quotannis pridie idus iulias, quo die ad caelestem patriam evolavit, solennia eius natalitia ut sancti confessoris non pontificis celebrari possint.

Indulgentiae eius exuviae visitantibus concessae.

§ 6. Insuper eâdem auctoritate, omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui eodem solemni die natalitio in memoriam B. Francisci Solani quotannis ad sacras eius exuvias venerandas accesserint, annum et quadragenam; iis vero, qui in octavâ eiusdem festi, quadraginta dies de iniunctis seu quomodolibet eis debitis poenitentis misericorditer in Domino relaxavimus et relaxamus.

Indulgentia plenaria in die canonizationis.

§ 7. Postremo gratiis Deo actis, quod Ecclesiam suam insigni hoc novoque luminari illustrare voluisset, cantatâ in honorem sanctorum Francisci Solani, Peregrini Latiosi et Ioannis a Cruce solemni oratione, in arâ maximâ supra confessionem Principis Apostolorum sacrosanctum missae sacrificium celebravimus, cum eiusdem confessoris et ceterorum commemoratione, omnibusque christifidelibus tunc praesentibus plenariam omnium peccatorum indulgentiam concessimus.

§ 8. Decet igitur, ut pro tam peculiari magnoque beneficio etc.¹

Gratiarum actio.

§ 9. Caeterum quia difficile foret, praesentes nostras litteras, etc.²

Fides transumptorum.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, etc.³

Sanctio poenalis.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae mdcclxxvi, vi kalendas ianuarias, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 27 decembris 1726, pontif. anno III.

✠ EGO BENEDICTUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS⁴.

CLIX.

Promulgatur canonizatio B. Peregrini Latiosi Ordinis Servorum B. M. Virginis, Sanctorum fastis adscripti⁵.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Redemptor humani generis Christus dominus, qui fideles famulos suos caelestis beatitudinis consortes efficere consuevit, eos peculiari praemiorum retributione prosequitur, quos ingentior meritorum excellentia commendat, sicque sancta mater Ecclesia sui sponsi vestigiis insistens, licet omnes cum ipso viventes in caelo sollicitis studiis honoret, illos tamen, qui supra ceteros virtutum et miraculorum praestantiâ in terris fulserunt, praecipuis honoribus venerari disponit. Tam piis causis inducti, beatum Peregrinum a Forolivii,

Ex eadem a consuetudine Ecclesiae praecipuos honores decernendi eis qui meritis suorum alios claruerunt.

¹ Ut supra pag. 462 b solo substituto nomine *Francisci Solani* (R. T.).

² Ut supra pag. 462 b (R. T.).

³ Ut supra pag. 462 b (R. T.).

⁴ Sequuntur eadem forma sigilli et eadem subscriptiones ac supra pag. 462 b et seq (R. T.).

⁵ Vide const. praeced. et sequentes.

quatuor ab hinc saeculis in Ordine fratrum Servorum B. Mariae Virginis asperimā poenitentia et christianis moribus clarum, ac signis etiam quae omnipotens Deus per eius merita ostendit, nos hac ipsa¹ die, in honorem B. Ioannis apostoli et evangelistae Deo sacrā, solemni Ecclesiae Romanae caeremonia in sanctorum confessorum canonem referre decrevimus, ut, in magnis multisque tanti viri virtutibus, earumdem auctoris summi Dei nomen per omnes gentes celebrari audiat.

Peregrini ortus, educatio, mores, conversio et sanctitas.

§ 1. In Forolivii, praecipuā B. Petri civitate in Æmilia ex perhonestā Latiosā prosapia ortus est Peregrinus anno Christi domini MCCLXV, quem, licet christiane educatum atque a teneris annis Deiparae Virgini speciali studio addictum, tamen corrupti saeculi mores eo abduxerunt, ut, civilibus patriae discordiis et seditionibus involutus, a legitimo imperio sanctae Apostolicae Sedis unā cum reliquis suis conterraneis deficeret; eo etiam prolapsus, ut Philippum Benitium eiusdem familiae fratrum Servorum B. Mariae Virginis, postea ob vitae sanctimoniam Dei confessoribus adnumeratum, quem recolendae memoriae antecessor noster Martinus Papa illuc miserat ut sacris concionibus Liviensem populum ad sanio rem sensum revocaret, contumeliis et lapidibus caesum, atque extra civitatem eiectum, alapā in faciem percuteret. Philippo tamen pro hostibus suis Deum exorante, Peregrinus admissi criminis dolore tactus, flevit amare, ac Philippum extra civitatem propere adiens, veniam supplex deprecatus est, inque² viam salutis a pio viro ductus, regulae fratrum Servorum nomen daturus, monitu Deiparae Virginis, atque angelo comite, Senas, quae est civitas Virginis,

¹ Edit. Main. legit *ipse* pro *ipsa* (R. T.).

² Male ed. Main. leg. in *quae* pro *inque* (R. T.).

statim profectus est, ubi novum plane hominem induens, omni genere poenitentiae se totum Deo dicavit, ut praeteritum facinus undequaque expiaret. Itaque in alterum plane hominem immutatus, diuturnis ieiuniis et macerationibus corpus domans, meditationibus, vigiliis ac lacrymis, perque totos triginta annos nunquam sedens, sed parieti vel saxo incumbens quiescere solitus, omnium admirationem in se convertit. Charitati maxime studens, ad peccatorum salutem tantā sollicitudine operam dedit ut triginta latrones, in silvis alienae vitae et bonis inhiantes, adire non formidaverit, omnesque, Deo favente, ad seriam poenitentiam attraxerit, propterea Æmiliae Apostolus vocatus.

§ 2. Quantā in Deum fide excelluerit, inde sit palam, quod deficientem annuam in pauperes erogandam divinitus multiplicaverit. Sed manus Domini excelsam Peregrini virtutem morbo omnium truculentissimo adhuc probare voluit. Crus enim viri Dei mortifero tumore contabuit: quique per triginta annos nunquam sederat, in lectulo decumbere coactus est. Mox graveolenti gangrenā cruciatus, ac lobo persimilis, ab omnibus derelictus, neque ideo moestus, quum de crure amputando supremum consilium iniretur, praesenti Dei ope convaluit, ut nec vestigium ullum plagae appareret. Quare Peregrini, Deo cari, virtutum famā ubique diffusā, omnium ore Sancti elogio passim vocari meruit.

§ 3. Tandem, post exactum in perfectissimo Dei famulatu octoginta annorum curriculum, febri correptus, in coenobio fratrum Servorum, quod in patriā excitandum curaverat, meritorum plenus obdormivit in Domino kalendis maii anno Reparatae Salutis MCCCXLV, tantā sanctimoniae laude inclytus, ut finitimis populis corpusculum eius veneraturis

Magna eiusdem fides et virtus gravi morbo probata.

Meritis totiusque pietatis et miraculis illustratus.

magnā frequentia undique adcurrentibus, portae ipsae civitatis noctu claudi, et sacrae exuviae, suavem odorem emittentes, nisi post multos dies terrae mandari nequiverint. Nec illud silendum, caeco, ad Beati viri feretrum¹ per densam multitudinem irrepenti, visum caelitus restitutum.

Miracula per merita B. Peregrini a Deo patrata et eius cultus.

§ 4. Quapropter ad viri Dei tumultu christifidelibus ob receptas vel recipiendas eius intercessione a summo bonorum omnium largitore gratias assidue confluentibus, sub felicitis recordationis praedecessore nostro Paulo Papa V de Peregrini sanctitate, miraculis et veteri cultu actum est, rem totam exponente Dei servo Roberto S. R. E. tituli B. Mariae in Viā presbytero cardinali Bellarmino nuncupato; inque Peregrini honorem, de eius officio in ecclesiis et coenobiis totius familiae Servorum recitando, deque eius nomine in tabulas martyrologii romani referendo, rite sanctum est. Postmodum, sedente alio antecessore nostro felicitis memoriae Urbano Papa VIII, eadem Peregrini exuviae corruptionis expertes, ex veteri in novum atque aptius sacellum permagna totius civitatis veneratione translatae sunt, eius officio sub ritu duplici toti Ordini Servorum recitari permissio.

Inter sanctos rito solemniter fertur.

§ 5. Eximius deinde et vere christianis Peregrini virtutibus sub aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus² nostris Innocentio XII et Clemente XI ad canonicas maiorum sanctiones discussis³, miracula etiam post concessam viri Dei ab Apostolica Sede venerationem et cultum patrata, in examen per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales coram nobis de more adducta fuerunt: quibus veteri disciplinae per omnia respondere

¹ Sic edit. Main.: forsā *feretrum* (R. T.).

² Vocem *praedecessoribus* addimus (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *discussi* (R. T.).

comptis, inque tribus consistoriis et plenario conventu eorundem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium atque etiam patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum in Urbe praesentium rite probatis, unanimi eorundem sententiā per Sedis Apostolicae notarios coram nobis exceptā, regumque ac principum christianorum, civitatis Liviensis, atque Ordinis Servorum enixis precibus pro Peregrino in sanctorum confessorum non pontificum canonem referendo Apostolicae Sedis¹ porrectis, tantae rei perficiendae solemnem diem indiximus, perque orationes, ieiunia et eleemosynas omnipotentis Dei opem ferventissime imploravimus, et implorari mandavimus. Ac tandem universis, quae ex antecessorum nostrorum Romanorum Pontificum decretis agenda erant, omni religione peractis, nos hoc die festo beati Ioannis apostoli et evangelistae, unā cum iisdem venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis ac utriusque cleri et populi frequentia, in sacrosanctam basilicam Principis apostolorum Deo supplicantes convenimus; ubi, semel, iterum et tertio pro beato Peregrino a Forolivii ex Ordine fratrum Servorum B. Mariae Virginis in sanctorum confessorum non pontificum canonem referendo precibus repetitis per venerabilem fratrem nostrum Laurentium S. R. E. episcopum cardinalem Tusculanum Corsinum nuncupatum, post decantatas sacras orationes et Spiritus Sancti gratiam humillime imploratam, ad honorem sanctissimae et individuae Trinitatis, fidei catholicae exaltationem, et christianae religionis incrementum, auctoritate omnipotentis Dei Patris, Filii, et Spiritus Sancti, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac

¹ Edit. Main. legit *Sedis* (R. T.).

nostrā, de eorūdem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum nobiscum in plenario conventu basilicae Vaticanae praesentium consilio et unanimi consensu, beatum Peregrinum a Forolivii ex Ordine fratrum Servorum B. Mariae Virginis, de cuius sanctitate, fidei sinceritate et ceterarum virtutum ac miraculorum excellentiā plene constabat et constat, unā cum beatis viris perinde confessoribus non pontificibus Ioanne a Cruce Ordinis fratrum Excalceatorum B. Mariae Virginis a Monte Carmelo, et Francisco Solano Ordinis fratrum Minorum qui a regulari Observantiā nuncupantur, sanctum esse definivimus, sanctorum confessorum non pontificum canoni adscribendum decrevimus, prout praesentium tenore definimus, decernimus et adscribimus, eundemque per universos christifideles tamquam vere sanctum honorari mandavimus et mandamus, statuentes ut ab universā Ecclesiā in eius honorem aedes sacrae et altaria, in quibus incruentum sacrificium Deo offeratur, aedificari et consecrari, et quotannis pridie kalendas maias eius festa solennia ut sancti confessoris non pontificis celebrari possint.

Indulgentia
eius exuvia-
vitarum con-
cessio.

§ 6. Insuper eādem auctoritate omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui eodem die festo in memoriam B. Peregrini ad eius exuvias visitandas accesserint, annum et quadragenam; iis vero, qui in octavā eiusdem festi, quadraginta dies de iniunctis seu quomodolibet eis debitis poenitentis misericorditer in Domino relaxavimus et relaxamus.

Indulgentia
plenaria in die
canonizationis.

§ 7. Postremo gratiis Deo actis, quod Ecclesiam suam insigni hoc novoque luminari illustrare dignatus fuisset, cantatā in honorem sanctorum Christi con-

fessorum Peregrini a Forolivii, Ioannis a Cruce, et Francisci Solani solenni oratione, in arā supra confessione Principis Apostolorum sacrosanctum missae sacrificium celebravimus, cum eiusdem Peregrini et ceterorum commemoratione, omnibusque christifidelibus tunc praesentibus plenariam peccatorum indulgentiam concessimus.

§ 8. Decet igitur, ut pro tam peculiari insignique beneficio, etc.¹

§ 9. Ceterum quia difficile foret, etc.²

§ 10. Nulli ergo etc.³

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCCXXVI, VI kalendas ianuarias, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 27 decembris 1726, pontif. anno III.

✠ EGO BENEDICTUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS⁴.

CLX (al. 161).

Promulgatur canonizatio B. Ioannis a Cruce Ordinis Carmelitarum Excalceatorum inter sanctos relati⁵.

Benedictus episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Pia mater Ecclesia praecipuis universalis honorificentiae praeconiis illos ornari decernit, qui olim sanctissimis disciplinis et moribus eam illustrantes divini nominis gloriam et Deo famulantium numerum dictis et factis augere, perque viam salutis ducere summā curā studuerunt. Huiusmodi virum christia-

1 Ut sup. pag. 462 b solo mutato nomine (R. T.).

2 Ut supra pag. 462 b (R. T.).

3 Ut supra pag. 462 b (R. T.).

4 Eadem forma sigilli et eadem subscriptiones sequuntur ut supra pag. 462 b et seq. (R. T.).

5 Vide const. praecedentes et sequentes.

Gratularum
actio.

Transumptio-
rum fides.
Sanctio poe-
nalis.

Proemium.

nis virtutibus, caelesti doctrinā, iugi poenitentia, multisque signis probatam Ecclesiae catholicae dedit ea pars Hispaniae Tarraconensis, cui Castellae veteris nomen est, nosque illum hac die, in honorem B. Ioannis apostoli et evangelistae Deo sacrā, sanctorum confessorum non pontificum canoni solenni S. R. E. caeremoniā adnumerare decrevimus.

B. Ioannis
a Cruce orlus,
pietas, et vitae
institutio.

§ 1. Is est B. Ioannes a Cruce Ordinis fratrum B. Mariae Virginis a Monte Carmelo, qui Excalceati appellantur, primus professor et parens, qui anno Christi domini MDXLII ex perhonestā Lepesiā familiā ortus est in oppido quod dicitur Fons Tiberii in episcopatu Abulensi. A primis annis egregiae animis dotes in eo, pie christianeque educato, plurimum emicuerunt; quamque dilectus et carus esset Deiparae Virgini, in cuius patrocinium confugerat, inde patuit, quod aquam e puteo hausturus, in illum prolapsus, Patronae manu sublatus incolumis prodiit. Adolescens eximiae pietatis ducto Metymnaecampi hospitalē domum ingressus, aegrotantium et pauperum famulatui se addixit, maximā charitate diu noctuque languentibus assidens, nec modo spiritualia, sed ne vilissima quidem officia in iis iuvandis obire decrectans; unde factum ut ceteri in nosocomio, christiana Ioannis acta demirati, aegrotorum corporibus animisque curandis certatim eius exemplo alacrem et sollicitam operam darent. Quidquid interim tam pio ministerio supererat, praeclarus iuvenis assiduis precibus, vigiliis, lacrymis et dominicae Passioni religiosissimo animo recolendae, impendebat. Quae tandem ipsi ad fratrum Ordinis B. Mariae Virginis a Monte Carmelo institutum ineundum iucundissimam viam aperuerunt. Hoc ita amplexus est ut vota emissa pu-

rioris disciplinae studio accurate observaret, ad primitivi Ordinis normam se omnino conformans, nec nisi cum timore et tremore ac iussu maiorum, ob summam rei divinae praestantiam, ad sacratissimum presbyteratus gradum evectus.

§ 2. Quum vero Dei virgo Theresia, quae postea, excelsis eius virtutibus signisque flagitantibus, per felicitis memoriae antecessorem nostrum Gregorium Papam XV in sanctarum virginum canonem relata est, inter sorores iam dicti Ordinis B. Mariae Virginis a Monte Carmelo primaevis instituti regulam felici exitu restituisset, idemque pro fratribus eiusdem familiae animo voluaret, Dei ancillae magni operis comes Ioannes a Cruce, strictioris disciplinae promovendae ardore vehementer accensus, plane caelitus datus est. Quare tantae rei negotio inter sacram virginem et Dei famulum agitato, Ordo fratrum Carmelitarum communi omnium bonorum plausu, licet fremente humani generis hoste, mirifice instauratus et per universam Europam non sine ingenti Dei gloria diffusus est, plurimis Theresiae virginis curā per totam Hispaniam erectis atque optime institutis coenobis, quae ipse, nullis vitae incommodis et periculis territus, singula perlustravit.

§ 3. Ubi vero admirandā innocentia, assiduā rerum divinarum contemplatione, asperrimo vitae rigore summisque virtutibus inclytus suorum corda in perfecto Dei cultu undequaque firmaverat, diro morbo et in crure quinque plagis sanie manantibus patientissime toleratis, totus in Deo, quem semper in corde atque ore habuerat, fixus, sanctissimis Ecclesiae sacramentis summā fide et religione susceptis, inter sodalium collacrymantium amplexus, Davidici psalmi versiculo, *In manus*

Fil. comes
B. Theresiae in
primaevis disciplinā
promovendā inter Car-
melitas.

Item multa
pro Deo passus
die et hora a se
praedictus obiit.